

Jaarrekening 2022

Inhoudsopgave

Jaarrekening 2022	1
Inhoudsopgave	3
Voorwoord	5
Algemeen	9
Inleiding Jaarverslag en leeswijzer	9
Kerngegevens sociale structuur	10
Kerngegevens fysieke structuur	11
Kerngegevens: financiële structuur	11
Organogram	13
Raadsbesluit vaststelling jaarrekening	13
Jaarverslag	14
Programma Binnenstad	14
Binnenstad	15
Programma Duurzaamheid	18
Duurzaamheid	19
Beleidsveld 0 Bestuur en ondersteuning	23
Bestuur	24
Publiekszaken	26
Financiën	26
Beleidsveld 1 Veiligheid	28
Integrale veiligheid	29
Fysieke veiligheid	30
Beleidsveld 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	32
Economische bereikbaarheid	33
Stedelijke omgeving	34
Duurzaam en innovatief	34
Beleidsveld 3 Economie	36
Aantrekkelijke gemeente voor bedrijven / Regionaal werkgelegenheidscentrum	37
Beleidsveld 4 Onderwijs	39
Onderwijs	40
Beleidsveld 5 Sport, cultuur en recreatie	43
Sportbeleid en -accommodaties	44
Cultuur, recreatie en openbaar groen	48
Beleidsveld 6 Sociaal Domein	49
Sociale veerkracht	50
Waalwijkers zijn gezond	54
Integrale aanpak sociaal domein	54
Beleidsveld 7 Volksgezondheid en Milieu	56
Gezonde leefomgeving	57
Beleidsveld 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	59
Volkshuisvesting	60
Ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	62
Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en overige baten en lasten	64
Paragrafen	66
Inleiding Paragrafen	66
Paragraaf Lokale heffingen	67
Paragraaf Weerstandsvermogen	74
Weerstandsvermogen	75
Risicokaarten	80

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	98
Beheer openbare ruimte.....	98
Maatschappelijk vastgoed	105
Energie	106
Paragraaf Financiering (en treasury)	107
Paragraaf Bedrijfsvoering	111
Informatie	112
P&C / Interne controle / Inkoop.....	116
HRM, Organisatieontwikkeling & Communicatie	118
Subsidieverwerving	125
Pilot Rechtmatigheidsverantwoording 2022 door College van B&W	125
Verantwoording gedragscode integer handelen.....	128
Frauderisico.....	128
Paragraaf Verbonden partijen.....	130
Gemeenschappelijke regelingen	130
Vennootschappen en Coöporaties	136
Stichtingen en Verenigingen	141
Overige verbonden partijen	141
Paragraaf Grondbeleid.....	141
Paragraaf Wet Open Overheid	152
Paragraaf Realisatie ombuigingen	152
Paragraaf Financiële gevolgen Corona crisis	155
Financiële jaarrekening 2022	156
Algemeen.....	156
Balans per 31 december.....	156
Activa 31-12.....	156
Passiva 31-12.....	160
Programmarekening over het boekjaar.....	162
Overzicht resultaten per beleidsveld.....	162
Taakvelden per beleidsveld	164
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	166
Toelichtingen financieel verslag en algemeen	168
Toelichting op de balans per 31 december 2022	175
Toelichting per beleidsveld.....	195
Toelichting afwijkingen beleidsveld 0 Bestuur en ondersteuning.....	196
Toelichting afwijkingen beleidsveld 1 Veiligheid	201
Toelichting afwijkingen beleidsveld 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	202
Toelichting afwijkingen beleidsveld 3 Economie	203
Toelichting afwijkingen beleidsveld 4 Onderwijs.....	205
Toelichting afwijkingen beleidsveld 5 Sport, cultuur en recreatie.....	207
Toelichting afwijkingen beleidsveld 6 Sociaal domein.....	209
Toelichting afwijkingen beleidsveld 7 Volksgezondheid en milieu.....	212
Toelichting afwijkingen beleidsveld 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.....	214
Analyse begrotingsafwijkingen	217
Overzicht incidentele baten en lasten	222
Overzicht structurele mutaties reserves.....	226
Informatie wet normering bezoldiging topfunctionarissen.....	228
SISA.....	230
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	236

Voorwoord

Algemeen

Hierbij presenteren wij u de jaarrekening en het jaarverslag 2022. Zoals u gewend bent van ons bieden wij u die digitaal aan. Met deze stukken legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af aan de raad over het gevoerde beleid in 2022.

De verslaglegging zal op waalwijk begrotingsapp en de gemeentepagina worden gepubliceerd . Qua vorm en inhoud sluit de verslaglegging aan bij de begroting 2022.

Resultaat dienstjaar en bestemming saldo

De jaarrekening 2022 sluit met een positief resultaat van € 14.319.000. Hierin is begrepen het bedrag van € 1.489.000 uit de decembercirculaire, dat specifiek bestemd moet worden, conform raadsinformatiebrief 009-23 (€ 1.433.000) én een bedrag van € 56.000 met betrekking tot de meerkosten corona voor maatwerk dienstverlening 18+. Daarnaast is de budgetoverheveling van 2022 naar 2023 inbegrepen voor een bedrag van € 674.000. Dit bedrag is t.o.v. het najaarsbericht lager, omdat de werkelijke uitgaven in 2022 hoger zijn dan ingeschat bij het najaarsbericht. Ook moet er een bedrag van € 385.000 overgeheveld worden conform het raadsvoorstel Actieplan aanpak energie-armoede , zijnde de niet benutte middelen in 2022. Netto is derhalve sprake van een overschot van € 11.771.000. Ten opzichte van de begroting na wijziging 2022 (najaarsbericht) (€ 4.837.000 voordeel) valt het resultaat afgerond € 6.934.000 hoger uit. Dit hogere resultaat kan op hoofdlijnen als volgt worden verklaard:

<i>bedragen x € 1</i>	Bedrag	V/N*	Incidenteel/Structureel**	Beïnvloedbaar/Niet beïnvloedbaar***
Product 914 Algemene uitkering (excl. het specifiek te bestemmen bedrag)	511.000	V	De voordelen op dit product bevatten zowel structurele als incidentele onderdelen.	Niet beïnvloedbaar. De uitkomsten van aanpassingen in de algemene uitkering zijn niet van te voren in te schatten.
Product 915 Begrotingssaldo incidentele baten en lasten	1.369.000	V	Incidenteel	Niet beïnvloedbaar
Product 813 Verkoop diverse percelen	1.305.000	V	Incidenteel	Niet beïnvloedbaar
Product 812 Verkoop diverse erfpachtsgronden	750.000	V	Incidenteel	Niet beïnvloedbaar
Product 612 Maatschappelijke zorg en begeleiding	2.180.000	V	Incidenteel	Niet beïnvloedbaar
Product 909	263.000	V	Incidenteel	Niet beïnvloedbaar

Beleggingen en deelnemingen; Voordelig saldo van de aflossing van grootboekleningen door het Rijk en het afboeken van de boekwaarde				
Product 501 Zwembaden: Hogere opbrengst vanuit de SPUK IJZ (Specifieke regeling IJsbanen en Zwembaden)	236.000	V	Incidenteel	Niet beïnvloedbaar
Product 204 Openbare Verlichting; lagere lasten en ontvangen schade-uitkering	275.000	V	Incidenteel	Beïnvloedbaar
Product 101 Brandweer en rampenbestrijding: Resultaat jaarrekening 2022 en vrijval egalisereserve kapitaallasten vanuit de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant	383.000	V	Incidenteel	Niet beïnvloedbaar
Product 905 Verblijfsbelasting; Hogere opbrengst over 2021 en 2022	118.000	V	Structureel, voor 50%, immers de helft heeft betrekking op 2021	Niet beïnvloedbaar
Product 634 Maatwerk dienstverlening 18+; hogere eigen bijdragen	120.000	V	Incidenteel	Niet beïnvloedbaar
Product 635 Maatwerk dienstverlening 18-	840.000	V	Incidenteel	Niet beïnvloedbaar

; diverse afwikkelingen en 3e prognose Hart van Brabant, alsmede lagere PGB-uitgaven				
Product 020 Overhead	919.000	N	Zowel Structurele als Incidentele elementen	Deels wel beïnvloedbaar andere deel niet
Saldo diverse kleinere afwijkingen	497.000	N		
6.934.000				

* Voordelig / nadelig

** Is het voordeel/nadeel incidenteel van aard of is deze structureel met doorwerking naar het volgende jaar.

*** Wel of niet beïnvloedbaar: was deze afwijking bij het najaarsbericht te voorzien (beïnvloedbaar) of niet (niet beïnvloedbaar).

Zoals duidelijk wordt uit bovenstaande tabel bestaat het hogere resultaat van € 6.934.000 bij deze jaarrekening uit voornamelijk incidentele afwijkingen die een voordeliger resultaat hebben opgeleverd. Een klein deel van de afwijkingen is structureel en deze hebben ook effect voor de komende jaren. Belangrijk is ook op te merken dat een groot deel van de afwijkingen bij het najaarsbericht niet te voorzien waren en daarom ook niet beïnvloedbaar.

Voor een verdere toelichting van bovenstaande posten verwijzen wij u naar de toelichtingen op de verschillende beleidsvelden.

Reservepositie

Onderstaande tabel geeft de standen van de belangrijkste reserves per 31-12-2022 weer:

Reservepositie	
Algemene reserve	€ 22 miljoen
Reserve bouwgrondexploitatie	€ 7 miljoen
Reserve onderwijshuisvesting	€ 7 miljoen
Beleidsreserve	€ 1 miljoen
Nog te bestemmen resultaat jaarrekening	€ 14 miljoen

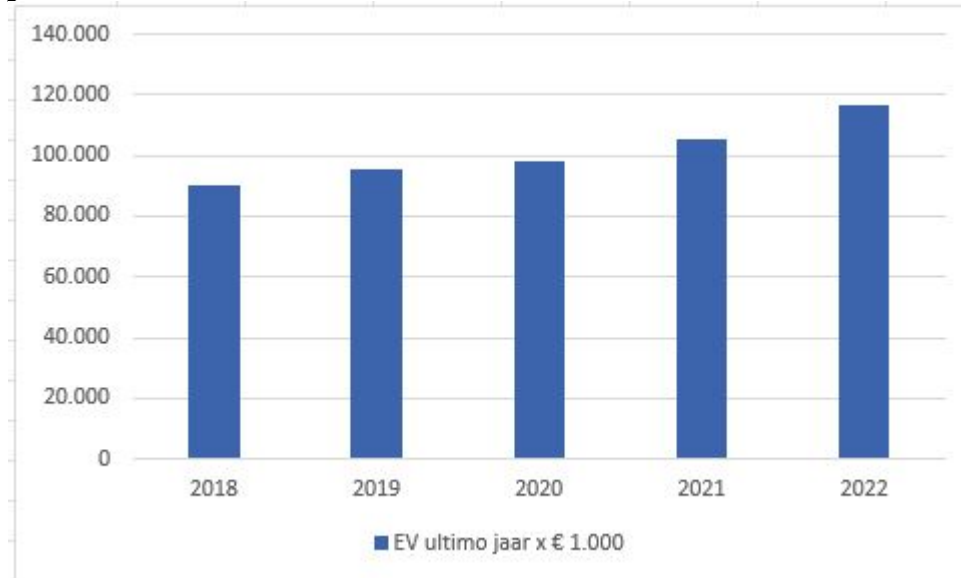
Ontwikkeling belangrijkste financiële kengetallen

In het algemeen kan gesteld worden dat de financiële positie van onze gemeente gezond is en verder verbeterd is t.o.v. 2021. Zo groeide de ratio voor het weerstandsvermogen, dit is het vermogen om onverwachte en substantiële kosten te dekken, in 2022 naar 2,64. In

2021 bedroeg deze nog 2,14. Dit is te karakteriseren als uitstekend. Ook de solvabiliteit nam in 2022 toe. Hiermee wordt de verhouding tussen het eigen vermogen van onze gemeente en het totale vermogen bedoeld. Per eind 2022 bedroeg deze ratio namelijk 41,95%. Eind 2021 was dit 39,89%. Ook de verhouding tussen de schuldenlast van onze gemeente t.o.v. de eigen middelen (ratio netto schuld quote) laat een verbetering zien t.o.v. 2021. In 2022 bedroeg deze 77,58% versus 82,57% in 2021. Gezien allerlei ontwikkelingen zijn de financiën voor veel gemeenten op dit moment zeer onstabiel. Het college is blij met het resultaat over 2022 maar zal de ontwikkelingen nauwgezet blijven volgen.

Eigen vermogen

De volgende grafiek geeft het verloop van het eigen vermogen van de afgelopen 5 jaar weer.

Grondexploitatie

Mede vanwege de stikstofproblematiek hebben er in 2022 nauwelijks gronduitgiften plaatsgevonden. Op basis van de regelgeving vanuit BBV (Beheer, Begroting en Verantwoording) inzake de winstneming bij een actief grondbeleid is over 2022 bij diverse winstgevendende complexen tussentijdse winst genomen. Daarnaast zijn er een tweetal complexen afgelopen met winst en dient er nog winst genomen te worden over een afgesloten complex in 2021. Zowel bij bedrijventerreinen als bij woningbouwcomplexen hebben de bouw- en woonrijpkosten geresulteerd in forse uitgaven. De afgelopen jaren was de gemeente soms genoodzaakt om voorzieningen te treffen ter dekking van te verwachte verliezen dan wel verliezen direct af te boeken. In de jaarrekening van 2022 worden voor diverse complexen voorzieningen getroffen, in totaal voor een bedrag van circa € 174.000. Per saldo is er sprake van een hogere winstneming.

Op basis van de geactualiseerde exploitatieberekeningen zijn binnen de grondexploitatie per 31 december 2022 o.a. winsten genomen voor de complexen Afbouw Haven I t/m VI, € 287.000, Haven VII, € 1.029.000 en Haven 8 West, € 1.163.000. Op basis van de POC-methode binnen de BBV-voorschriften moet € 626.000 aan tussentijdse winsten worden teruggenomen. Bij de POC-methode wordt gekeken naar de verhouding tussen de gerealiseerde kosten en opbrengsten. Deze verhouding is gewijzigd met name door de gestegen uitgifteprijs.

Per 31 december 2022 bedraagt de stand van de reserve grondexploitatie € 6.988.966. De reserve grondexploitatie is door de raad gemaximeerd op € 5.000.000. Rekening houdend met een drietal verplichtingen, o.a. de verschuldigde vennootschapsbelasting over 2021 en 2022, zal aan de raad met het vaststellen van de Nota grondexploitatie een afzonderlijk

voorstel worden voorgelegd om het surplus van € 1.854.220 over te hevelen naar de Algemene reserve.

Bestemming resultaat

Het resultaat over het boekjaar is separaat op de balans opgenomen. Volgens de voorschriften dient de gemeenteraad direct ná de vaststelling van de jaarrekening een bestemming te geven aan dit saldo. Hiervoor zal aan de raad een afzonderlijk voorstel worden voorgelegd. Volledigheidshalve wijzen we er wel op dat allereerst vanuit het resultaat op grond van het besluit van de raad de algemene reserve aangevuld dient te worden met het bedrag dat daaraan in 2023 is onttrokken om in 2022 niet bestede budgetten te kunnen overhevelen naar 2023. Dit is een totaalbedrag van € 674.000. Naast deze budgetoverheveling uit het najaarsbericht 2022, moet er conform de decembercirculaire in verband met specifieke bestemmingen in 2023 een bedrag van € 1.489.000 overgeheveld worden, en ook een bedrag van € 385.000 met betrekking tot het actieplan aanpak energie-armoede.

Toelichting en cijfermatige analyses

In het jaarverslag, onderdeel toelichtingen per beleidsveld 2022, zijn de belangrijkste cijfermatige verschillen ten opzichte van de begroting geanalyseerd en toegelicht. Om de analyse van de afwijkingen op hoofdlijnen te houden, is evenals vorig jaar gekozen voor een drempel van € 50.000 als ondergrens voor het toelichten van de verschillen, tenzij het relevant is om afwijkingen minder dan € 50.000 te vermelden.

Waalwijk,
BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WAALWIJK,

De secretaris,

De burgemeester,

Algemeen

Inleiding Jaarverslag en leeswijzer

Algemeen

Het jaarverslag bestaat uit de volgende onderdelen:

In het algemene deel zijn opgenomen de kerngegevens, het organogram, een toelichting op de controleverklaring en het raadsbesluit tot vaststelling van de verslaglegging. De vermelding van een aantal kerngegevens verhoogt de informatieve waarde van de jaarrekening en is (onder andere voor het Centraal Bureau voor de Statistiek) van belang voor het berekenen van kengetallen. De vermelde kerngegevens sluiten aan bij de kerngegevens zoals deze in de begroting 2022 zijn opgenomen. Het organisatieschema geeft inzicht in de structuur van de organisatie zoals deze in 2022 van toepassing was.

Jaarverslag

Het jaarverslag is opgesteld in de vorm van een verantwoording programma's en beleidsvelden. Hierin wordt uiteengezet wat van het voorgenomen beleid is gerealiseerd en welke nieuwe onderdelen in het rekeningjaar van belang zijn geweest. Het is een rapportage die ingaat op de door de raad gemaakte beleidsmatige keuzes en de mate waarin die in 2022 invulling hebben gekregen, voornamelijk evaluerend en waar nodig en zinvol

prospectief. De belangrijkste beleidsmatige ontwikkelingen van 2022 worden uiteengezet in relatie tot de beleidsbegroting. Deze verantwoording is een belangrijk instrument waarmee de gemeenteraad zijn kaderstellende en met name controlerende rol kan uitoefenen. Na de verantwoording over de 2 programma's volgt de verantwoording per beleidsveld en daarna volgen 10 paragrafen. Net als in 2021 zijn de paragrafen "financiële gevolgen Coronacrisis" en "realisatie ombuigingen 2021" opgenomen. Nieuw toegevoegd in 2022 is de paragraaf Wet Open Overheid. In de paragrafen wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid ten aanzien van het beheer. De paragrafen vormen een dwarsdoorsnede van het jaarverslag. Ook wordt ingegaan op de bedrijfsvoering.

Jaarrekening

De jaarrekening geeft een totaaloverzicht van de baten en lasten over het boekjaar. De financiële positie en de financiering van de gemeente worden uiteengezet en de balansbedragen worden gepresenteerd. De exploitatiebaten en -lasten en de balansbedragen worden nader toegelicht.

In de jaarrekening is, naast de balans, de rekening van baten en lasten en de toelichtingen daarop, een groot aantal verplichte uiteenzettingen opgenomen. Dit zijn onder andere: de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling, het overzicht incidentele baten en lasten en de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen, ofwel de SISA bijlage. In de jaarrekening is ook aandacht geschonken aan de reservepositie en de presentatie van het resultaat vóór en ná bestemming.

De jaarrekening geeft een zodanig inzicht dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd over de financiële positie per 31 december 2022 en over de baten en lasten over 2022. Het is, vergeleken met het jaarverslag, een meer cijfermatige rapportage met toelichting en tevens een analyse van de afwijkingen van de jaarcijfers ten opzichte van de begroting en de rekeningcijfers van voorgaand jaar. In de jaarrekening is een overzicht opgenomen van de voornaamste afwijkingen ten opzichte van de begroting op productniveau. Zie hiervoor het onderdeel "toelichting per beleidsveld" onder de "financiële jaarrekening".

De ontvangen specifieke uitkeringen van het Rijk (en in een enkel geval van de Provincie) worden via de SISA-systematiek (Single Information, Single Audit) verantwoord. Dit betekent eenmalige informatieverstrekking en eenmalige accountantscontrole. Gegevens over deze regelingen zijn opgenomen in de verplichte SISA-bijlage bij de jaarrekening. Deze bijlage wordt aangeboden aan het Centraal Bureau voor de Statistiek. Dit instituut zorgt ervoor dat de gegevens worden doorgestuurd naar de belanghebbende ministeries. Met ingang van het jaar 2022 zijn er 8 nieuwe regelingen bijgekomen, wat het totaal op 27 regelingen brengt.

Kerngegevens sociale structuur

Sociale structuur	Ultimo 2019	Ultimo 2020	Ultimo 2021	Ultimo 2022
Totaal aantal inwoners	48.646	48.823	49.374	49.952
Aantal inwoners van 0 tot en met 64 jaar	38.242	38.337	38.677	39.088
Aantal inwoners van 65 jaar en ouder	10.404	10.486	10.697	10.864

Aantal werklozen*	734	862	630	
Aantal lopende ww-uikeringen ***				475
Bijstandgerechtigden algemene bijstand**	659	678	677	664
IOAW, IOAZ**	46	39	35	26
Arbeidsongeschiktheid*	1.870	1.930	1.990	niet bekend

* Bron (2021): CBS

** Bron: Baanbrekers (gegevens mbt IOAW en IOAZ vanaf 2020 excl BBZ)

*** Bron (2022): UWV

Kerngegevens fysieke structuur

Fysieke structuur	Ultimo 2019	Ultimo 2020	Ultimo 2021	Ultimo 2022
Oppervlakte gemeente (in ha)	6.764	6.764	6.764	6.764
Totaal aantal woningen	21.949	22.063	22.305	22.443
Aantal woningen in bezit van woningbouwcorporaties	6.831	6.851	6.853	6.944
Wegen (aantal m ² x 100)	36.070	36.250	36.630	38.260
Openbaar groen (in ha)	444	440	442	454

Kerngegevens: financiële structuur

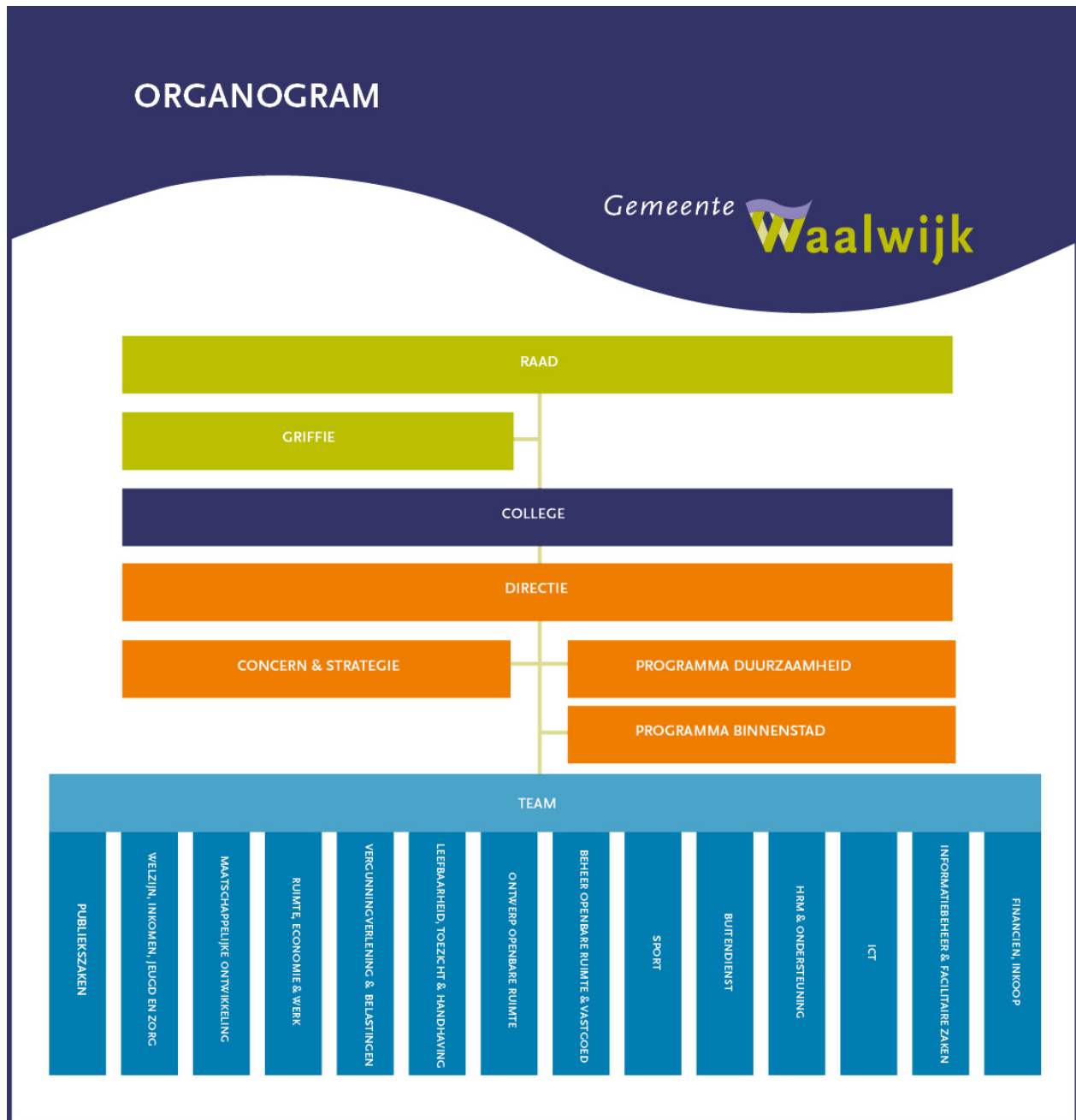
Totaal bedragen x € 1.000	Ultimo 2019	Ultimo 2020	Ultimo 2021	Ultimo 2022
Totaal lasten	207.086	216.642	186.843	174.019
Opbrengsten belastingen/heffingen*	23.789	24.620	25.848	27.373
Algemene uitkering gemeentefonds	71.645	77.214	82.714	97.376
Vaste schulden	138.015	135.874	119.390	114.931
• waarvan voor woningbouw	5.355	5.263	5.155	5.047
Boekwaarde investeringen	245.915	244.737	253.377	252.575

• waarvan voor woningbouw	5.355	5.263	5.155	5.047
Eigen vermogen	91.298	93.596	101.758	102.622
Vrij aanwendbare reserves	9.338	12.189	15.669	22.346
Voorzieningen	5.778	6.606	8.371	9.323
Garanties	1.109	989	851	801
Garanties, sociale woningbouw	298.216	293.585	314.157	352.246
Bedragen per inwoner bedragen x € 1				
Totaal lasten	4.257	4.437	3.784	3.484
Opbrengst belastingen	489	504	523	548
Algemene uitkering gemeentefonds	1.473	1.582	1.675	1.949
Vaste schulden	2.837	2.783	2.418	2.301
waarvan voor woningbouw	110	108	104	101
Boekwaarde investeringen	5.055	5.013	5.132	5.056
• waarvan voor woningbouw	110	108	104	101
Eigen vermogen	1.877	1.917	2.061	2.054
Vrij aanwendbare reserves	192	250	317	447
Voorzieningen	119	135	170	187
Garanties	23	20	17	16
Idem, sociale woningbouw	6.130	6.013	6.362	7.052

* Met ingang van jaarrekening 2022 zijn ook de leges publiekszaken en omgevingsvergunningen erbij geteld, conform het overzicht in de paragraaf lokale heffingen

Organogram

Organogram

Raadsbesluit vaststelling jaarrekening

Raadsbesluit tot vaststelling van de jaarrekening

Vastgesteld door de Raad van de gemeente Waalwijk

in zijn openbare vergadering van 22 juni 2023

De Raad voornoemd,

De griffier,

De voorzitter,

Jaarverslag

De navolgende programma- en beleidsveld verantwoording omvat:

- Programma Binnenstad
- Programma Duurzaamheid
- Beleidsveld 0 | Bestuur en ondersteuning
- Beleidsveld 1 | Veiligheid
- Beleidsveld 2 | Verkeer, vervoer en waterstaat
- Beleidsveld 3 | Economie
- Beleidsveld 4 | Onderwijs
- Beleidsveld 5 | Sport, cultuur en recreatie
- Beleidsveld 6 | Sociaal Domein
- Beleidsveld 7 | Volksgezondheid en Milieu
- Beleidsveld 8 | Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing
- Algemene dekkingsmiddelen, Overhead, Te betalen vennootschapsbelasting en Overige baten en lasten
- Paragrafen

Programma Binnenstad

Ambitie

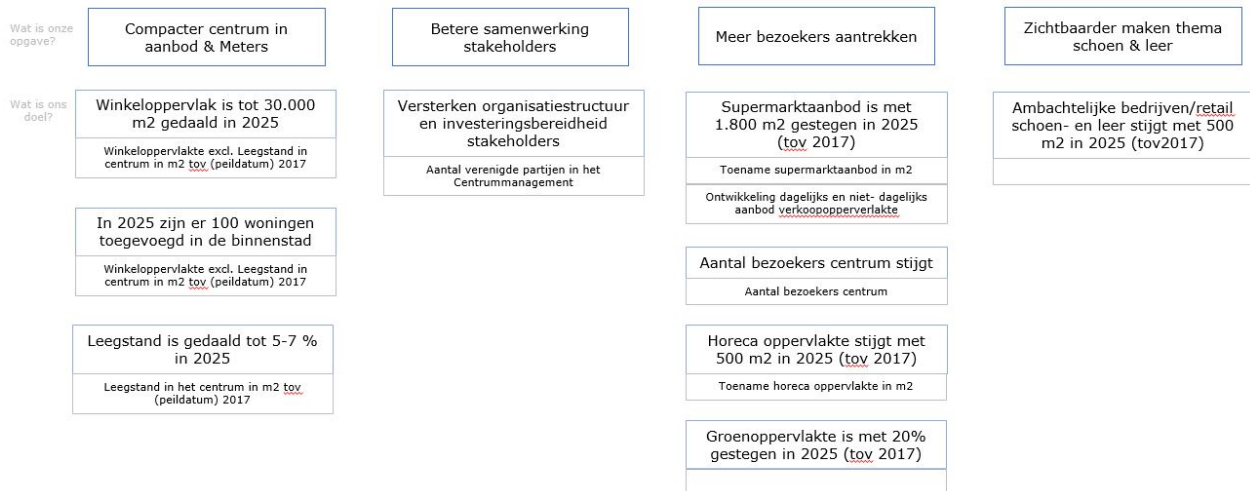
In onze strategische visie Waalwijk 2025 hebben we de binnenstad benoemd als één van de urgenties. We gaan de binnenstad transformeren tot een toegankelijke en aantrekkelijke plek voor ontmoeting en vermaak. Een compacter centrum dat minder leunt op winkels, maar waar ruimte is voor ontmoeten en wonen. Klimaatadaptatie, vergroenen, verblijfskwaliteit en veranderende mobiliteit krijgen daarbij uiteraard ruim aandacht maar ook thema's als het verbinden van onze schoen- en lederbedrijven aan de retail- en uit te bouwen leisurefunctie.

We pakken deze ambitie programmatisch op: onze doelstelling is duidelijk, de komende jaren werken we integraal en stap voor stap om dit te bereiken en sturen snel bij om kansen te benutten en in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen. De Centrumvisie is de basis voor het programma. Het daarin geformuleerd beleid steunt op vier pijlers:

1. Een compacter centrum in zowel aanbod als vierkante meters
2. Betere samenwerking met stakeholders
3. Aantrekken meer bezoekers
4. Thema schoen & leer zichtbaarder maken

Het te voeren beleid en achtergronden kunt u in meer detail lezen in beleidsveld 3: Economie.

Deze vier pijlers (strategische doelstellingen) zijn vertaald naar 9 doelstellingen die, waar het kan, SMART zijn geformuleerd.

Alle relevante indicatoren betreffende dit programma vindt u in: Waalwijk-in-cijfers

Binnenstad

Wat hebben we gedaan in 2022?

Samen met de Bedrijveninvesteringszone Waalwijk Centrum (BIZ) en andere stakeholders hebben we in 2022 op veel terreinen vooruitgang geboekt. Het centrum compacter maken en (overbodige) winkelmeters door transformatie uit de markt nemen is inmiddels zichtbaar goed op gang. De energie die het programma in de een-loketfunctie voor nieuwe initiatieven en de (opvolgende) projectcoördinatie voor grotere/complexe locaties steekt werpt zijn vruchten af.

Het aantal winkelmeters neemt langzaam maar gestaag verder af richting streefwaarde. De totale leegstand gemeten naar m2 is tegelijkertijd (toch) licht toegenomen, zoals blijkt uit de indicatoren 9001 tot en met 9003. Dat laatste heeft onder meer te maken met langdurige(r) leegstand in (delen van) De Els. Voor de meeste nog leegstaande panden buiten De Els zijn al transformatieplannen vergund of in aanvraag.

In De Els zelf heeft de leegstand, deels bewust door stakeholders in stand gehouden om mogelijke herontwikkeling te kunnen faciliteren, momenteel een negatief effect op de verblijfskwaliteit en aantrekkelijkheid als vestigingslocatie. Een situatie die in deze fase van een planontwikkeling helaas niet te voorkomen is, maar in het belang van zowel het winkelcentrum zelf als de binnenstad als geheel niet te lang mag/kan voortduren. Daarom is in de tweede helft van het jaar samen met de ontwikkelende partijen hard gewerkt aan een ruimtelijk en programmatisch kader voor een integrale herontwikkeling van het stedenbouwkundig quadrant waarin De Els is gelegen. In Q4 zijn in dat kader een samenwerkingsovereenkomst (SOK) tussen betrokken partijen en twee concrete aanvragen voor rijkssubsidie in voorbereiding genomen. De subsidieaanvragen zullen afhankelijk van de onderscheiden regelingen begin en medio 2023 kunnen worden ingediend. De begin 2023 te sluiten SOK zal de rollen en verantwoordelijkheden vastleggen van een in 2023 af te ronden finaal haalbaarheidsonderzoek. Het ruimtelijk programmatisch kader gaat onder meer uit van de bouw van ca. 350 woningen, (her)positioneren van supermarkten (IND 9005), realisatie van een nieuwe entree aan de mr. Van Coothstraat en de bouw van een parkeergarage met een capaciteit van ca. 500 plaatsen. Een en ander is integraal gekoppeld aan het door Palmbout opgestelde Masterplan zoals dat door de raad is vastgesteld. Ook de provincie Noord Brabant zal in het kader van verstedelijking met ons gaan samenwerken

rond deze gebiedsontwikkeling. Naar verwachting zal daarover begin 2023 een overeenkomst worden gesloten.

De transformatie van leegstand naar wonen is met name in de uitlopers van het winkelgebied – in de centrumvisie bestempeld tot 'gemengd centrummilieu' en 'centrumstedelijk wonen' – goed zichtbaar. Er wordt op verschillende plekken tegelijk gebouwd. Als we daarbij meenemen dat voor het merendeel van de nog leegstaande winkelpanden in de Stationsstraat, vooral tussen Irenestraat en Unnaplein, en in de Grotestraat ook concrete transformatieplannen voorliggen of al vergund zijn, wordt het nieuwe compacte winkelrondje al herkenbaar. Binnen het CBS gebied 'centrum' waren tot verleden jaar ruim 200 woningen toegevoegd, waarvan een fors deel gerealiseerd door verbouwing van lege winkels naar woningen. Dat is in 2022 verder opgelopen tot circa 350. Op basis van de visie Hart van de Stad is flink geïnvesteerd in (verblijfs)kwaliteit, functie en verduurzaming van het openbaar gebied. De volledige herinrichting van Markt en Raadhuisplein is dit jaar opgeleverd. Rondom de pleinen zijn tevens het Schoenenkwartier en een nieuwe horecazaak geopend. Een boost voor de binnenstad zoals ook duidelijk blijkt uit de reactie van bezoekers.

Dit opwaarderen en verduurzamen van de omgeving rond het Krophollercomplex wordt gecompleteerd door het realiseren van een nieuwe centrumtree. Het ontwerp daarvoor is vastgesteld en de benodigde financiële middelen zijn gezekerd. Aan de nieuwe doorsteek zullen 19 (naar verwachting eind 2024 op te leveren) nieuwe woningen worden gerealiseerd waarvoor het bestemmingsplan eind 2022 is vastgesteld. De ten noorden van de Winterdijk gelegen eerste fase van de nieuwe doorsteek (inclusief brug) zal Q1 2023 worden gerealiseerd. De rest aansluitend op de bouwactiviteiten. Het realiseren van een groene tegenhanger voor het meer versteende zuidelijke deel van het centrum is daarmee geankerd. Een gebied dat qua functie en verblijfswaarde met nieuw elan zijn rol als een van de motoren voor het centrum blijft vervullen en de Taxandriaweg beter met de binnenstad gaat verbinden.

Met ingang van 1 januari 2022 zijn alle ondernemers en vastgoedeigenaren in het gebied verenigd in één organisatie, De Bedrijveninvesteringszone Waalwijk Centrum (BIZ). Daarmee is een belangrijke doelstelling binnen het programma (IND9006) gerealiseerd. Een solide basis voor het in de toekomst verder uitbouwen van de samenwerking en behaalde resultaten op allerlei gebied. Volop Waalwijk en het project Wet Blue zijn in de BIZ geïntegreerd en staan zo op eigen benen. Onder de vlag van de BIZ is tevens een afzonderlijke stichting gevormd voor het organiseren van evenementen. Met de uitvoering van haar eerste jaarprogramma zitten ook de evenementen weer in de lift.

Onder cofinanciering van planvorming en realisatie is samen met de BIZ een basisplan voor klimaatadaptief vergroenen/verbeteren van de verblijfskwaliteit van het openbaar gebied in de binnenstad opgesteld. Dit project onder de naam centrumupgrade legt de basis voor een meerjarenaanpak van de verstening. De eerste circa zes ingrepen zullen in Q1 van 2023 worden gerealiseerd.

De bezoekersaantallen (IND 9007) weerspiegelen de effecten van dit alles gevoelsmatig nog niet echt. Dat heeft onder meer te maken met het feit dat de telling door Locatus slechts een momentopname betreft die al twee jaar sterk is beïnvloed door de beperkingen als gevolg van de COVID-pandemie, nu opgevolgd door een uitzonderlijk hoge inflatie. De cijfers laten desondanks een (bescheiden) opgaande lijn richting pre-COVID aantallen zien. Hoewel de marktomstandigheden ongunstig zijn gebleven voor nieuwvestiging op het gebied van leer-retail en/of ambacht hebben we op dit thema (B20|9.033) anderszins wel vooruitgang geboekt. Het Schoenenkwartier is open voor publiek en stevig op weg om met de BIZ en het bedrijfsleven het thema op de kaart te zetten. Dat is bijvoorbeeld in de nieuwe inrichting van het openbaar gebied in hartje Waalwijk al duidelijk zichtbaar. Wat we in 2022 nog niet hebben gedaan is het oppakken van het streven om meer (verblijfs)horeca of andere publieksgerichte functies te krijgen in het Krophollercomplex. We gaan daar begin 2023 weer concreet mee aan de slag.

Maatregelen

A.004 | Ontwikkelbudget programmamanagement

Om de ambities op het terrein van de programma's te kunnen realiseren in samenspraak met in- en externe stakeholders is het werkbudget verhoogd naar € 150.000 per jaar.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het werkbudget voor het programma Binnenstad en Duurzaamheid is in 2022 volledig besteed.

A.028 | Uitwerken ambities fysiek domein

Uitwerken ambities fysiek domein

De komende periode zal met name in de Binnenstad gewerkt worden aan binnenstedelijke transitie. Daarnaast gaat de doorontwikkeling van de Haventerreinen volop door en wordt er volop inzet gepleegd op klimaatneutraliteit en duurzame mobiliteit. Om deze ambities ten goede uitvoering te brengen is extra capaciteit benodigd. Hierbij gaat het om goede ruimtelijke inpassing, goede juridische begeleiding en moet er op de portemonnee worden gepast. Concreet betekent dit vooralsnog voor 2022 extra capaciteit op projectleiding en planologische, planeconomische en planjuridische begeleiding/borging.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De provinciale woningprognose laat een grote extra woningbehoefte zien voor de komende jaren. Voor de korte termijn wordt extra ingezet op deze ontwikkelingen voor een hoger aantal woningen, rekening houdend met complexiteiten als de stikstofproblematiek. Voor projectleiding en planologische / planjuridische begeleiding is in de kadernota/begroting 2022 nog extra budget beschikbaar gesteld en besteed.

B20 | 9.033 Aantrekken leer retail & ambacht

In de centrumvisie is opnieuw de ambitie uitgesproken om gethematiseerde leer- en schoenenretail en ambacht (geclusterd) terug te halen naar het centrum. De gemeente stimuleert en faciliteert (leer)bedrijven om zich in het centrum te vestigen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Er worden gesprekken gevoerd met marktpartijen om een gethematiseerd retailcluster te realiseren. Tegelijkertijd wordt er gesproken met (ambachtelijke) schoen- en lederbedrijven die interesse hebben in vestiging in het centrum. Het is op dit moment niet in te schatten of en wanneer hier besluitvorming over plaats kan of moet vinden.

B22 | 9.001 Nog uit te werken voorstellen Binnenstad

Een aantrekkelijke binnenstad vergroot de aantrekkingskracht van Waalwijk. Daarom zijn onze ambities onverminderd groot waarbij een programmatische aanpak nog steeds van meerwaarde is. De komende jaren komt een aantal ontwikkelingen in de binnenstad tot versnelling zoals de opening van het nieuwe museum op een vernieuwd Raadhuisplein, de herpositionering van De Els, toevoegen van groen, de inbreidingsplannen en de verplaatsing van de bibliotheek.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Een fors aantal zaken in de binnenstad (al dan niet onderdeel van de uitvoeringsagenda van de Centrumvisie) is inmiddels gerealiseerd, zoals bijvoorbeeld de herinrichting van het Raadhuisplein en de Markt, de opening van het Schoenenkwartier, het vergroenen van de omgeving rond het Krophollercomplex en het zekeren van de aanleg van een nieuwe centrumtree.

Belangrijke zaken voor de komende jaren blijven eerst en vooral de gebiedsontwikkeling cq. herpositionering van winkelcentrum De Els en omgeving, continueren van inzet op het gebied van transformatie en verbeteren van kwaliteit en verblijfswaarde van het openbaar gebied, Uitbouwen van de leisurefunctie en kwalitatief versterken van retail zal een belangrijk thema blijven. In 2023 worden de detailhandelsvisie en centrumvisie in samenhang geactualiseerd. Daarbij herijken/formuleren we voor de komende jaren ook de speerpunten en uitvoeringsagenda voor de binnenstad.

Programma Duurzaamheid

Ambitie

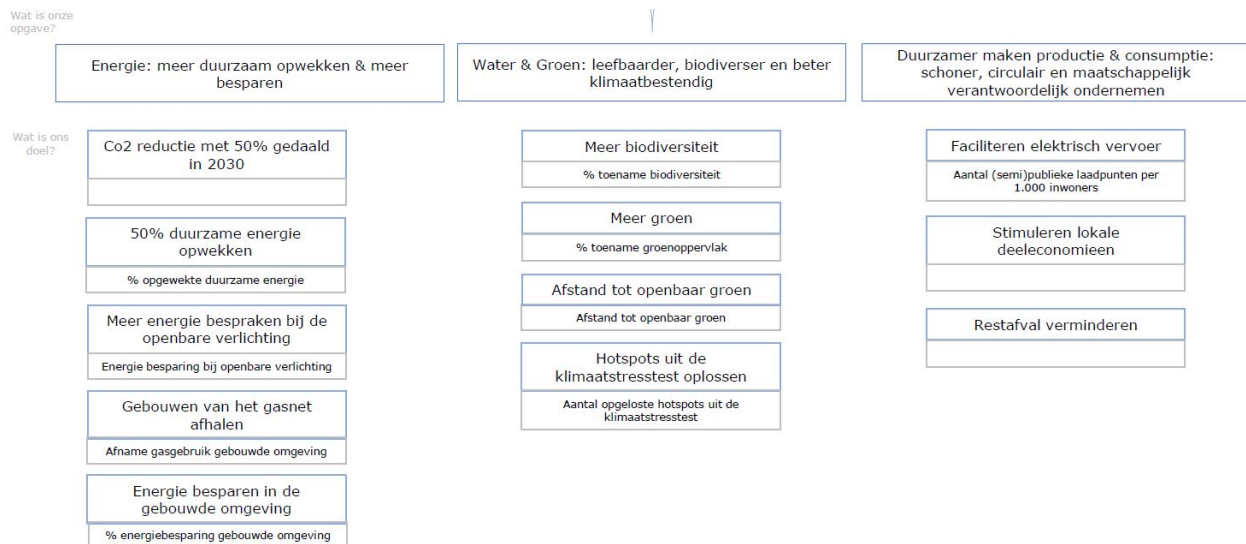
In de strategische Visie 'Samen werken aan de toekomst' Waalwijk 2025 en het coalitieakkoord 'Samen Duurzaam vooruit' is het thema Duurzaamheid de "groene" draad. De ambitie is dat Waalwijk in 2043 klimaatneutraal is. Om deze ambitie te realiseren wil gemeente Waalwijk zich duurzaam ontwikkelen en overgaan naar energieneutraal, CO2-arm en klimaatbestendig Waalwijk.

Op 6 februari 2020 heeft de gemeenteraad de visie Duurzaam Waalwijk 2020 - 2030 en het uitvoeringsprogramma 2020 - 2023 vastgesteld. Dit uitvoeringsprogramma is gekoppeld aan de Visie Duurzaam Waalwijk 2020 - 2030 waarbij de ambities voor 2030 worden beschreven en vormt het samen met de duurzaamheidsmonitor de basis voor het programma Duurzaamheid.

In de Visie Duurzaam Waalwijk 2030 is beschreven dat bijna 50% besparing van de CO2-uitstoot in 2030 gerealiseerd moet zijn. Om dit te bereiken richt het programma zich op drie pijlers:

1. ENERGIE: Opwekken van duurzame energie en het besparen van energie
2. WATER & GROEN: verbeteren kwaliteit en kwantiteit water & groen
3. Duurzamer maken productie en consumptie.

Deze drie pijlers zijn uitgewerkt in 12 doelstellingen, waar het kan SMART geformuleerd. Het programma Duurzaamheid werkt aan de realisatie van deze doelstellingen.

Alle relevante indicatoren betreffende dit programma vindt u in: Waalwijk-in-cijfers

Duurzaamheid

Wat hebben we gedaan in 2022?

Warmtetransitie

We hebben in 2022 een start gemaakt met de uitvoering van de op 21 december 2021 vastgestelde transitievisie Warmte. Daarin staat dat de gemeente de komende jaren volop wil inzetten op het isoleren van woningen. De ambitie is dat voor 2030 één op de vijf woningen in de gemeente goed geïsoleerd is, zodat deze geschikt zijn om in de toekomst aardgasvrij te worden gemaakt. Waalwijk kiest nog niet voor het aanwijzen van wijken die op grote schaal aardgasvrij worden gemaakt. De visie is een eerste stap op weg naar 2050 wanneer we in Nederland geen gas meer gebruiken voor het verwarmen van woningen en gebouwen.

In 2022 zijn veel activiteiten uitgevoerd om de inwoners te faciliteren bij het verduurzamen van de woning:

- we hebben verder invulling gegeven aan het digitale energieloket www.regionaalenergieloket.nl/waalwijk;
- we hebben samen met het platform Waspik en de energie coöperatie Langstraat Energie de warmtescanpilot Waspik afgerond. Hiermee hebben veel woningeigenaren inzicht gekregen in de warmtelekken van hun woning;
- energie coöperatie Langstraat Energie is een fysiek energieloket in de bibliotheek gestart, de gemeente faciliteert;
- de eerste energiecoaches van de energie coöperatie Langstraat Energie zijn op bezoek gegaan bij woningeigenaren om deze tips te geven voor het verduurzamen van de woning. De gemeente faciliteert in de opleiding van de coaches;
- er zijn collectieve inkoopacties door de gemeente opgezet om gezamenlijk dak- en spouwmuurisolatie en isolerend glas aan te kopen en te installeren;
- het project energiearmoede is opgezet, waarbij inwoners die aan de criteria voldoen ondersteund worden met een rijksbijdrage maar ook via een voucherregeling gefaciliteerd worden in de aanschaf van kierdichtingsmaterialen en zuiniger witgoed. Het project energiematjes is opgezet om deze inwoners daarbij te ondersteunen;
- we zijn gestart met het voorbereiden van de activiteiten in de kansrijke buurten en wijken, Zanddonk, Landgoed Driessen en Waspik;
- het in de transitievisie Warmte genoemde kenniscentrum voor warmtetransitie heeft een

plek gekregen in het plan van aanpak Grote Oogst voor de verduurzaming van de bedrijventerreinen;

- het hebben gefaciliteerd in activiteiten voor VvE's. Deze bestonden uit het houden van informatiebijeenkomsten voor VvE-besturen en het beschikbaar stellen van een aantal QuickScans om VvE's inzicht te geven in de verduurzamingsmogelijkheden;
- er is verder invulling gegeven aan het plan van aanpak verduurzaming maatschappelijk vastgoed door de gemeente;
- het invullen van de benodigde ambtelijke formatie voor de uitvoering van de warmtetransitie is een punt van zorg.

Grootschalige opwek van Duurzame energie

Ondanks ons in 2021 genomen besluit niet deel te nemen aan het publiek ontwikkelbedrijf nemen we actief deel aan de Regionale Energie en Klimaat Strategie. Wij handelen in lijn met de regionale kern- en keuzeagenda. Voor ons is meedoen aan het opstellen en actueel houden van het REKS-bod onderdeel van de kernagenda en we dragen daarom actief bij aan de verschillende regionale werk-, project en stuurgroepen.

Uitvoering van beleid is onderdeel van de keuzeagenda. Wij kiezen ervoor de ontwikkeling van energiehub's in Waalwijk lokaal aan te pakken en zijn daar in uw opdracht al mee begonnen.

In 2022 hebben we verder invulling gegeven aan activiteiten die voortvloeien uit de vaststelling van de kadernota Grootschalige Opwek van Duurzame Energie door de gemeenteraad in juli 2021. Het plan van aanpak voor het onderzoek is begin 2022 door de gemeenteraad vastgesteld, dit heet de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). In 2022 zijn de onderzoeken uitgevoerd. Omwonenden en andere belanghebbenden zijn hierbij betrokken via themabijeenkomsten en inloopuren. In februari 2023 is duidelijk geworden welke locaties volgens de onderzoekers geschikt zijn om de zonne- en windenergie op te wekken. Dit staat omschreven in het concept-voorkeursalternatief (VKA). Uiteindelijk beslist de gemeenteraad begin 2024 of het voorkeursalternatief definitief wordt vastgesteld.

Verduurzaming bedrijventerreinen

Meer dan 50% van het energieverbruik in Waalwijk vindt plaats op de bedrijventerreinen. Veel bedrijfs- en productieprocessen kunnen met minder grond- en reststoffen vormgegeven worden. De bedrijventerreinen lichten rood op op de zogenaamde hittestress-kaart.

De gemeente heeft daarom in 2020 een Green Deal verduurzaming Bedrijventerreinen met de relevante stakeholders afgesloten. Deze liep eind 2022 af. Met de stakeholders is in 2022 gewerkt aan een vervolg op de Green Deal.

Binnen Green Deal 1.0 zijn veel resultaten geboekt. Zo zijn er bijna 100 ondernemers deelnemer geworden van de stichting Waalwijk CO2 Vrij. Circa 60 deelnemers hebben een energiescan en/of een klimaatscan laten uitvoeren. Verder is er onderzoek gedaan naar een warmtenet, gebaseerd op een biomassastoomcentrale voor bedrijven die stoom in hun productieproces nodig hebben. Ook zijn er klimaatsafari's georganiseerd en zijn bedrijven bij elkaar gebracht om te zoeken naar matches tussen benodigde grondstoffen en hun reststoffen. Veel daken zijn mede dankzij de inzet van de samenwerkingspartners voorzien van zonnepanelen. Tevens doen bedrijven uit Waalwijk mee aan een pilot voor het creëren van een energiehandelsplatform en er is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor een slim energienet en het gebruik van waterstof in het zwaar transport. Als laatste is een aantal Waalwijkse ondernemers gestart met batterijopslag.

We zetten de verduurzaming van de Waalwijkse bedrijventerreinen en de samenwerking met de stakeholders in 2023 voort. Daartoe is in opdracht van de gemeente en de Stichting Waalwijk CO2 Vrij Green Deal 2.0 opgesteld met als bijlage een plan van aanpak verduurzaming bedrijventerrein 2023 t/m 2025. De Green deal beschrijft hoe en met wie we de opgave voor de komende 3 jaren oppakken. Het plan van aanpak beschrijft ook wat we oppakken. Tezamen vormen ze de basis voor de uitkering uit de bijdrageregeling Grote Oogst van de provincie Noord Brabant van €250.000 voor Waalwijk. In de begroting 2023, die u op 10 november heeft vastgesteld, is ter cofinanciering hiervoor incidenteel een bedrag

van €250.000 opgenomen. Ook van de ondernemers wordt een vergelijkbare bijdrage gevraagd. Deze is geborgd in de deelnemersbijdragen van ondernemers aan de Stichting Waalwijk CO2 Vrij.

Door deel te nemen in de Green Deal en met de betrokken stakeholders te werken aan de verduurzaming van het bedrijventerrein wordt een effectieve samenwerking gecreëerd zowel tussen de professionele partners onderling als met de ondernemers op de bedrijventerreinen.

Door de samenwerking ontstaat een aanzienlijk basisbudget voor de uitvoering van het plan van aanpak, te weten €750.000. Op de verschillende thema's wordt de komende periode gezocht naar aanvullende financiële arrangementen in de vorm van subsidies en bijdrageregelingen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de impulsregeling van het rijk en de bijdrageregeling klimaatadaptatie van de provincie voor klimaatadaptatieve maatregelen en diverse Europese en rijksregelingen voor de energietransitie.

Op 28 november 2022 is de Green Deal ondertekend door alle stakeholders.

Klimaatadaptatie

Het klimaatbestendig maken en meer biodivers inrichten van onze buitenruimte wordt steeds meer de norm. We geven bij de uitvoering van de projecten uit het IUP tevens uitvoering aan de Uitvoeringsagenda Klimaat die in 2021 is opgesteld. We hanteren de groennorm en hebben uitvoering gegeven aan de laatste activiteiten uit de groene agenda.

Circulaire economie

In 2022 is de gemeente gestart met een aantal afvalproeven met als doel de hoeveelheid restafval per huishouden nog verder te beperken. We zijn officieel gecertificeerd als Fairtrade gemeente en zijn samen met een landbouwcoöperatie op zoek naar geschikte grond waar zij in coöperatief verband een kringloopboerderij kunnen exploiteren.

A.008 | Uitvoering groene agenda

In 2019 is de Groene Agenda vastgesteld. Hierop zijn 18 groene projecten opgenomen die door inwoners zijn aangereikt.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De laatste activiteiten op de groene agenda worden afgerond in 2023.

A.009 | Groenbeleidsvisie: 10% meer groen en 5% meer biodiversiteit

In 2019 is de groenbeleidsvisie vastgesteld. Hierin is de ambitie opgenomen dat in 10 jaar tijd 10% meer groenareaal wordt aangebracht en de biodiversiteit met 5% toeneemt. De uitbreiding van het areaal en verandering van de samenstelling van het groen betekenen dat de kosten voor het onderhoud gaan stijgen.

Met de verhoging van het onderhoudsbudget blijft het mogelijk het openbaar groen op het afgesproken kwaliteitsniveau te onderhouden, ook als het areaal toeneemt.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Door de vaststelling van de groennorm wordt er meer groen en meer biodiversiteit opgenomen in nieuwe ontwikkelingen en bij aanpassingen in de openbare ruimte. Een getalsmatige onderbouwing volgt bij de evaluatie van het programma Duurzaamheid in 2023. We hebben onnodige verharding in beeld gebracht en maken daar een plan op.

A.027 | Tegemoetkoming waardevolle bomen particulieren

In 2019 is het nieuwe bomenbeleidsplan vastgesteld. Hierin is opgenomen dat de waardevolle bomenlijst geactualiseerd wordt. Voorgesteld is om daarna private eigenaren van een waardevolle boom tegemoet te komen in de onderhoudskosten. Het betreft een eenmalige bijdrage van 50% van de kosten tot maximaal € 500 per boom voor het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden en maatregelen voor instandhouding van de boom. De uitvoering vindt plaats via de algemene subsidieverordening. Op dit moment heeft de gemeente +/- 200 private waardevolle bomen op de waardevolle bomenlijst staan. Hiervan komt het merendeel in aanmerking voor de tegemoetkoming. Het doel van de regeling is om eigenaren van particulier waardevolle bomen tegemoet te komen in de onderhoudskosten van de waardevolle bomen. Deze bomen leveren een belangrijke bijdrage aan ecosysteemdiensten zoals het voorkomen/ beperken van hittestress, het vasthouden/ vertraagd afvoeren van hemelwater, het vastleggen van CO2 en fijnstof enz.. Bovendien zijn de meeste particulier waardevolle bomen erg beeldbepalend voor de directe omgeving.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Voor het onderhouden van particuliere waardevolle bomen zijn middelen beschikbaar gesteld. De 'Nadere regels subsidie tegemoetkoming onderhoudskosten private waardevolle bomen gemeente Waalwijk' zijn vastgesteld door het college voor een pilotperiode van 2 jaar. We zien dat er minder is uitgegeven dan vooraf gedacht, waardoor er budget overblijft. Afgelopen jaren hebben we op enkele momenten gecommuniceerd over de regeling. De regeling loopt nu bijna 2 jaar. Helaas is o.a. door Corona en te weinig bekendheid onder de eigenaren van particulier waardevolle bomen nauwelijks gebruik gemaakt van de regeling. Door meer en directer te gaan communiceren (met eigenaren) zal naar verwachting het aantal aanvragen gaan toenemen. In het najaarsbericht 2022 heeft de gemeenteraad daarom besloten om het budget van € 24.000 over te hevelen naar 2023.

B20 | 9.035 Afvalbeleid actualiseren

Op 6 februari 2020 heeft de gemeenteraad er voor gekozen dat het aangeboden "Grondstoffenbeleidsplan stap 2" waarin "omgekeerd inzamelen" werd voorgesteld in hun ogen nog niet besluitrijp was.

Het college heeft de opdracht gekregen om diverse zaken nader uit te zoeken in de vorm van afvalproeven.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In het najaar van 2022 is de gemeente Waalwijk gestart met drie afvalproeven. Doel is om de hoeveelheid restafval flink te verminderen. In twee woonwijken en vijf appartementencomplexen in Waalwijk gaat de gemeente het afval op een andere manier inzamelen. De proeven lopen een jaar en worden hierna geëvalueerd.

B21 | 9.005 Verkenning kringlooplandbouw

De gemeente onderkent het belang van de kringlooplandbouw en wil ruimte geven aan experimenteren en zoekt inspirerende partners in de agrarische sector. Kringlooplandbouw vraagt om een combinatie van veeteelt en akkerbouw en daarom veel creativiteit en ruimte omdat veeteelt nu maar beperkt aanwezig is binnen de gemeente. We onderzoeken met de landbouw de mogelijkheden om CO2 op te slaan in de vorm koolstof binding in de grond. Ook gaan we met de landbouw in gesprek over de effecten van de kringlooplandbouw op de stikstofreductie.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

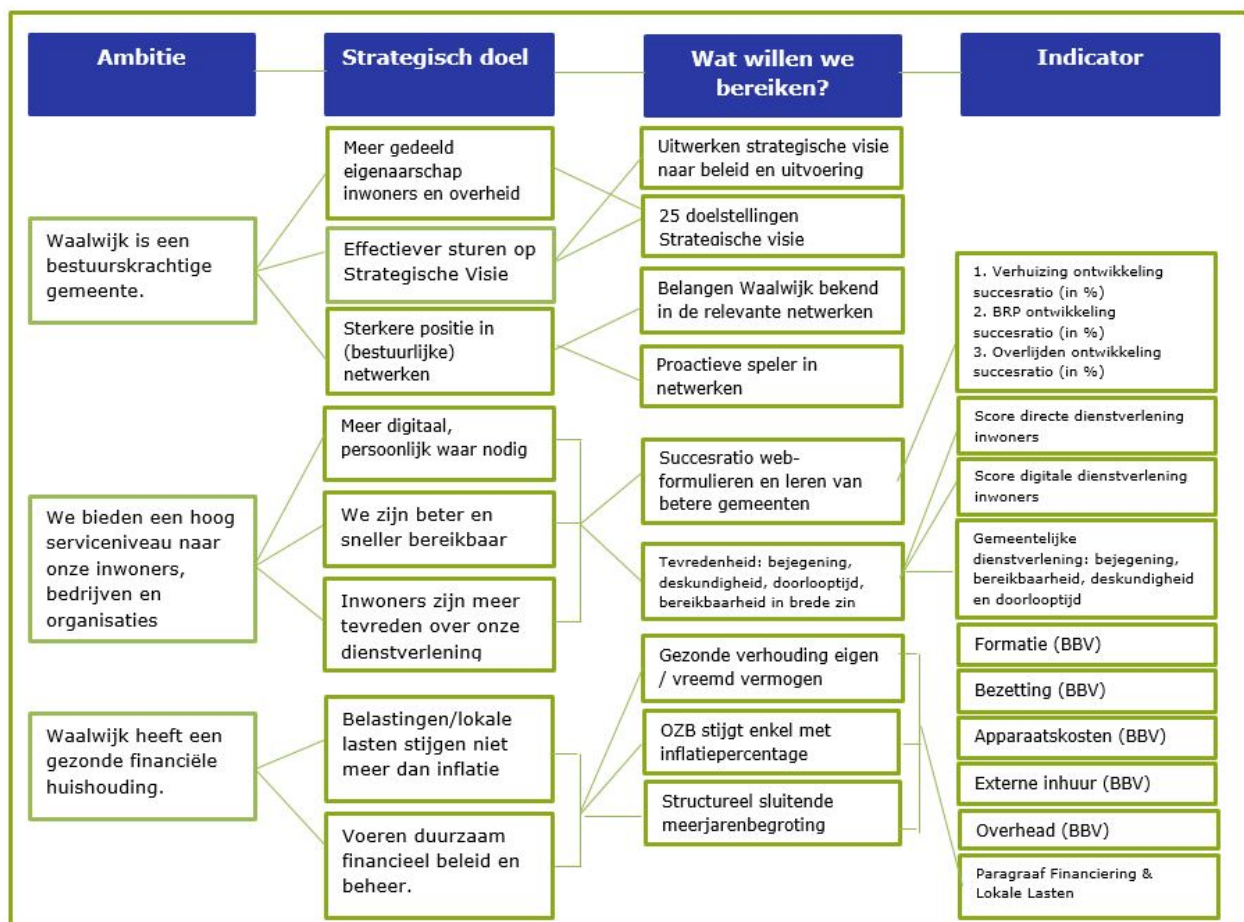
We volgen de landelijke ontwikkelingen op dit thema en zullen bij de gebiedsontwikkelingen rondom de grootschalige opwek van duurzame energie zoeken naar koppelkansen met de introductie van kringlooplandbouw.

Beleidsveld 0 | Bestuur en ondersteuning

Ambitie

Vanuit het beleidsveld 0 Bestuur en Ondersteuning werken we aan (1) een bestuurskrachtige gemeente, (2) een hoog service niveau naar onze inwoners, bedrijven en organisaties en aan een (3) gezonde financiële huishouding waarbij de inwoner niet meer dan nodig wordt belast:

- 1) We zijn een proactieve speler en zorgen er voor dat de Waalwijkse belangen en positie goed op de agenda staan in de regio, provincie, landelijk en internationaal.
- 2) De gemeentelijke organisatie ontwikkelt zich naar een coöperatieve, compacte en servicegerichte organisatie. De ambtelijke organisatie dient in de dienstverlening deze houding uit te stralen. Hierbij is het uitgangspunt dat we digitaal werken waar het kan, en persoonlijk wanneer nodig of gewenst.
- 3) Wij voelen de verplichting en de verantwoordelijkheid ervoor te zorgen dat we de generaties na ons niet opzadelen met financiële problemen als gevolg van beslissingen die wij nu nemen. Wij willen tegen zo laag mogelijke kosten voor onze inwoners een efficiënt beheer van de gemeentefinanciën voeren.

Alle relevante indicatoren betreffende dit beleidsveld vindt u in: Waalwijk-in-cijfers

Bestuur

Wat hebben we gedaan in 2022?

In 2022 is gewerkt aan de versterking van de positie van Waalwijk in de regio, de provincie en het Rijk en zijn de Waalwijkse belangen duidelijk gemaakt in bovenlokale samenwerkingsverbanden. Waalwijk neemt hiervoor actief deel aan de overleggen in de regio's Hart van Brabant en werkt mee aan de ontwikkelstrategieën van de stedelijke regio's Breda-Tilburg en 's Hertogenbosch. Regio's maken met provincie en Rijk afspraken. Dit vertaalt zich onder meer in de Regiodeal Midden-Brabant, waardoor het Rijk € 12,5 miljoen euro gereserveerd heeft voor projecten in Midden-Brabant, zoals Smart Port Waalwijk. We overleggen met de Provincie Noord-Brabant over waar provinciale en lokale ambities elkaar raken. Dit heeft onder meer geleid tot een samenwerking in de regeling Grote Oogst voor de verduurzaming van de Waalwijkse bedrijventerreinen en de intentieovereenkomst over de herontwikkeling van de Els (afgerond in 2023). Gedurende het hele jaar is gewerkt aan goede dienstverlening vanuit de gemeente. Daarbij is continu gezocht naar de balans tussen digitaal en persoonlijk contact. Doelstelling is om dit te doen op financieel verantwoorde wijze. Voortdurend maken wij keuzes tussen ambities en beschikbare middelen in een steeds complexer wordende context, zowel op inhoud als op (financiële) toezichtkaders. We laten zien financieel verantwoord beleid te voeren waardoor de rekening niet doorgeschoven wordt naar volgende jaren of generaties.

Maatregelen

A.017 | Samenwerking Tilburg University, academische werkplaats

College en raad hebben als doelstelling/ maatregel geformuleerd: Waalwijk zoekt naar strategische samenwerking met onderwijsinstellingen (begroting 2020).

Waalwijk heeft onderzocht op welke wijze invulling kan worden gegeven aan de bovenstaande doelstelling op het gebied van Brede Welvaart.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De besluitvorming bij Tilburg University en Het PON/ TELOS is eind 2020 afgerond en daarmee is de Academische Werkplaats formeel gestart. Joks Janssen is benoemd tot Professor of Practice 'Brede welvaart' en zal de Academische Werkplaats leiden. In het najaar van 2021 is de Academische Werkplaats ook officieel gelanceerd voor het bredere publiek. Dit jaar (2022) is de formele samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente Waalwijk en de Academische Werkplaats ondertekend. De provincie Noord-Brabant is als andere partner aangesloten .

KN22 | W.03 Trotters

Trotters zijn billboards in de openbare ruimte zonder vaste locatie en kunnen worden ingezet tijdens de verkiezingen. Extra lasten er jaar zijn € 11.000 met dekking uit bestaande budgetten.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Bij de laatste verkiezingen (gemeenteraad 2022) zijn de trotters in gebruik genomen.

KN22 | W.25 Strategie: verstedelijkingsakkoord

De ambities van Waalwijk op duurzaamheid, economie en samenleving zijn fors. Strategie speelt daarbij een belangrijke rol, ook in regionaal verband. Voor het uitwerken van de strategische koers Ondernemende Pionierstad, een bijdrage aan het verstedelijkingsakkoord Breda - Tilburg en Public Affairs / lobby is in 2022 € 60.000 beschikbaar gesteld.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In Brabant werken Rijk, provincie, waterschappen en gemeenten (stedenrij van Brabant) aan een Verstedelijkingsstrategie. Dat gebeurt op twee niveaus: Brabantbreed en via stedelijke regio's. Waalwijk is lid van de stuurgroep, ambtelijke kerngroep en ambtelijke directeurenoverleg van twee stedelijke regio's: Breda- Tilburg (SRBT) en 's-Hertogenbosch (SRsH).

Waalwijk levert forse bestuurlijke en ambtelijke inzet in twee regio's. Alle Stuurgroep- leden stellen budget beschikbaar. Daarvan wordt een projectleider ingehuurd, webinars georganiseerd, communicatieproducten ontwikkeld en analyses en onderzoeken gedaan. Voor Waalwijk is dat €20.000 per stedelijke regio.

Het is een hoog dynamisch en (bestuurlijk en inhoudelijk) complex traject. Voor de zomer 2022 hebben alle gemeenten in Brabant ingestemd met de ontwikkelprincipes voor duurzame verstedelijking Brabant. Op het BO MIRT van 9 november 2022 ligt een eerste uitwerking van deze ontwikkelprincipes met procesafspraken op tafel bij het Rijk, provincie, waterschappen en stedelijke regio's. De concrete uitwerking van de strategie in de stedelijke regio's (waar, hoeveel, wie, investeringen etc.) is tussen november en juni 2023. Bestuurlijke besluitvorming is op het BO Leefomgeving (medio juni 2023), vooraf worden de gemeenteraden geconsulteerd.

Onze ambities en plannen proberen we in beide akkoorden te verwerken. Tegelijkertijd gebruiken we de inzichten op de verstedelijkingsstrategie Brabant en de perspectievenstudie (in de regio's) om onze plannen nog beter te maken.

Publiekszaken

Wat hebben we gedaan in 2022?

Eind 2021 zijn we gestart met de pilot meten klanttevredenheid bij de Publieksbalie. In de tweede helft van 2022 zijn er nog een aantal processen van andere teams toegevoegd aan de pilot. De pilot is eind 2022 gestopt. Nu volgt evaluatie en een besluit of we hier mee door willen gaan.

In de dienstverleningsvisie is voor klanttevredenheid het behalen van minimaal een 8 als norm opgenomen. De score voor de Publieksbalie in 2022 is een 8,8. Voor de huwelijken die in 2022 gesloten zijn is een klanttevredenheidsscore van 8,6 gehaald.

Het meten van de succesratio van webformulieren wordt niet meer ondersteund door de VNG. Onderzocht is of wij zelf een soortgelijk onderzoek kunnen opzetten maar dit is niet mogelijk gebleken. Daardoor is het niet mogelijk om aan goede cijfers te komen om dit te meten. Aanpassingen van formulieren vindt nu plaats op basis van eventuele meldingen hierover via telefoon of mail.

Financiën

Wat hebben we gedaan in 2022?

Het voeren van duurzaam financieel beleid en beheer is een van de strategische doelen van de gemeente Waalwijk. Door allerlei ontwikkelingen zijn de gemeentelijke financiën verre van stabiel momenteel. Zo speelt er de herijking van het gemeentefonds, het financiële ravijn na 2026 en de hervorming van het sociaal domein die voor onzekerheid zorgen. Allerlei ontwikkelingen die actief financieel beheer en aandacht vragen. Onder leiding van team Financiën en team Control en Strategie wordt u hierover, meerdere keren per jaar, via de P&C rapportages geïnformeerd.

Kijkend naar het financiële resultaat over 2022 kan gesteld worden dat de eerder genoemde doelstelling in ieder geval over dit jaar is gerealiseerd. Om de gemeentelijke financiën ook in de toekomst zo goed mogelijk te kunnen beheersen hebben we in 2022 diverse zaken ondernomen. Zo is een onderzoek naar de visie op de financiële functie binnen onze gemeente afgerond. Deze visie dient als stip op de horizon waar zowel het team Control & Strategie als team Financiën zich naar toe dienen te ontwikkelen. Naar aanleiding van dit onderzoek is de taakverdeling tussen beide teams scherp gezet. Ook is gekeken hoe de ondersteuning van beide teams nog relevanter kan worden. Verder is in 2022 gewerkt aan de kwaliteit van de financiële advisering aan de diverse vakafdelingen. Zo zijn er nieuwe mensen aangenomen en zijn de banden met de diverse teams nog verder aangehaald. Dit

alles met als doel de kwaliteit van de strategische financiële advisering rondom besluiten te optimaliseren.

De planning & control cyclus is essentieel voor het monitoren van de financiële gezondheid van onze gemeente. De raad speelt hierbij een belangrijke rol. Om de informatiewaarde van P&C rapportages te verbeteren zijn naar aanleiding van een motie bij de jaarrekening 2021 het afgelopen jaar belangrijke eerste stappen gezet: zo zijn BBV indicatoren geactualiseerd, automatische doelenbomen geïmplementeerd en voegen we per deze jaarrekening per beleidsveld informatie toe wat we hebben gedaan in het afgelopen jaar. Hierbij maken we gebruik van de technische mogelijkheden die de begrotingsapp ons biedt. Ook in 2023 wordt verder gewerkt aan het uitvoeren van deze motie. Met al deze en nog veel meer zaken wordt hard gewerkt aan het realiseren van een duurzaam financieel beleid en beheer.

Wat heeft beleidsveld 0 gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022
Lasten	20.502	29.360	24.434
Baten	-100.319	-116.277	-121.215
Saldo van lasten en baten	-79.817	-86.917	-96.781
Onttrekkingen	-697	-4.741	-4.556
Stortingen	3	3.408	3.404
Mutaties reserves	-693	-1.333	-1.153
Saldo na mutaties reserves	-80.510	-88.249	-97.934

Belangrijkste kaders

Strategische visie 'Samen werken aan de toekomst'
 Collegeprogramma 2022-2026 "Samen werken aan de toekomst"
 Coalitieakkoord 'Samen duurzaam vooruit'
 Addendum Coalitieakkoord: "Koersvast in onzekere tijden"
 Nota reserves en voorzieningen
 Financiële verordening 2020
 Notitie waarderings- en afschrijfbeleid

Verbonden partijen

Streekarchief Langstraat Heusden Altena
ROM/Hart van Brabant
BNG (Bank Nederlandse Gemeenten)
Enexis Holding N.V.
Vordering op Enexis Holding N.V.
CBL Vennootschap B.V.
Verkoop Vennootschap B.V.
Publiek Belang elektriciteits productie B.V.
Claim Staat Vennootschap Amsterdam B.V.
Brabant Water N.V.

Beleidsveld 1 | Veiligheid

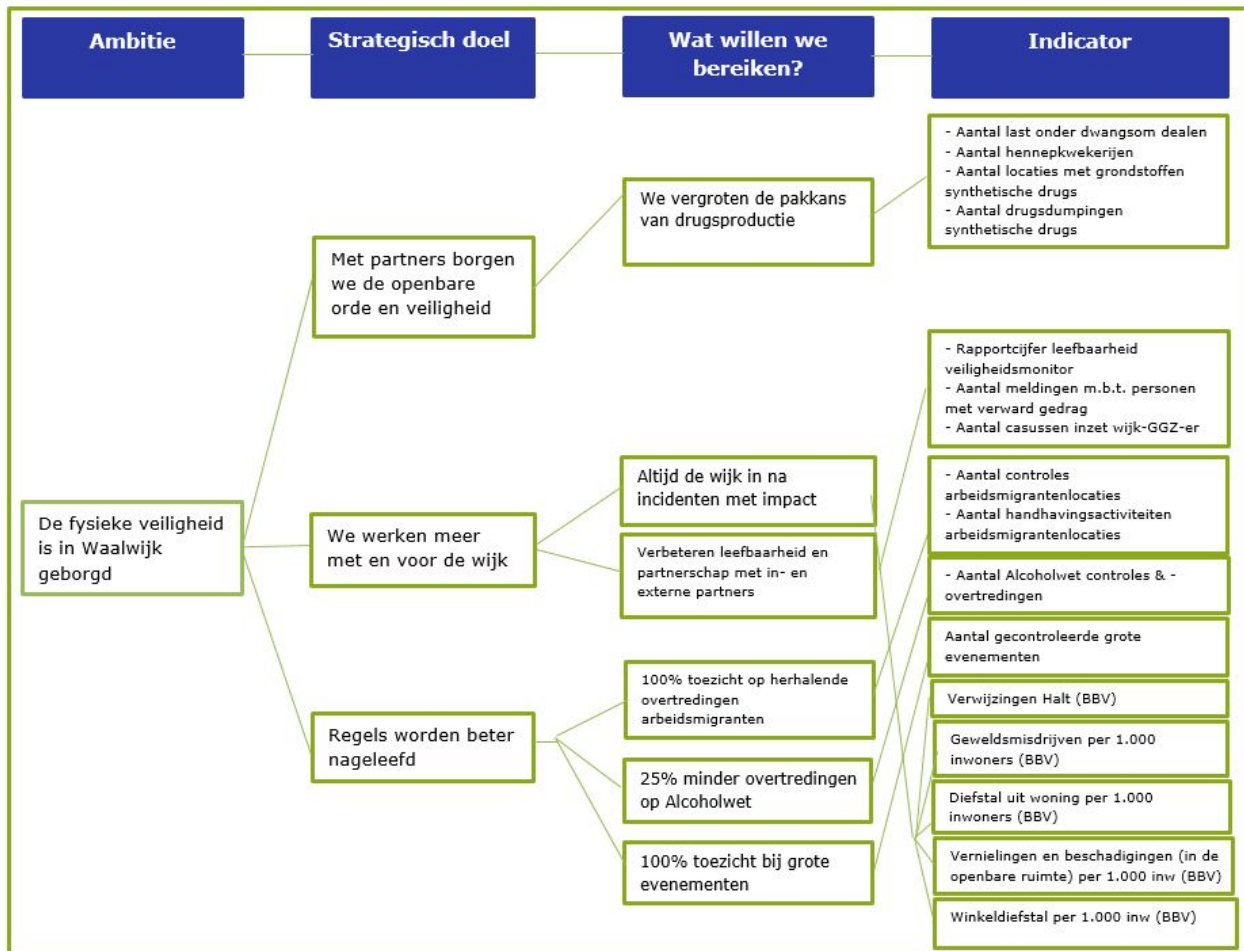
Ambitie

Het hebben van een gevoel van veiligheid is van groot belang. De gemeente Waalwijk wil voor iedereen die binnen de gemeente verblijft een zo veilig mogelijke omgeving creëren. Met preventief beleid waar het kan, met repressief optreden waar het moet. Waar nodig worden grenzen helder gesteld.

Wij vinden het noodzakelijk om veiligheidsbeleid in samenhang vorm te geven.

Veiligheidsbeleid heeft zich ontwikkeld van een reeks reacties op incidenten tot een brede en meer samenhangende aanpak. De traditionele verantwoordelijkheid van de burgemeester voor de openbare orde is aangevuld en ingebed in een veel breder vormgegeven veiligheidsbeleid, waar bijvoorbeeld ook onderwijs en zorg als beleidsterreinen bij betrokken is en waar het Openbaar Ministerie en de politie belangrijke veiligheidspartners van de gemeente zijn. In dat opzicht is het niet alleen het domein van de burgemeester maar gaat veiligheid het hele college aan.

De noodzaak het beleid in samenhang en in samenwerking met anderen vorm te geven, wordt niet kleiner. Kanttekening daarbij is wel dat absolute veiligheid niet gegarandeerd kan worden, dus dat we deels risico's moeten aanvaarden.

Alle relevante indicatoren betreffende dit beleidsveld vindt u in: Waalwijk-in-cijfers

Integrale veiligheid

Wat hebben we gedaan in 2022?

2022 was het laatste jaar van het Integraal Veiligheidsbeleid 2019-2022. De ambities zoals in dit beleid verwoord zijn, hadden ook in 2022 onze onverminderde aandacht. Met name de thema's 'integriteit / veilige publieke taak' en 'digitale veiligheid' hebben in 2022 een extra impuls gekregen.

Zaken die we daarnaast voortvarend hebben opgepakt, zijn onder andere:

- De inzet en de doorontwikkeling van de rol van de wijk-GGZ'er;
- De projectmatigere inzet van onze BOA's;
- Versterking van de samenwerking met het veiligheidsteam van team Wijz;
- Het vormgeven van de districtelijke aanpak mensenhandel met bijbehorende beleidslijn.

Daarnaast heeft het investeren op een goede samenwerking met onze belangrijke partners zoals de politie, het Openbaar Ministerie en het RIEC onze continue aandacht.

Natuurlijk stond 2022 ook in het teken van het opstellen van het nieuwe integraal veiligheidsbeleid 2023-2026. Hiervoor hebben we teruggeblikt op de afgelopen jaren en vooruitgeblikt op de uitdagingen die we in de toekomst verwachten. Deze terugblik en vooruitblik vormden voor ons de basis voor het nieuwe beleid.

Maatregelen

A.019 | Ambities programma veiligheid

Het programma veiligheid is na 2020 niet gecontinueerd, maar een aantal ambities blijven van belang en vragen ook in de toekomst onze aandacht. Er worden extra middelen ingezet voor onder andere de inzet van capaciteit en voor de uitvoering van diverse projecten. Daarbij valt te denken aan de coördinatie van onder andere de leerstoel ondermijning, interne weerbaarheid, bureau ondermijning, Veilige Publieke Taak, datagedreven werken, het project 'Leertuinen' en communicatie rondom het thema veiligheid.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De vier concrete hoofddoelen: Verminderen van overlast, Verminderen van High Impact Crimes, Meer verbinding tussen zorg en veiligheid en Verminderen van ondermijning krijgen vanuit de reguliere aanpak invulling. De beschikbaar gestelde middelen voor capaciteit en uitvoering worden ingezet op projecten zoals onder andere programma (voorheen: leerstoel) ondermijning, interne weerbaarheid, bureau ondermijning, Veilige Publieke Taak, datagedreven werken, het project 'Leertuinen' en communicatie rondom het thema veiligheid. Dit loopt volgens verwachting.

KN22 | W.10 Continueren capaciteit BOA's

Er zijn toezeggingen gedaan aan het bedrijfsleven over de handhaving op tal van terreinen op het bedrijventerrein Haven I tot en met 8. Voor 2020 en 2021 is extra budget in de begroting opgenomen en dit is in 2022 structureel gemaakt.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De structureel toegekende extra middelen voor de eerst tijdelijk toegekende uitbreiding van de BOA-capaciteit voor bedrijventerrein Haven 1 t/m 8 worden vanaf 2022 structureel ingezet voor extra formatie.

KN22 | W.11 Ondernemingsjurist

Om nu en in de toekomst effectief te blijven is de tijdelijke uitbreiding van de juridische capaciteit op het gebied van veiligheid en integriteit in 2022 en 2023 voortgezet in de vorm van een ondernemingsjurist.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Dit budget is in 2022 volledig besteed door inhuur van capaciteit.

Fysieke veiligheid

Wat hebben we gedaan in 2022?

Naast het thema 'openbare orde en veiligheid', kennen we ook het thema 'fysieke veiligheid'. Dit is een breed onderwerp. Een aantal thema's die zijn opgepakt in het afgelopen jaar zijn:

- Het uitvoeren van controles van locaties waar arbeidsmigranten gehuisvest zijn;
- Het toezien op bouw- en brandveiligheid bij bedrijven;
- Het controleren van locaties waar mogelijk sprake is van de productie van hard- of softdrugs of het verrichten van voorbereidingshandelingen daartoe;
- Toezicht door onze BOA's op belangrijke thema's zoals hondenpoep, verkeersovertredingen, afvaldumpingen, parkeerexcessen en APV-overtredingen;
- Toezicht op evenementen welke na de coronapandemie weer mogelijk waren.

Verder zijn er in 2022 diverse trainingen aan interne medewerkers gegeven over onze gemeentelijke rol bij rampen en crises. Daarmee zijn we adequaat voorbereid op dergelijke situaties.

Wat heeft beleidsveld 1 gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022
Lasten	5.510	5.453	4.986
Baten	-30	-30	-131
Saldo van lasten en baten	5.480	5.423	4.855
Onttrekkingen	-340	-340	-142
Saldo na mutaties reserves	5.140	5.083	4.714

Belangrijkste kaders

Regionaal Beleidsplan Politie-eenheid Zeeland-West-Brabant 2019-2022 (Nationale politie) (document dient nog te worden vastgesteld)

Integraal Veiligheidsbeleid 2019-2022 Waalwijk

Focusblad 2020 Waalwijk

Damoclesbeleid 2019

Wet op de Veiligheidsregio's

Rampenbestrijdingsplan Brzo-inrichtingen Midden- en West-Brabant

Regionaal crisisplan 2018-2022 'Samen maken we de regio veiliger' Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant

Regionaal Risicoprofiel Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant, bestaande uit:

- Brandrisicoprofiel 2015-2019;
- Dekkings- en spreidingsplan brandweer(zorg);
- Voorstel opkomsttijden 1e basisbrandweereenheid en geografische spreiding 2e basisbrandweereenheid.
- Aanvullend is er een dynamisch risicoprofiel VRMWB opgesteld, dit risicoprofiel wordt lopend aangevuld waar dat gewenst is

Visie op Omgevingsbeleid in de gemeente Waalwijk

VTH beleid gemeente Waalwijk 2020

Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Midden en West Brabant

Verbonden partijen

Veiligheidsregio Midden- en West Brabant (VRMWB)

Beleidsveld 2 | Verkeer, vervoer en waterstaat

Ambitie

Bereikbaarheid, overal makkelijk kunnen komen, is één van de urgenties & potenties van Waalwijk uit onze strategische visie. Uit de digitale enquêtes en de gesprekken met inwoners en ondernemers kwam de goede bereikbaarheid van Waalwijk steeds terug als pluspunt. Bereikbaarheid draagt bij aan onze economische ambities, aan de aantrekkelijkheid om hier te wonen.

In het coalitieprogramma 'Samen duurzaam vooruit' en het mobiliteitsplan zien we drie pijlers voor dit beleidsveld: (1) het verbeteren van de economische bereikbaarheid over weg en water. Het zorgen voor (2) bereikbare en veilige stedelijke omgeving en (3) het inspelen op innovatieve en duurzame nieuwe mogelijkheden.

Economische bereikbaarheid

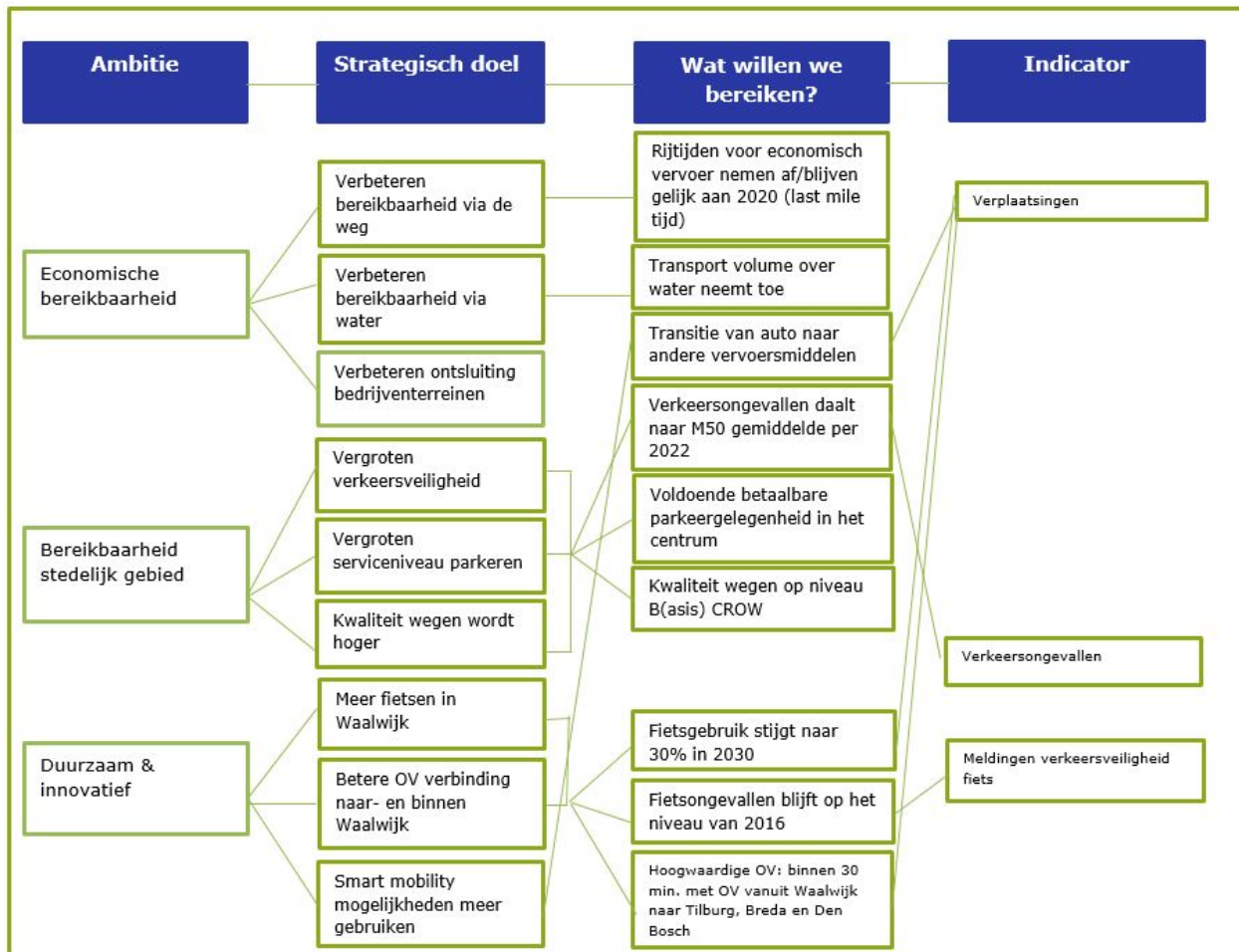
- Verbeteren bereikbaarheid via de weg;
- Verbeteren bereikbaarheid via water;
- Verbeteren ontsluiting bedrijventerreinen.

Stedelijk gebied

- Vergroten verkeersveiligheid;
- Vergroten serviceniveau parkeren;
- Kwaliteit wegen wordt hoger.

Duurzaam & innovatief

- Waalwijk is een fietsvriendelijke gemeente;
- Betere OV-verbinding naar- en binnen Waalwijk;
- Smart Mobility mogelijkheden meer gebruiken.

Alle relevante indicatoren betreffende dit beleidsveld vindt u in: Waalwijk-in-cijfers

Economische bereikbaarheid

Wat hebben we gedaan in 2022?

Bereikbaarheid over de weg/ ontsluiting bedrijfsterrein:

Helaas liggen de ontwikkelingen rondom het GOL stil door het wachten op een uitspraak van de raad van State over de stikstofberekening bij deze plannen. Ambtelijk is een start gemaakt om alternatieven voor het GOL in kaart te brengen. Dit traject loopt door in 2023 en verder. In 2022 is het mobiliteitsplan opgesteld dat in 2023 wordt vastgesteld. Onderdeel hiervan is om de bereikbaarheid op andere modaliteiten zoals OV en fiets als volwaardig alternatieven in beeld te brengen en hier ook maatregelen voor te nemen. Vooruitlopend hierop is al gewerkt aan de oversteek Biesbosweg en Taxandriaweg.

Bereikbaarheid over water:

In samenwerking met Midpoint Brabant en SmartwayZ.NL werken we mee aan een project om bedrijven te stimuleren om vracht over water te vervoeren in plaats van per vrachtwagen over de weg.

Stedelijke omgeving

Wat hebben we gedaan in 2022?

Vergroten verkeersveiligheid:

We hebben in 2022 voor 2 infrastructurele projecten provinciale subsidie ontvangen voor het verbeteren van de verkeersveiligheid. Daarnaast werkten we aan verkeerseducatie om de veiligheid te verbeteren. We volgen de Risico gestuurde verkeersveiligheidsaanpak om maatregelen op de hoogste risicolocaties te kunnen nemen.

Vergroten serviceniveau parkeren:

In 2022 heeft een evaluatie van het parkeerbeleid plaats gevonden en zijn verbeteringen doorgevoerd. Ook zijn voorbereidingen gestart voor een totaal vernieuwd parkeerbeleid, zodat er meer samenhang komt tussen de verschillende parkeerregimes in en rond het centrum, de parkeernormering bij nieuwe ontwikkelingen en het fietsparkeren.

Kwaliteit wegen wordt hoger:

In 2022 zijn diverse IUP werken uitgevoerd. Verder is klein onderhoud uitgevoerd en is op diverse plekken gewerkt aan de asfaltverhardingen.

Maatregelen

KN22 | W.12 In 1 keer verhogen parkeertarieven

Bij de Actualisering Begroting 2021 is voorgesteld om in een aantal jaren toe te groeien naar kostendekkendheid voor het product parkeren. In de kadernota 2022 is vervolgens aanvullend besloten om deze verhoging in 2022 in één keer te realiseren.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De parkeertarieven zijn medio maart 2022 conform de besluitvorming in de kadernota 2022 ingevoerd.

Duurzaam en innovatief

Wat hebben we gedaan in 2022?

Meer fietsen in Waalwijk:

Het mobiliteitsplan is in 2022 opgesteld, dit wordt begin 2023 vastgesteld. Hierin is veel aandacht voor het fietsen opgenomen.

Betere OV-verbinding naar en binnen Waalwijk:

De lobby richting provincie is opgestart om Waalwijk in de nieuwe concessie vanaf december 2026 beter te ontsluiten naar Tilburg en Knooppunt Hoopolder/ Oosterhout. Voor de korte termijn levert dit nog geen concrete verbeteringen.

Smart Mobility mogelijkheden meer gebruiken:

In 2022 is GO-scooter gestopt met het aanbieden van de deelscooter. Ook is het project met de e-Steps in de afrondende fase, deze zullen begin 2023 verdwijnen. Dit is een tegengestelde beweging dan de gewenste beweging om met deelsystemen goed bereikbaar te zijn in Waalwijk. Toch zien we ook dat het gebruik van de OV-fiets toeneemt en verwachten we dat systemen met net andere randvoorwaarden beter gebruikt kunnen worden. Daar zetten we in 2023 dan ook opnieuw op in.

Maatregelen

KN22 | W.13 Nog uit te werken voorstellen mobiliteit

De bereikbaarheid van Waalwijk is van groot belang voor het aantrekken en behouden van jongeren, ondernemers op bedrijvenpark Haven en van bezoekers aan onze binnenstad. De ambitie is om in de komende jaren de bereikbaarheid duurzaam te verbeteren en te optimaliseren. Op een later moment volgen hiervoor concrete voorstellen aan de raad, waarbij dekking zal worden gezocht uit cofinanciering, de algemene reserve en (toekomstige) grondverkopen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De gemeente is in gesprek met de provincie Noord Brabant over het verplaatsen van het busstation en het verbeteren van de buslijnen (concessie) vanuit Breda/Oosterhout, Tilburg en 's-Hertogenbosch naar Waalwijk. Voor beide onderwerpen is de provincie verantwoordelijk. Gemeente en provincie hebben een onderzoek naar de OV-ambities van Waalwijk begin 2022 afgerond, de uitkomsten dienen als input voor het nieuwe mobiliteitsbeleid van Waalwijk en de verdere besprekingen met de provincie. De stedenbouwkundige vraag wat de beste locatie is voor een (nieuw) busstation is nog in onderzoek. Begin februari 2021 is gestart met de pilot E-steps. Waalwijk is de eerste gemeente in Nederland met een Mobility as a Service dienst met E-steps tussen het busstation en bedrijvenpark Haven. De pilot loopt 2 jaar en wordt hierna niet gecontinueerd in deze vorm.

Wat heeft beleidsveld 2 gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022
Lasten	7.196	7.345	7.489
Baten	-424	-687	-929
Saldo van lasten en baten	6.771	6.658	6.559
Onttrekkingen	-445	-1.742	-1.665
Stortingen	0	1.863	1.863
Mutaties reserves	-445	122	199
Saldo na mutaties reserves	6.327	6.779	6.758

Belangrijkste kaders

Regionaal Fietsplan
Uitwegenbeleid 2015
IUP 2021 - 2024

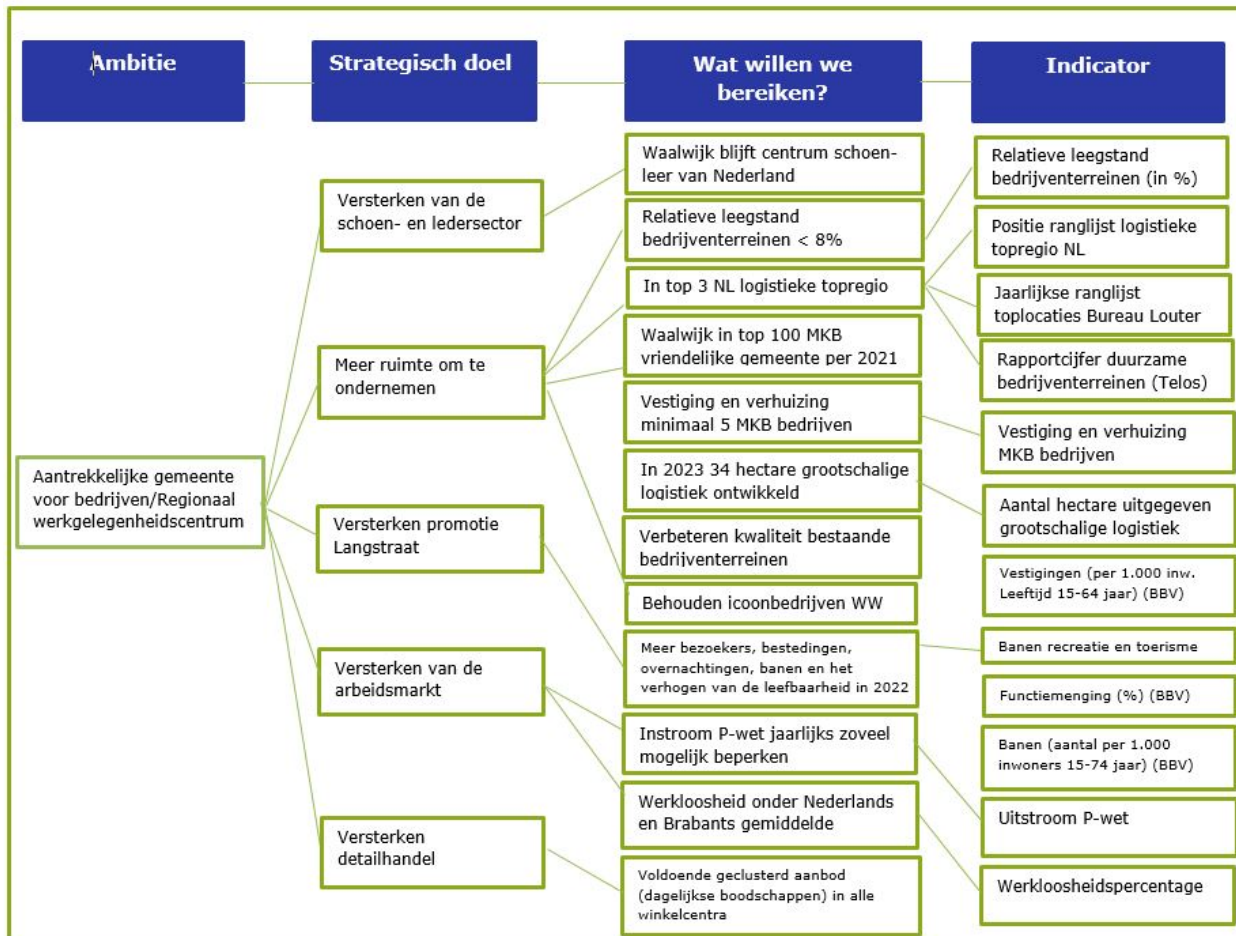
Verbonden Partijen

Voor dit beleidsveld zijn er geen verbonden partijen.

Beleidsveld 3 | Economie

Ambitie

In 2025 is Waalwijk een aantrekkelijk gemeente om te werken en te ondernemen en zijn we nog steeds een duurzaam regionaal werkgelegenheidscentrum. Daarbij is de vraag en aanbod op de arbeidsmarkt in balans, bieden we ondersteuning aan inwoners die het nodig hebben en is Waalwijk het centrum van schoen- en lederontwikkeling in Nederland.

Alle relevante indicatoren betreffende dit beleidsveld vindt u in: Waalwijk-in-cijfers

Aantrekkelijke gemeente voor bedrijven / Regionaal werkgelegenheidscentrum

Wat hebben we gedaan in 2022?

De gestelde doelstellingen voor 2022 zijn grotendeels behaald, voor zover dit beïnvloedbaar is door de gemeente. De verwachte gronduitgifte heeft niet kunnen plaatsvinden vanwege het uitblijven van besluitvorming omtrent stikstof. Op bestaand terrein zijn geen kavels meer beschikbaar zodat leegstand op het bedrijventerrein onder de frictieleegstand zit, de facto ruim onder de 5%. Ook de werkloosheid is erg laag. Vanwege de Tozo maatregelen zijn er weinig faillissementen geweest en is een verwachte economische recessie uitgebleven, zodat aanvullende maatregelen van de gemeente niet noodzakelijk bleken.

De regio Waalwijk-Tilburg heeft voor de 4e achtereenvolgende keer de positie als nr. 1 logistieke hotspot weten te behouden.

Vanwege de inzet op diversiteit van bedrijven scoort Waalwijk ook hoog als toplocatie voor industrie en materiaal georiënteerde bedrijvigheid (onderzoek Toplocaties 2022 Elsevier). Onder de regionale kernen staat Waalwijk op dit onderdeel op de 1ste plaats. Het vestigingsklimaat is dan ook goed op orde.

Daarnaast zijn grote stappen gemaakt in verduurzaming van de bedrijven. Bij zon op dak

loopt Waalwijk voorop en wordt zelfs meer opgewekt dan het net aan kan. Dat leidt ertoe dat het bedrijventerrein Haven Zeven wordt aangemerkt als een Paris Proof bedrijventerrein (top 3 van Nederland, onderzoek 2022 CLOK) maar dat vanwege netcongestie een versnelling op korte termijn problematisch is.

Maatregelen

KN22 | W.14 Dienstverlening aan bedrijven (accountmanagement)

Ten behoeve van de 5.100 geregistreerde bedrijven in onze gemeente zetten we sinds 2018 accountmanagers in; tot en met 2021 is daarvoor budget in de begroting opgenomen. Voorgesteld wordt om deze tijdelijke capaciteit structureel te maken (€ 140.000 per jaar).

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Per 1-1-2022 zijn deze middelen structureel opgenomen in de begroting en is de functie structureel ingevuld.

Wat heeft beleidsveld 3 gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022
Lasten	17.809	18.131	4.169
Baten	-17.428	-17.377	-5.536
Saldo van lasten en baten	381	754	-1.367
Onttrekkingen	-200	-210	-766
Stortingen	0	0	2.479
Mutaties reserves	-200	-210	1.713
Saldo na mutaties reserves	181	544	346

Belangrijkste kaders

Detailhandelsvisie (2017)

Visie op Bedrijventerreinen (2012)

Ambitiedocument Waalwijk Noord (2011)

Centrumvisie (2017)

Intergemeentelijk Actieplan Samenwerking op bedrijventerreinen (2012)

Visie op de boodschappenstructuur (2014)

Verbonden partijen

Parkmanagement Waalwijk BV.

Op verzoek van de gemeenteraad heeft de rekenkamer een onderzoek ingesteld naar o.a. de governance van Parkmanagement. De raad heeft zich in 2021 uitgesproken over de positie en de governance van Parkmanagement.

Vooralsnog wordt de raad periodiek, minstens twee keer per jaar middels een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de beleidsvoornemens en resultaten van Parkmanagement.

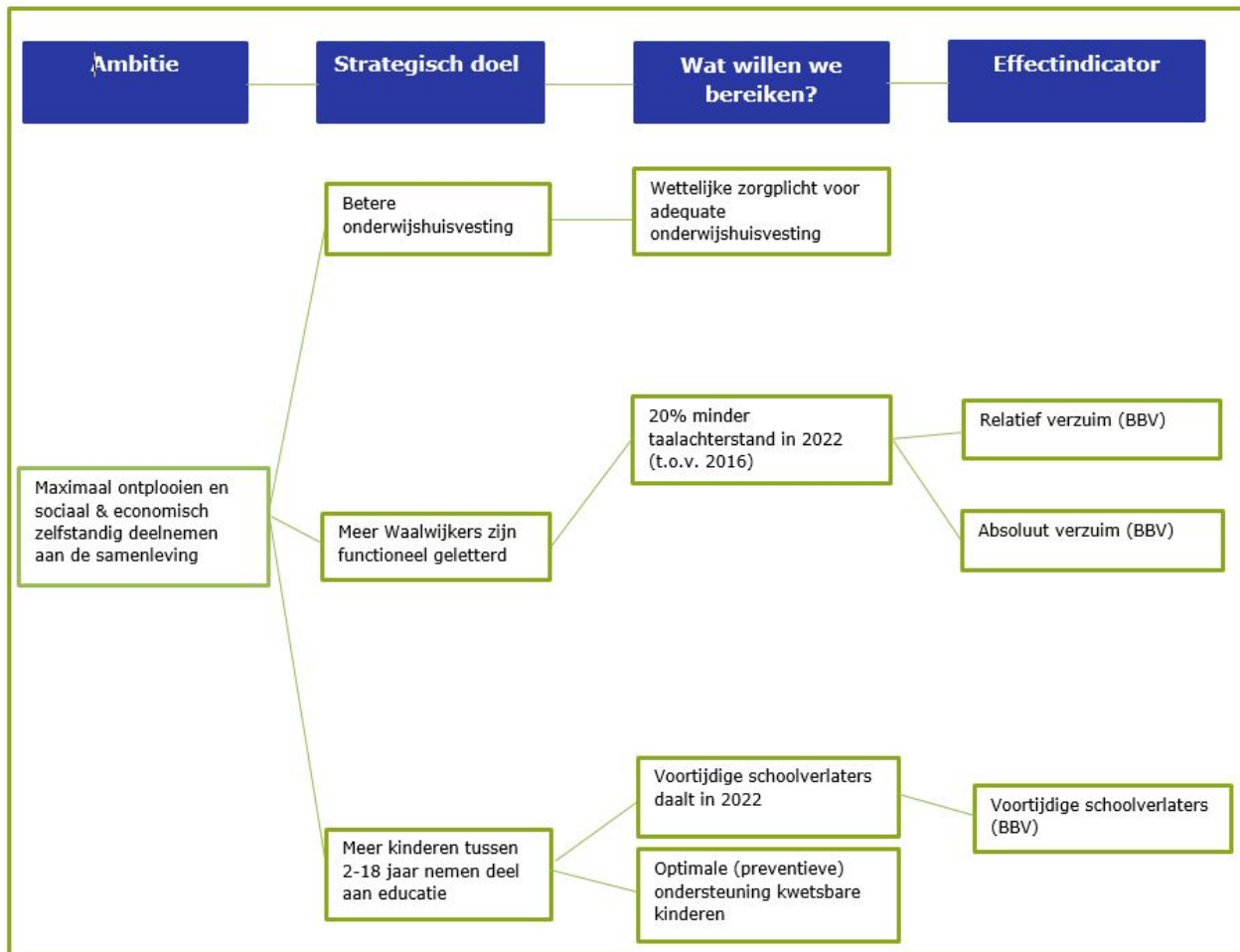
Als uitwerking van de governance opmerkingen heeft het college eind 2022 een besluit genomen over de vestiging van een alleenrecht ten behoeve van Parkmanagement, zodat de exclusieve bevoegdheid voor het publieke beheer van de bedrijventerreinen Haven en Zanddonk daar is neergelegd. Daarnaast heeft het college, als aandeelhouder, ingestemd met de vorming van een dochtermaatschappij, Parkmanagement Waalwijk Groen B.V., waarin uitsluitend de publieke taak is neergelegd en waarvoor de wettelijke regels voor overheidsaanbestedingen gelden.

De raad heeft in december 2022 ingestemd met het beschikbaar stellen van gelden aan Parkmanagement om camerabeveiliging op Zanddonk te implementeren.

Beleidsveld 4 | Onderwijs

Ambitie

Maximaal ontplooiën en sociaal & economisch zelfstandig kunnen deelnemen aan de samenleving. Dat is onze ambitie. Hierbij moeten Waalwijkers zijn toegerust voor vervolgopleidingen aansluitend op de Waalwijkse arbeidsmarkt. Onderwijshuisvesting moet voldoende, adequaat en bereikbaar zijn. Waalwijkers zijn functioneel geletterd waarbij alle kinderen tussen 2-18 jaar deelnemen aan educatie.

Alle relevante indicatoren betreffende dit beleidsveld vindt u in: Waalwijk-in-cijfers

Onderwijs

Wat hebben we gedaan in 2022?

Wettelijke zorgplicht voor adequate onderwijshuisvesting

In 2022 is de vervangende nieuwbouw van Kindcentrum Meerdijk verder voorbereid. Het voorlopige ontwerp is vastgesteld. Ná afronding van het definitief ontwerp en de hierbij horende stichtingskostenraming kan het voor de nieuwbouw benodigde krediet beschikbaar worden gesteld.

Het in het MIP 2022-2025 voor de nieuwbouw opgenomen normbudget zal hierbij niet toereikend zijn. Belangrijkste oorzaak van de overschrijding van het normbudget is het kostenverhogend effect van de huidige gespannen aanbestedingsmarkt. Daar komt bij dat het voorlopig ontwerp een circulair gebouw betreft. De normvergoeding voorziet hier niet in.

In 2022 is gestart met de voorbereidingen van de nieuwbouw van Kindcentrum Landgoed Driessen. In dit Kindcentrum worden RKBS De Vrijhoeve, PC Koningsschool en KDV De Groene Wereld gehuisvest. Het ruimtelijk functioneel programma van eisen en het technisch programma van eisen zijn opgesteld. De ontwerpfase gaat in 2023 van start.

In de raadsvergadering van 7 juli 2022 is besloten om voor de uitbreiding van CBS de Brug in Waspik een voorbereidingskrediet van € 140.000 beschikbaar te stellen, waarvan €

80.000 is bestemd voor de verwerving van het voor de uitbreiding benodigde perceel. Het overleg over de verwerving van de grond was eind 2022 nog niet afgerond.

Vermindering taalachterstand

In 2022 is ingezet op een toename van het aantal ouders (educatief) partnerschap en dat alle peuters naar de voorschool gaan. Daarnaast is het Uitvoeringsprogramma Waalwijk Taalrijk conform planning gevolgd.

Educatie: daling voortijdige schoolverlaters

Voortijdige Schoolverlaters 12-18 jaar:

De cijfers voor het schooljaar 2021-2022 zijn nog niet beschikbaar gesteld door DUO. Wel is een aantal preventieve acties vanuit de afdeling Leerplicht ingezet die naar verwachting er toe heeft geleid dat er vermindering optreedt van schoolverzuim en vroegtijdig schoolverlaters. Ingezet is op:

- Verbeteren van schoolrelaties: het verbeteren van schoolrelaties is een belangrijk aspect om de betrokkenheid bij schoolverzuim te vergroten en duidelijke afspraken te maken over samenwerking. Om dit te bereiken voeren we aan het begin van het schooljaar startgesprekken met alle scholen en eindgesprekken tegen het einde van het schooljaar. Dankzij deze gesprekken is er nu meer betrokkenheid bij schoolverzuim en hebben we duidelijke afspraken kunnen maken over de samenwerking tussen de scholen.
- Preventieve deelname aan zorgoverleggen: door preventief deel te nemen aan zorgoverleggen, hebben we de samenwerking tussen betrokken partijen kunnen verbeteren. Hierdoor zijn leerlingen beter in beeld en kunnen we problemen sneller signaleren en aanpakken.
- Preventieve verzuim aanpak: deze aanpak draagt bij aan het verminderen van voortijdig schoolverlaten omdat het gericht is op het voorkomen van verzuim en het vroegtijdig signaleren van problemen. Daarnaast draagt de preventieve verzuimaanpak ook bij aan het verbeteren van de samenwerking tussen betrokken partijen, zoals de contactpersonen binnen de scholen, schoolmaatschappelijke ondersteuning (SMO) en jongerenwerkers. Door het gezamenlijk signaleren en aanpakken van problemen, kan er sneller en effectiever hulp geboden worden aan leerlingen die dreigen uit te vallen.
- Meer aandacht voor thuiszitters: door het thuiszitterspact en het bieden van zoveel mogelijk passend onderwijsaanbod aan thuiszitters, zorgen we er voor dat de thuiszitters passend onderwijsaanbod krijgen. Hierdoor zijn minder leerlingen voortijdig gestopt met hun opleiding.

Voortijdig Schoolverlaters 18-23 jaar:

Centrumgemeente Tilburg is wettelijk gezien verantwoordelijk voor de doelgroep VSV 18-23 jaar in onze regio. In het regionale Uitvoeringsprogramma VSV (2020-2024) staan maatregelen opgenomen om het aantal VSV-ers in onze regio terug te dringen.

Het streefcijfer vanuit het regionale Uitvoeringsprogramma RMC-VSV voor schooljaar 2020-2021 was 2,2% VSV-ers. Het gerealiseerde cijfer is 2,1% voor de regio en voor onze gemeente 2,07%.

Optimale (preventieve) ondersteuning kwetsbare kinderen

- Het voorliggend veld voor alle jeugdigen (0-23 jaar) is uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma Jong in Waalwijk. Hierin is een sluitend aanbod ontwikkeld op trede 1 en trede 2, in samenspraak met partners zoals onderwijs, jongerenwerk, ContourdeTwern, bibliotheek en GGD. Een concreet voorbeeld is de inzet van Schoolmaatschappelijke Ondersteuners;
- Inzet van Jongerenambassadeurs voor het lokaal preventieakkoord gezondheid;
- Aanpak van Kinderarmoedebeleid door middel van het project Young Warriors en Sterkste schakel;
- Aanbieden van het Kindpakket (budget dat o.a. bedoeld is voor sport, recreatie, cultuur en educatie) via de Paswijzer om sociale uitsluiting van kinderen tegen te gaan. 72% van de potentiële doelgroep maakt hiervan gebruik;
- Er is aan jongeren van het VO een schulden – escape – room georganiseerd.

In 2022 is het niet gelukt om te starten met het Jongerenperspectieffonds i.v.m. de prioriteiten die lagen bij de onderwerpen die betrekking hebben gehad op het leefgeld voor vluchtelingen, energiearmoede en Toeslagenaffaire. In 2023 wordt dit opgepakt.

Maatregelen

A.007 | Reserve onderwijshuisvesting

Vanaf 2021 worden de jaarlijkse stortingen in de reserve onderwijshuisvesting opgehoogd (in 2021 € 100.000, in 2022 € 200.000 en vanaf 2023 met € 300.000) en daarmee is de reserve toereikend om alle uitgaven te dekken.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Deze doelstelling is financieel verwerkt en dus gerealiseerd.

Wat heeft beleidsveld 4 gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022
Lasten	7.808	9.044	8.293
Baten	-1.490	-2.531	-2.079
Saldo van lasten en baten	6.318	6.513	6.214
Onttrekkingen	-632	-835	-195
Stortingen	200	200	318
Mutaties reserves	-432	-635	123
Saldo na mutaties reserves	5.887	5.878	6.337

Belangrijkste kaders

- Meerjareninvesteringsprogramma onderwijshuisvesting gemeente Waalwijk 2022-2025;
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2022
- Nota Lokaal Educatieve Agenda 2021-2024 Ieder in zijn kracht
- Nota Waalwijk Taalrijk 'Aanpak taal: ouder en kind samen'
- Peuterregeling gemeente Waalwijk (inclusief Voor- en vroegschoolse Educatie) v.a. 2018
- Bestrijden laaggeletterdheid van A tot Z
- Handhavingsbeleid Kinderopvang 2012

Verbonden partijen

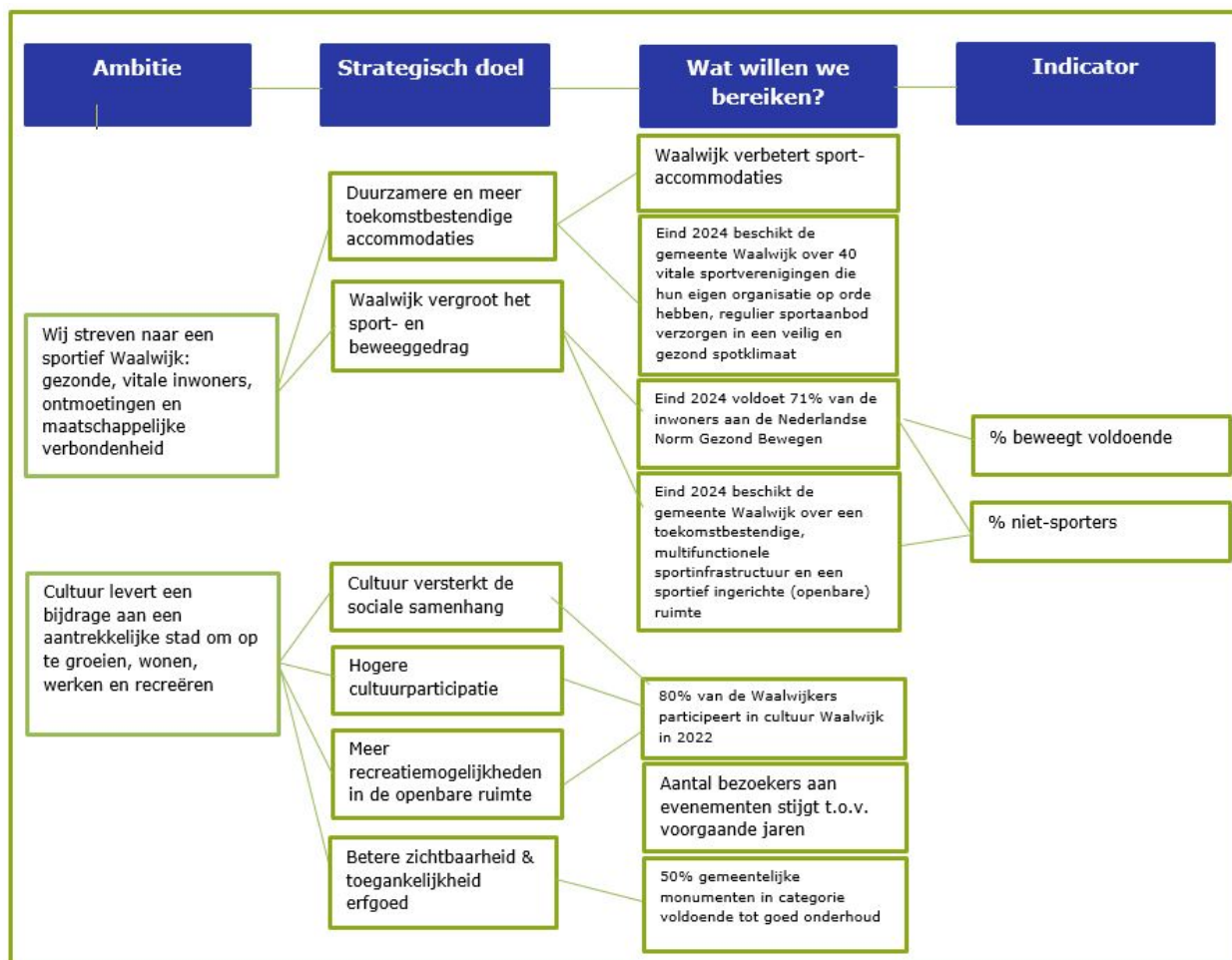
Voor dit beleidsveld zijn er geen verbonden partijen.

Beleidsveld 5 | Sport, cultuur en recreatie

Ambitie

Dit beleidsveld richt zich op (1) sport, (2) cultuur en (3) recreatie in relatie tot de openbare ruimte. In onze strategische visie Waalwijk 2025 stellen we dat het niet zozeer hebben van voorzieningen het uitgangspunt is maar het gebruik voorop staat. Beter kwalitatief en complementair dan het open houden.

- Sport en bewegen draagt bij aan een gezonde leefstijl, ontmoeting, ontwikkeling, samenwerking, leefbaarheid, integratie en plezier. We willen jong en oud bereiken en streven naar een gezonde en vitale samenleving. Het sportbeleid moet bijdragen aan gezondheid, beweging en maatschappelijke participatie, waarbij we zeker oog hebben voor de ontwikkeling van sporttalent.
- Cultuur moet een bijdrage leveren aan een aantrekkelijke stad. We willen cultureel meer zichtbaar maken in Waalwijk en de kwaliteit er van verhogen. Ook moet cultuur de Waalwijkers aan elkaar verbinden. Cultureel erfgoed moet zoveel mogelijk worden behouden, waarbij er ook gekeken moet worden naar nieuwe functies voor ons cultureel erfgoed. De zichtbaarheid en toegankelijkheid van het erfgoed moeten ook verbeteren. Daarnaast gaat onze aandacht uit naar het mogelijk maken en behouden van onze lokale media.
- Onze openbare ruimte moet in zijn algemeenheid een bijdrage leveren aan recreatie in Waalwijk, waarbij we streven naar effectief beheer van de recreatieve voorzieningen.

Alle relevante indicatoren betreffende dit beleidsveld vindt u in: Waalwijk-in-cijfers

Sportbeleid en -accommodaties

Wat hebben we gedaan in 2022?

Sport en bewegen dragen bij aan een gezonde leefstijl, ontmoeting, ontwikkeling, samenwerking, leefbaarheid, integratie en plezier. We willen jong en oud bereiken en streven naar een gezonde en vitale samenleving. Het sportbeleid moet bijdragen aan gezondheid, beweging en maatschappelijke participatie, waarbij we zeker ook oog hebben voor de ontwikkeling van sporttalent.

Helaas heeft de pandemie een negatieve invloed gehad op actieve sportbeoefening, zo blijkt uit landelijke cijfers (Waarstaatje gemeente 2020: Waalwijk 45,5%/Landelijk 49,9% Beweegt voldoende). Gelukkig konden we in het voorjaar van 2022 de beperkende maatregelen achter ons laten en startte het 'gewone leven' zich langzaam weer op. Over het jaar 2022 zijn dan ook zeker positieve ontwikkelingen te benoemen. We bereiken steeds meer inwoners via de activiteiten en campagnes die we zelf ontwikkelen danwel de campagnes en acties van derden die we ondersteunen. Uit het Waalwijks Sportakkoord kwamen in 2022 diverse concrete acties voort, waaronder: Bewegdiploma voor Kleuters, Training 'Versterken pedagogische vaardigheden trainers/coaches' en een pilot met sportmarkten op basisscholen, met als belangrijkste doel ouders te bereiken wiens kinderen nog niet of weinig sporten. We zetten nadrukkelijk in op de jeugd en werken nauw samen

met vele sportverenigingen, ContourdeTwern, Tavenu, Stichting Samen RKC en andere partijen. Deze samenwerkingen zijn in 2022 geïntensiveerd.

Er is nog meer aandacht voor het in beweging krijgen en houden van kwetsbare inwoners (waaronder senioren, mensen met een beperking en mensen die door omstandigheden een steuntje in de rug kunnen gebruiken bij het vinden van een passende sport- of beweegactiviteit) en voor inclusiviteit in de sport. In 2022 is een tweede beweegcoach senioren aangesteld en vanuit het project Samen Vitaal in de Wijk (een samenwerking tussen Thebe, GGD Hart van Brabant, Casade, diverse huisartsenpraktijken, enkele praktijken voor fysiotherapie, ergotherapie en diëtisten, Mijzo, ContourdeTwern, diverse sportaanbieders en GO Waalwijk) is een programma met beweegactiviteiten in de wijken gestart. Er is extra aandacht voor mensen met een kleine portemonnee: we stimuleren sportaanbieders om aan te sluiten bij de PasWijzer en zetten ons in om het Jeugdfonds Sport & Cultuur meer bekendheid te geven bij de doelgroep en nieuwe intermediairs te werven. We zetten ons in om sport en beweging mogelijk te maken voor vluchtelingen en statushouders.

Verenigingsondersteuning kreeg een extra impuls door het aanstellen van een verenigingsondersteuner in dienst van gemeente Waalwijk per december 2022.

Inspanningen om te komen tot een gezonde sportomgeving resulteerden in 2022 in onder meer het behalen van drie Topprestatiebadges. Ook zijn we met sportaccommodaties in gesprek over rookvrije sportparken, het aanstellen van vertrouwenspersonen en een veilige sportomgeving.

Maatregelen

B20 | 5.025 Renovatie zwembaden

De invoering van de nieuwe Omgevingswet is opnieuw uitgesteld. Zoals het er nu naar uitziet treedt de wet in juli 2023 in werking. In deze nieuwe wetgeving is de borging van hygiëne en veiligheid anders geregeld dan in de huidige Whvbz (Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden). De belangrijkste verandering is de overgang van een middelvoorschrift naar een doelvoorschrift. Deze overgang betekent een andere manier van denken voor zwembaden. In de huidige regelgeving zijn veel zaken als regel of middel voorgeschreven. In de nieuwe regelgeving zijn deze regels/middelen vervallen en wordt een algemeen doel voorgeschreven, namelijk; het zwembad moet voldoende hygiënisch en veilig zijn. Dit laatste moeten zwembaden doen middels het opstellen van een risicoanalyse met bijbehorend beheersplan. Als uit de risicoanalyse blijkt dat er onacceptabele risico's zijn, dan moeten deze met beheersmaatregelen weggenomen worden.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inmiddels is er meer duidelijkheid over wat er moet gebeuren om de gemeentelijke zwembaden in te richten conform de nieuwe omgevingswet. Deze kaders leveren een aantal vraagstukken op die om een meer gedetailleerde en technische uitwerking vragen. Een voorbeeld hiervan is een nieuwe inrichting van de chlooropslag in zwembad Zidewinde. Het raadsvoorstel op welke wijze het kredietbedrag zal worden besteed, wordt afgerond, zodra de nieuwe wet is vastgesteld en definitief duidelijk is, wanneer deze wordt ingevoerd.

KN22 | W.15 Investerings renovatie sportvelden

Om de 35 in beheer zijnde (gras)sportvelden en oefenhoeken duurzaam in conditie te houden, is een renovatie eens in de 25 jaar nodig. Tot op heden zijn deze renovaties niet in

de begroting geborgd. Op grond van een meerjaren onderhoudsplan zijn extra investeringen nodig in 2022 tot en met 2025, de daaraan verbonden kapitaallasten lopen op van € 25.000 in 2022 naar € 40.000 in 2025.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De uitvoering van het meerjaren onderhoudsplan (gras)sportvelden en oefenhoeken verloopt volgens plan en met deze middelen zijn de kapitaallasten ook geborgd.

KN22 | W.16 Toegankelijkheid sportaccommodaties

In het kader van de Sportvisie is in 2020 aan de raad toegezegd de toegankelijkheid en het gebruik van sportaccommodaties te onderzoeken. Naar aanleiding van scans door een bureau streven we naar een certificering op het niveau van Zilver. De scans zijn uit bestaande middelen gefinancierd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inmiddels is het benodigde krediet gevoteerd door de gemeenteraad. De komende jaren worden de aanpassingen gedaan om de locaties naar niveau zilver te brengen.

KN22 | W.17 Bewegen sport voor mensen met beperking

De ambitie uit de Sportnota Sport en Bewegen is om meer mensen een leven lang plezier aan sporten en bewegen te laten hebben in een inclusieve sport- en bewegingomgeving. Voor het wegnemen van belemmeringen voor mensen met een beperking is in de kadernota 2022 een bedrag beschikbaar gesteld om de ondersteuning en begeleiding van de doelgroep en aanbieders te regelen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De structurele middelen zijn in 2022 ingezet ter ondersteuning en begeleiding van de doelgroep, met als streven een inclusieve sportomgeving te creëren en deze bereikbaar te laten zijn voor mensen met een beperking.

KN22 | W.18 Sporten in de openbare ruimte

In de sportvisie is opgenomen dat de gemeente Waalwijk aan de slag gaat met sporten in de openbare ruimte. Georganiseerde sport neemt landelijk gezien af en door Corona is duidelijk geworden dat sporten in de openbare ruimte een belangrijke toevoeging is om onze inwoners meer te laten bewegen en sporten, en dus fitter te worden. In de Kadernota 2022 is € 25.000 beschikbaar gesteld voor het maken van een startfoto. De startfoto is nodig om een helder beeld te krijgen van dit moment om op basis daarvan beleid te ontwikkelen m.b.t. locaties en de herinrichting ervan (o.a. middels participatie van de inwoners).

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De startfoto is inmiddels afgerond. Hieruit kwamen een aantal kansrijke locaties naar voren. Momenteel onderzoeken we hoe we hier het beste vorm aan kunnen geven.

KN22 | W.19 GO Waalwijk

De gemeente Waalwijk spant zich in om zoveel mogelijk inwoners te laten deelnemen aan sport en beweging. Dat is belangrijk, omdat sporten en bewegen bijdraagt aan een gezonde leefstijl, ontmoeting, ontwikkeling, samenwerking, leefbaarheid, integratie en plezier. Het sportbeleid moet bijdragen aan een gezonde en vitale samenleving en maatschappelijke participatie, waarbij we ook oog hebben voor de ontwikkeling van sporttalent.

Helaas heeft de pandemie een negatieve invloed gehad op actieve sportbeoefening, zo blijkt uit landelijke cijfers. Gelukkig konden we in het voorjaar van 2022 de beperkende maatregelen achter ons laten en startte het 'gewone leven' zich langzaam weer op. Over het jaar 2022 zijn dan ook zeker positieve ontwikkelingen te benoemen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

GO Waalwijk ontwikkelt zich steeds meer tot een samenwerkend netwerk en kennispunt voor aanbieders en 'mogelijkmakers' van sport en beweging, ook binnen het sociaal domein. We bereiken steeds meer inwoners via de activiteiten en campagnes die we zelf ontwikkelen danwel de campagnes en acties van derden die we ondersteunen.

- Uit het Waalwijks Sportakkoord dat in oktober 2020 werd ondertekend, kwamen in 2022 diverse concrete acties voort, waaronder:
 - Beweegdiploma voor Kleuters (cursus startte in september 2022, in februari namen de eerste deelnemers hun certificaat in ontvangst. In september 2023 zal een tweede groep starten).
 - Training 'Versterken pedagogische vaardigheden trainers/coaches' ging in oktober 2022 van start.
 - Pilot met sportmarkten op basisscholen (schooljaar 2022-2023), met als belangrijkste doel ouders te bereiken wiens kinderen nog niet of weinig sporten.
- We zetten nadrukkelijk in op de jeugd, middels voornoemde sportmarkten op basisscholen, de doorlopende campagne Sjors Sportief/Creatief, naschoolse sportactiviteiten in de wijken, buurtsportwerk, sportdagen (zoals de GO Play kick-off in de kerstvakantie) en ondersteuning aan verenigingen die zich inzetten voor de jeugd met o.a. schooltoernooien en clinics op scholen.

Hiertoe werken we nauw samen met vele sportverenigingen, ContourdeTwern, Tavenu, Stichting Samen RKC en andere partijen. Deze samenwerkingen zijn in 2022 geïntensiveerd.

- Er is nog meer aandacht voor het in beweging krijgen en houden van kwetsbare inwoners (waaronder senioren, mensen met een beperking en mensen die door omstandigheden een steuntje in de rug kunnen gebruiken bij het vinden van een passende sport- of beweegactiviteit) en voor inclusiviteit in de sport
 - In 2022 is een tweede beweegcoach senioren aangesteld;
 - Vanuit het project Samen Vitaal in de Wijk (een samenwerking tussen Thebe, GGD Hart van Brabant, Casade, diverse huisartsenpraktijken, enkele praktijken voor fysiotherapie, ergotherapie en diëtisten, Mijzo, ContourdeTwern, diverse sportaanbieders en GO Waalwijk) is een programma met beweegactiviteiten in de wijken gestart. Deze beweegactiviteiten hebben reeds veel kwetsbare inwoners in beweging gebracht en zorgen voor meer sociale cohesie.

- In het voorjaar van 2022 organiseerden we fietstrainingen voor 55-plussers, met het doel hen veilig en met plezier op de (elektrische) fiets te laten stappen.
- Steunpunt Aangepast Sporten Midden Brabant is medio 2022 overgegaan in Uniek Sporten Midden Brabant. De samenwerking is verstevigd.
- In juni 2022 is een netwerkbijeenkomst rond het thema aangepast sporten georganiseerd, waar zowel sportaanbieders als zorgprofessionals en ook ervaringsdeskundigen (onder meer leden van Platform Inclusief Waalwijk) aan deelnamen.
 - Verenigingsondersteuning kreeg een extra impuls door het aanstellen van een verenigingsondersteuner in dienst van gemeente Waalwijk per december 2022.
 - Er is meer aandacht voor mensen met een kleine portemonnee: we stimuleren sportaanbieders om aan te sluiten bij de PasWijzer en zetten ons in om het Jeugdfonds Sport & Cultuur meer bekendheid te geven bij de doelgroep en nieuwe intermediairs te werven.
 - We zetten ons in om sport en beweging mogelijk te maken voor vluchtelingen en statushouders. Zo voorzien we de mensen die tijdelijk in het voormalige NH Hotel verblijven van praktische informatie en spannen we ons in om hen mogelijkheden voor sport en beweging te bieden. Dat resulteerde in onder meer een fitnessruimte (met instructeur) op de locatie en voorlichting over de Sjors-campagne voor kinderen (op de locatie).
 - Een gezonde en veilige sportomgeving krijgt nadrukkelijk aandacht. Inspanningen om te komen tot een gezonde sportomgeving resulteerden in 2022 in onder meer het behalen van drie Topprestatiebadges door de tennisvereniging RCW (als 1e tennisclub in Nederland) voor haar aanpak in sportkantine. Ook zijn we met sportaccommodaties in gesprek over rookvrije sportparken, het aanstellen van vertrouwenspersonen en een veilige sportomgeving.

Cultuur, recreatie en openbaar groen

Wat hebben we gedaan in 2022?

Bij de ambitie van dit beleidsveld is onder andere opgenomen dat de zichtbaarheid, kwaliteit en toegankelijkheid van cultuur en het cultureel erfgoed moet verbeteren. In 2022 zijn onderstaande initiatieven gerealiseerd:

- In 2022 is de Spreekwoordenroute gelanceerd. Deze route brengt de thema's recreatie, erfgoed, sport, cultuur en educatie samen. Tijdens deze route leren ze op een educatieve manier middels spreekwoorden meer over de geschiedenis van Waalwijk;
- In december 2022 is de aanbesteding gedaan voor de belevingsroute, deze wordt in 2023 ontwikkeld;
- Voor de Zuiderwaterlinie is in 2022 een storytelling verhaal voor de stelling Breda-Geertruidenberg geschreven. Dit is op basis van de historische feiten in samenwerking met de heemkundekringen. Dit verhaal dient als basis om verdere producten aan te ontwikkelen; Afgelopen jaar hebben we meer optredens gehad in de openbare ruimte. Ook hebben we met het culturele veld zeer actief mee gedaan met GO Waalwijk.

Zoals ook benoemd in de cultuurnota, was het doel om meer cultuurparticipatie te creëren. We zijn daarvoor aan de slag gegaan met het project maatschappelijke activering bij het kunstencentrum waar mensen begeleid zijn om mee te doen binnen de culturele sector. Daarnaast zijn we bezig geweest met projecten opzetten rondom sociale cohesie en is muziek in de klas steeds verder uitgebreid.

Wat heeft beleidsveld 5 gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022
Lasten	19.204	19.170	18.769
Baten	-4.380	-4.077	-4.826
Saldo van lasten en baten	14.824	15.094	13.942
Onttrekkingen	-619	-1.229	-1.218
Stortingen	0	133	326
Mutaties reserves	-619	-1.097	-891
Saldo na mutaties reserves	14.205	13.997	13.051

Belangrijkste kaders

Projectplan Inzet Buurtsport- en Cultuurcoach 2017-2019
 Kadernotitie Sport 2012-2016
 Beleidsnotitie Buitensport Waalwijk
 Regeling Cultuur met Kwaliteit 2013-2016
 Regeling Brede Impuls Combinatiefuncties 2017-2020
 Sportnota 2020-2024
 Cultuurnota 2020-2024

Verbonden partijen

Streekarchief Langstraat Heusden Altena

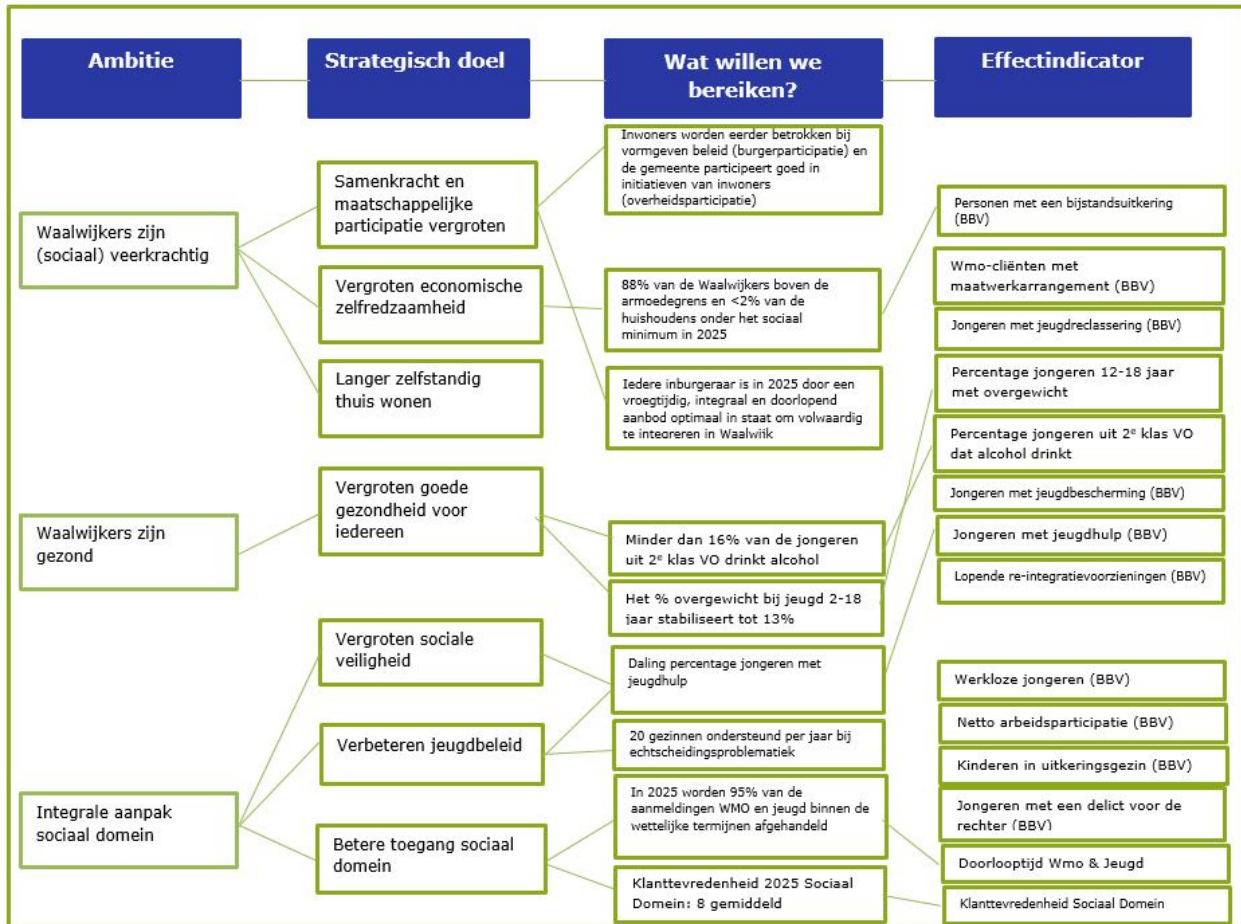
Beleidsveld 6 | Sociaal Domein

Ambitie

Alle inwoners van de gemeente Waalwijk moeten (sociaal) veerkrachtig zijn, het is één van de urgenties uit onze strategische visie Waalwijk 2025. Hiervoor moet de samenkracht en burgerparticipatie vergroot worden. Daarnaast wordt er ingezet op het vergroten van de economische zelfredzaamheid en armoedebestrijding. Ook wordt er ingezet op maatschappelijke participatie en inclusie (meedoen). We zetten in op het zelfstandig blijven wonen van zorgbehoevende inwoners en jongeren moeten sociaal en economisch zelfstandig kunnen functioneren.

Daarnaast vindt de doorontwikkeling van de integrale aanpak sociaal domein plaats. Hierin moet niet-geïndiceerde zorg bevorderd worden, moet voorkomen worden dat jongeren tussen wal en schip vallen, moet er een goede algehele toegang zijn tot het sociaal domein en zetten we in op innovatie in de jeugdhulp. We willen zoveel mogelijk zaken dichtbij huis regelen, dus lokaal, en regionaal alleen wat moet. Juist omdat we vinden dat we zelf hiervoor als gemeente de juiste slag- en daadkracht hebben, niet om direct weer op te schalen naar een regionaal niveau.

Waalwijkers zijn gezond. We willen een goede gezondheid voor iedereen bevorderen. Deel hiervan is het zorgen dat mensen langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen.

Alle relevante indicatoren betreffende dit beleidsveld vindt u in: Waalwijk-in-cijfers

Sociale veerkracht

Wat hebben we gedaan in 2022?

Inwonersparticipatie:

'Inwoners worden eerder betrokken bij het vormgeven van beleid (burgerparticipatie) en de gemeente participeert goed in initiatieven van inwoners (overheidsparticipatie)'

De gemeente betreft daar waar mogelijk inwoners in een vroegtijdig stadium. Onderwerpen betreffen dan aanpassingen in de fysieke leefomgeving, maar ook het meedenken bij beleidsontwikkeling. Dat is een doorlopend proces. Als de gemeente door bewoners uitgenodigd wordt om mee te denken bij hun plannen, doen we dat daar waar mogelijk.

Armoedebeleid:

2022 stond in het teken van de hoge energieprijzen en de hoge inflatie:

- 2.422 huishoudens hebben via Baanbrekers een energietoeslag (geen vermogenstoets en 120% grens) ontvangen;
- In september 2022 is er een lokaal Maatwerkfonds problematische energierekening ingesteld;
- De PasWijzer is vanaf januari 2022 gedigitaliseerd. Er zijn 450 PasWijzerkindpakketten, en 500 PasWijzervolwassenen pakketten verstrekt.

Inburgering:

In 2022 is de nieuwe wet Inburgering van kracht geworden. Daarmee start iedere inburgeraar vanuit een persoonlijk inburgeringsplan (PIP) een vroegtijdig, integraal en doorlopend aanbod. Dit zodat zij optimaal in staat zijn om volwaardig te integreren in Waalwijk. In 2022 is de samenwerking tussen Baanbrekers, taalaanbieder Echt Nederlands en Vluchtelingenwerk verder ontwikkeld.

Maatregelen

KN22 | W.22 Beschermd wonen

In 2020 en 2021 is in het kader van regionale afspraken over beschermd wonen vanuit de gemeente Waalwijk een bijdrage van € 144.000 per jaar aan de centrumgemeente Tilburg verstrekt. In de kadernota 2022 is dit bedrag wederom beschikbaar gesteld.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het bedrag van € 144.000 wordt ook in 2022 weer als bijdrage aan de centrumgemeente Tilburg betaald voor het beschermd wonen. Tilburg blijft in 2022 deze taak uitvoeren.

KN22 | W.20 Borgen rechtmatigheid in de zorg

De gemeente Waalwijk geeft jaarlijkse veel geld uit aan zorg (jeugdzorg en WMO). Het streven is dat onze inwoners de zorg krijgen die ze nodig hebben en de daarmee gemoeide uitgaven rechtmatig zijn. Om het thema rechtmatigheid in de zorg adequaat op te pakken is er in 2022 en 2023 extra capaciteit nodig (1,75 fte / € 140.000 per jaar).

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Om invulling te geven aan de rechtmatigheidstoets in de zorg, zijn in 2022 twee medewerkers (een vaste kracht en een inhuurkracht) ingezet op dit thema.

KN22 | W.24 Formatie / flexibele schil team WIJZ

Eind 2019 zijn de effecten van de reorganisatie van team WIJZ geëvalueerd en bij de Actualisering Begroting 2021 zijn voor 2021 en 2022 incidenteel extra middelen beschikbaar gesteld.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De beschikbare gestelde middelen voor de flexibele schil van team WIJZ zijn in 2022 ingezet voor de taakuitvoering TWYZ.

A.022 | Echtscheidingsloket

Het aantal scheidingen neemt toe. Een steeds groter deel hiervan eindigt in een complexe scheidingssituatie. Daarom is in het coalitieprogramma Samen Duurzaam Vooruit opgenomen dat er in de gemeente Waalwijk meer oog moet komen voor deze complexe gezinssituaties. Belangrijkste doel daarbij is om te voorkomen dat kinderen langdurig schade ondervinden van de situatie thuis.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

- Vanaf maart 2022 is er één informatie- en adviespunt met één telefoonnummer onder de naam Alsjeuitelkaargaat Waalwijk. Dit informatie- en adviespunt wordt vormgegeven door ContourdeTwern in samenwerking met de gemeente;
- Er zijn netwerkbijeenkomsten georganiseerd waar 40 beroepskrachten aanwezig waren. Deze beroepskrachten waren afkomstig uit de advocatuur, de zorg en het onderwijs;
- Er zijn online ouderbijeenkomsten georganiseerd;
- de pilot Kindbehartiger is in 2022 succesvol uitgevoerd. 15 echtscheidingscasussen zijn succesvol begeleid en afgerond. Vanaf 2023 maakt de werkwijze integraal deel uit van het reguliere aanbod van Team WijZ;
- de regionale pilot Gezinsadvocaat is onder begeleiding van de kwartiermaker (echt) scheidingsloket ook in Waalwijk uitgevoerd;
- Vanaf 1-11-2022 is het Scheidingsadviesteam (SAT) gestart met het casuïstiek overleg voor problematische scheidingszaken waar meestal ook sprake is van veiligheidsvraagstukken. Het SAT maakt onderdeel uit van TWijZ;
- Alle medewerkers van TWijZ en Contour zijn getraind op casussen met (echt) scheidingsproblematiek;
- De trainingen "Kinderen scheiden mee" zijn door 2 medewerkers van TWijZ uitgevoerd op de basisscholen. Hiervoor is een speciale flyer opgesteld voor de ouders;
- Er is een routekaart opgesteld voor professionals betreffende het aanbod op het gebied van laagdrempelige hulp voor ouders bij (echt) scheidingen;
- Er is een flyer opgesteld voor ouders die uit elkaar gaan waarin verwezen wordt naar alle laagdrempelige hulp die aanwezig is in Waalwijk;
- de voorbereidingen voor het buddyproject met Villa Pinedo zijn vormgegeven;
- samen met de jongerenambassadeurs Waalwijk is de behoefte van jongeren in kaart gebracht en zijn workshops gegeven door de jongerenambassadeurs aan professionals die met kinderen/ jongeren werken.

A.020 | Nieuw jeugdbeleid m.b.t. nieuw jeugdkader 2020

Door de verantwoordelijkheden die gemeenten hebben gekregen ten aanzien van het Sociaal Domein is het jeugdbeleid in een nieuwe dimensie terecht gekomen. Het belang van het goed inrichten van het voorliggende veld is nog nooit zo groot geweest. Om dat te bereiken moet er efficiënter en integraler worden gewerkt met als doel te komen tot passende oplossingen. Ook zijn er nieuwe maatschappelijke vraagstukken die extra aandacht vragen zoals bijvoorbeeld scheidingsproblematiek. Uit onderzoeken blijkt dat kinderen die te maken hebben met armoede, huiselijk geweld/agressie en (v)echtscheidingen extra ondersteuning

nodig hebben. Hiervoor zijn nieuwe initiatieven nodig. Vanuit het Jeugdkader 2020 moeten uitvoeringsprogramma's worden opgesteld die vervolgens geïmplementeerd moeten worden. Om deze werkzaamheden goed uit te voeren is integrale coördinatie nodig.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Omdat er nog geen structurele middelen beschikbaar waren voor invulling van de functie beleidsmedewerker preventief jeugdbeleid en de ingehuurde tijdelijke beleidsmedewerker preventief jeugdbeleid al na 6 maanden ontslag nam heeft er opnieuw een personeelswerving plaats moeten vinden. De krappe arbeidsmarkt heeft ervoor gezorgd dat er pas vanaf april 2022 opnieuw een deskundige beleidsmedewerker kon worden ingehuurd om het Uitvoeringsprogramma op basis van het jeugdkader vorm te geven. Daarna is het proces wel in een positieve versnelling gekomen. Alle interne en externe partners zijn actief betrokken geweest bij de totstandkoming van het Uitvoeringsprogramma preventie jeugd 2023-2027 "Jong in Waalwijk".

In november 2022 heeft het college het uitvoeringsprogramma 'Jong in Waalwijk' vastgesteld en met een raadsinformatiebrief aan de raad gestuurd. Hiermee versterken we het voorliggende en preventieve veld en gaan we de omslag maken van zorg op basis van een indicatie (beschikking) naar indicatievrije zorg. De implementatie van het uitvoeringsprogramma is in januari 2023 gestart en verloopt goed. Omdat het programma aansluit op bestaande initiatieven is het ook direct herkenbaar voor zowel interne professionals als externe partners. We merken dat er intern en extern veel energie is om aan de slag te gaan met 'Jong in Waalwijk'. Ook de werving voor een structurele beleidsmedewerker is gestart en heeft veel reacties opgeleverd.

KN22 | W.21 Praktijkondersteuner huisartsen JGGZ

De praktijkondersteuners Jeugd GGZ bij huisartsen werken preventief en verminderen geïndiceerde zorg. Alle huisartsenpraktijken in Waalwijk, Waspik en Sprang-Capelle maken gebruik van de inzet van de Praktijkondersteuners Jeugd GGZ die worden ingezet door PrimaCura en Zorroo.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In de kadernota/begroting 2023 is aanvullend € 35.000 beschikbaar gesteld om het aantal uren voor de praktijkondersteuner structureel uit te breiden. We zien dat de praktijkondersteuner Jeugd GGZ bij huisartsen preventief werkt en geïndiceerde zorg vermindert.

KN22 | W.23 (School) maatschappelijke begeleiding

Binnen beschikbare personeelsbudgetten (inclusief flexibel inhuurbudget) is onvoldoende ruimte beschikbaar voor de gewenste invulling van (School) Maatschappelijke Ondersteuning (SMO). Voor deze voorliggende voorziening is in 2022 en 2023 € 550.000 beschikbaar.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De (School) Maatschappelijke Ondersteuning verloopt volgens planning.

Waalwijkers zijn gezond

Wat hebben we gedaan in 2022?

Een gezonder Waalwijk:

Wat betreft het overgewicht bij jongeren van 2 tot 18 jaar, laat de JGZ monitor 2021 zien dat de stijging door Covid-19 weer stabiliseert.

Onze inzet op de preventie van overgewicht gaat naar verwachting op de langere termijn zijn meerwaarde laten zien. Na enkele coronajaren konden we in 2022 weer doorpakken met GO-Healthy in Waalwijk. In 2022 hebben we vanuit gezondheid enkele belangrijke stappen kunnen zetten.

Hieronder enkele thema's en acties uit 2022 die bijdragen aan het realiseren van de Gezondere omgeving in Waalwijk:

- Vele watertonnen aan diverse organisaties uitgedeeld om zo bij zoveel mogelijk activiteiten het water drinken te stimuleren;
- Realiseren van meerdere watertappunten in de openbare ruimte;
- Meerdere verenigingen zetten de eerste stappen voor een gezondere sportomgeving (rookvrij, nix 18 en gezonder aanbod in de kantine);
- Bij diverse activiteiten de gezondere traktaties met groente en fruit aangeboden;
- Betrokkenheid van PO en VO scholen bij het realiseren van de gezondere leeromgeving.

Wet Publieke Gezondheid:

De GGD zet zich in voor de uitvoering van de reguliere taken. Binnen deze reguliere taken is in 2022 door het leggen van de lokale accenten extra aandacht geweest voor:

- Gezonde start: Nu niet zwanger en een start gemaakt voor een coalitie Kansrijke Start;
- Gezonde leefstijl: bestrijden overgewicht en middelengebruik.

Preventieakkoord:

Er is een preventieakkoord, voor en door jongeren. De jongerenambassadeurs Waalwijk hebben zich via dit preventieakkoord in 2022 ingezet voor het terugdringen van middelengebruik en eenzaamheid.

Integrale aanpak sociaal domein

Wat hebben we gedaan in 2022?

Jeugdhulp jongeren:

In 2022 is het aantal jongeren met jeugdhulp gedaald ten opzichte van 2021. Het aantal zorgproducten is in 2022 (2.523) gestegen ten opzichte van 2021 (2.457). Er zijn dus minder jongeren in zorg gekomen maar de jongeren die wel zijn gekomen hebben meer jeugdhulp nodig.

Echtscheidingsproblematiek:

Er zijn 15 gezinnen ondersteund door de Kindbehartigers. Daarnaast zijn er 12 gezinnen ondersteund die hebben deelgenomen aan "de kinderen scheiden mee". Naast de kinderen worden ook de ouders begeleid.

Afhandeling aanmeldingen WMO en jeugd:

In 2020 is het Akkoord "Jeugdzorgregio Hart van Brabant 2030 Wachttijdvrij" gesloten. Waalwijk is sinds 2021 deelnemer in de pilot wachttijden samen met de Toegang. Hiermee bouwen wij actief aan een gemeentelijke Toegang met zo min mogelijk wachttijden.

WMO

In 2022 hebben we alle voorbereidingen getroffen voor het inclusief openen van herstelvoorziening De Kazerne. Dit betekent dat het gebouw toegankelijk is voor alle

inwoners en we ervaringsdeskundigen en vrijwilligers hebben geworven die De Kazerne vorm en inhoud gaan geven. Er is fors ingezet op de verbinding met diverse partners in de gemeente Waalwijk, nu bekend als de "vrienden van de Kazerne". We verwachten hierdoor meer te kunnen betekenen voor inwoners omdat we in samenhang met andere partijen een individueel passend aanbod kunnen bieden aan inwoners.

In december zijn we een aantal dagdelen open geweest, omdat veel inwoners juist in deze maand eenzaam zijn. De inwoners die kwamen waren enthousiast over de nieuwe voorziening. We hebben hierbij een goede samenwerking ervaren met de medewerkers van de maatschappelijke activering, die inwoners bekend maken met de Kazerne.

De ontwikkelingen van de wachtlijst in 2022 zijn over de laatste maanden van 2022 positief. Door de inzet van extra medewerkers in de vorm van een wachtlijstteam die zich in hebben gezet om de achterstanden weg te werken zijn de wachtlijsten meer dan gehalveerd.

Keukentafelgesprek van senior regisseurs wordt nu gepland binnen 6 weken en regisseurs binnen 10 weken.

Wat heeft beleidsveld 6 gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022
Lasten	57.776	65.951	67.699
Baten	-14.021	-13.704	-19.362
Saldo van lasten en baten	43.755	52.247	48.337
Onttrekkingen	-340	-2.155	-1.397
Stortingen	0	455	455
Mutaties reserves	-340	-1.700	-942
Saldo na mutaties reserves	43.415	50.547	47.396

Belangrijkste kaders

Notitie Burgerparticipatie, september 2015 en januari 2017

Beleid Bewonersparticipatie vastgelegd in website meedoen.waalwijk.nl (2020)

Nieuwe Wet inburgering 2021

Koersbepaling sociaal domein

Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning 2018

Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2018

Verordening Jeugdhulp 2017

Beleidsregels Jeugdhulp 2017

Armoedenota "Op eigen kracht waar het kan, een steun in de rug waar het moet" 2015.

Beleidsplan Schuldhulpverlening Gemeente Waalwijk 2017 - 2020

Harmonisatie Kinderopvang en Peuterspeelzalen

Koers Jeugdhulp: Samen met de jeugd 2018

Andere kijk, goed voor elkaar, Transitieplan voor het sociale domein in Waalwijk

Verbonden partijen

Baanbrekers

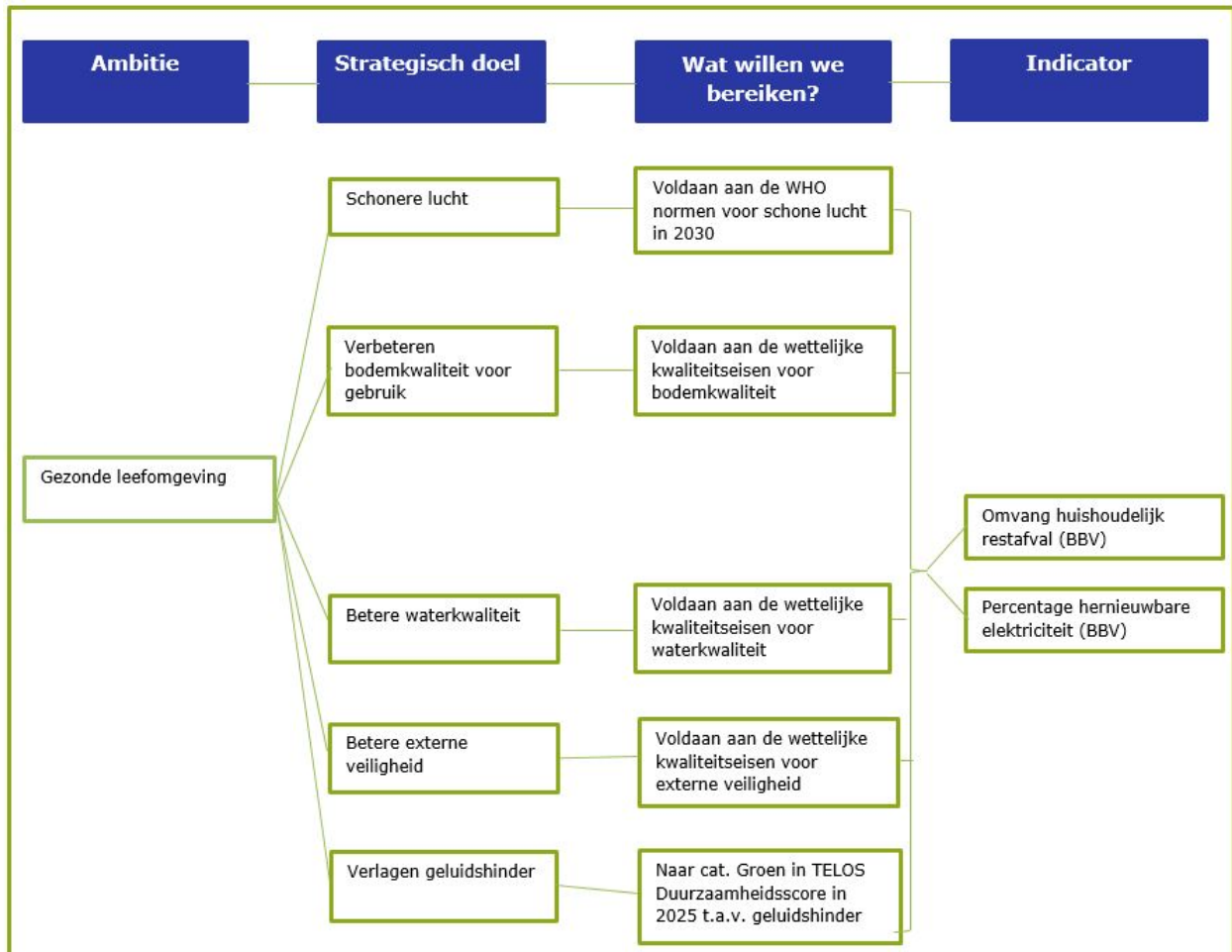
Beleidsveld 7 | Volksgezondheid en Milieu

Ambitie

In dit beleidsveld gaat het over milieu. Onze ambities voor afval (circulaire economie), groen & natuur en energie vindt u terug in het Programma Duurzaamheid.

Op het gebied van milieu werken we aan de kwaliteit van de bodem, lucht, geur, licht en de externe veiligheid. Bij een gezonde leefomgeving denken we aan een aantal aspecten. Het gaat om schone lucht, bodem geschikt voor het gebruik, externe veiligheid en geluid. Voor deze aspecten voldoen we aan de huidige wettelijke normen. De wetgeving van lucht, bodem, water, externe veiligheid en geluid wordt opgenomen in de nieuwe Omgevingswet.

De komende jaren bereiden we ons voor op deze integratie. Het kan zijn dat normen en indicatoren tijdens de integratie veranderen.

Alle relevante indicatoren betreffende dit beleidsveld vindt u in: Waalwijk-in-cijfers

Gezonde leefomgeving

Wat hebben we gedaan in 2022?

De gemeente Waalwijk is aangesloten bij het schone lucht akkoord. In 2022 is het uitvoeringsprogramma geactualiseerd en is de eerste landelijke voortgangsmeting uitgevoerd. De raad is hierover met een raadsinformatiebrief geïnformeerd. Verder is, in samenwerking met de regiogemeenten, een nieuwe regionale Nota bodembeheer vastgesteld. Hiermee is het grondverzet in de gemeente voorbereid op de komst van de Omgevingswet.

Wat heeft beleidsveld 7 gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022
Lasten	10.639	12.182	12.564
Baten	-9.864	-10.432	-10.509
Saldo van lasten en baten	774	1.750	2.055
Onttrekkingen	-298	-579	-1.142
Stortingen	28	391	391
Mutaties reserves	-270	-188	-751
Saldo na mutaties reserves	504	1.562	1.304

Belangrijkste kaders

Regionale nota Gezondheidsbeleid 2016 – 2019

Wet publieke gezondheid

Preventie- en handhavingsplan alcohol gemeente Waalwijk 2016 – 2019

Notitie Preventie en Handhaving Alcohol gemeente Waalwijk 2016 - 2019

Drank – en Horecawet

APV 2021

Beeldkwaliteit Onderhoud Wegen

IUP 2021 - 2024

Integraal Waterplan Waalwijk 2021 - 2024

Verbonden partijen

Regionale Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB)
 GGD (Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst)
 RAV (Regionale Ambulancevoorziening)

Beleidsveld 8 | Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Ambitie

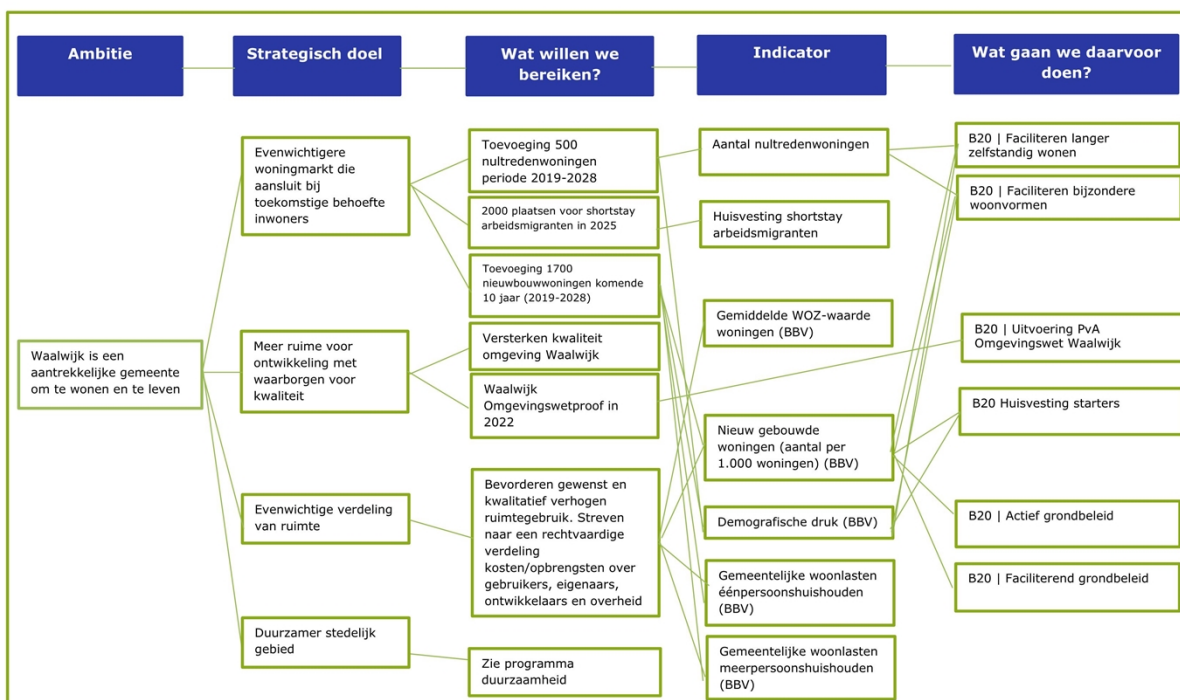
In onze strategische visie staat de ambitie om een aantrekkelijke gemeente te zijn om te wonen, werken, leren en ondernemen. Dit willen we onder andere bereiken via:

- (1) een evenwichtige inrichting en verdeling van de ruimte;
- (2) Daarnaast zorgen we voor een balans tussen maatschappelijk en financieel rendement op het grondbeleid;
- (3) Een evenwichtige woningmarkt die aansluit bij de toekomstige behoefte van inwoners;
- (4) een visie op stedelijke vernieuwing.

Om Waalwijk ruimtelijk aantrekkelijk te laten blijven bevorderen we het gewenste ruimtegebruik. Ook willen we de ruimtelijke kwaliteit waar mogelijk verhogen. Daarbij streven we bij ruimtelijke ontwikkelingen naar een rechtvaardige verdeling van kosten en opbrengsten over gebruikers, eigenaren, ontwikkelaars en de overheid. De komende jaren ligt een belangrijke focus op de invoering van de Omgevingswet.

Waalwijk moet aantrekkelijk zijn om te wonen. Daarom streven we naar een voldoende aanbod van woningen en woonmilieus voor alle doelgroepen. Gelet op de uitdagingen die klimaatverandering voor ons in de nabije toekomst brengt, willen we onze woningaanbod zo toekomstbestendig mogelijk maken. Tevens zetten we in op adequate huisvesting voor arbeidsmigranten die in Waalwijk komen werken.

Beleidsveld 8 | Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Alle relevante indicatoren betreffende dit beleidsveld vindt u in: Waalwijk-in-cijfers

Volkshuisvesting

Wat hebben we gedaan in 2022?

Toevoegen nultredenwoningen

In 2020, 2021 en 2022 zijn er gezamenlijk ca. 240 nultredenwoningen toegevoegd aan de woningvoorraad, waarvan 91 woningen in 2022. Het ging hier onder andere om de locaties Schoenhoorn en Amstel van Casade. Daarmee komt het totaal aantal toegevoegde nultredenwoningen sinds 1-1-2019 op ca. 310 woningen en liggen we ruim op koers om voor 2029 in totaal 500 nultredenwoningen toe te voegen.

Shortstay plaatsen arbeidsmigranten

Uit onderzoek is gebleken dat er circa 2.000 arbeidsmigranten gemiddeld in de gemeente Waalwijk verblijven voor een korte periode (max. 1 jaar).

In 2022 is voor twee locaties een vergunning afgegeven voor grootschalige campussen voor shortstay huisvesting. Het gaat in totaal om 670 plaatsen die daarmee toegevoegd gaan worden. Daarmee komt het totaal dan op 1722 plaatsen op grootschalige locaties en 270 plaatsen op middelgrote locaties.

Toevoeging van woningen

De provinciale woningprognose laat een extra woningbehoefte zien. Het is dus belangrijk om ook naar die behoefte te bouwen in de gemeente Waalwijk. Sinds 1-1-2019 zijn er netto 330 woningen toegevoegd aan de gemeente. Daarbij moet rekening gehouden worden met het feit dat in Bloemenoord woningen gesloopt zijn, terwijl de nieuwe woningen nog opgeleverd moeten worden.

In 2022 is de woningvoorraad in de gemeente Waalwijk met 217 woningen toegenomen. Daarnaast zijn er ca. 170 woningen in aanbouw en zijn er ca. 260 woningen opgenomen in plannen die in procedure zijn.

Maatregelen

KN22 | W.07 Uitbreiding juridische capaciteit TVVB

Vanaf 2016 is het aantal juridisch af te handelen producten door TVVB sterk toegenomen met onder andere een stijging in het aantal WOZ-bezwaren (in 2020 60% meer dan in 2018). Om nu en in de toekomst effectief te blijven, wordt voorgesteld de formatie TVVB hiervoor in 2022 en 2023 met 0,5 fte uit te breiden (kost € 45.000 per jaar extra).

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De functie is ingevuld per april 2022.

KN22 | W.27 Versnelling woningbouw

Voor 2021 en 2022 heeft de raad € 450.000 per jaar beschikbaar gesteld om focusprojecten (m.n. transformatie binnenstad en afronding Haven 8) voortvarend op te pakken. Voor de korte termijn wordt extra ingezet op nieuwe ontwikkelingen voor een hoger aantal woningen. Voor projectleiding en planologische / planjuridische begeleiding is in € 200.000 extra in 2022 beschikbaar gesteld.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Er lopen vele projecten in Waalwijk waar toekomstige woningbouw kan landen. Veel van deze projecten bevinden zich in de oriënterende fase, dan wel in de planvormingsfase. Om deze initiatieven voortvarend te faciliteren is en blijft deze extra capaciteit benodigd. In de begroting 2023 zijn nogmaals extra middelen toegekend om te zorgen dat er voldoende capaciteit in de fysieke keten is om de huidige versnelling in woningbouw voort te zetten.

Ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Wat hebben we gedaan in 2022?

Versterken kwaliteit van de omgeving van de gemeente Waalwijk

In 2022 hebben wij deelgenomen aan het realiseren van de westelijke langstraat en daarmee aan de instandhouding van een uniek natuurlandschap.

Bij initiatieven binnen een gebied met een specifieke thematisering is beoordeeld in hoeverre het initiatief hier lokaal of regionaal aan bijdraagt.

Bij initiatieven tot herontwikkeling van het bestaande erfgoed, waaronder kerkelijk vastgoed, is meegedacht over de herbestemming ten behoeve van het behoud van cultuurhistorische waarden.

Bij ruimtelijke initiatieven die afwijken van het bestemmingsplan stellen wij eisen aan de waterberging en aan het behouden/realiseren van een bepaalde hoeveelheid groen.

Bij particuliere initiatieven t.b.v. woningbouw hebben wij als voorwaardelijke verplichting steeds opgenomen dat een bijdrage verstrekt moest worden aan de ruimtelijke kwaliteit.

Deze bijdragen lopen uiteen van het realiseren van een bepaald percentage betaalbare woningen tot het doen van een bijdrage aan het gemeentelijke landschapsfonds.

Waalwijk Omgevingswetproof

In 2022 hebben we flink gesprint om alles op tijd af te krijgen voor een inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet op 1 januari 2023 (inmiddels uitgesteld tot 1 januari 2024). Hier volgt een overzicht van de belangrijkste resultaten:

- **Beleid:** gewerkt aan een concept aanpak voor de omgevingsvisie 2.0;
- **Regels:** de raad heeft een besluit genomen over omgevingsbevoegdheden (adviesrecht, verplichte participatie en delegatie omgevingsplan). Gewerkt aan een handboek omgevingsplan, verordeningen, mandaten, beleidsregels, sjablonen en website om deze voor te bereiden op de nieuwe regels (beleidsarm). Gestart met een project voor deregulering;
- **Anders werken:** het college heeft een handreiking participatie vastgesteld, basisopleiding voor medewerkers, ketentesten voor nieuwe processen;
- **Digitaal:** software voor VTH, toepasbare regels en omgevingsplan aangeschaft en gewerkt aan de implementatie daarvan.

Per kwartaal heeft de raad een statusupdate gekregen van dit project.

Bevorderen gewenst en kwalitatief verhogen ruimtegebruik (en streven naar een rechtvaardige verdeling van kosten/opbrengsten over gebruikers, eigenaars, ontwikkelaars en overheid)

Om invloed uit te oefenen op het gewenste ruimtegebruik kan het grondbeleid worden ingezet. De twee uiterste vormen van grondbeleid zijn (pro)actief grondbeleid en faciliterend (passief) grondbeleid. Actief grondbeleid is beleid wat gericht is op de verwerving van alle binnen een project benodigde gronden waarna de gemeente deze gronden zelf bouw- en woonrijp maakt en verkoopt aan marktpartijen, instellingen of particulieren. Voorbeelden hiervan zijn de ontwikkeling van Landgoed Driessen en Haven 8 oost.

Bij faciliterend grondbeleid wordt dit aankoop- en productieproces juist aan de markt overgelaten, de gemeente faciliteert hier enkel in ruimtelijke zin. De gemeente zal de kosten verhalen middels het privaatrechtelijk spoor van een anterieure exploitatieovereenkomst of, indien er niet in wordt geslaagd om in de anterieure fase tot overeenstemming te komen, een posterieure exploitatieovereenkomst op basis van het exploitatieplan of het publiekrechtelijk kostenverhaal op basis van een exploitatieplan via de omgevingsvergunning. De indruk kan ontstaan dat aan faciliterend grondbeleid geen financiële risico's zijn verbonden voor de gemeente. Dit is echter wel het geval. Bij een anterieure overeenkomst wordt een exploitatiebijdrage overeengekomen die de private partij aan de gemeente betaalt vanwege de werkzaamheden die de gemeente moet uitvoeren. In de praktijk kan blijken dat deze afgesproken bijdrage te laag is, omdat

bijvoorbeeld de ambtelijke inzet hoger is dan vooraf gedacht of doordat de openbare ruimte voorzieningen die de gemeente zal aanleggen, duurder zijn dan voorzien. Anderzijds kan het ook voorkomen dat de gemeentelijke kosten lager uitvallen dan overeengekomen. Uiteraard streven wij er naar om de gemeentelijke kosten bij het afsluiten van een anterieure overeenkomst zo realistisch mogelijk te ramen.

Maatregelen

KN22 | W.28 Project Waalwijk Omgevingswet proof

De invoeringsdatum van de Omgevingswet is wederom uitgesteld tot 1 januari 2024. Dit betekent dat de invoeringsfase van het project Waalwijk Omgevingswet-proof niet kan worden afgerond in 2022. Het uitstel heeft zowel positieve als negatieve impact op de GROTICK-aspecten (geld, risico, organisatie, tijd, informatie, communicatie en kwaliteit). Vooralnog is globaal ingeschat dat met een invoeringsdatum van 1 januari 2024 voor de invoeringsfase de negatieve en positieve incidentele effecten zodanig in balans zijn dat het verschil op te vangen is binnen de beschikbare financiële middelen en capaciteit. Daarmee is het project nog steeds haalbaar. Voor de vervolgfase na invoering van de Omgevingswet is in het coalitieprogramma een budget van € 1,2 miljoen opgenomen. Dit budget is in de begroting 2023 opgenomen om toe te voegen aan de reserve Omgevingswet.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Vanwege het uitstel van de invoering Omgevingswet, wordt dit ook uitgesteld naar minimaal 1 januari 2024.

Wat heeft beleidsveld 8 gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022
Lasten	10.134	10.880	8.874
Baten	-6.535	-6.535	-4.388
Saldo van lasten en baten	3.599	4.345	4.486
Onttrekkingen	-640	-7.913	-8.282
Stortingen	214	7.427	7.506
Mutaties reserves	-426	-486	-776
Saldo na mutaties reserves	3.172	3.859	3.710

Belangrijkste kaders

Beleidsnota Huisvesting vergunninghoudende vluchtelingen en arbeidsmigranten gemeente Waalwijk

Bevolkings- en woningbehoefteprognose provincie Noord-Brabant (2020)

Coalitieprogramma 2018-2022 "Samen Duurzaam Vooruit"

Evaluatie Notitie Burgerparticipatie 2017-2018

Nota Grondbeleid 2019-2023

Prestatieafspraken gemeente Waalwijk, Casade, HVOW en SamenSterk (2020) Afspraken

2021 ook al met raad gedeeld, maar staan nog niet online

Regionaal Woonkader (2015)

Regionaal perspectief op bouwen en wonen 2021
Regionaal Kwalitatief Woningbehoefteonderzoek (documenten eerder met raad gedeeld)
(2014, update 2018 verschijnt in het najaar)
Strategische Meerjarenagenda regio Hart van Brabant
Structuurvisie
Structuurvisie (Uitvoeringsprogramma)
Strategische Visie - Waalwijk 2025
Woonvisie 2020

Verbonden partijen

Voor dit beleidsveld zijn er geen verbonden partijen.

Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en overige baten en lasten

Algemene dekkingsmiddelen

In het BBV is bepaald dat in de programmaverantwoording een aantal overzichten moeten worden opgenomen. Hieronder staat het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen. Dit overzicht bevat alleen de baten.

Een nadere toelichting op de verschillen is opgenomen in het onderdeel toelichting op de programmarekening .

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022
Baten			
TK_0.5 Treasury	-257	-205	-526
TK_0.61 OZB woningen	-6.380	-6.455	-6.538
TK_0.62 OZB niet-woningen	-7.093	-7.093	-7.217
TK_0.64 Belasting overig	-421	-325	-380
TK_0.7 Alg.uitkering en overige uitk.gem.fonds	-82.755	-95.432	-97.376
Totaal Baten	-96.907	-109.511	-112.038
Totaal	-96.907	-109.511	-112.038

Overhead

Vanaf 2017 is het volgens het Besluit Begroting en Verantwoording verplicht de overhead centraal te begroten en te verantwoorden op taakveld 0.4 Overhead. Hierdoor wordt meer inzicht gegeven in de totale kosten van de overhead.

Overhead mag nog wel toegerekend worden aan grondexploitaties en investeringen. Hiervoor is een vast opslagbedrag per uur berekend. Voor de berekening is het totaal begrote bedrag van de overhead gedeeld door het aantal uren dat toegerekend wordt aan de taakvelden en projecten. Dit opslagbedrag wordt ook gebruikt bij de berekening van tarieven voor de lokale heffingen.

Specificatie overhead Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2022 vóór wijziging	Begroting 2022 ná wijziging	Jaarrekening 2022
Salarissen	9.394	8.822	8.341
Belastingen	0	59	116
Ingeleend personeel	421	1.158	1.356
Overige goederen en diensten	3.817	4.046	4.822
Stortingen in voorzieningen	225	146	292
Afschrijvingen	1.186	961	975
Rente	155	149	167
Totale lasten	15.198	15.341	16.069
Toerekening aan grondexploitatie	-931	-931	-352
Toerekening aan investeringen	-507	-507	-570
Overige verrekeningen	0	1	-32
Uitgeleend personeel		-80	-82
Leges		0	-4
Overige goederen en diensten	-93	-13	-146
Inkomensoverdrachten	-145	-143	-257
Mutaties voorzieningen	0	0	0
Totaal baten	-1.676	-1.673	-1.443
Saldo	13.522	13.668	14.626

Te betalen vennootschapsbelasting

In 2022 waren de volgende geclusterde werkvelden belast met Vpb:

- Het grondbedrijf (ofwel de grondexploitaties);
- Het afvalbedrijf (de reststromen conform de 1% regeling).

De grondexploitatie moet als een belaste activiteit voor de Vennootschapsbelasting worden gezien. Over de jaren 2016 t/m 2019 zijn definitieve aanslagen opgelegd. Vanwege verliesverrekening uit andere jaren heeft dit voor alle aanslagen uitgemond in een nihil

aanslag. Over 2020 is een voorlopige aanslag opgelegd van € 422.478 (inclusief belastingrente). Dit bedrag is berekend over een belastbare winst van € 3.239.641 minus een nog te verrekenen verlies uit 2019 van € 1.567.231. Een bedrag van € 100.500 was reeds in een eerder jaar betaald. Het restant van € 321.978 is nu verantwoord in 2022. Ditzelfde bedrag is onttrokken aan de reserve grondexploitatie. Over 2021 wordt een fiscale winst verwacht van € 1.789.414. Dit zal resulteren in een te betalen Vpb van € 422.854 (exclusief belastingrente). Op basis van de prognoses wordt in 2022 wel een verlies verwacht dat verrekend kan worden met het resultaat van 2021, daarna blijft voor 2021 een resultaat staan van ca. € 232.000, waarover een Vpb-last resteert van € 34.800. Bij het ophalen en verwerken van afval is sprake van het ophalen en verwerken van een beperkte hoeveelheid bedrijfsafval. Die laatste activiteit is in principe aan Vennootschapsbelasting onderhevig. Aangezien hierop geen winst wordt behaald, valt deze activiteit buiten de heffing van de Vpb. Met betrekking tot de verwerking van reststromen is door de fiscus opgelegd dat 1% van de restwaarde in de belastingheffing wordt betrokken. Het betaald parkeren achter de slagboom is in principe aan Vennootschapsbelasting onderhevig. Aangezien hierop, vanwege de verlaagde parkeertarieven, geen winst wordt behaald, valt deze activiteit vooralsnog buiten de heffing van de belasting.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022
Lasten			
TK_0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	114	114	322
Saldo	114	114	322

Overige baten en lasten

In de primaire begroting is in beleidsveld 0 onder product 913 een post voor onvoorziene lasten opgenomen van € 100.000. In 2022 heeft er hiervan geen besteding plaatsgevonden. Het begrote bedrag is onderdeel van het resultaat vóór bestemming.

Omschrijving Bedragen x € 1.000	Begroting vóór wijziging 2022	Begroting incl. wijziging 2022	Jaarrekening 2022
TK 0.8 Onvoorzien	100	100	
TK 0.8 Overige baten en lasten	1.073	-109	159
Totaal	1.173	-9	159

Paragrafen

Inleiding Paragrafen

Inleiding

Artikel 9 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten bepaalt dat in de begroting paragrafen moeten worden opgenomen, waarin de beleidslijnen worden vastgelegd met betrekking tot beheersmatige aspecten en de lokale heffingen. Doel van de paragrafen is dat onderwerpen die versnipperd in de begroting staan, worden gebundeld in een kort overzicht (de paragraaf), waardoor de raad voldoende inzicht krijgt. Op deze wijze geven de paragrafen een dwarsdoorsnede van de begroting. Met de genoemde onderwerpen (de voorgeschreven paragrafen) is telkens een financieel belang gediend. De paragrafen

geven daardoor extra informatie voor de beoordeling van de financiële positie en bedrijfsvoering op de korte en langere termijn. De opgenomen paragrafen zijn:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering (en treasury)
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid
8. Paragraaf Wet Open Overheid
9. Realisatie ombuigingen
10. Financiële gevolgen coronacrisis

Paragraaf Lokale heffingen

Algemeen

Deze paragraaf bevat informatie over de WOZ en de diverse gemeentelijke belastingen en heffingen voor het jaar 2022. De volgende belastingen/heffingen worden door de gemeente Waalwijk opgelegd:

- Onroerende-zaakbelastingen;
- Rioolheffing;
- Afvalstoffenheffing / Reinigingsrechten;
- Hondenbelasting;
- Woonforensenbelasting;
- Verblijfsbelasting ;
- Precariobelasting;
- BedrijvenInvesteringsZone (BIZ);
- Overige heffingen en leges.

In deze paragraaf gaan wij in op de bovengenoemde belastingen en leges. Per belasting- of legessoort hebben wij de begrote opbrengsten en werkelijk resultaten opgenomen. Ook is de hoogte van de tarieven van genoemde belastingen vergeleken met de tarieven van omliggende gemeenten. Hierdoor krijgt u inzicht van de belastingdruk bij vergelijkbare buurgemeenten. Tenslotte besteden wij aandacht aan kwijtschelding van gemeentelijke belastingen, waarbij wij aangeven wat de financiële gevolgen zijn van het gevoerde kwijtscheldingsbeleid.

Beleidsuitgangspunten 2022

Uitgangspunt is dat de tarieven voor de gemeentelijke dienstverlening 100% kostendekkend zijn (o.a. afvalstoffenheffing, rioolheffing en leges). Voordat tarieven worden gecorrigeerd voor inflatie, wordt gecontroleerd of dit niet leidt tot meer dan 100% kostendekking. Dit laatste is op grond van de Gemeentewet niet toegestaan, zodat inflatiecorrectie dan achterwege dient te blijven. In het jaar 2022 hebben wij de tarieven volgens de wettelijke eisen vastgesteld.

Onroerendezaakbelasting

Onder de naam onroerende-zaakbelastingen wordt een belasting geheven van diegene die op 1 januari gebruik maakt en/of in het bezit is van een pand. Te onderscheiden zijn:

- de gebruikersbelasting (niet-woningen), die wordt opgelegd aan diegene die de onroerende zaak gebruikt;

- de eigenarenbelasting (woningen en niet-woningen), die wordt opgelegd aan de zakelijk gerechtigde (meestal de eigenaar) van een onroerende zaak.

Degene die op 1 januari van het belastingjaar de onroerende zaak in eigendom heeft en/of hiervan gebruik maakt, betaalt onroerende zaakbelasting voor het gehele jaar. De WOZ-waarde van de onroerende zaak vormt de basis voor de heffing. De waarde is via een WOZ-beschikking vastgesteld. De gemeente Waalwijk past tariefdifferentiatie tussen woningen en niet-woningen toe. Tariefdifferentiatie heeft een meer evenwichtige lastenstijging tussen burgers en bedrijven tot gevolg.

Bedragen x €1.000

Belastingsoort	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022
PR061 OZB woningen	-6.380	-6.455	-6.538
PR062 OZB niet-woningen	-7.093	-7.093	-7.217
Resultaat	-13.473	-13.548	-13.755

Rioolheffing

Rioolheffing wordt geheven om de aanleg en de instandhouding van het gemeentelijk rioleringsstelsel te kunnen bekostigen. In het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) zijn voor de langere termijn de vervanging van de riolering alsmede de onderhoudskosten aangegeven.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022
PR707 Rioolrechten	-3.917	-4.130	-4.178

Reinigingsrecht / afvalstoffenheffing

Op basis van de milieuwetgeving is de gemeente verplicht huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen en af te voeren. Met betrekking tot de kostendoorberekening aan de inwoners hanteert onze gemeente het zogeheten diftarsysteem. De belastingplichtigen betalen, naast een vast bedrag, een bedrag per lediging. Belastingplichtigen met een minicontainer betalen daarnaast een bedrag per kilogram restafval of GFT-afval. Het tarief wordt jaarlijks vastgesteld aan de hand van de kosten, die in de begroting op het product "afvalverwerking" zijn geraamd. Reinigingsrechten worden geheven voor het ophalen van het bedrijfsafval en het gebruik maken van gemeentelijke milieustraten. De opbrengst is afhankelijk van het aantal contracten dat partijen met de gemeente hebben afgesloten.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022
PR703 Reinigingsrecht/afvalstoffenheffing	-4.498	-4.708	-4.730

Hondenbelasting

De hondenbelasting is een belasting dat als algemeen dekkingsmiddel mag worden beschouwd. De Hoge Raad heeft geoordeeld dat gemeenten niet in strijd handelen met de internationale discriminatieverboden als de opbrengst niet specifiek wordt aangewend ter bestrijding van de kosten van bevuiling door honden. Jaarlijks wordt 33% van het totaal aantal huishoudens gecontroleerd op de aanwezigheid van honden. Deze controles hebben diverse meldingen opgeleverd en leiden tot een hogere opbrengst.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022
PR906 Hondenbelasting	-223	-223	-255

Woonforensenbelasting

Woonforensenbelasting is een belasting die wordt geheven aan personen, die niet in de gemeente wonen en minimaal 90 dagen of meer van het belastingjaar voor zichzelf of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden. Een gemeente maakt kosten voor voorzieningen die door deze personen worden gebruikt, maar ontvangt hiervoor geen vergoeding uit het Gemeentefonds.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022
PR907 Forensenbelasting	-12	-12	-8

Verblijfsbelasting

Verblijfsbelasting wordt geheven aan hotels, pensions, bed en breakfasts en aan aanbieders van overnachtingsplaatsen voor beroepsmatig verblijf, waaronder, maar niet uitsluitend de verblijfplaatsen voor arbeidsmigranten. De opbrengst van het deel van de heffing dat ziet op beroepsmatig verblijf daalt op het moment dat meer arbeidsmigranten zich inschrijven in de gemeente. Wanneer meer arbeidsmigranten zich inschrijven in de gemeente, stijgt wel de bijdrage vanuit het Rijk vanuit het gemeentefonds.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022
PR905 Verblijfsbelasting	-660	-350	-467

Precariobelasting

Precariobelasting wordt geheven voor het gebruik van gemeentegrond. Hieronder valt niet alleen het plaatsen van containers voor bouwwerkzaamheden, maar ook terrassen, reclame-uitingen langs of op de openbare weg, en bijvoorbeeld lichtbakken aan winkels die boven gemeentegrond hangen.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022
PR916 Heffing precariorechten	-127	-102	-126

BedrijvenInvesteringsZone (BIZ)

De BIZ (BedrijvenInvesteringsZone) is een heffing voor ondernemers in het centrum van Waalwijk. Deze heffing wordt geheven ter bestrijding van de kosten die zijn verbonden aan activiteiten in de openbare ruimte en op internet, die zijn gericht op het bevorderen van de leefbaarheid, veiligheid, ruimtelijke kwaliteit en/of economische ontwikkeling in dat gebied. Stichting BIZ heeft bijvoorbeeld groene aankleding, zoals bloombaskets, gerealiseerd en ook leegstaande panden aangekleed. De omschrijving van de gerealiseerde acties van de stichting zijn terug te lezen op www.bizwaalwijk.nl.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022
6304035 BIZ (bedrijveninvesteringszone))	0	-260	-249

Parkeerbelasting

Op een aantal plaatsen binnen de gemeente is er sprake van betaald parkeren. Met de parkeerbelasting kan direct worden gestuurd op het gemeentelijk parkeerbeleid. Het betaald parkeren heeft mede tot doel een verdeling aan te brengen in het gebruik van de toenemende schaarse ruimte.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022
PR207 Parkeervergunningenheffingen	-1.184	-1.154	-1.158

Haven- en kadegelden

Haven- en kadegelden zijn rechten die worden geheven voor het gebruik van de haven en de kade.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022
PR208 Exploitatie havencomplex	-139	-164	-173

Grafrechten

Voor het gebruik van de begraafplaatsen en bijbehorende diensten in verband met de begraafplaats heft de gemeente zogeheten lijkbezorgingsrechten.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022
PR705 Begraafplaatsrechten	-348	-348	-344

Marktgeden

Voor de standplaatsen op de markt is men marktgeld verschuldigd.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022
PR302 Opbrengst straatmarkten	-29	-29	-28

Leges publiekszaken

Leges publiekszaken worden geheven voor door ons geleverde diensten, zoals het verstrekken van reisdocumenten etc.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022
PR005 Leges publiekszaken	-732	-527	-626

Omgevingsvergunningen

Onder de naam leges heffen we rechten voor door ons verstrekte diensten gericht op de fysieke leefomgeving zoals omgevingsvergunningen.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022
PR801 Opbrengst omgevingsvergunningen	-1.350	-1.350	-1.276

Kwijtscheldingen

Kwijtscheldingsbeleid

Het kwijtscheldingsbeleid van de gemeente is in overeenstemming met de richtlijnen, die door het Rijk hiervoor zijn opgesteld. In 2022 is tot een totaalbedrag van € 234.000 (2021: € 213.000) aan kwijtscheldingen toegekend.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022
6615200 CIN: Kwijtschelding	181	271	234
Saldo na mutaties reserves	181	271	234

Lokale lastendruk

De lokale lastendruk is weergegeven in een bedrag per gezin en is het totaal van de gemeentelijke belastingen dat per huishouden jaarlijks aan de gemeente moet worden voldaan. Het begrip is in het leven geroepen om op landelijk niveau de effecten van de lokale heffingen voor de burger te kunnen vergelijken. Het betreft hier de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de hondenbelasting. Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheid (COELO) stelt jaarlijks de "Atlas van de lokale lasten" op en geeft hiermee inzicht in de ontwikkeling van de lokale lastendruk. Hierbij wordt onderzocht welke gemeenten de hoogste en laagste lasten hebben. In onderstaand overzicht is inzichtelijk gemaakt wat de lastendruk in 2022 voor een Meerpersoonshuishouden, een eigen woning met een WOZ-waarde van € 360.000 en één hond was. Hierin wordt ook een vergelijk gemaakt met vergelijkbare gemeenten als Waalwijk.

	Heusden	Oosterhout	Waalwijk
--	---------	------------	----------

OZB (woningen)	364	326	350
Afvalstoffenheffing	184	338	229
Rioolheffing	212	202	163
Hondenbelasting	59	34	52
Totaal	819	900	794

In het volgende overzicht is inzichtelijk gemaakt wat de lastendruk bedroeg voor een bedrijf met een WOZ-waarde van € 600.000. Voor de rioolheffing is de aanname gedaan dat het bedrijf niet meer dan 500m3 water heeft geloosd op het riool.

	Heusden	Oosterhout	Waalwijk
OZB eigenaren (niet-woningen)	1.386	1.274	1.405
OZB gebruikers (niet-woningen)	798	1.074	897
Rioolheffing	395	202	163
Totaal	2.579	2.550	2.465

Overzicht belastingopbrengsten 2015-2022

Hieronder een overzicht van de (belasting)opbrengsten van 2015 tot en met 2022 (basis jaarrekeningscijfers, bedragen x € 1.000). Deze cijfers zijn inclusief afwikkelingsverschillen voorgaande jaren.

Belastingsoort	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
OZB	10.394	10.807	11.192	11.439	11.876	12.533	13.072	13.755
Hondenbelasting	158	202	196	211	212	221	249	255
Verblijfsbelasting (voorheen toeristenbelasting)	108	123	140	123	124	435	185	467
Woonforensenbelasting	19	12	14	11	14	8	9	8
Parkeerbelasting	1.612	1.444	1.065	742	749	690	719	1.158
Precario	200	98	128	128	78	90	70	126
BedrijvenInvesteringsZone (BIZ)								249
Reclamebelasting	91	94	74	74	67	75	73	
Totaal	12.582	12.780	12.809	12.728	13.120	14.052	14.377	16.018

Belastingsoort	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Rioolheffing	2.818	2.887	3.405	3.456	3.531	3.676	3.906	4.178
Afvalstoffenheffing/Reinigingsrechten	3.579	3.611	3.544	3.589	3.637	3.835	4.716	4.730
Haven- en kadegelden	90	88	97	94	146	148	176	173
Grafrechten	348	305	347	335	343	369	378	344
Marktgelden	29	26	27	26	27	29	23	28
Leges publiekszaken	804	908	967	907	663	534	630	626
Leges omgevingsvergunningen	1.131	946	1.161	1.528	2.322	1.977	1.642	1.276
Totaal	8.799	8.771	9.548	9.935	10.669	10.568	11.471	11.355

Kostendekkendheid tarieven

In de volgende tabel wordt de kostendekkendheid weergegeven.

bedragen x € 1.000

Kostendeckingsheffingen, retributies, leges	Begroting 2022	Rekening 2022
Afvalstoffenheffing		
- Netto kosten	2.881	3.171
-Overhead en verrekeningen	1.154	1.184
- BTW	200	200
-Baten	-4.498	-4.730
-Kostendeckendheid excl. inzet voorziening	106%	104%
- inzet voorziening	263	174
-Kostendeckendheid incl. inzet voorziening	100%	100%
Rioolheffing		
- Netto kosten	2.746	2.155
-Overhead en verrekeningen	1.160	1.185
- BTW	400	400
-Baten	-3.917	-4.178
-Kostendeckendheid	91%	112%
- inzet voorziening	-389	439
-Kostendeckendheid incl. inzet voorziening	100%	100%
Grafrechten		
- Netto kosten	545	540
-Overhead en verrekeningen	323	323
-Baten	-348	-344
-Kostendeckendheid	40%	40%
Haven- en kadegelden		
- Netto kosten	556	602
-Overhead en verrekeningen	116	116
-Baten	-164	-173
-Kostendeckendheid	24%	24%
Marktgeden		
- Netto kosten	121	68
-Overhead en verrekeningen	53	53
-Baten	-29	-28
-Kostendeckendheid	17%	23%
Leges fysieke omgeving (bouw)		
- Netto kosten	2.092	1.936
-Overhead en verrekeningen	1.033	1.033
-Baten	-1.350	-1.267
-Kostendeckendheid	43%	43%
Leges dienstverlening (publiek)		
- Netto kosten	1.091	1.051
-Overhead en verrekeningen	434	434
-Baten	-527	-626
-Kostendeckendheid	35%	42%

Paragraaf Weerstandsvormogen

Inleiding

In deze paragraaf wordt nader ingegaan op de weerstandscapaciteit afgezet tegen de risico's die de gemeente loopt in zowel de exploitatie- als investeringsfeer. De gemeenteraad heeft op 18 juni 2015 het kader voor deze paragraaf vastgesteld en heeft instructies gegeven voor de wijze waarop met risico's en risicomanagement moet worden omgegaan.

Weerstandvermogen

Weerstandvermogen

In deze paragraaf wordt nader ingegaan op de weerstandscapaciteit afgezet tegen de risico's die de gemeente loopt in zowel de exploitatie- als investeringsfeer.

De gemeenteraad heeft op 18 juni 2015 het kader voor deze paragraaf vastgesteld en heeft instructies gegeven voor de wijze waarop met risico's en risicomanagement moet worden omgegaan. Voor 2019 stond de actualisatie van de "Nota Weerstandvermogen en risicomanagement van de gemeente Waalwijk" ingepland. Er is een scan uitgevoerd naar de toepassing van het beleid en uitvoering en de conclusie was dat het bestaande beleid en uitvoering adequaat was en daarmee een update niet noodzakelijk was. De raad is door middel van raadsinformatiebrief 39-19 hierover geïnformeerd.

Kengetallen gemeente Waalwijk

Op grond van onderstaande kengetallen en rekening houdende met het weerstandvermogen op grond van de risicomatrix kan geconcludeerd worden dat de gemeente Waalwijk over een gezonde financiële positie beschikt. Weliswaar beschikt de gemeente over een relatief hoge schuldpositie maar deze is door het hoge investeringsniveau in de afgelopen jaren goed te verklaren. De risico's in de grondexploitatie zijn door afboekingen in de afgelopen jaren beheersbaar geworden en door een stijgende verkoop van gronden neemt de boekwaarde in de grondexploitatie af. Zie hiervoor ook de paragraaf grondbeleid en de nota grondexploitatie. In de paragraaf grondbeleid en de nota grondexploitatie Tenslotte is sprake van een lage lastendruk voor onze burgers ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

Bedragen x € 1.000

Tabel 1 - Netto schuldquote

	Bij begroting ultimo jaar	Begroting 2022	Rekening 2021	Rekening 2022
A	Vaste schulden (cf. art.46 BBV)	117.677	119.390	114.931
B	Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)	71.899	15.697	21.298
C	Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)	15.000	15.125	16.267
D	Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)	0	0	0
E	Uitzetting < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)	6.000	3.865	10.135
F	Liquide middelen (cf. art. 40 BBV)	500	357	963
G	Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)	4.500	4.887	10.312
H	Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV)	154.490	170.882	168.975
	Netto schuldquote ((A+B+C-D-E-F-G) / H) x 100%	125,30%	82,57%	77,58%

Tabel 2 - Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

	Bij begroting ultimo jaar	Begroting 2022	Rekening 2021	Rekening 2022
A	Vaste schulden (cf. art.46 BBV)	108.754	119.390	114.931
B	Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)	71.899	15.697	21.298

C	Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)	15.000	15.125	16.267
D	Financiële activa (cf. art. 36 lid b, c, d, e en f)	18.397	18.403	18.084
E	Uitzetting < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)	6.000	3.865	10.135
F	Liquide middelen (cf. art. 40 BBV)	500	357	963
G	Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)	4.500	4.887	10.312
H	Totale baten cf. art. 17 lid c BBV)	154.490	170.882	168.975
	Netto schuldquote $((A+B+C-D-E-F-G) / H) \times 100\%$	107,62%	71,8%	66,87%

Tabel 3 - Solvabiliteitsratio

		Begroting 2022	Rekening 2021	Rekening 2022
A	Eigen vermogen (cf. art. 42 BBV)	90.088	105.242	116.941
B	Balanstotaal	288.149	263.825	278.759
	Solvabiliteit $(A/B) \times 100\%$	31,26%	39,89%	41,95%

Tabel 4 - Kengetal grondexploitatie

	Bij begroting ultimo jaar	Begroting 2022	Rekening 2021	Rekening 2022
B	Totaal van activa van de in exploitatie genomen bouwgronden	13.306	1.338	4.774
C	Totale baten cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves)	154.490	170.882	168.975
	Grondexploitatie $B / C \times 100\%$	8,61%	0,78%	2,83%

Tabel 5 - Structurele exploitatieruimte

	Bij begroting ultimo jaar	Begroting 2022	Rekening 2021	Rekening 2022
A	Totale structurele lasten	136.583	150.844	149.166
B	Totale structurele baten	136.740	153.376	159.060
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	445	244	0
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	4.210	1.084	829
E	Totale baten cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves)	158.700	170.882	168.975
	Structurele exploitatieruimte $(B-A) + (D-C) / (E) \times 100\%$	2,47%	1,97%	6,35%

Tabel 6 - Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden

	Bij begroting ultimo jaar (bedragen in € 1 / afgerond)	Begroting 2022	Rekening 2021	Rekening 2022
A	OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde*	288	284	338

B	Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	163	155	163
C	Afvalstoffenheffing voor een gezin	224	221	229
D	Eventuele heffingskorting	0	0	0
E	Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A+B+C+D)	675	660	730
F	Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin in t-1 (bron: COELO)	904	811	929
	Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde jaar er voor (E/F) x 100%	74,67%	81,38%	78,58%

De belastingcapaciteit woonlasten meerpersoonshuishouders wordt eenmaal per jaar door het COELO verstrekt.

*Met ingang van 2022 worden de OZB-lasten door COELO berekend op basis van alleen koopwoningen. Voorheen was dit gebaseerd op de gemiddelde WOZ-waarde van huur- en koopwoningen.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van een gemeente kan worden omschreven als de mate waarin een gemeente in staat is financiële tegenvallers (risico's) op te vangen teneinde haar taken te kunnen voortzetten. Het weerstandsvermogen geeft de mate van robuustheid van de financiële huishouding weer. Dit is van belang als zich een financiële tegenvaller voordoet. Door aandacht te hebben voor het weerstandsvermogen kan worden voorkomen dat elke financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen. Voor het beoordelen van de robuustheid van de begroting is inzicht nodig in de omvang en in de achtergronden van de risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te kunnen dekken. Het gaat om die elementen waarmee tegenvallers eventueel bekostigd kunnen worden zoals de algemene reserve, maar ook de onbenutte belastingcapaciteit. Onderscheid kan worden gemaakt in incidentele (ten behoeve van opvang eenmalige tegenvallers) en structurele (ten behoeve van structurele tegenvallers) weerstandscapaciteit.

Op grond van de nu bekende gegevens kan het volgende overzicht worden gegeven:
bedragen per december 2022 (x € 1.000)

Weerstandscapaciteit	Incidenteel	Structureel
Reservecapaciteit		
Algemene reserve	22.346.225	
AR grondexploitatie	6.988.967	
Totaal reserve capaciteit	29.335.192	
Onbenutte belastingcapaciteit		

Onroerende zaakbelastingen (100% verhoging)		13.049.000
Onvoorzien		100.000
Totaal weerstandscapaciteit	29.335.192	13.149.000

Per december 2022 bedraagt de totale weerstandscapaciteit € 42.484.192 (= € 29.335.192 + € 13.149.000).

De norm voor de onbenutte belastingcapaciteit is gebaseerd op de norm die het Rijk stelt voor gemeenten die in aanmerking willen komen voor een bijdrage op grond van artikel 12 Financiële Verhoudingswet.

De bepaling van de ratio is gebaseerd op een theoretisch model waarbij er vanuit wordt gegaan dat alle risico's gelijktijdig manifest worden en dat is niet zo. De 100% OZB verhoging past overigens in dit zelfde theoretische kader.

De Algemene Reserve en de Algemene Reserve Grondexploitatie dienen feitelijk een geblokkeerd gedeelte te bevatten om het totaal van de risico's in de categorie "waarschijnlijk 1 maal per 5 jaar" te kunnen opvangen, thans € 6,1 miljoen. Indien een risico manifest wordt en er moet worden afgerekend dan moet de Algemene Reserve of Algemene Reserve Grondexploitatie onmiddellijk worden aangewend en daarmee kan de ratio onder druk komen te staan, immers de OZB verhoging en het beschikbaar komen van de hogere opbrengst zal altijd enige tijd duren. Hierbij moet wel worden aangetekend dat het uitzonderlijk zou zijn als alle risico's in categorie A op hetzelfde moment manifest worden.

Stille reserves

In het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader 2020 van de provincies is m.b.t. stille reserves in relatie tot het weerstandsvermogen het navolgende opgenomen:

1. Stille reserves nemen wij alleen mee als de actuele marktwaarde reëel is onderbouwd;
2. Daarnaast geldt als uitgangspunt dat de stille reserve geen gebruiksnut heeft voor de gemeenten en dat deze op korte termijn beschikbaar kan komen.

Gelet op het bovenstaande maken de stille reserves met ingang van 2020 geen onderdeel meer uit van het weerstandsvermogen.

Bovenstaande berekening van de weerstandscapaciteit is uiteraard een momentopname. De genoemde bedragen kunnen van jaar tot jaar fluctueren. Voor de afdekking van risico's heeft de gemeenteraad normen vastgelegd voor de noodzakelijke omvang van de Algemene Reserve.

De bekende risico's die betrekking hebben op de bouwgrondexploitatie zijn ook meegenomen bij de weerstandscapaciteit. De Algemene Reserve Grondexploitatie van € 7 miljoen maakt onderdeel uit van de weerstandscapaciteit. Tevens vindt jaarlijks door middel van de nota grondexploitatie herijking plaats van de bouwgrondexploitatie en worden verliezen genomen en voorzieningen getroffen indien redelijkerwijs mag worden aangenomen dat t.z.t. een verlies manifest zal worden.

Risico's

In het BBV wordt een toelichting gegeven op de risico's die relevant zijn voor het weerstandsvermogen.

De risico's relevant voor het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet anderszins zijn ondervangen. Reguliere risico's – risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn – maken geen deel uit van de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen. Hiervoor kunnen immers verzekeringen worden afgesloten of voorzieningen worden gevormd. Voorbeelden van risico's die wel tot de paragraaf weerstandsvermogen horen zijn

ondernemersrisico's (of bedrijfsrisico's) en hangen vooral samen met grondexploitatie, gebiedsuitbreiding, publiek – private samenwerking (PPS), sociale structuur (bij neergaande conjunctuur) en open einderegelingen.

Risicomatrix rekening 2022

Bij zowel begroting als bij de jaarrekening wordt een risicomatrix opgesteld. De risicomatrix is een instrument dat systematisch inzicht geeft in de categorisering van aanwezige risico's. Teneinde het risicomanagement te borgen wordt sinds 2013 bij het opstellen van het interne controleplan per te controleren proces een risicoanalyse gemaakt en deze analyse wordt gehanteerd bij de uitvoering van de interne controle.

Zoveel als mogelijk zijn de risico's in beeld gebracht en is inzichtelijk gemaakt in welke mate deze risico's beheerst worden. Nadere acties blijven nodig om tot verdere risicobeheersing te komen. Aan de hand van de Begroting en –Rekening zijn per Beleidsveld de meest essentiële risicoterrainen aangegeven en geplaatst in de risicomatrix. Onderstaand is een opsomming opgenomen van de geïdentificeerde risico's welke van belang zijn voor het weerstandsvermogen.

Toename risico's

Kaart nr. 7 Schade aan sluisdeur als gevolg van een aanvaring.

Op 6 februari 2023 is er schade gevaren aan de schutsluis in Waalwijk. Een binnenvaartschip is tegen de sluisdeuren gevaren. De schipper is door een rood seinlicht gevaren en de schade is aangemeld bij Senso/Centraalbeheer. Op dit moment is er geen inzicht in de financiële schade. Deze zal naar verwachting groot zijn. Het is nog geen uitgemaakte zaak of de schade verhaald kan worden op de verzekering van de schipper. Daarom is er een nieuwe risicokaart opgenomen waarbij een inschatting is gemaakt van de schade. We houden rekening met een schadepost van ca. € 500.000.

Kaart nr. 16 Garanties

Nr. 3 Het risico van het niet in beeld hebben van een gewaarborgde geldlening is van onbekend € 0,00 naar onwaarschijnlijk € 100.000 gegaan.

Afname risico's

Kaart nr. 7 Achterstanden archivering en informatiebeheer in vakapplicaties

De achterstanden bij TIBF m.b.t. archivering zijn weggewerkt en daarmee komt ook het risico te vervallen. Er was geen schadebedrag aan gekoppeld.

Kaart nr. 20 Renterisico en liquiditeitsrisico

Nr. 1 Renterisico is neerwaarts bijgesteld van € 500.000 naar € 100.000.

Beoordeling beschikbare weerstandsvermogen

Met onderstaande ratio kan een norm gesteld worden voor een aanvaardbare relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de risico's.

$$\text{Ratio} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Een ratio voor het weerstandsvermogen van 1.0 tot 1.4 wordt voldoende geacht. Een ratio van 0.8 tot 1.0 wordt als matig bestempeld, terwijl een ratio boven 1.4 aangemerkt wordt als ruim voldoende.

Het benodigde weerstandsvermogen kan als volgt berekend worden:

Risicoklasse	Kans op schade	Aantal Geinventariseerde schades	Maximale omvang max. totale schade	Percentage meegenomen
waarschijnlijk	1 X per 5 jaar	Schades 11	€ 7,6 miljoen	80% € 6,1miljoen
mogelijk	1 X per 10 jaar	Schades 20	€ 10,5 miljoen	60% € 6,3miljoen

onwaarschijnlijk	1 X per 15 jaar	Schades 17	€ 6,5 miljoen	40% € 2,6 miljoen
onbekend	1 X per 10 jaar	Schades 11	€ 5,3miljoen	20 % € 1,1 miljoen
			€ 29,9 miljoen	€ 16,1 miljoen

$$\text{Ratio} = \frac{\text{€ } 42.484.192}{\text{€ } 16.100.000} = 2,64 \text{ uitstekend}$$

Voor de gemeente Waalwijk bedraagt de ratio voor het weerstandsvermogen derhalve 2,64 en is daarmee te kwalificeren als uitstekend.

Met betrekking tot de ratio van 2,64 moet wel de kanttekening worden geplaatst dat rekening is gehouden met 100% verhoging van de OZB (€ 13.049.000), wordt die buiten beschouwing gelaten dan zakt de ratio naar 1,83 en is dan ook nog ruim voldoende. Ook hier moet worden aangetekend dat niet alle risico's op hetzelfde moment manifest zullen worden.

Risicokaarten

Drugsafval

TLTH 1	Drugsafval
Informatie	1.De gemeente wordt regelmatig geconfronteerd met dumping van drugsafval (afval van de productie van synthetische drugs). Deze zijn niet alleen schadelijk voor het milieu en de gezondheid van mens en dier, de opruimkosten zijn ook nog eens erg hoog. De daders worden zelden gepakt, waardoor de schade van het opruimen - zo'n 25.000 euro per dumping - vaak voor rekening van gemeenten, natuurorganisaties of andere grondeigenaren komt. Indien vaten/jerrycans openbreken en in de bodem komen dan lopen de kosten als gevolg van sanering nog verder op.
Beheersmaatregelen	Bij het ontdekken van een dumping snel ingrijpen ter voorkoming van schade aan mens, dier en milieu.
Bedrag in miljoen	1. € < 0,1
Kans van optreden	Waarschijnlijk
Status	Ongewijzigd

Schade door verkeerde- of niet-handhaving

TLTH 2	Schade veroorzaakt door verkeerde handhaving of door niet-handhaving
--------	--

Informatie	Fouten die gemaakt worden bij vergunningverlening of handhaving en die schadeclaims en/of schades tot gevolg hebben worden afgedekt met een WA verzekering waarbij het eigen risico € 2.500 bedraagt. Overigens dient hierbij nadrukkelijk te worden aangegeven, dat de opdrachtgever verantwoordelijk blijft voor de uitgevoerde constructies en bouwplannen. In deze gevallen is dus de gemeente geen risicodrager.
Beheersmaatregelen	De meest risicovolle bedrijven worden frequent op deze risico's gecontroleerd op basis van een jaarplanning.
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € < 0,1
Status	Ongewijzigd

Communicatie

CSTR 3	Communicatie
Informatie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Misbruik huisstijl: organisatie doet zich voor als zijnde gemeente Waalwijk. 2. Onjuiste tekst in gemeentelijke uitgaven (gemeentepagina, folders, internet, socials). Lezers stellen gemeente aansprakelijk / imagoschade bestuurders. 3. In eigen uitgaven (brieven, artikelen, kranten) suggereren dat de gemeente afzender is door gebruik gemeentelijk logo. 4. Bedrijven/organisaties doen zich onterecht (online) voor als partner van de gemeente Waalwijk.
Beheersmaatregelen	Huisstijl is gedeponereerd bij het Benelux Merken Bureau. Fouten worden afgedaan met een rectificatie of het middel wordt voorzien van tekst dat het met uiterste zorg is gemaakt, maar dat er fouten in kunnen staan waar de gemeente niet voor aansprakelijk kan worden gesteld. Op internet is een disclaimer opgenomen. Dit maakt dat het risico dat de gemeente loopt zo goed als nihil is. Door team Communicatie en het KCC worden de sociale media gevolgd als het gaat om berichtgeving over de gemeente Waalwijk (webcare). Collega's kunnen bij twijfel over de rechtmatigheid van gebruik van het gemeentelijk logo contact opnemen met team Communicatie.
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € Onbekend
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	2. € Onbekend
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Onbekend
Bedrag in miljoen	3. € Onbekend
Status	Ongewijzigd

Rampenbestrijding en financiële aansprakelijkheid

TLTH 4	Rampenbestrijding en financiële aansprakelijkheid.
Informatie	1. Omvang risico is afhankelijk van de ramp. Optreden van een calamiteit vergelijkbaar met de brand van Chemie-Pack op bedrijventerrein Moerdijk in januari 2011 met forse milieuschade als gevolg. De rechter zal de mate van aansprakelijkheid beoordelen tenzij we zelf schuld bekennen.
Beheersmaatregelen	Het betreft hier de zogenaamde BRZO+ bedrijven, voor Waalwijk een 15-tal bedrijven welke door de Omgevingsdienst wordt gecontroleerd. Voorziening actuele rampenplannen en een adequate rampenorganisatie zowel kwantitatief als kwalitatief.
Kans van optreden	Onbekend
Bedrag in miljoen	1.€ < 2,5
Status	Ongewijzigd

Evenementenbeleid en kermissen

TLTH 5	Evenementenbeleid en kermissen.
Informatie	1.De elektrische of mechanische attracties die een grote snelheid en/of hoogte kunnen bereiken kunnen een veiligheidsrisico vormen. Een ander risico vormt de diversiteit van deze attracties, het gaat om uiteenlopende attracties met mogelijk allemaal verschillende veiligheidsinstructies. Van toepassing is het Besluit "veiligheid van attracties- en speeltoestellen". Volgens de Arboretgeving moeten de attracties een periodieke inspectie krijgen, de kermisexploitanten zijn verplicht om een logboek bij zich te hebben waarin staat aangegeven wanneer deze inspecties zijn uitgevoerd. Een mogelijke aansprakelijkheid voor de gemeente valt niet uit te sluiten. Volgens de brancheorganisatie zijn alle kermisexploitanten verzekerd en worden alle attracties periodiek op veiligheid gekeurd. De controle van het logboek waaruit zulks blijkt ligt bij de gemeente. Wanneer die controle, om wat voor reden dan ook niet of onvoldoende plaatsvindt, kan er mogelijk toe leiden dat de gemeente mede aansprakelijk is bij een ongeval. Daarbuiten is het begrip evenementen rekbaar. Tijdens de kermis kan het goed geregeld zijn doch is dit niet altijd het geval bij andere evenementen. Bovendien; als een aanvraag voor een evenement niet of niet volledig is ingediend en daardoor risico's niet worden gezien, kan schade als gevolg van een evenement niet worden uitgesloten. Ook wanneer een evenement 'klein' lijkt te zijn en naar verwachting ook 'klein' zal blijven, kan een onverwacht grote toestroom van bezoekers en daarmee mogelijk gepaard gaande risico's niet worden uitgesloten. In dergelijke gevallen is (mede)aansprakelijkheid niet uit te sluiten.
Beheersmaatregelen	Tijdens de kermissen in Waalwijk dient er op worden toegezien dat de exploitanten in het bezit zijn van een logboek wat up to date is. Exploitanten worden privaot getoetst door een volgens het Warenwetbesluit Attractie en speeltoestellen aangewezen keuringsinstelling. De nVWA is verantwoordelijk voor toezicht op de kermissen. Zij controleren afgegeven certificaten. Vanuit vergunningverlening wordt gevraagd dergelijke certificaten te overhandigen. Grote en risicovolle evenementen worden getoetst in het evenementenoverleg waaraan ook politie en de brandweer deelnemen. Bij alle grote evenementen en bij evenementen waarvan het vermoeden bestaat dat er risicovolle activiteiten (kunnen) plaatsvinden wordt voorafgaand aan vergunningverlening aan de exploitant een veiligheidsplan gevraagd en wordt de exploitant op het voldoende (verzekeringstechnisch) afdekken van risico's gewezen. Vervolgens worden deze evenementen door toezichthouders gecontroleerd op veiligheidsaspecten. Indien veiligheidsrisico's niet of niet voldoende aantoonbaar kunnen worden afgedekt dan wordt geen vergunning verstrekt. Maar als een aanvraag niet of niet volledig is ingediend en daardoor risico's niet worden gezien, kan schade als gevolg van een evenement niet worden uitgesloten. In dergelijke gevallen is (mede)aansprakelijkheid niet uit te sluiten.
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	1. € < 0,5
Status	Ongewijzigd

Realisering Oostelijke Insteekhaven

TREW 6	Realisering Oostelijke Insteekhaven
Informatie	De noodzaak voor een goed bereikbare containerterminal, die bediend kan worden met de grootste binnenvaartschepen (klasse 5), blijft onverminderd hoog. Door de ontwikkeling van bedrijventerrein Haven 8, voor grootschalige logistieke bedrijvigheid zal de behoefte alleen maar verder toenemen. Schaalvergroting en kostenreductie in de logistiek gaan hand in hand met

	duurzamer vervoer over water. Na de eerdere integrale aanbesteding waarop geen biedingen door de markt zijn uitgebracht is de aanbesteding nu zelf door de gemeente uitgevoerd. In oktober 2019 is de beste bieding in prijs en kwaliteit in de vorm van een gunningsbesluit aan de raad voorgelegd. Inmiddels heeft een definitieve gunning plaatsgehad onder opschortende voor waarde dat de door de provincie gedane toezegging voor een provinciale subsidie in stand blijft en het verlenen van een onherroepelijke natuurvergunning voor de aanleg en in bedrijf nemen van de haven. In de risicoreservering van de business case is een voorziening getroffen voor de consequenties van het stikstof dossier. Dat betreft vooral extra onderzoek, vertraging in de planning, extra uren organisatie en aan- en verkoop van (rechten van) veehouderijen. Tegen de vergunning Wet Natuurbescherming loopt een beroepsprocedure. Wij zijn in afwachting van de uitspraak van de rechter. De in 2022 verleende vergunning is hierdoor nog niet onherroepelijk. Eventuele financiële consequenties met betrekking tot de uiteindelijke aanneemsom zullen pas duidelijk zijn op het moment dat de werkzaamheden kunnen starten na het afgeven van een onherroepelijke Natuurvergunning.
Beheersmaatregelen	Er wordt in dit project gewerkt met een risicodossier waarin de risico's worden benoemd, gemonitord en maatregelen worden getroffen om de risico's te beheersen en een reservering is opgenomen ter dekking van die risico's. Tevens wordt college en raad door middel van kwartaalrapportages geïnformeerd over het project.
Kans van optreden	divers
Bedrag in miljoen	dit bedrag maakt onderdeel uit van de business case
Status	Ongewijzigd

Schade aan sluisdeur

TORV 7	Schade aan sluisdeur
Informatie	Op 6 februari 2023 is er schade gevaren aan de schutsluis in Waalwijk. Een binnenvaartschip is tegen de sluisdeuren gevaren. De schipper is door een rood seinlicht gevaren en de schade is aangemeld bij Senso/Centraalbeheer. Op dit moment, maart 2023, is er geen inzicht in de financiële schade. Deze zal naar verwachting groot zijn. Haven gebonden bedrijven die noodgedwongen moeten uitwijken naar Oosterhout/Tilburg/Waspik hebben een claim van 50.000 euro per week per bedrijf bij de gemeente Waalwijk neergelegd. Ook de materiële schade zal fors zijn. Veel onderdelen zijn namelijk kapot of krom gevaren. Deze onderdelen zijn niet snel te vervangen. Levertijden van 20 weken is niet uit te sluiten. Er is nog geen kostenoverzicht of inventarisatie van de kosten. Er is inmiddels gestart met het inventariseren. Het betreft allemaal speciaal maatwerk. De onderdelen worden gemaakt bij specialistische bedrijven van Sneek tot Sliedrecht. De kosten die hiermee zijn gemoeid zijn nog niet te overzien. De werkzaamheden starten in week 10 en worden uitgevoerd op basis van regie. De gemeente heeft een raamovereenkomst met onze huidige aannemer. Maar deze werkzaamheden vallen daar buiten en worden aangeduid als dwingende spoed en mag de gemeente daarom een-op-een gunnen.
Beheersmaatregelen	Het is nog geen uitgemaakte zaak of de schade verhaald kan worden op de verzekering van de schipper. Daarnaast is het niet duidelijk of de gemeente Waalwijk aansprakelijk is voor de kosten die haven gebonden bedrijven moeten maken i.v.m. het uitwijken naar andere havens. Daarom is er een nieuwe risicokaart opgenomen waarbij een inschatting is gemaakt van de schade. We houden rekening met schadepost van ca. € 500.000.
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	1. € > 500.000
Status	Nieuw

Exploitatie sportaccommodaties

TSPO 8	Exploitatie sportaccommodaties
Informatie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Continuïteit van de sportaccommodaties. 2. Aansprakelijkheid jegens derden. 3. Publieke rechten op juiste wijze afgekondigd.
Beheersmaatregelen	Sportbedrijf werkt conform de arbo en maakt periodiek een Risicoinventarisatie. Zwembaden voldoen aan de eisen WHVBZ. Keuringsdienst van Waren voert controles uit. Rechten en plichten zijn geregeld en worden in de voorzieningen aan het publiek kenbaar gemaakt.
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € Onbekend

Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	2. € Onbekend
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	3. € Onbekend
Status	Ongewijzigd

Te ondiepe havens, plaatsen nooddeuren sluis

TORV 9	Te ondiepe havens/Sluis haven Waalwijk
<p>Informatie</p>	<ol style="list-style-type: none"> <p>Te ondiepe havens Door erosie van de dijklichamen en ophoping van slib in de verschillende havens loopt de gemeente als vaarwegbeheerder het risico dat zij aansprakelijk wordt gesteld voor schade aan schepen en/of schroeven. Tevens worden bedrijven hierdoor onbereikbaar. In de Kerkvaartse haven is de bodembescherming bij aanleg een aantal jaar geleden door een schip grotendeels vernield. Hiervoor is destijds een vergoeding gedaan door onze car verzekering. Deze vergoeding bestond uit twee bedragen te weten één bedrag voor de geleden schade en een aanvullend bedrag omdat het herstel duurder wordt geprognosticeerd door verzwaarde regelgeving. Dit laatste bedrag betreft ongeveer € 130.000,=. Beide bedragen zijn aan de gemeente uitgekeerd. Dit laatste bedrag mogen wij alleen behouden mits er daadwerkelijk bodembescherming opnieuw wordt aangelegd (geschatte kosten ca. 500.000,=), doen we niets dan moet dat bedrag terug. Gaan we inderdaad herstellen dan is het restant bedrag van € 266.000,= niet voldoende om de bodem-bescherming te herstellen. Oftewel in beide gevallen is er een financieel risico.</p> <p>Sluis haven Waalwijk Recentelijk is de sluis van de Waalwijkse haven gerenoveerd. In de periode voorafgaand aan de renovatie werden schepen met een maximale lengte van 86 meter geschut. Uit de risicobeschouwing (Machinerichtlijn) is door de aannemer geconcludeerd dat de krachten die tijdens het schutproces op de deuren en de sluis kolk ontstaan, verdeeld moet worden over vier sets deuren i.p.v. twee sets deuren. Hierdoor neemt de schutcapaciteit af van 86 meter naar 82 meter. De mogelijkheid bestaat dat bedrijven die in het verleden met 86 meter schepen zijn bevoorrad, wellicht een claim bij de gemeente Waalwijk gaan indienen. Immers kunnen deze bedrijven hogere operationele kosten ondervinden, omdat de schutlengte is afgenomen en ervaren zij mogelijk een devaluatie op hun grondwaarden (zie Verordening op de havens en het binnenwater van de gemeente Waalwijk 2017, de Havenverordening 2017).</p>

Beheersmaatregelen	Het is niet onmogelijk om met het implementeren van aanvullende maatregelen de sluis geschikt te maken voor langere schepen. Het college is van mening dat de extra kosten (≈0,8 miljoen euro) niet opwegen tegen het voordeel dat dan in de sluis 4 meter meer kan worden geschut.
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	1. € < 0,5
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	2. € <0,5
Status	Ongewijzigd

Onderhoud van de openbare ruimte

TORV 10	Onderhoud van de openbare ruimte
Informatie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aansprakelijkheid voor achterstallig onderhoud. 2. Onvoldoende vaktechnisch onderhoud. 3. Onvoldoende onderhoud trottoirs/fietspaden. 4. Pompunits defect.
Beheersmaatregelen	<p>De concepten schoon, heel en veilig vormen de kaders voor behoorlijk beheer in de gemeente Waalwijk. Voor de kwaliteit van het beheer van de openbare ruimte, het onderhoud, de straatreiniging en onkruidbestrijding mogen gemeenten eigen ambities formuleren. De gemeente heeft echter als beheerder op grond van onder andere de Wegenwet en het Burgerlijk Wetboek ook een wettelijk zorgplicht om de openbare ruimte gedurende langere termijn 'schoon, heel en veilig' te houden. Hieronder valt bijvoorbeeld onderhoud aan bruggen en wegen, het snoeien van bomen, het treffen van verkeersmaatregelen en gladheidbestrijding. Gladheid wordt bestreden om de wegen in de wintermaanden veilig begaanbaar te houden. De gemeente levert hiervoor een inspanningsverplichting.</p> <p>Voor een adequate invulling van taken binnen deze kaders zijn inspecties essentieel. <i>Schoon, heel en veilig</i> wordt in alle facetten van beheer in gelijke mate gehanteerd en vormt de basis van onderhoudsstrategieën en inspecties. Op deze manier worden voorvallen van achterstallig onderhoud zoals beschreven in hoofdstuk 6.6 van de Notitie Materiele Vaste Activa van de Commissie BBV gepreventieerd.</p>
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € < 0,5
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	2. € <0,1
Status	Ongewijzigd

Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	3. € <0,1
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Onbekend
Bedrag in miljoen	4. € <2,5
Status	Ongewijzigd

Risico's t.a.v. speeltoestellen/plaatsen

TORV 11	Risico's t.a.v. speeltoestellen / plaatsen
Informatie	1. Speeltoestellen worden intensief gebruikt, het onderhoud en het uitvoeren van veiligheidsinspecties zijn essentieel bij deze toestellen.
Beheersmaatregelen	Voor zowel de uitvoering van de veiligheidscontroles alsmede het uitvoeren van onderhoud zijn goede contracten afgesloten met gespecialiseerde onderhoudsbedrijven.
Kans van optreden	Onbekend
Bedrag in miljoen	1. € < 0,1
Status	Ongewijzigd

Bereikbaarheid

TOOR 12	Bereikbaarheid
Informatie	1. Claims vanwege onbereikbaarheid tijdens werkzaamheden aan projecten waarbij de weg wordt afgezet.
Beheersmaatregelen	Er wordt maximale voorlichting verstrekt aan bewoners en bedrijven. Een bevredigende oplossing is ondanks alle inspanningen niet altijd mogelijk.
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € < 0,5
Status	Ongewijzigd

Civiltechnische werken

TOOR 13	Civiltechnische werken
----------------	-------------------------------

Informatie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Planschadeverzoeken art. 49 WRO. 2. Aanbestedingsproces verkeerd gevolgd. 3. Fricties met aannemer. 4. Schade aan bezittingen van anderen. 5. Ketenaansprakelijkheid: premies en belastingen.
Beheersmaatregelen	Voldoende gekwalificeerde medewerkers binnen de projectorganisatie voor de borging van kwaliteit van processen.
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	1. € <0,5
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	2. € <0,1
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	3. € Onbekend
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Onbekend
Bedrag in miljoen	4. € Onbekend
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	5. € <0,1
Status	Ongewijzigd

Risico's bestemmingsplannen en bouwgrond-exploitatie

TREW 14	Risico's bestemmingsplannen en bouwgrondexploitatie
----------------	--

Informatie	Jaarlijks worden via de nota grondexploitatie de resultaten van de lopende grondexploitaties herijkt en, indien nodig, voor de voorzienbare verliezen voorzieningen getroffen. Indien de lasten dusdanig zijn dat ze niet opgevangen kunnen worden binnen het complex en leiden tot een tekort dient over de Reserve grondexploitatie te worden beschikt en wordt een voorziening ten behoeve van dat complex gevormd. 1. risico 1 maal per 5 jaar 2. risico 1 maal per 10 jaar
Beheersmaatregelen	De exploitaties worden frequent gemonitord en indien verliezen voorzienbaar zijn dan worden die genomen of er worden maatregelen getroffen die erop gericht zijn de verliezen te beperken.
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	1. € <2,5
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Waarschijnlijk
Bedrag in miljoen	2. € <2.5
Status	Ongewijzigd

Tijdige betaling erfpachtcanon

TREW 15	Erfpachtcanon
Informatie	1. Tijdige betaling erfpachtcanon: Er bestaat altijd enig risico m.b.t. het niet of niet tijdig betalen van de canon. Overigens staan dan invorderingsprocedures ter beschikking. Vooral bij grote percelen in erfpacht, is een substantieel risico aanwezig wegens het niet ontvangen van de canon. Indien erfpacht terug komt naar de gemeente, bijvoorbeeld door faillissement, dan komen de hieraan verbonden rentelasten ten laste van de exploitatie zonder dat er dekking tegenover staat in de vorm van een canon.
Beheersmaatregelen	Alertheid bij invordering. Bij de uitgifte van erfpacht de solvabiliteit (solvabiliteit) ondernemer toetsen. Bij nieuwe erfpachten wordt voorkomen dat de erfpachter de erfpacht kan beëindigen middels nieuwe erfpachtvoorwaarden. Tevens is in de nieuwe voorwaarden opgenomen dat de gronden niet terug kunnen naar de gemeente en de prijs waarop de canon berekend wordt niet lager kan zijn als de oorspronkelijke uitgifteprijs.
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	1. € <1,0
Status	Ongewijzigd

Garanties sportverenigingen (voetbal, handbal, tennis en hockey), garanties rechtspersonen op maatschappelijk vlak (WSW, Casade, St. Maasduinen, Thuishoven) en overige

TFIN 16	Garanties sportverenigingen (voetbal, handbal, tennis en hockey), garanties rechtspersonen op maatschappelijk vlak (WSW, Casade, St. Maasduinen, Thuishoven) en overige.
----------------	---

Informatie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Beperkt risico op het in liquiditeitsproblemen of faillissement geraken van sportverenigingen. 2. Zeer beperkte kans op faillissement en liquiditeits-problemen, echter de omvang van de uitstaande leningen is aanzienlijk. 3. Het risico van het niet in beeld hebben van een gewaarborgde geldlening.
Beheersmaatregelen	Instellingen waarvoor de gemeente Waalwijk een garantie heeft afgegeven zijn verplicht jaarlijks een saldobiljet te verstrekken en de geldgevers dienen de gemeente onmiddellijk te berichten indien betalingsproblemen ontstaan. Bij een aantal instanties wordt sinds 2013 de jaarrekening en accountantsverklaring opgevraagd.
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € <0,1
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	2. € <2,5
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	3. € < 0,1
Status	Gewijzigd

Verzekeringen

TFIN 17	Verzekeringen
Informatie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Onverzekerde calamiteit. 2. CAR-verzekering door aannemer. 3. Eigenrisicodrager: vandalisme/glasschade
Beheersmaatregelen	Aannemers toetsen op betrouwbaarheid. Trachten te achterhalen wie de schade heeft veroorzaakt en diegene hiervoor verantwoordelijk stellen. Beveiligingsmaatregelen doorvoeren.
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € <2,5
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	2. € <1,0
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	3. € <0,1
Status	Ongewijzigd

Onzekerheid accres / financiële crisis, ontoereikende middelen bij beleidswijzigingen en / of nieuw beleid, stagnatie veronderstelde eigen groei

TFIN 18	Onzekerheid accres / financiële crisis, ontoereikende middelen bij beleidswijzigingen en / of nieuw beleid, stagnatie veronderstelde eigen groei.
----------------	--

Informatie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uitgaande van de "trap op, trap af-systematiek", de koppeling van het gemeentefonds aan de accres-relevante uitgaven van het rijk, dragen gemeenten op evenredige wijze bij in mee- en tegenvallers die optreden bij het rijk. Bij de meircirculaire 2022 is het accres voor de jaren 2023-2025 fors verhoogd, maar in 2026 is dit weer fors lager dan in 2025. De decembercirculaire 2022 laat een verdere daling zien in 2027. Het rijk gaat zich nader beraden over hoe met dit "ravijn" vanaf 2026 wordt omgegaan. 2. In de regel voert het rijk bij beleidswijzigingen zgn. efficiency - kortingen door, waardoor vaak een extra beslag op gemeentelijke middelen wordt gelegd. In het kader van de transitie Jeugdzorg, AWBZ en participatie zijn de budgetten naar de gemeenten overgeheveld na forse kortingen. Het moet nog blijken of gemeenten in staat zijn om deze besparing te realiseren en daar komt nog bij dat het open einderegelingen betreft. Voor jeugd zijn reparatiemaatregelen toegepast, maar de extra toegekende middelen lopen de komende jaren sterk af. 3. Stagnatie van de groei vertaalt zich snel in een teruglopende algemene uitkering uit het gemeentefonds. De lasten voor de gemeente lopen hiermee niet parallel terug. Bijkomend effect is dat hoge lasten voor groot onderhoud van investeringen, die bij de eerste aanleg bekostigd zijn uit de grondexploitatie, onafwendbaar zijn en een steeds zwaarder beslag op de algemene middelen gaan leggen. 4. De herverdeling van het gemeentefonds is bij de meircirculaire 2022 doorgevoerd, hetgeen voor Waalwijk een positief effect heeft gehad. Het kabinet heeft aangegeven in 2026 een nieuwe financieringssystematiek te willen gaan invoeren en te bezien om het gemeentelijk belastinggebied te verruimen. Vooralsnog is onduidelijk wat de consequenties zijn.
Beheersmaatregelen	Snel inspelen op de actualiteit en indien aan de orde (meerjaren) begroting bijstellen.
Kans van optreden	Waarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € Onbekend
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Onbekend
Bedrag in miljoen	2. € Onbekend
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	3. € Onbekend
Status	Ongewijzigd
Bedrag in miljoen	4. € Onbekend.
Status	Ongewijzigd

Renterisico en liquiditeitsrisico

TFIN 19	Renterisico en liquiditeitsrisico.
Informatie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Openstaande posities in het geval van een stijgende markt (liquiditeitstekort). Indien op enig moment leningen moeten worden geherfinancierd en de marktrente is hoger dan de rekenrente dan ontstaan er tekorten. Openstaande posities in het geval van een dalende markt (liquiditeitsoverschot). 2. De liquiditeitsprognose is sterk afhankelijk van het doorgaan van de geplande transacties. Temporiseren of uitstellen van projecten leidt tot onnodige renteooffers. De praktijk leert dat met name de onzekerheid bij enkele grote projecten op het terrein van de grondexploitatie de planning in hevige mate kan verstoren. De markt is echter grillig en niet volledig in de vingers te krijgen.
Beheersmaatregelen	Aan de hand van rentevisies van grootbanken wordt een inschatting van de markt gemaakt, waarbij zo nodig de risico's van openstaande posities worden ingedeekt of beperkt.
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	1. € <1
Status	Gewijzigd
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	2. € <0,5
Status	Ongewijzigd

Aanslag BTW/OB: onjuist uitgevoerde structuur leidt tot extra BTW-heffing

TFIN 20	Aanslag BTW/OB: onjuist uitgevoerde structuur leidt tot extra BTW –heffing.
Informatie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Verkeerde labels in de financiële administratie kunnen bij een steekproef tijdens een periodieke controle leiden tot een naheffingsaanslag die velen malen groter is dan de feitelijke fout. 2. Voor diverse werkvelden werkt de BTW kostprijsverhogend. Het is niet ongebruikelijk en dus ook geoorloofd om binnen de geldende fiscale wet- en regelgeving te zoeken naar mogelijkheden om de te betalen BTW tot een minimum te beperken. Het op deze wijze toepassen van de wet- en regelgeving is niet geheel zonder risico.
Beheersmaatregelen	De gemeente Waalwijk handelt afgewogen en houdt oog voor wijzigingen op fiscaal gebied. Er is oog voor te behalen fiscale voordelen, hierbij houdt de gemeente Waalwijk zich aan de fiscale wet- en regelgeving. Bij projecten waar fiscaliteit een grote rol speelt wordt dit afgestemd met de Belastingdienst en wordt indien noodzakelijk extern advies gevraagd.
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	1. € <0,5
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	2. € <0,1
Status	Ongewijzigd

Zijn we goed voorbereid op een calamiteit/pandemie

TLTH 21	Zijn we goed voorbereid op een calamiteit/pandemie
Informatie	<p>Onze gemeente loopt dagelijks het risico op een grootschalige crisis/calamiteit. De COVID-19 crisis is hierin uiteraard het meest actuele voorbeeld. Niemand kan precies voorspellen hoe de volgende crisis/calamiteit er precies uitziet. Denk aan een grote brand op een van onze industrieterreinen, of een grote kettingbotsing met meerdere slachtoffers op de A59. Er is altijd een risico dat de gemeente (gedeeltelijk) aansprakelijk is voor het ontstaan en het verloop van een crisis/calamiteit. In dat geval zal de reguliere financiële dekking voor afhandeling van de calamiteit niet altijd volledig zijn.</p> <p>Covid 19 (Coronacrisis 2020/2021)</p> <p>Er is sprake van een redelijk stabiele situatie en er zijn vaccins beschikbaar die de pandemie vooralsnog beheersbaar houden en daarmee kan de specifieke risicokaart vervallen en voor de zekerheid is kaart 22 verhoogd naar € 1.000.000.</p>
Beheersmaatregelen	<p>De gemeente Waalwijk bundelt haar krachten met de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant, de GHOR, brandweer en politie om zo goed als mogelijk voorbereid te zijn op rampen en crises. Zowel op preventief als repressief niveau wordt nauw samengewerkt.</p> <p>Lokaal worden de gemeentelijke medewerkers met een crisisfunctie twee keer per jaar opgeleid/getraind om hun eigen crisiswerkzaamheden goed uit te kunnen voeren wanneer dit noodzakelijk is. Ook wordt er minimaal een keer in de twee jaar een grootschalige crisisoefening in de gemeente Waalwijk georganiseerd. In alle opleidingen, trainingen en oefeningen worden de wettelijke taken zoals beschreven in de Wet Veiligheidsregio 's als uitgangspunt genomen.</p> <p>De GGD heeft een wettelijke taak in de rampenopvang en crisisbeheersing. Hieronder valt ook de infectieziektebestrijding zoals Covid-19.</p>
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	1. € <1,0
Status	Ongewijzigd

Transitie AWBZ - Wmo 2015: Kunnen we zorgplicht beperken / afbakenen

TWYZ 22	Transitie AWBZ - Wmo 2015 Kunnen we zorgplicht beperken / afbakenen:
Informatie	1. Kunnen we zorgplicht beperken / afbakenen: Het betreft een open eindregeling en daarmee bestaat het risico dat het aantal gehonoreerde aanvragen niet in overeenstemming is met het beschikbare budget.
Beheersmaatregelen	<ul style="list-style-type: none"> • Periodieke uitgaven toetsen aan beleid en beschikbaar budget (conform P&C-cyclus). • Door middel van rapportagetool permanent monitoren en rapporteren aan management en bestuur.
Kans van optreden	Waarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € <0,5
Status	Ongewijzigd

Transitie jeugdzorg

TWYZ 23	Jeugdzorg
Informatie	Kunnen we zorgplicht beperken / afbakenen: 1. Het betreft een open eindregeling en daarmee bestaat het risico dat het aantal gehonoreerde aanvragen niet in overeenstemming is met het beschikbare budget. De hoogte van het financieel risico is gebaseerd op de Rijkskortingen die voor de uitvoering van deze regeling zijn doorgevoerd.
Beheersmaatregelen	<ul style="list-style-type: none"> • Periodieke uitgaven toetsen aan beleid en beschikbaar budget (conform P&C-cyclus). • Door middel van rapportagetool permanent monitoren en rapporteren aan management en bestuur.
Kans van optreden	Waarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € < 1,0
Status	Ongewijzigd

Wmo-huishoudelijke hulp

TWYZ 24	Wmo-huishoudelijke hulp
---------	-------------------------

Informatie	<p>Kunnen we zorgplicht beperken / afbakenen: 1.Het betreft een open einderegeling en daarmee bestaat het risico dat het aantal gehonoreerde aanvragen niet in overeenstemming is met het beschikbare budget. De hoogte van het financieel risico is gebaseerd op de Rijkskortingen die voor de uitvoering van deze regeling zijn doorgevoerd. Juridische procedures (uitspraken Centrale Raad voor Beroep) kunnen leiden tot financiële consequenties dat kan individueel zijn maar kan ook collectief zijn en leiden tot het geheel wijzigingen van beleid met waarschijnlijk negatieve financiële gevolgen (zelfs met terugwerkende kracht). Het abonnementsstarief WMO voor de eigen bijdrage kan een verdere aanzuigende werking hebben op het aantal aanvragen voor huishoudelijke hulp, waardoor deze kostenpost blijft toenemen.</p>
Beheersmaatregel	<ul style="list-style-type: none"> • Periodieke uitgaven toetsen aan beleid en beschikbaar budget (conform P&C-cyclus). • Door middel van rapportagetool permanent monitoren en rapporteren aan management en bestuur.
Kans van optreden	Waarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € <0,5
Status	Ongewijzigd

Participatie

TMAO 25	Participatie
Informatie	<p>Kunnen we zorgplicht beperken / afbakenen: Het betreft een open einderegeling en daarmee bestaat het risico dat het aantal gehonoreerde uitkeringsaanvragen niet in overeenstemming is met het beschikbare budget. Dit risico kan zich voordoen bij de bestaande WSW populatie. Zowel de WSW populatie als de bijbehorende rijksvergoedingen nemen in de komende jaren af aangezien er geen instroom meer in de WSW is. Op persoonsniveau stijgen de loonkosten jaarlijks als gevolg van cao-verhogingen, maar ook de WSW subsidie stijgt op dit moment met nagenoeg hetzelfde percentage. Dit geeft echter geen garanties voor de toekomst en blijft een risico. Stand WSW per 30 april 2022: 152,9 fte - > stand WSW per 31 augustus 2022: 148,1 fte.</p> <p>Ook zien we in 2022 dat de Rijksbijdrage (BUIG) steviger daalt dan ons uitkeringsbestand. Hierdoor neemt het financieel risico toe. Dit risico is sterk conjunctuurgevoelig.</p>
Beheersmaatregelen	Periodieke uitgaven toetsen aan beleid en beschikbaar budget (conform P&C-cyclus). 2.Door middel van rapportagetool permanent monitoren en rapporteren aan management en bestuur.
Kans van optreden	waarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € >1,0
Status	Ongewijzigd

Databeveiliging

CSTR 26	Data beveiliging
Informatie	<p>1. Beveiliging persoonsgegevens Klantgegevens is één van de meest waardevolle bezittingen. Klantgegevens maken het mogelijk om beter invulling te geven aan de behoefte van de klant, geeft de mogelijkheid tot gerichte communicatie en kan gebruikt worden als een onderbouwing voor de begroting. Technologische ontwikkelingen zoals mobiel internet, social media, big data, proces mining en "the internet of things" geven de organisatie de mogelijkheid voor het verzamelen, verwerken en analyseren van meer en meer persoonlijke klant data. Als gevolg van deze trends stelt de maatschappij vragen bij de beveiliging van gegevens en hun privacy. Een gebrek aan privacy beveiligingsmaatregelen kan leiden tot imago schade, boetes en rechtszaken. Bewustwording op het gebied van privacy is essentieel om gelijke tred te houden met de huidige veranderende realiteit. Sinds de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) in mei 2018 door de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) gehandhaafd wordt worden de normen rond de AVG steeds concreter en stelt de AP zich steeds nadrukkelijker op als toezichthouder met boetebevoegdheid.</p> <p>2. Informatiebeveiliging Ook als informatie geen persoonsgegevens zijn moet dit goed beschermd worden. Informatie is één van de voornaamste bedrijfsmiddelen van de gemeente Waalwijk. Het verlies van gegevens, uitval van ICT, of het door onbevoegden kennisnemen of manipuleren van bepaalde informatie kan ernstige gevolgen hebben voor de bedrijfsvoering maar ook leiden tot imagoschade. Hiervoor moet de organisatie voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (de BIO).</p>
Beheersmaatregelen	<ul style="list-style-type: none"> • Functionaris gegevensbescherming (FG) is aangesteld die onafhankelijk risico's bewaakt, adviseert en de organisatie privacybewust maakt. • Onafhankelijke Chief Information Security Officer (CISO) is aangesteld. Deze functionaris bewaakt risico's, implementeert Baseline Informatiebeveiliging Overheid en investeert in bewustwording bij medewerkers. • Security & Privacy Officer aangesteld. Deze functionaris adviseert en ondersteunt teams vanuit de tweede lijn op het gebied van de AVG en informatiebeveiliging.
Kans van optreden	Onbekend
Bedrag in miljoen	1. € <0,1
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Onbekend
Bedrag in miljoen	2. € <0,1
Status	Ongewijzigd

Explosieven

TREW 27	Explosieven
Informatie	<p>Op verzoek van de Burgemeester is vanuit haar verantwoordelijkheid voor openbare orde/veiligheid in 2017 gemeente breed onderzoek naar mogelijke locaties van explosieven (historisch onderzoek) gedaan.</p> <p>1. Sinds 2017 heeft de gemeente beleid om de risico's van het onverwachts aantreffen van explosieven te beperken. Indien een explosief wordt aangetroffen en deze geruimd moet worden is het nog steeds mogelijk om een suppletie van 67% van de kosten bij het rijk aan te vragen.</p>
Beheersmaatregelen	Onderzoeksgegevens benutten bij planontwikkeling om schade te voorkomen.
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € Onbekend

Status	Ongewijzigd
---------------	-------------

Vennootschapsbelasting (Vpb)

TFIN 28	Vennootschapsbelasting
Inleiding	<p>1.Vennootschapsbelasting (Vpb) Vanaf 1 januari 2016 is de gemeente Waalwijk vennootschapsplichtig. Dit betekent dat de gemeente Waalwijk voor die activiteiten waarbij zij optreedt als ondernemer, vennootschapsplichtig is. Op basis van de inventarisatie is de gemeente belastingplichtig bij grondexploitatie en parkeren. De wet biedt veel onduidelijkheden en dus ook ruimte voor interpretatie. Eerst zal de komende jaren via jurisprudentie duidelijk worden welke activiteiten belastingplichtig zijn en op welke wijze de aangifte bepaald moet worden.</p> <p>2.Nieuwe BBV voorschriften per 1 juli 2016 BBV: De commissie BBV heeft een aantal voorstellen uitgewerkt die leiden tot wijzigingen in het BBV en de uitwerking van deze wijzigingen. Onder andere vanwege de inwerkingtreding van de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen per 1 januari 2016. De wijzigingen gelden per 1 januari 2016 en zijn ook verwerkt in de rekening. De berekende effecten worden voortaan verwerkt in een structureel en reëel sluitende meerjarenraming.</p>
Beheersmaatregelen	Jurisprudentie zal met name de grenzen van de (on)mogelijkheden bepalen. Door ook regelmatig een belastingadviseur in de hand te nemen, wordt getracht de risico's zoveel mogelijk te beperken. De financiële effecten zijn inmiddels opgenomen in de meerjarenraming 2023-2026.
Kans van optreden	Onbekend
Bedrag in miljoen	1. € Onbekend
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Onbekend
Bedrag in miljoen	2. € Onbekend
Status	Ongewijzigd

Milieu-/bodemsanering

TREW 29	Milieu-/bodemsanering
Informatie	1.Milieu-/bodemsanering: Bij projecten waar de gemeente initiatiefnemer is kan een onverwachte bodemverontreiniging tot onvoorziene kosten voor bodemsanering leiden. Ook bij de aan-en verkoop van gronden kan een onverwachte bodemverontreiniging tot extra kosten leiden als er gesaneerd moet worden. Indien onverwacht een bodemsanering uitgevoerd moet worden zijn de kosten van te voren niet in te schatten, omdat deze afhankelijk zijn van de soort bodemverontreiniging, de hoeveelheid verontreinigde bodem en de wettelijke eisen.
Beheersmaatregelen	Het risico kan voorkomen. Meestal kan de mogelijke sanering betaald worden uit de grondexploitatie. Indien dit niet het geval is moet een voorziening worden getroffen ten laste van de Reserve grondexploitatie.
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € Onbekend

Status	Ongewijzigd
---------------	-------------

Voormalige stortplaats Gansoyensesteeg

TORV 30	Voormalige stortplaats Gansoyensesteeg
Informatie	1. Voormalige stortplaats Gansoyensesteeg: Kan mogelijk verontreiniging van het grondwater tot gevolg hebben, waardoor voorzieningen dienen te worden getroffen. Het betreft al jaren een stationaire situatie. De verontreiniging loopt niet uit in de omgeving.
Beheersmaatregelen	Het risico zal nauwelijks voorkomen. Echter gezien de kans op grote gevolgschades is deze toch benoemd.
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € Onbekend
Status	Ongewijzigd

Wet Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA)

THRM 31	Wet Gedeeltelijke Arbeidsgeschikten (WGA)/ZZP contractmanagement
Informatie	<p>WGA</p> <p>In 2017 koos de gemeente Waalwijk er voor eigenrisicodragerschap te worden voor de Wet Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA) en dit risico te verzekeren. In 2017 was de premie bij de verzekeraar €106.410,- op jaarbasis. Per 1 januari 2018 is de keuze gemaakt voor eigenrisicodragerschap in eigen beheer. In 2018 en 2019 waren de staartlasten nog ondergebracht bij de verzekeringsmaatschappij (Amersfoortse). Vanaf 1 januari 2020 bestond er het risico op eventuele WGA-lasten. Voor de jaren 2018 & 2019 waren de werkelijke WGA-uitkeringskosten voor gemeente Waalwijk nihil en de kosten lopen vanaf 2020 voor het eerst op, vanwege de eerste nieuwe WGA-dossiers in eigenbeheer. Twee keer per jaar heeft de gemeente Waalwijk de mogelijkheid de financiering van de WGA aan te passen. In plaats van eigenrisicodragerschap in eigen beheer kan er voor gekozen worden dit risico opnieuw privaat of publiek (UWV) te verzekeren. Keuze publiek verzekeren betekent drie jaar blijven. Een verzekeraar betaalt alle risico's af die ontstaan in het verzekerde jaar. Bij verzekeren moeten we (conform advies Robidus) denken aan een premie die ligt rond de 1%-1,5%, (circa €150 K tot €200 K) per jaar. Voor 2022 en 2023 zit je daar met eigenbeheer (zelfs met een worst case scenario) onder.</p> <p>Wel is het belangrijk de ontwikkelingen jaarlijks te monitoren. Als blijkt dat de verwachte instroom in 2022 (1 definitief en 3 potentieel) en 2023 (2 potentieel) een trend blijkt te worden, dan kan een nieuw advies (verzekeren) niet uitgesloten worden. Bij een nieuwe financieringskeuze is het overigens ook zo dat gemeente Waalwijk de WGA-kosten in eigenbeheer (1e ziekteperiode) altijd zelf afbetaald. Bij een nieuwe keuze (UWV of verzekeren) zal je daarom voor een bepaalde tijd dubbele kosten hebben (tot het moment dat de alle dossiers in eigenbeheer zijn uitgestroomd).</p> <p>Conclusie voor 2022 en 2023: eigenrisicodragerschap in eigenbeheer is op jaarbasis de voordeligste optie (e.e.a. conform advies Robidus). Neemt de WGA-instroom verder toe dan kunnen de jaarlijkse kosten in eigenbeheer hoger uitpakken dan een private verzekering.</p> <p>Zzp-contractmanagement in eigen beheer</p> <p>Er is een inventarisatie gemaakt van alle Payroll zzp'ers die voor Waalwijk werkzaam zijn en tevens zijn de mogelijke risico's/kosten (bestempelen dienstbetrekking) in kaart gebracht. Voor wat betreft het bepalen van de hoogte van het risico/kosten hebben is gekeken naar het aantal overeengekomen uren per week en de duur van de inzet zzp'er voor de gemeente Waalwijk. Het totale risicobedrag bedraagt ruim 4 miljoen euro. De mogelijke gevolgen van het bestempelen van een dienstbetrekking (schijnzelfstandigheid) door de Belastingdienst zijn voor de opdrachtgever het alsnog betalen van de loonheffing en premies, een eventuele boete en een claim van dienstverband voor onbepaalde tijd door zzp'er. Op dit moment (beperkte handhaving op de wet DBA/schijnzelfstandigheid) is dit bedrag alleen relevant wanneer de Belastingdienst de inhuur van Payroll zzp'ers direct bestempeld als kwaadwillend of we geen kans krijgen om e.e.a. te verbeteren. Bij de nieuwe aanbesteding van inhuur derden is dit risico niet meer meegenomen omdat onze externe juridische adviseur heeft aangegeven dat de opdrachtgever verantwoordelijk blijft .</p>

Beheersmaatregelen	Vanuit Robidus direct casemanagement inschakelen voor begeleiding zieketraject en blijven volgen van een WGA-traject. Blijven monitoren van zieke (oud-)medewerkers en tijdig herbeoordelingen aanvragen bij UWV. Proberen om WGA-status om te laten zetten in IVA (geen doorbelasting) of herbeoordeling naar minder dan <35% arbeidsongeschikt (geen uitkering meer). ZZP-contractmanagement: er zal een processtap worden ingebouwd om naheffing te voorkomen en de VIC dient jaarlijks een controle uit te voeren.
Kans van optreden	Waarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € <1,0
Status	Ongewijzigd

Materiële vaste activa

TREW 32	Materiële vaste activa
Informatie	<p>1. Compensatiegrond Dit betreft de gronden die in bezit zijn en ingezet kunnen worden als ruilobject bij toekomstige verwervingen.</p> <p>2. Materiële vaste activa algemeen De commissie BBV heeft besloten om de categorie NIEGG (niet in exploitatie genomen gronden) af te schaffen en deze op de balans onder de MVA (materiële vaste activa) als "strategische gronden" te verantwoorden. Gevolg hiervan is dat toerekening van rente en de uren welke voorheen aan deze complexen werden toegerekend ten laste komen van de reguliere begroting.</p> <p>3. Materiële vaste activa Haven Acht Oost De risicokaart "Materiële vaste activa Haven Acht Oost" is geënt op de in voorraad zijnde grond gelegen aan de noordzijde van de A59 ten oosten van de Gansoyensesteeg. Voor dit gebied lopen we een risico van afwaardering van de gronden van bijna € 1,75 mio. indien (een gedeelte van) de gronden via een planologische maatregel niet omgezet zouden kunnen worden in bedrijfsgrond. Dit is het maximale risico uitgaande van het feit dat er geen wijziging van het bestemmingsplan kan plaatsvinden, er derhalve geen grond verkocht kan worden waarbij nog geen civieltechnische werkzaamheden zijn uitgevoerd.</p>
Beheersmaatregelen	De hoeveelheid compensatiegronden afstemmen op het grondbeleid zodat strategische aankopen mogelijk gemaakt kunnen worden. Onnodige compensatiegronden dienen, indien mogelijk, verkocht te worden zodat het risico zich beperkt. Jaarlijkse toetsing aan de actuele waarden van landbouwgrond. De juiste bestemming te geven aan de gronden ten oosten van de Gansoyensesteeg waardoor het risicoprofiel van bijna € 1,75 mio kan vervallen.
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	> € 1,0
Status	Ongewijzigd

Schade door Cyberincident

TICT33	Schade door cyberincident
Informatie	Gemeentelijke processen en gemeentelijke de dienstverlening zijn sterk afhankelijk van informatiesystemen. Door de toename van digitalisering neemt ook de kans op een cyberincident toe. De dienstverlening van de gemeente kan tot stilstand komen, met alle maatschappelijke gevolgen van dien. Zoals het treft in de inleiding van de Cybersecuritybeeld 2021 (Nationaal Cyber Security

	Centrum) omschreven staat: "Digitale veiligheid blijft onlosmakelijk verbonden met de nationale veiligheid: een aantasting ervan kan leiden tot maatschappelijke ontwrichting." Concreet kan dit betekenen dat een deel van de of alle ICT-systemen onbruikbaar worden als gevolg van een hack of ransomware aanval. Informatie is niet beschikbaar. Communicatie wordt ernstig verhindert.
Beheersmaatregelen	Implementatie van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid, pentesten, cyberincident oefeningen, bewustwording, diverse audits, inzet van monitoring en response, etc.
Kans van optreden	Waarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. < 1,0
Status	Ongewijzigd

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Ambitie

Leven in een schone, veilige en mooie omgeving – dat is wat iedereen wil. Het is de taak van de gemeente om ervoor te zorgen dat de openbare ruimte goed wordt beheerd en de gemeente Waalwijk rust voor deze taak op het principe dat alles schoon, heel en veilig moet zijn. Wij voorzien in die maatschappelijke wens de openbare ruimte, schoon, heel en veilig te houden en ons gemeentelijk vastgoed duurzaam in stand te houden tegen efficiënte inzet van gemeenschapsgeld.

Het doel van dit Integraal beheerplan is dan ook het verhogen van de efficiëntie van beheer in de openbare ruimte door het uitzetten van de meest belangrijke wetten, regels en richtlijnen voor alle beheerdisciplines van de gemeente Waalwijk. Zo kan alles 'beheer-klaar' worden ontworpen en geplaatst. Voorheen lag alle informatie verspreid over de individuele beheerplannen en richtlijnen van de verschillende beheerdisciplines. Het Integraal Beheerplan verenigt deze informatie om te dienen als informatietool waarin de meest belangrijke basisprincipes van beheer worden toegelicht.

Belangrijk om aan te geven is dat het Integraal Beheerplan geen financiële of areaalgegevens bevat. Dit omdat het bijvoegen van deze fluctuerende gegevens geen toegevoegde waarde levert aan dit (statische) document en zijn toegevoegd in een elektronisch beheersysteem. Overigens dient het Integraal Beheerplan als onderbouwing dat er voor de gemeente Waalwijk geen noodzaak is voor een voorziening als beschreven in artikel 44 lid 1a BBV, die moet worden gevormd als er sprake is van achterstallig onderhoud. Door aan te tonen dat er regelmatig inspecties en beheer plaatsvinden, laat het Integraal Beheerplan zien dat er geen sprake is van achterstallig onderhoud.

Beheer van de openbare ruimte heeft betrekking op alle gemeentelijke kapitaalgoederen met publieke toegankelijkheid. De verscheidenheid en kwantiteit van deze goederen roepen de noodzaak voor integrale samenwerkingen op om efficiëntie te maximaliseren – met name in de vorm van afstemming. Zo kunnen zoveel mogelijk aspecten in een enkel project worden meegenomen en kunnen de benodigde beheersactiviteiten in de betreffende gebieden tegelijkertijd worden uitgevoerd. Dit wordt middels het Integraal Uitvoeringsprogramma (IUP), waarin voornamelijk grootschalig onderhoud op het gebied van wegen, riolering en verkeer wordt opgenomen, al gedaan. Het Integraal Beheerplan doelt erop integraliteit te ondersteunen door alle betrokken partijen te informeren over de verschillende beheerdisciplines.

Beheer openbare ruimte

Integraal beheerplan

Beeldkwaliteit

Wat willen we bereiken?

Om een uniforme standaard van kwaliteit te kunnen hanteren, is op basis van de landelijke richtlijnen van de Kwaliteitscatalogus een beeldbestek opgesteld. Hierin wordt door middel

van afbeeldingen en tekstuele omschrijvingen aangegeven aan welke standaarden zaken dienen te voldoen.

Wat gaan we ervoor doen?

De kwaliteitseisen verschillen per gebied. In algemene zin kan worden gezegd dat voor het centrum en de gemeentelijke begraafplaatsen wordt gestreefd naar kwaliteitsniveau A. In alle andere plaatsen ligt de eis bij niveau B. Een kaart laat zien waar welke kwaliteitseisen worden gesteld. Er wordt niet gestreefd naar A+ kwaliteit, omdat dit niveau een ideaal is dat vaak onrealistisch bewijst te zijn en hoog in de kosten oploopt.

Duurzaamheid

Wat willen we bereiken?

Waalwijk gaat duurzaam vooruit, dus is het ook belangrijk dat duurzaamheid een vooraanstaande positie in beheer heeft. De term duurzaamheid is echter veelomvattend en kan op legio wijzen worden geïnterpreteerd. Ook zijn de mate van kennis over duurzaamheid en beschikbare mogelijkheden niet over alle beheerdisciplines gelijk. Om deze redenen bevat dit Integraal Beheerplan een integrale visie op duurzaamheid van alle beheerders.

Wat gaan we ervoor doen?

De beheerders van de gemeente Waalwijk zijn het eens dat duurzaamheid van groot belang is. Vanuit wetgeving en (landelijke/Europese) richtlijnen zijn er al een aantal doelstellingen opgelegd. De meerderheid van de beheerders wil verder gaan dan deze doelstellingen. Voor een aantal beheerdisciplines zijn de doelen echter al erg ambitieus en is er (nog) geen streven om ze te overschrijden

We focussen met name op:

Duurzamer versus Duurzaam

Het uiteindelijke doel van een duurzaam Waalwijk is om de ecologische staat van de aarde zo min mogelijk te verstoren en door-de-mens-gemaakte verergering van het klimaat tegen te gaan. Een oplossing is niet pas duurzaam als het behalen van dit doel ermee volledig wordt verzekerd. Liever worden er nu kleinere, verduurzamende stappen genomen dan dat er lang wordt gewacht op de meest duurzame oplossing.

Duurzaamheid is een Investering

Vaak wordt om financiële redenen gekozen vanuit een voornamelijk technisch duurzaam oogpunt; hoe langer iets kan blijven staan des te minder er hoeft te worden besteed aan vervangingen. Ecologische duurzaamheid wordt vaak gedacht de duurdere optie te zijn, ondanks dat de incidentele lasten vaak wel afnemend zijn. Duurzamer beheren vereist om die reden een 'cultuurswitch', waarbij duurzaamheid wordt gezien als een investering in de toekomst. Daarbij horen ook: duurzaam aanbesteden en meer initiatief nemen en lef tonen.

Wat hebben we in 2022 gedaan?

Op basis van de Visie Duurzaam Waalwijk 2030 uitvoering gegeven aan de Klimaatbestendig Waalwijk Uitvoeringsagenda 2022 en het Uitvoeringsprogramma Duurzaam Waalwijk 2020-2023.

Integraal waterplan Waalwijk

Het Integraal Waterplan Waalwijk (IWW) 2021-2024 is de opvolger van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2016-2020 en omvat de beleidsvoornemens en maatregelen voor het Waalwijkse rioolstelsel. Omdat de interactie met het oppervlaktewater sterk is toegenomen, is het oppervlaktewater toegevoegd aan de scope van dit beleidsplan.

Wat willen we bereiken?

Wij willen dat onze gemeente zich op een doelmatige wijze ontwikkelt tot een klimaatbestendige stad. Bij de uitvoering van haar watertaken dient de gemeente zich te houden aan de wettelijke kaders en beleidslijnen. Het speelveld is echter ruimer dan alleen de wet. Het klimaat verandert en leidt tot extremere buien. De openbare ruimte wordt steeds voller en de burger is beter geïnformeerd en stelt steeds hogere eisen. Stedelijk waterbeheer speelt hierbij een belangrijke rol. Riolerings- en oppervlaktewater raken steeds

meer verweven. De groenvoorzieningen spelen daarin een belangrijke rol. Op locaties waar de (openbare) ruimte opnieuw wordt ingericht, zorgen we voor een brede integrale afstemming om die inrichting optimaal te laten functioneren. Die brede afstemming wil niet zeggen dat alles mogelijk is, maar wel dat we overwogen keuzes maken. In dit hoofdstuk beschrijven we onze handelswijze vanuit een aantal perspectieven. Die perspectieven bepalen samen de definitieve inrichting.

In 2043 is de gemeente Waalwijk klimaatneutraal en de gebouwde omgeving zo goed mogelijk water robuust en klimaatbestendig ingericht. Leefomgevingsaspecten worden integraal opgepakt. De relatie natuur en water is versterkt; de relatie water en ruimtelijke inrichting geeft aan water voldoende ruimte, het afkoppelbeleid is uitgangspunt.

Het IWW 2021-2024 kijkt onder meer naar:

- Klimaatverandering (toename neerslag, hitte, droogte);
- Toenemende verharding;
- Veranderende wet en –regelgeving;
- Toename van de betrokkenheid van burgers en bedrijven.

Wat gaan we ervoor doen?

Uitvoering geven aan het Integraal Waterplan Waalwijk (IWW)

De focus blijft op het water robuust en klimaatbestendig handelen bij het (her)ontwikkelen van onze gebouwde omgeving. We nemen deze thema's mee in onze ruimtelijke plannen en zorgen vanuit het principe "de vervuiler betaalt" voor de noodzakelijke middelen.

Klimaat neutrale gemeente in 2043! Deze ambitie betekent dat onze focus de komende jaren ligt op met name op de volgende IWW speerpunten:

Speerpunt stedelijk afvalwater

Gemeente Waalwijk streeft naar reductie van de hoeveelheid afval. Daartoe behoort ook reductie van de hoeveelheid afvalwater. Dat vullen we in door regenwater zoveel mogelijk af te koppelen van het riool voor vuilwater. Daarmee beschermen wij onze omgeving tegen overstorten uit het riool bij zware neerslag.

Speerpunt hemelwater

Iedere perceeleigenaar is in beginsel verantwoordelijk voor verwerken van het hemelwater dat op zijn/haar perceel valt. Vanuit dat gegeven zoeken we de vroegtijdig samenwerking op om de wateropgave en andere opgaven zo goed mogelijk in te passen binnen de beschikbare ruimte.

Speerpunt grondwater

Een gezond grondwaterbeleid draagt bij aan een betere leefomgeving: bestrijding van wateroverlast en perioden van droogte. Bij ontwikkelingen is vroegtijdige en integrale afstemming essentieel om alle opgaven voor onze leefomgeving in te kunnen vullen.

Speerpunt oppervlaktewater

Oppervlakte water is onlosmakelijk verbonden met het functioneren van ons gehele watersysteem, maar ook met ons welzijn en een gezonde natuurontwikkeling. Integrale afstemming en samen keuzes maken we om suboptimale ontwikkeling te voorkomen. Het waterschap is voor het oppervlaktewater onze belangrijkste partner.

Naast goed dagelijkse beheer van het watersysteem is ook het doen van onderzoek essentieel. Die onderzoeken zorgen ervoor dat we informatie hebben waarmee we de juiste keuzes kunnen maken.

Wat hebben we in 2022 gedaan?

Uitvoering geven aan het IWW 2021-2024 en regelmatig onderzoek doen.

Het IWW levert een significante input voor het IUP zodat diverse projecten klimaatbestendig opgepakt en uitgevoerd worden. We kijken onder meer naar:

- Klimaatverandering (toename neerslag, hitte, droogte)
- Toenemende verharding;
- Veranderende wet en –regelgeving;
- Toename van de betrokkenheid van burgers en bedrijven.

De onderzoeken geven ons inzicht in de verdere vormgeving van ons watersysteem en geeft sturing bij de prioriteitstelling van benodigde maatregelen. Wij focussen ons op twee soorten onderzoeken:

- Een onderzoek om één specifiek onderwerp te verkennen. Bijvoorbeeld de foutaansluitingen in een afgebakend rioleringsgebied;
- Regelmatig terugkerende onderzoeken. Deze geven na verloop van tijd inzicht in de ontwikkeling van het stelsel, bijvoorbeeld de rioolinspecties. Op basis van herhaalde inspecties kan een uitspraak worden gedaan over de restlevensduur van een rioolbuis.

Wegen/verhardingen

Wat willen we bereiken?

Artikel 16 van de Wegenwet regelt het onderhoud van wegen, de toegankelijkheid van openbare wegen en bevat enkele verplichtingen voor de wegbeheerder. Een van die verplichtingen is de hen toegewezen wegen in goede staat te houden en verantwoord te beheren.

De gemeenteraad van de Gemeente Waalwijk heeft hiervoor het plan "Beeldkwaliteit Onderhoud Wegen" vast gesteld. Eén van de punten is om voor alle wegen in Waalwijk te komen tot de classificatie "minimaal veilig". Dit met zo min mogelijk inzet van financiële middelen en met zo min mogelijk maatschappelijke overlast.

Wat gaan we ervoor doen?

Uitvoering geven aan het Integraal uitvoeringsprogramma (IUP). Dit uitvoerings-programma dat zijn oorsprong vindt vanuit een onderhoudsbehoefte op basis van gecombineerd integraal beleid dat zo actueel mogelijk is. De 'kandidatenlijst van projecten' heeft vooral een technische oorsprong. De prioritering wordt vervolgens mede bepaald door onze beleidsdoelen en worden met name bij de uitvoering van de projecten en de beleidsthema's nog verder belicht.

Uitvoering geven aan het klein- en groot onderhoud om te kunnen blijven voldoen aan de classificatie minimaal veilig.

Wat hebben we in 2022 gedaan?

Uitvoering gegeven aan de uitvoeringsprojecten uit het Integraal UitvoeringsProgramma (IUP 2018-2022). Daarnaast hebben we het nieuwe IUP 2023 – 2026 opgesteld en aangeboden aan de raad. De raad heeft dit IUP unaniem in juli 2022 vastgesteld.

Groen

Wat willen we bereiken?

Waalwijk over 25 jaar nog net zo groen! Het groen in de openbare ruimte staat onder druk door de hoge parkeerdruk, de benodigde beschikbare ruimte voor kabels en leidingen en de besparingen op het groenonderhoud. De hoeveelheid en de kwaliteit van het groen in de woonstraten is afgenomen. In straten die worden heringericht, worden meestal meer bomen gekapt dan dat er worden aangeplant. We willen ook graag naar een klimaatbestendig Waalwijk en daarvoor zal ook de gemeente Waalwijk groener moeten worden.

Wat gaan we ervoor doen?

We kiezen daarvoor twee invalshoeken: 'Duurzaam Groen' en 'Groen met identiteit' (coalitieprogramma 2022-2026).

Onder 'Duurzaam Groen' ligt de focus op 'meer ruimte voor klimaatadaptatie en biodiversiteit (o.a. d.m.v. groen)', 'de kwaliteit van de groenblauwe openbare ruimte' en 'klimaatbestendig en water-robuust landschap'. Bij 'Groen met Identiteit' ligt de focus op het behoud van het landelijke en dorpse karakter (kernen Sprang-Capelle en Waspik) en het stedelijk karakter van de Binnenstad van Waalwijk, het maken van groene speel- en ontmoetingsplekken en pleinen in elke wijk.

Diverse beleidsvisies, waaronder de beleidsvisie 'Groen leeft!' (2017), het 'Groen-structuurplan' en het bomenbeleid 'Bomen laten leven!' zijn hierin leidend. Aangevuld met

de 'Werkwijze bomen', 'het aanwijzingsbesluit kapvergunningsplicht bomen particulier eigendom' (2019), de 'Bermbeheervisie Waalwijk', het 'Maaibeheerplan (2019) en de 'Richtlijn groenbeleidsvisie' (2022) willen we de komende jaren (periode 2017 t/m 2027) beogen de kwantiteit en de kwaliteit van het groen in onze gemeente te optimaliseren.

Wat hebben we in 2022 gedaan?

In De Groene Agenda, die we samen met onze inwoners hebben opgesteld, staan concrete maatregelen voor het verhogen van de hoeveelheid en kwaliteit van het groen in de gemeente en het vergroten van de biodiversiteit. Deze uitvoering ervan komt o.a. tot stand langs verschillende lijnen: IUP (incl. bestek groenwerken IUP-projecten), diverse OOR-bestekken (Ontwerp Openbare Ruimte bestekken) en regiewerkzaamheden.

Uiteraard monitoren we de OOR bestekken en voeren we jaarlijks een veelvoud aan regiewerkzaamheden uit, waaronder Regie Groot onderhoud bomen, Regie Beheer baggerdepot, Regie VTA inspecties etc.)

Openbare verlichting

In juni van 2019 is de 'Keuzenotitie Beleidsplan 2019-2023' door de gemeenteraad aangenomen. Hierin wordt als missie opgenomen het realiseren en in stand houden van duurzame en betrouwbare openbare verlichting, waarbij de inwoner zich veilig voelt in het openbare gebied. De visie is om te blijven investeren en meewerken aan de ontwikkelingen en toepassingen van een duurzame en betrouwbare openbare verlichting op tijdstippen dat het echt nodig is. Hierbij wordt de benodigde verlichtingskwaliteit gerealiseerd tegen economisch en maatschappelijk verantwoorde kosten.

Wat willen we bereiken?

De openbare verlichting (OVL) betreft het geheel aan masten, armaturen, lampen, kabels en regelapparatuur om openbaar toegankelijk gebied te verlichten. Het doel van OVL is om de openbare ruimte zo goed mogelijk te laten functioneren bij duisternis. Hierbij wordt de focus gelegd op drie pijlers:

- Leefbaarheid | Mensen voelen zich prettig in de openbare ruimte en er is een sfeer waardoor zij in de ruimte willen zijn;
- Sociale veiligheid | De ruimte kan veilig worden gehouden en bedreigingen kunnen op tijd worden ingeschat. Er is de mogelijkheid om, wanneer nodig, tijdig en correct te kunnen helpen;
- Verkeersveiligheid | Weggebruikers kunnen zich veilig met de maximaal toegestane snelheid verplaatsen over de weg. Medeweggebruikers, zowel als obstakels en oneffenheden op/in het wegdek en het verloop van de weg kunnen goed worden waargenomen. Daartoe zullen we blijven investeren en meewerken aan de ontwikkeling en toepassing van een duurzame, betrouwbare openbare verlichting, op tijdstippen dat het nodig is. Hierbij wordt de benodigde verlichtingskwaliteit gerealiseerd tegen economisch en maatschappelijk verantwoorde kosten.

De gemeente Waalwijk heeft zich geconformeerd aan het landelijk Energieakkoord.

Duurzaamheid is een kernonderwerp in de 'Keuzenotitie Beleidsplan 2019-2023'.

In 2020 vond een grote LED vervanging van de openbare verlichting plaats. De directe resultaten op het energieverbruik waren het best zichtbaar over een volledig meetjaar 2021. Het doel van 20% is met een resultaat van 28,5% ruimschoots behaald.

In 2030 moet de totale energiebesparing 50% zijn. Ongeveer de helft van de openbare verlichting is inmiddels voorzien van duurzame LED verlichting. Daarnaast wordt standaard de verlichting voor Waalwijk ingesteld met een dimregime dat in de nacht tot 50% dimt. Dit levert op het jaarverbruik een extra 28% besparing op. Door diverse technische ontwikkelingen is het aannemelijk dat het doel in 2030 (= 50% energie-besparing) ruimschoots zal worden bereikt.

Wat gaan we er voor doen?

De gemeente Waalwijk heeft zich geconformeerd aan het landelijk Energieakkoord. Duurzaamheid is een kernonderwerp in de 'Keuzenotitie Beleidsplan 2019-2023'.

In 2020 vond een grote LED vervanging van de openbare verlichting plaats. De directe resultaten op het energieverbruik waren het best zichtbaar over een volledig meetjaar 2021. Het doel van 20% is met een resultaat van 28,5% ruimschoots behaald.

- Uitvoering geven aan het beleidsplan Openbare verlichting
- Uitvoering geven aan het Integraal UitvoeringsProgramma (IUP)
- Pilotprojecten realiseren om ervaringen op te doen richting Smart City
- Uitvoering geven aan klein en groot onderhoud om een betrouwbare installatie in stand te kunnen houden.

In de toekomst zullen steden meer gaan werken richting het creëren van Smart Cities. In deze 'slimme steden' zal gebruik worden gemaakt van data en algoritmes voor het ontwikkelen van beleid. Lichtmasten zullen een belangrijk onderdeel zijn van het SmartCity technische ecosysteem door deze uit te rusten met oplaadpunten, camera's, sensoren (aanwezigheidssensoren, luchtkwaliteit etc.) en communicatieapparatuur.

De bovengenoemde hoofdpunten worden aangevuld met voorwaarden van Smart-City/SmartLighting beschreven in het door de Raad gekozen scenario, het OVL Scenario 4. Hierin wordt ervan uitgegaan dat maatregelen worden uitgevoerd om gericht energie te besparen, waarmee de landelijke doelstellingen uit het energieakkoord kunnen worden behaald.

Wat hebben we in 2022 gedaan?

We hebben uitvoering gegeven aan het beleidsplan Openbare Verlichting, veelal via het Integraal UitvoeringsProgramma (IUP). In 2030 moet de totale energiebesparing 50% zijn. Om dat te bereiken geven we uitvoering aan de 'Keuzenotitie Beleidsplan 2019-2023'. Anno eind 2022 is de helft van de openbare verlichting voorzien van duurzame LED verlichting. Daarnaast wordt standaard de verlichting voor Waalwijk ingesteld met een dimregime dat in de nacht tot 50% dimt. Dit levert op het jaarverbruik een extra 28% besparing op.

Op basis van het huidige ombouwtempo en beschikbare budget (ca. 1.000 per jaar) zullen voor 2030 alle armaturen voorzien zijn van LED en door diverse technische ontwikkelingen is het aannemelijk dat het doel in 2030 (= 50% energie-besparing) ruimschoots zal worden bereikt.

Parkeerbeheer

Wat willen we bereiken?

Het beheer van parkeerplaatsen houdt in het ervoor zorgen dat mensen kunnen betalen op parkeerterreinen en langs straten. Dit door ervoor te zorgen dat betaalautomaten en slagbomen zich in goedwerkende staat bevinden. Daarnaast behoort hierbij ook het beheren van contracten omtrent smart parking. Voorheen was het beheer van de parkeersituatie gericht op het ervoor zorgen dat iedereen op de juiste plaats parkeerde. Hierin is sinds 2017 een verschuiving gemaakt naar het garanderen van voldoende parkeerplaatsen.

Binnen parkeerbeheer is er de doelstelling om in de toekomst verder in te spelen op de digitalisering om uiteindelijk parkeertickets uit te faseren. Digitalisering biedt tevens efficiëntere gebruiksmogelijkheden voor de beschikbare parkeertijden voor bezoeken. Ook is er het doel om betalingen via de mobiele telefoon te bevorderen. Hiermee zou de noodzaak van apparatuur in de openbare ruimte verminderen.

Wat gaan we ervoor doen?

Wij richten ons met parkeerbeheer op het beperkt inzetten van grondstoffen. Zo worden plastic abonnementspassen verruild voor kentekenherkenning en (geplastificeerde) vergunningkaarten vervangen met digitaal parkeerrecht. Het aantal parkeerautomaten op straat zal worden teruggedrongen van 40 naar maximaal 22 stuks, zodat het gebruik van hardware (de automaten) zal verminderen ten gunste van software (mobiele parkeerapplicaties). Hiermee wordt de behoefte voor het vervangen van onderdelen en daarmee het materiaalgebruik verminderd. Ook het stroomgebruik wordt op deze wijze verminderd, zij het dat het verbruik al beperkt is.

Wat hebben we in 2022 gedaan?

In samenwerking met de gemeentelijke inkoopadviseur is een aanbestedingsprocedure voor de uitvoering van het operationeel parkeerbeheer doorlopen. Sinds 1 oktober 2022 voert een nieuwe partij, genaamd InPublic (voorheen was dat P1), in opdracht van de gemeente het operationeel parkeerbeheer uit.

Overige producten irt parkeren:

- Aanwijsbesluit gereguleerd parkeren;
- Verordening Parkeerbelastingen;
- Privaatrechtelijke parkeertarieven slagboomterreinen

Kabels en leidingen

Wat willen we bereiken?

De gemeente heeft een regisseursrol in het beheer van het onder- en bovengrondse netwerk van kabels en leidingen in de gemeente. In art. 1 van de Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuur van de gemeente Waalwijk (AVOI) staat dat de efficiënte ordening van kabels en leidingen een taak van het college is, maar in de praktijk ligt de verantwoordelijkheid bij de beheerder van Kabels, Leidingen en Energie. Deze beheerder is hiernaast verantwoordelijk voor het organisatorische beheer van de energie aansluitingen van alle gemeentelijke panden.

Hieronder gaan we ook in op Installatie Verantwoordelijkheid (IV) en E-laadpalen.

Wat gaan we ervoor doen?

Kabels & leidingen

De AVOI bevat een aantal beleidsmatige speerpunten voor het operationeel houden van de netwerken met zoveel mogelijk afstemming en zo min mogelijk overlast.

Duurzaamheid bij kabels en leidingen heeft te maken met de veranderingen in het gebruik van energie voor het verwarmen van woonhuizen. Het kan uiteindelijk voorkomen dat er door deze wijzigingen andere netten moeten worden aangelegd. Hierbij kan een probleem zijn dat er gebrek is aan ruimte om een (warmte)net aan te leggen.

Wij inventariseren waar in de gemeente welke maatregelen wenselijk en mogelijk zijn. Bij de verkoop van gronden wordt vroegtijdig rekening worden gehouden met alle kabels en leidingen die nodig zijn om te kunnen voldoen aan het duurzaamheidsplan wat er ligt. Voorbeelden zijn een hoog verbruik op een evenementenkast of het onregelmatige verbruik van het openluchtzwembad. Hiermee kan verbruik worden geanalyseerd en kan waar nodig worden gestuurd. Wekelijks wordt naar de beheerders van de zwembaden en sporthallen overzichten met het verbruik verstuurd, zodat er door hen op verbruik kan worden gestuurd als dit onverwacht hoog uitpakt.

Installatie Verantwoordelijkheid

Op het gebruik van en het werken met elektrische installaties is de Arbowet van toepassing. Wij hebben als gemeente ervoor gekozen om via deze norm het veilig werken met elektrische installaties te borgen, zodat voldaan kan worden aan het gestelde in de Arbowet. De norm NEN3140, is een Nederlandse norm, waarmee het veilig werken en bedienen van elektrische installaties ('alles waar een stekker aan zit') kan worden geborgd en is de Arbowet van toepassing. We noemen dat Installatie Verantwoordelijkheid (IV).

E-laadpalen

De gemeente Waalwijk is aangesloten bij de provinciale concessie voor het plaatsen van laadpalen. Als gevolg hiervan moet de gemeente de plaatsing van een x-aantal laadpalen, verspreid over de gemeente, faciliteren.

De strategie voor het plaatsen van laadpalen omvat 3 componenten:

1. Laadpalen uit de concessie: de te plaatsen laadpalen volgens de provinciale concessie (cf. laadpalenkaart Vattenfall/provincie)
2. Laadpalen op aanvraag: het plaatsen van aanvullende laadpalen indien hiervoor aanvragen worden ontvangen

3. Strategische laadpalen: het pro-actief plaatsen van laadpalen op locaties die de gemeente zelf wenselijk acht.
toevoegen

Wat hebben we in 2022 gedaan?

Kabels & leidingen

- Reguliere regiewerkzaamheden op het gebied van kabels en leidingen;
- Vergunningverlening (conform art. 4 lid 1 AVOI);
- Opstellen nieuwe AVOI 2023;

Installatie Verantwoordelijkheid

De implementatie van het IV-schap binnen onze gemeentelijke organisatie verder uitgerolt. Controles en inspecties van onze elektrotechnische installatie vonden jaarlijks plaats, maar hoe goed zijn we nu echt op orde! Dat was de centrale vraag. Om daar zicht op te krijgen is er een 'risico inventarisatie en evaluatie IV-bedrijfsvoering' (RIE, november 2021) gemaakt. Concreet hebben we in 2022 het volgende gedaan op IV-gebied:

- Het instrueren/opleiden en aanwijzen van onze medewerkers als IV-regisseur en als VOP-ers (=Voldoende Onderrichte Persoon)
 - Bij nieuwe aanbestedingen relevante teksten voor de IV-bedrijfsvoering opgenomen;
 - NEN3140-veiligheidsinspecties voor de diverse disciplines zijn uitgevoerd;
 - Elektrotechnische expertise ingehuurd ter ondersteuning van de IV-regisseurs;
 - Het bestaande sleutelplan per discipline inventariseren en verder uitrollen. Daarbij zijn de toegangsregelingen bij de aanwijzingen vigerend;
- Daarmee zijn we als organisatie grotendeels op orde.

E-laadpalen

- Opstellen plaatsingsplan (inclusief concept lijst voorkeurslocaties)
- Verwerking opmerkingen internet-consultatie t.b.v. definitieve lijst voorkeurslocaties
- Afhandeling aanvragen laadpalen (incl. verkeersbesluit en evt. bezwaartraject).

Maatschappelijk vastgoed

Wat willen we bereiken?

De verantwoordelijkheden van de gemeente liggen voornamelijk bij het beheer van de conditie van de gebouwen. Schoonmaakwerkzaamheden in en rondom het pand vallen onder de verantwoordelijkheid van de gebruiker. Voor alle gebouwen die langdurig in beheer zijn en/of verhuurd worden, geldt een kwaliteitseis van conditiescore 3 conform de NEN 2767 op de primaire aspecten 'Schoon', 'Heel' en 'Veilig'.

In lijn met de landelijke ontwikkelingen heeft het onderwerp 'maatschappelijk vastgoed' ook binnen de gemeente Waalwijk de afgelopen periode meer aandacht gekregen. Met regelmaat is er discussie over maatschappelijk vastgoed in de gemeentelijke organisatie, in de gemeenteraad maar ook in de samenleving. Voorbeelden zijn de landelijke - en lokale ontwikkelingen rondom onderwijshuisvesting, ontwikkelingen binnen onze buurthuizen en sportvoorzieningen maar ook de stijgende bouw- en energiekosten en verduurzamingseisen en ambities.

Sinds 2019 beschikken we over een gemeentelijk vastgoedbeleid. De visie op maatschappelijk vastgoed is kort en krachtig: maatschappelijk vastgoed faciliteert maatschappelijke doelen. Het in eigendom hebben van vastgoed is voor gemeenten geen doel op zich, maar een middel, een instrument. Vastgoed wordt gebruikt als een instrument om te sturen op de realisatie van beleidsdoelen en strategische doelen van de gemeente. De doelstelling van de gemeente Waalwijk om in 2043 klimaatneutraal te zijn. Dat heeft ook consequenties voor de visie op het beheer van het gemeentelijk vastgoed. Het 'Vastgoedbeleid Waalwijk' bevat hiervoor leidraad en strategie. De doelstelling is: de gemeentelijke vastgoedportefeuille beperken tot een maatschappelijke kernvoorraad en deze op basis van slimme investeringswijzen en -momenten verduurzamen, waarbij wordt

aangesloten bij het tijdspad zoals is vastgesteld in het beleidsdocument 'Duurzaam Waalwijk'.

Wat gaan we ervoor doen?

- Regulier en planmatige (groot-)onderhoud.
- Meerjarenonderhoudsbegroting actualiseren en digitaliseren,
- Nota duurzaamheid Vastgoed

In komende jaren willen we gaan toewerken van 'focus op het beheren van vastgoed' naar een toekomstige 'focus op faciliteren van beleidsondersteunende functies'.

De duurzaamheidsambitie (klimaatneutraal zijn in 2043) willen we gaan bereiken in een aantal stappen:

- 2025: Alle gebouwen dienen minimaal van energielabel C te zijn voorzien;
- 2035: Alle gebouwen moeten los van gas
- 2040: Alle benodigde energie wordt duurzaam opgewekt
- 2043: Waalwijk is klimaatneutraal

Dit betekent dat wij onze vastgoedorganisatie verder gaan professionaliseren om daarmee beter te voorzien in maatschappelijk vastgoed voor instellingen, maatschappelijke initiatieven en verenigingen die het gemeentelijk beleid ondersteunen of faciliteren of uitvoering geven aan de kerntaken van de gemeente.

Wat hebben we in 2022 gedaan?

- Actief participeren in een aantal lopende projecten zoals nieuwbouwprojecten t.b.v. onderwijs, de visie op de oostvleugel van het Krophollerensemble, de huisvesting van de bibliotheek, etc.
- Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed
- Uitbouwen functionaliteiten softwarepakket Planon en het financieel systeem (Civision Middelen) met Planon koppelen
- Uniformering van alle huurcontracten en gebruiksovereenkomsten en deze centraal onderbrengen bij cluster Vastgoed;

Energie

Wat willen we bereiken?

Energiebesparing en het verantwoord inkopen van enkel duurzame energie.

Wat gaan we ervoor doen?

Energie besparen

Energie besparen kan op verscheidene manieren. Zo kunnen zuinige LED-lampen met behoud van verlichtingskwaliteit worden toegepast en kunnen lampen worden gedimd. Een manier is ook het saneren van verlichting. Dit houdt in dat, indien werkelijk, openbare verlichting wordt vervangen door alternatieven.

Inkoop

Een gemeente koopt anders energie in dan een kleine organisatie. Dit komt omdat een gemeente grootverbruik aansluitingen heeft waarbij de energieleverancier per uur wordt afgerekend op wat de eindklant gebruikt en omdat de kosten van energie zodanig zijn dat Europees moet worden aanbesteed. Gemeenten hebben daarom een klikcontract voor elektriciteit en gas.

Wat hebben we in 2022 gedaan?

Energie besparen

We hebben op diverse gemeentelijke panden al zonnepanelen geplaatst. De vergoeding voor de zonnestroom is, anders dan de marktprijs van elektriciteit, niet gestegen. We hebben gewerkt aan een duurzame meerjaren onderhoudsplannen (DMJOP) voor het gemeentelijk vastgoed. Deze plannen vormen de aanknopingspunten om verdere verduurzamingsmaatregelen uit te voeren die helpen bij het besparen op energieverbruik en – kosten.

Grootverbruikers gas

Van het gasverbruik van de gemeente (vergelijkbaar met 275 woonhuizen) wordt 30%

verbruikt bij zwembad Olympia. Dit zwembad is duurzaam in zijn categorie met driekwart van het energieverbruik van soortgelijke zwembaden. In augustus 2023 gaat zwembad Olympia 'van het gas af'.

Het hiervoor benodigde duurzame warmtenet wordt nu gerealiseerd. Nummer 2 in verbruik is de sporthal in Waspik met 12%, gevolgd door sporthal de Slagen met 9%. Het openluchtzwembad verbruikt 8% van het gas. Het gemeentehuis gebruikt gas als bijverwarming naast warmtepompen: 6%. Het resterende een-derde deel wordt op diverse kleinere locaties verbruikt.

Elektriciteitsverbruik

Gemeente Waalwijk heeft de zonnepanelen van sociaal-culturele panden voorgefinancierd. Het gaat hierbij om de Leest, de Tavenu en den Bolder. De elektriciteitsopbrengst van de panelen wordt per kwartaal verrekend. Deze locaties maken gebruik van een 'meelift' contract bij Greenchoice: dezelfde voorwaarden als de gemeente, maar zelfstandig verantwoordelijk.

Netto (rekening houdend met de opbrengst van de zonnepanelen) gebruikt het team sport 13% van de elektriciteit, overig vastgoed 17%. Rioolpompen verbruiken 7%, openbare verlichting 50%. Verkeersregelininstallaties, evenementenkasten, elektrische laadpalen, camera's en team Buitendienst vullen elk met enkele procenten de resterende 13%.

Inkoop

In Waalwijk wordt bij de inkoop van elektriciteit sterk gelet op duurzaamheid. Dat geldt niet alleen voor de levering van elektriciteit (uit 100% Nederlandse wind), maar ook voor hoe de leverancier zelf omgaat met duurzaamheid. Bij de gunning woog dit voor 60% mee en de prijs voor 40%.

De Waalwijkse inkoopstrategie kan worden omschreven als 'Defensief-marktvolgend'. Dit betekent dat bij lage prijzen een langere termijn wordt vastgezet. Dit vanuit de gedachte dat de bandbreedte aan de onderkant bij nul eindigt maar naar boven in theorie onbegrensd is. Bij een prijs van één euro is twee euro in de toekomst ook mogelijk, evenals drie, naar onderen kan er maximaal één euro af. Bij gemiddelde of hoge prijzen klikken we dichterbij de einddatum. Voor de gemeente is het bij deze strategie eerder duidelijk wat de energiekosten zijn, wat bij budgettering en doorbelasting een voordeel is. Het mogelijke nadeel bij een dalende prijs is beperkt.

Paragraaf Financiering (en treasury)

Inleiding / ambitie

De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Treasury gaat over de financiering van beleid en het aantrekken van het geld dat daarvoor nodig is.

1. Algemene ontwikkelingen / wat willen we bereiken

In juli 2022 verhoogde de Europese Centrale Bank (ECB) de beleidsrente met een half procentpunt. Het was de eerste renteverhoging sinds 2011. Hiermee kwam een einde aan een acht jaar lange periode van negatieve rente. In september en oktober werden nog twee nieuwe renteverhogingen van elk 0,75 procentpunt doorgevoerd. En in december was er wederom een verhoging met een half procentpunt. Met deze forse stijging probeerde de ECB de inflatie een halt toe te roepen. De inflatie is in 2022 vooral aangejaagd door de sterk gestegen energieprijzen vanwege de oorlog in Oekraïne, maar ook door hogere prijzen voor levensmiddelen en andere goederen en diensten. De inflatie was eind 2022 ongeveer 10%. In 2023 is de stijging van de rente doorgezet met een verhoging van een half procentpunt in februari. De ECB heeft aangegeven dat er mogelijk nog meer verhogingen volgen. Dat is nodig om de nog steeds hoge inflatie te kunnen beteugelen. Het idee achter de renteverhogingen is dat lenen dan duurder wordt. Mensen en bedrijven zullen op den duur

dan minder geld gaan uitgeven. Zo hoopt de ECB de vraag in de economie af te remmen en ervoor te zorgen dat de prijzen niet meer zo hard omhoog gaan.

De stijging van de beleidsrente door de ECB is terug te zien in de rente die wij als gemeente betalen voor een lening. De rente voor een 10 jarige lineaire lening was begin 2022 ongeveer 0,3% en eind 2022 bijna 3% hoger. Ook de rente voor kortgeld is met 3% gestegen van -0,5% naar 2,5%. De verwachting is dat de rente in 2023 verder zal stijgen.

2. Financieringsbehoefte en leningenportefeuille / wat gaan we daarvoor doen

Door het jaar heen is de liquiditeitsplanning regelmatig bijgesteld. Dat hebben we onder andere gedaan aan de hand van het overzicht met de kasstromen van het grondbedrijf zoals dat voortvloeit uit de laatste nota grondexploitatie. En daarnaast worden grote investeringen gevolgd en geactualiseerd in de planning.

Bij het opstellen van de begroting 2022 is uitgegaan van een financieringsbehoefte van € 38,5 miljoen. In 2022 is er één langlopende lening afgesloten van € 10 miljoen. En per ultimo 2022 is er sprake van een bedrag aan kasgeldleningen van € 13,9 miljoen en een positief banksaldo van bijna € 1 miljoen. De werkelijke financieringsbehoefte valt lager uit dan begroot. Dit verschil wordt met name veroorzaakt vanwege het doorschuiven van grote civieltechnische investeringen (IUP) en de bouwgrondexploitatie.

Bedragen x € 1.000.000

Ontwikkeling leningenportefeuille	
Stand 01-01-2022	119,4
Nieuw aangetrokken vaste schuld	10
Aflossingen	14,5
Stand 31-12-2022	114,9

3. Rente / wat gaat het kosten

Aan de boekwaarde van investeringen wordt rente toegerekend via een rekenrente. In 2022 is een rekenrente gehanteerd van 1%. Het verschil tussen de toegerekende rente aan investeringen en de werkelijk betaalde rente leidt in 2022 tot een positief renteresultaat van € 293.302. Hiermee blijft het binnen de 25% afwijking die de notitie rente voorschrijft. Het schema van de rentetoerekening ziet er als volgt uit:

Bedragen x € 1

Renteschema	
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	2.325.193
b. De externe rentebaten	-/- 111.023
Totaal door te rekenen externe rente	2.214.170
c. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/- 25.809
c. de rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/- 96.359

	122.168
Saldo door te rekenen rente	2.092.002
d1 Rente over eigen vermogen	0
d2 Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	0
De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente	2.092.002
e. De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)	-/- 2.385.304
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	293.302
Integraal gefinancierde activa	238.840.357
Renteomslagpercentage (integraal gefinancierde activa / de aan taakvelden toe te rekenen rente)	0,88%
Renteomslagpercentage gehanteerd in 2022	1,00%
Percentage teveel verdeelde rente in 2022	0,12%

Indicatoren

4. Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het maximum aan gemiddelde netto vlottende schuld dat een gemeente in een kwartaal mag hebben. Bij netto vlottende schuld gaat het om financieringen met een looptijd korter dan 1 jaar.

De minister heeft de kasgeldlimiet op 8,5% van het begrotingstotaal vastgesteld. Voor Waalwijk was dat in 2022 afgerond € 13,3 miljoen. Waar mogelijk hebben we getracht steeds zoveel mogelijk te profiteren van het renteverskil met lang geld door maximaal gebruik te maken van de kasgeldlimiet. In 2022 is de kasgeldlimiet niet overschreden:

Berekening (bedragen x € 1.000)

	Vlottende schuld	Vlottende middelen	Netto vlottend (+) of Overschot middelen (-)
kwartaal 1	13.719	1.345	12.374

kwartaal 2	9.687	774	8.913
kwartaal 3	7.141	1.237	5.903
kwartaal 4	12.201	1.250	10.951
gemiddeld	10.687	1.152	9.535
	Variabelen		Bedragen
Benutting kasgeldlimiet (KGL)	ruimte onder de KGL		3.812
Berekening kasgeldlimiet	Begrotingstotaal Percentage regeling		157.021 8,5
	Kasgeldlimiet		13.347

5. Renterisiconorm

De renterisiconorm begrenst de rentegevoeligheid van de vaste schuldpositie van de gemeente. Het renterisico wordt bepaald door de som van het bedrag aan aflossing en het bedrag aan renteherziening op de vaste schuld. De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar. Dit houdt in dat maximaal 20% van het totaal van de begroting aan rentegevoeligheid onderhevig mag zijn. Voor Waalwijk is de norm € 31,4 miljoen. Zoals uit onderstaande tabel blijkt, voldoet Waalwijk ruimschoots aan de norm.

Bedragen x € 1.000	2022	2023	2024	2025
Begrotingstotaal	157.021	157.021	157.021	157.021
Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20	20	20	20
Renterisiconorm	31.404	31.404	31.404	31.404
Toets Renterisiconorm				
Renterisiconorm	31.404	31.404	31.404	31.404
Renterisico op vaste schuld	14.460	15.024	11.785	10.645
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	16.944	16.380	19.619	20.759

6. Schatkistbankieren

Schatkistbankieren houdt in dat tegoeden van decentrale overheden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor hoeft het Rijk minder geld te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.

Op basis van ons begrotingstotaal 2022 mochten we gemiddeld per dag afgerond € 3,1 miljoen (2% van begrotingstotaal) aan overtollige middelen aanhouden. Het eventuele meerdere aan overtollige middelen moeten we afromen en onderbrengen bij de Nederlandse schatkist. Hiervoor krijgen we een vergoeding die gelijk is aan de rente die het Rijk betaalt op leningen die ze op de markt aangaat. Gelet op onze kaspositie in 2022 hebben we geen middelen ondergebracht bij de schatkist.

7. Wet HOF/EMU-saldo

Het doel van de Wet houdbare overheidsfinanciën (wet Hof) is er voor te zorgen dat Nederland voldoet aan de binnen Europa afgesproken norm van maximaal 3% tekort op de begroting. De 3%-norm is daarbij doorvertaald naar een aandeel voor de decentrale overheden. Het Rijk hanteert een zogenaamde 'macronorm' voor de drie decentrale overheden gezamenlijk. Indien de norm wordt overschreden dan kan dit leiden tot sancties. Het begrotingstekort in 2021 was 2,5% van het bruto binnenlands product (bbp) en bleef hiermee beneden de 3%-norm. Naar verwachting wordt ook in 2022 de norm niet overschreden. Voor het kabinet is er geen aanleiding om in te zoomen op sectoren (en dus ook niet op individuele overheden) zolang de norm voor de decentrale overheden als geheel niet wordt overschreden.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Indeling paragraaf Bedrijfsvoering

In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt op basis van de begroting 2022 verantwoording afgelegd over de bedrijfsvoeringsactiviteiten, die in 2022 zijn uitgevoerd. De paragraaf Bedrijfsvoering is conform de begroting 2022 uitgesplitst naar drie thema's, namelijk Informatie, P&C/IC/Inkoop en HRM & Communicatie.

Daarnaast zijn er op basis van toezeggingen aan de gemeenteraad nog enkele onderdelen toegevoegd. Het betreft hierbij:

- Overzicht Subsidieverwerving 2022;
- Pilot Rechtmatigheidsverantwoording 2022 door college van B&W. De gemeente Waalwijk is vanaf 2023 wettelijk verplicht dat het college van B&W een rechtmatigheidsverantwoording geeft in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Hierbij dient het college in de jaarrekening te rapporteren over het voldoen aan drie criteria, namelijk het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium. Tot en met de jaarrekening 2022 wordt dit oordeel gegeven door de externe accountant bij de controle op de jaarrekening. In deze jaarrekening wordt als pilot reeds de rechtmatigheidsverantwoording gegeven door het college van Burgemeester en Wethouders.
- Verantwoording gedragscode integer handelen.

Ambitie bedrijfsvoering van de gemeente Waalwijk

Wij streven naar een efficiënte bedrijfsvoering die optimaal bijdraagt aan de ambities van Waalwijk

Bedrijfsvoeringsprocessen ondersteunen de uitvoering van de hoofdstukken en programma's. Denk hierbij aan de inzet van personeel, financiën, informatievoorziening, organisatie en automatisering. De bedrijfsvoering is niet alleen intern gericht. Zo verwachten de Waalwijkse inwoners bijvoorbeeld van een gemeente dat de kwaliteit van de dienstverlening op orde is. In deze paragraaf geven wij inzicht

in de beleidsvoornemens rondom de bedrijfsvoering voor zover daarop in de hoofdstukken en programma's van de begroting niet nader is ingegaan.

Wij werken aan een samenwerkingsgerichte ontwikkelcultuur

De veranderingen in de maatschappij vragen om het voortdurend aanpassen van en bijblijven in ons vakmanschap. In het bijzonder als het gaat om de houding en gedrag van onze organisatie en dus van onze medewerkers. Het is zaak dat we meer dan voorheen extern gericht zijn, dat we de gemeenteraad goed bijstaan in het vervullen van hun taken en verantwoordelijkheden en dat we snel en resultaatgericht te werk gaan. Verder gaan we inwoners, als dat al niet het geval was, snel en adequaat helpen als ze diensten van ons nodig hebben en sturen we aan op een intensieve samenwerking met collega's binnen de organisatie en daarbuiten. De uitdagingen waar we voor staan vereisen een duidelijke aansturing, flexibele processen en inzichtelijke informatie.

Strategische doelen op de totale bedrijfsvoering

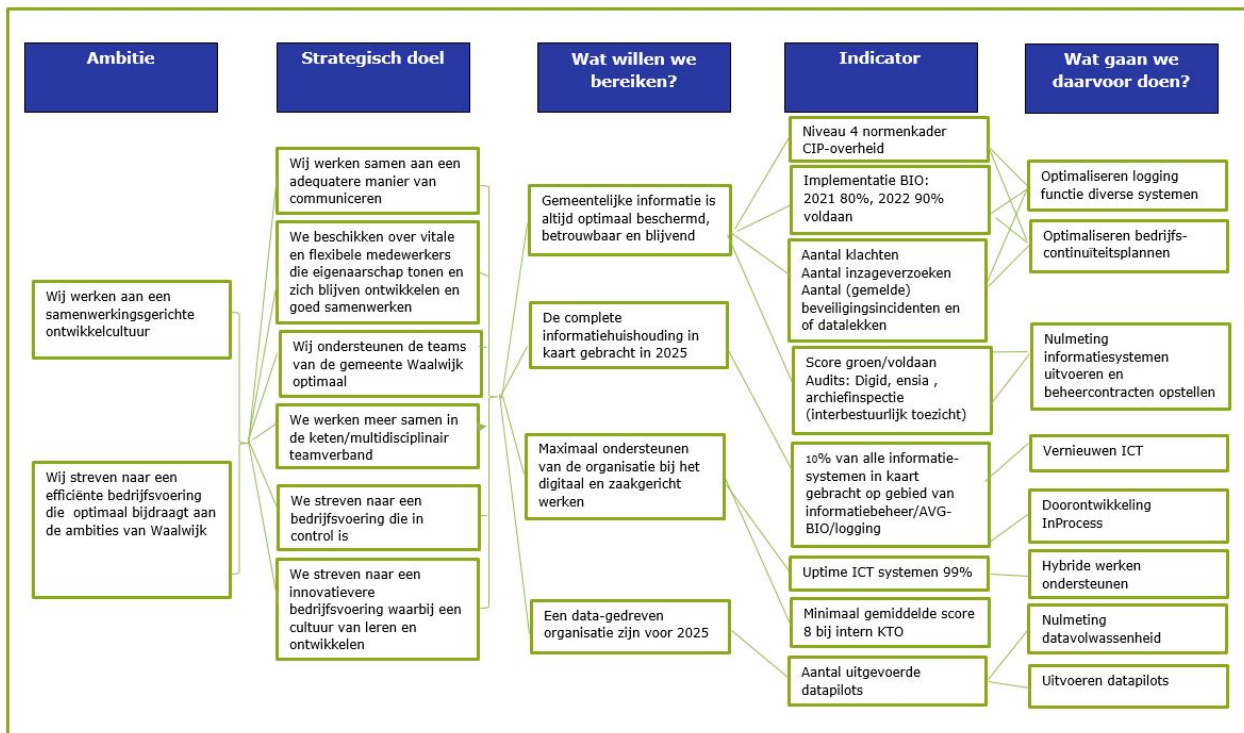
- Wij werken samen aan een adequatere manier van communiceren;
- We beschikken over vitale en flexibele medewerkers die eigenaarschap tonen en zich blijven ontwikkelen en goed samenwerken;
- Wij ondersteunen de teams van de gemeente Waalwijk optimaal;
- We werken meer samen in de keten/multidisciplinair teamverband;
- We streven naar een bedrijfsvoering die in control is;
- We streven naar een innovatievere bedrijfsvoering waarbij een cultuur van leren en ontwikkelen vanzelfsprekend is.

Alle relevante indicatoren betreffende deze paragraaf vindt u in: Waalwijk-in-cijfers

Informatie

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

In de bovenstaande doelenboom zijn onder "Wat willen we bereiken?" de doelen vanuit het onderdeel informatie geformuleerd. Dit betreft:

- De gemeentelijke informatie is altijd optimaal beschermd, betrouwbaar en beschikbaar;
- De complete informatiehuishouding is in kaart gebracht in 2025;
- Het maximaal ondersteunen van de organisatie in het digitaal en zaakgericht werken;
- Een data-gedreven organisatie zijn voor 2025.

Doelstellingen

Wat hebben we gedaan in 2022?

In 2022 is uitvoering gegeven aan meerdere ICT projecten om de bedrijfsvoering, dienstverlening en informatievoorziening te verbeteren. Moderne ICT-werkplekken zijn uitgegeven, de telefoniecentrale is gemoderniseerd en voor verschillende projecten zijn voorbereidingen getroffen voor live-gang in 2023. Verschillende beveiligingsaudits hebben plaatsgevonden, aanvullende beveiligingsmaatregelen zijn genomen en ook heeft een grootschalige cyberoefening plaatsgevonden. De werkzaamheden met betrekking tot datagedreven werken in 2022 zijn toegelicht in de gelijknamige onderstaande maatregel.

In 2022 zijn er twee klachten rond de uitvoering van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) geweest, waarvan één informeel is opgelost en één buiten behandeling werd gesteld. Er zijn 7 inzageverzoeken in het kader van de AVG geweest en waren er 16 datalekken met een beperkte impact voor betrokkenen.

De organisatie behaalde goede resultaten op de verschillende beveiligingsnormen voor basisregistraties en de beveiliging van Digid-toepassingen.

Ten aanzien van de uitvoering van de AVG scoort de organisatie een voldoende en is er ook nog ruimte voor verbetering.

Maatregelen

B21 | 10.001 Optimaliseren logging functie diverse systemen

De gemeente Waalwijk heeft in 2020 een nieuw beleid Logging en monitoring vastgesteld. Systemen moeten aan de minimale eisen voldoen voor wat betreft dit onderwerp. In 2021 loopt daarnaast een project om logging en monitoring handen en voeten te geven binnen de wettelijke eisen. In 2022 vindt een evaluatie plaats.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Vorbereidingen zijn getroffen voor het optimaliseren van logging. De verwachting is dat dit in 2023 wordt afgerond binnen het project monitoring en response.

B21 | 10.002 Optimaliseren bedrijfscontinuïteitsplannen

De organisatie behoort haar eisen voor informatiebeveiliging en voor continuïteit van het informatiebeveiligingsbeheer in ongunstige situaties, bijv. een crisis of een ramp, vast te stellen. Hiervoor moeten de bestaande bedrijfscontinuïteitsplannen worden geëvalueerd en

opnieuw worden vastgesteld. Daarnaast maken we een planning met verschillende scenario's om uitval van systemen te oefenen en te testen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2022 heeft een grootschalige cyberincidentoefening plaatsgevonden met meerdere gemeenten met o.a. als doel de organisatie te trainen in het afhandelen van een cyberincident en de bedrijfscontinuïteitsplannen te testen. Tijdens deze cyberincidentoefening zijn de bedrijfscontinuïteitsplannen geëvalueerd en bijgesteld.

B21 | 10.004 Doorontwikkeling InProces

Eind 2019 is de organisatie overgegaan naar een ander zaaksysteem en document management systeem (InProces). In 2020 is gewerkt om de implementatie zo ver mogelijk te krijgen. Dit is doorgelopen in 2021 en is inmiddels een continu proces geworden. Als gemeente Waalwijk nemen we deel in het kernteam van Visma Roxit (de leverancier) en in een aantal landelijke werkgroepen van Visma Roxit om invloed te kunnen uitoefenen op de prioritering en de inhoud van de doorontwikkelingen van het product. Dit is van belang voor de gebruikers.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2022 heeft de leverancier aan alle InProces gebruikers laten weten niet meer verder te gaan met de doorontwikkeling van het product. Zij nemen geen nieuwe gebruikers meer aan en respecteren de bestaande contracten (uitsterfconstructie). Dit betekent dat wij ons moeten gaan oriënteren op "hoe verder". Wij zullen vooral zorgen dat het huidige pakket stabiel blijft draaien voor de organisatie. We zullen geen energie meer steken in (door)ontwikkeling. Als gevolg hiervan zijn we eind 2022 gestart met een traject voor uitfasering van InProces en het zoeken naar nieuwe mogelijkheden van zaakgericht werken. Dit doen wij in samenwerking met de gemeente Altena. Reden hiervoor is: zij gebruiken ook InProces, we staan voor dezelfde keuzes, kunnen kennis, kunde en tijd delen en we zijn aangesloten bij hetzelfde streekarchief.

B21 | 10.021 Vernieuwen ICT infrastructuur

De projecten in 2022 zijn:

- Vervanging van bestaande servers en het actualiseren van (server)-software;
- De bestaande telefoniecentrale moderniseren;
- Meer vaste telefoons vervangen door mobiele telefoons om de bereikbaarheid te verhogen;
- Onderzoek en inregelen van meer informatiebeveiligingsproducten ter bescherming van gemeentelijke informatie;
- Bijdrage leveren aan de modernisering van audio visuele middelen en datagestuurde werken (datawarehouse);
- Het aantal mobiele werkplekken uitbreiden.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2022 zijn de werkplekken van de organisatie inclusief de gemeenteraad gemoderniseerd. Vaste werkplekken zijn vervangen door mobiele werkplekken om tijd- en plaatsonafhankelijk te werken en hiermee te voldoen aan de eisen van de organisatie. De gemeenteraad is gefaciliteerd met middelen om het digitaal vergaderen te ondersteunen. De telefoniecentrale is in 2022 vernieuwd op basis van de laatste technologie.

A.018 | Datagedreven werken

Datagedreven werken is een innovatieve en strategische ontwikkeling die voor burgers, bedrijven, overheden en organisaties en de samenleving als geheel veel voordelen biedt. Dit vanuit het idee dat met inzichten verkregen uit niet-persoonlijke data betere beslissingen kunnen worden genomen (beleids- en besluitvormingstraject). Data is ondersteunend zo niet noodzakelijk bij een goede bedrijfsvoering, het vormen van beleid en bij de ondersteuning/monitoring van de uitvoering daarvan. De potentie van aanwezige, vaak ongebruikte, in- en externe data is groot. Maar wordt door onze organisatie te vaak onvoldoende benut vanwege gebrek aan noodzakelijke kennis, competenties, capaciteit en budget. Fundamentele basis- en specialistische kennis op het gebied van data is essentieel, willen we als organisatie datagedreven gaan werken en denken.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2022 hebben we door gericht en gecontroleerd te experimenteren met datapilots:

- fundamentele (data)kennis opgebouwd : we weten waar we staan als het gaat om datavolwassenheid van onze organisatie en we weten welke stappen we kunnen zetten om ons verder te ontwikkelen de komende jaren;
- datatoepassingen ontwikkeld (dashboards);
- beter zicht verkregen in wat organisatorisch maar ook financieel nodig is voor datagedreven werken.

KN22 | W.09 Uitbreiding informatiebeveiligingsmaatregelen

Op basis van het jaarplan informatiebeveiliging en privacy worden geconstateerde tekortkomingen aangepakt. Gezorgd wordt voor registratie en het delen van incidenten. Om blijvende weerbaarheid tegen steeds toenemende digitale dreigingen te kunnen handhaven, moeten informatiebeveiligingsmaatregelen worden uitgebreid en is extra formatie nodig. In de kadernota 2022 is hiervoor structureel € 61.000 beschikbaar gesteld.

Tijd (indicator)

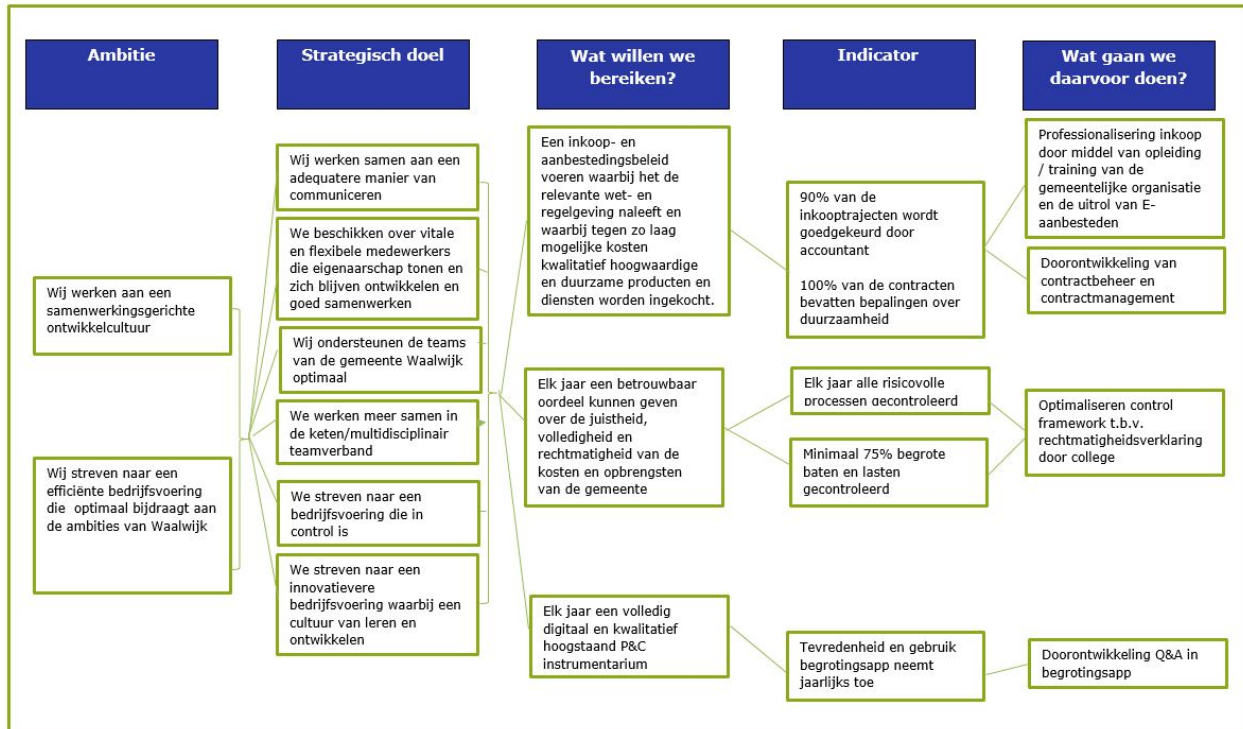
Tijd (toelichting)

In 2022 is een product ingezet voor de uitgifte van werkplekken. Hiermee is de organisatie in staat mobiele werkplekken te beheren en ook verplicht beveiligingsmaatregelen af te dwingen. In 2022 is een volwassenheidsonderzoek op het gebied van informatiebeveiliging uitgevoerd. Naast de verschillende audits en de penetratietest met ethische hackers van het gemeentelijk netwerk heeft het volwassenheidsonderzoek als doel inzicht te geven in de belangrijkste nog te nemen beveiligingsmaatregelen.

P&C / Interne controle / Inkoop

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

In de bovenstaande doelenboom zijn onder "Wat willen we bereiken?" de doelen vanuit het thema Planning & Control / Interne Controle / Inkoop geformuleerd. Dit betreft:

- Een inkoop- en aanbestedingsbeleid voeren waarbij het de relevante wet- en regelgeving naleeft en waarbij tegen zo laag mogelijke kosten kwalitatief hoogwaardige en duurzame producten en diensten worden ingekocht;
- Elk jaar een betrouwbaar oordeel kunnen geven over de juistheid, volledigheid en rechtmatigheid van de kosten en opbrengsten van de gemeente;
- Elk jaar een volledig digitaal en kwalitatief hoogstaand P&C-instrumentarium.

Doelstellingen

Wat hebben we gedaan in 2022?

P&C / Interne Controle

In de begroting 2022 is de doelstelling van planning & control om elk jaar een volledig digitaal en kwalitatief hoogstaand P&C instrumentarium te realiseren.

In 2022 is ten aanzien van Pepperflow de formatieve invulling en inrichting van het applicatiebeheer binnen team Financiën verder op orde gebracht. Inhoudelijk is de interne workflow (het ambtelijk opstellen van de rapportages) beter ingericht en verder gestructureerd.

In de begroting 2022 zijn op basis van de motie bij de jaarrekening 2021 (aanbevelingen accountant) reeds enkele verbeteringen doorgevoerd, zoals het activeren van de automatische doelenbomen, het beter afstemmen van de begroting 2022 met het collegeprogramma 2022-2026 'Samen werken aan de toekomst' (alle opgenomen

maatregelen in de begroting zijn afgeleid van beschreven activiteiten in het collegeprogramma) en het plaatsen van de indicatoren in een afzonderlijke rapportage "Waalwijk in cijfers".

Ten behoeve van uniformering van het IC framework (werkwijze, procesgang) en ondersteuning bij de rechtmatigheidsverantwoording is in 2022 een softwarepakket (Key2control) aangeschaft en procesgewijs is in 2022 gestart met de implementatie. Op basis van het Kaderplan Interne Controle 2022 zijn alle benoemde processen in het jaarplan IC gecontroleerd, behalve de processen Leges Publiekszaken, Milieustraat, Reclamebelasting, Woonforensenbelasting en Leges bijzondere wetten (vanwege capaciteitstekort bij IC). Evenals boekjaar 2021 gebruikt de gemeente Waalwijk ook het boekjaar 2022 "pilotjaar" voor de rechtmatigheidsverantwoording door het college van B&W. Bij de controle op het proces Inkoop & Aanbesteding heeft IC een tweetal onrechtmatigheden geconstateerd, namelijk bij de aanbesteding van Parkmanagement ad € 354.447 en bij de aanbesteding van Data B Mailservice B.V. ad € 65.950. Bij de overige processen zijn geen onrechtmatigheden aangetroffen.

Inkoop / Contractbeheer en contractmanagement

In 2022 heeft Inkoop een groot aantal inkooptrajecten uitgevoerd, in samenwerking met de verschillende teams. Een overzicht van de afgeronde inkooptrajecten in 2022 vindt u hier. Na de implementatie van de halfjaarlijkse spendanalyse in 2021 is in 2022 gestart met periodieke accountgesprekken met de teams. In deze gesprekken wordt gekeken naar de inkoopbehoefte voor de voorliggende periode en aan de hand van de resultaten van de spendanalyse wordt vastgesteld of alle inkoop op de juiste manier hebben plaatsgevonden en waar eventuele risico's liggen. Op deze manier is inkoop de organisatie nog beter van dienst en is er centraal grip op de uitgaven.

In 2022 heeft Inkoop voor wat betreft contractbeheer een actieve rol gespeeld in het registreren, bijhouden en wijzigen van contractregistraties en het tijdig signaleren bij noodzakelijke acties. Contractmanagement is op dit moment nog decentraal georganiseerd bij de teams. Inkoop heeft in 2022 met name incidentele ondersteuning geboden in de vorm van advisering over indexeringen/prijsstijgingen of in geval van geschillen met leveranciers.

Maatregelen

B21 | 10.007 Professionalisering inkoop

Een opleidingsprogramma voor de gemeentelijke organisatie op het gebied van inkoop en aanbesteding zal worden uitgezet in 2022.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2022 is gestart met de periodieke accountgesprekken. Doel is beter grip te krijgen op de inkoop binnen de vakafdelingen en daarnaast te kijken waar de inkoopbehoefte voor de komende tijd ligt.

B21 | 10.008 Doorontwikkeling van contractbeheer en contractmanagement

In 2022 ligt de focus op contractmanagement, ofwel de manier waarop de gemeente Waalwijk de contracten nog beter kan uitnutten, de prestaties van leveranciers nog beter kan beoordelen of de strategische relatie met bepaalde leveranciers nog waardevoller kan maken.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

B21 | 10.009 Optimaliseren Control Framework t.b.v. rechtmatigheidsverklaring door college

De ingangsdatum van de wetgeving inzake de rechtmatigheidsverklaring door het college is uitgesteld tot de jaarrekening 2023. Hierdoor zal 2022, evenals 2021, een soort "proefjaar" zijn om het Control Framework verder te optimaliseren: een structuur cq. opzet van de interne beheersing binnen de gemeente Waalwijk. Hierin worden risico's, beheersmaatregelen en interne controles beschreven om te komen tot een onderbouwing van het rechtmatigheidsoordeel. In 2022 zal worden bekeken of het control framework kan worden gestructureerd en geüniformeerd door gebruik te maken van een softwarepakket.

Tijd (indicator)

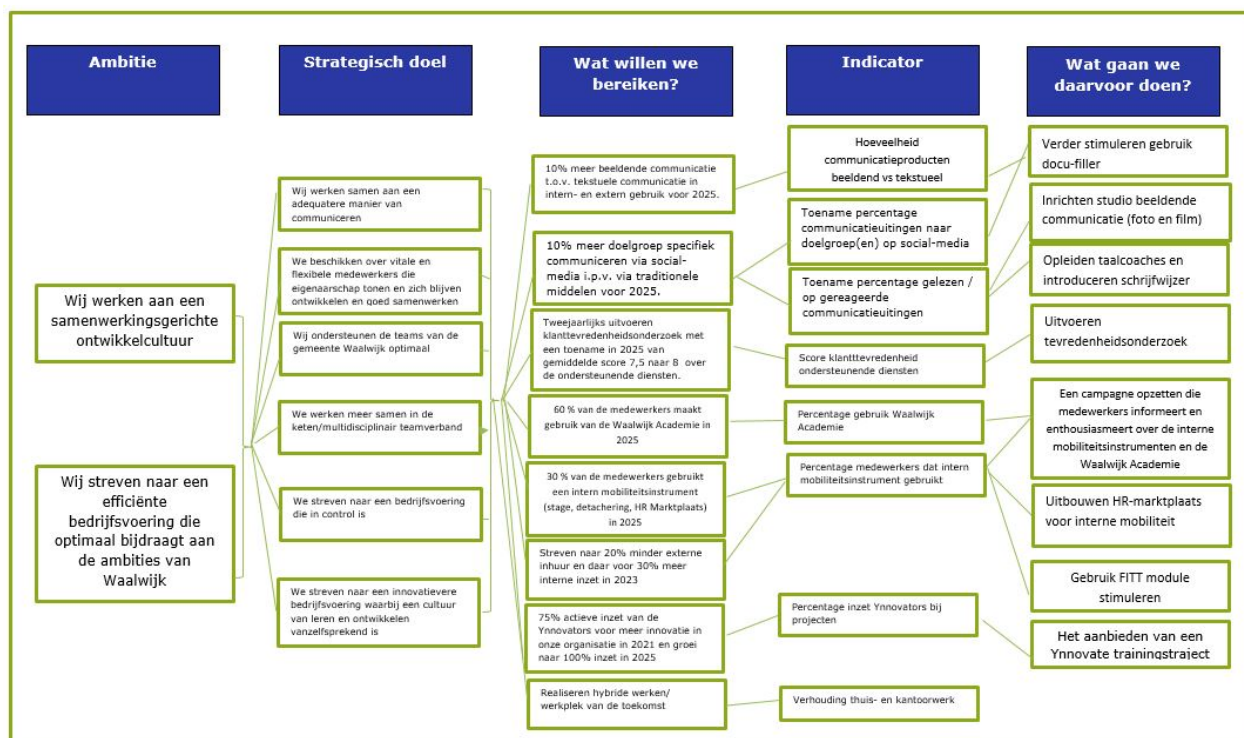
Tijd (toelichting)

Medio 2022 is het softwarepakket Key2control aangeschaft. Ten behoeve van de financiële rechtmatigheid is in het najaar van 2022 gestart op basis van gestandaardiseerde vragenlijsten de normenkaders van twee processen te vullen. In 2023 zullen de gesignaleerde knelpunten vanuit de vragenlijsten worden opgepakt en een aantal nieuwe processen initieel worden opgestart.

HRM, Organisatieontwikkeling & Communicatie

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

In de bovenstaande doelenboom zijn onder "Wat willen we bereiken?" de doelen vanuit het thema HRM, organisatieontwikkeling en communicatie opgenomen. Dit betreft:

- 10% meer beeldende communicatie t.o.v. tekstuele, in intern- en extern gebruik voor 2025;
- 10% meer doelgroep specifiek communiceren via social media i.p.v. via traditionele middelen voor 2025;
- Tweejaarlijks uitvoeren klanttevredenheidsonderzoek met een toename in 2025 van gemiddelde score 7,5 naar 8 over de ondersteunende diensten;
- 60% van de medewerkers maakt gebruik van de Waalwijk Academie in 2025;
- Streven naar 20% minder externe inhuur en daarvoor 30% meer interne inzet in 2023;
- 75% actieve inzet van de Ynnovators voor meer innovatie in onze organisatie in 2021 en groei naar 100% inzet in 2025;
- Realiseren hybride werken/werkplek van de toekomst.

Doelstellingen

Wat hebben we gedaan in 2022?

HRM en Organisatieontwikkeling

2022 is het jaar geweest waarin we de maatregelen rondom corona stapje voor stapje definitief konden loslaten. Tijdens de coronajaren hebben op het gebied van HR en organisatieontwikkeling andere doelstellingen prioriteit gekregen dan beoogd. Accenten zijn ook langdurig anders komen te liggen. Dit betekent dan ook dat onderstaande maatregelen niet allemaal meer uitgevoerd en/of relevant zijn.

De inhuur is in 2022 niet afgenomen, maar juist toegenomen. Dit heeft een aantal oorzaken; de arbeidsmarkt is krappere geworden waardoor het lastiger is medewerkers te vinden en aan de gemeente te binden. Daarnaast hebben we te maken met een hoog ziekteverzuim, waardoor we soms moeten inhuren op een structurele functie. Tenslotte is het ambitieniveau hoog, waardoor er veel capaciteit nodig is voor het uitvoeren van projecten of werk

waarvoor incidentele middelen beschikbaar zijn.

Omdat de kosten van inhuur al jaren achtereen stijgen is wel kritisch bekeken of arbeidsplaatsen structureel te maken zijn en in de begroting opgenomen kunnen worden. Een enkele keer is dat gelukt.

In 2022 is veel aandacht besteedt aan flexibel werken (niet alleen waar je werkt maar ook 'hoe je digitaal samenwerkt') en wonnen we een award voor beste hybride werkgever in de categorie van onze organisatiegrootte.

De Waalwijk Academie blijft onverminderd groeien én is ondertussen echt ons platform voor leren en ontwikkelen. Corona bracht ons de noodzaak om ons onboardingsprogramma voortaan grotendeels online te doen. Een succesvol blijvertje. Via de Waalwijk Academie hebben collega's als ze in Waalwijk starten toegang tot documenten en filmpjes om hen wegwijs te maken binnen onze organisatie. Dit is een voorbeeld van iets wat we vooraf niet hadden beoogd, maar wat wel is gedaan.

Communicatie

In 2022 zijn aanzienlijk meer vormgevingsklussen gedaan dan het jaar daarvoor. De raad heeft met de kadernota ingestemd met 18 uur extra per week voor vormgeving in 2022 en 2023. Die extra uren zijn hard nodig geweest om aan de toenemende vraag te voldoen.

In 2022 zijn er meer volgers op social media geweest dan het jaar daarvoor. Facebook: 7078 (6727), Twitter: 4173 (4141) en Insta: 3223 (3089). De website wordt 2346 maal per dag bezocht (dat was in 2021 2405 maal per dag).

In 2022 is de klanttevredenheid onderzocht door een derdejaars student van Avans. Er is een schriftelijke enquête uitgezet onder inwoners (n=267) en er zijn gesprekken gevoerd met in- en externe stakeholders. Het duidelijkst vinden inwoners de communicatie over afval en milieu. Makkelijk vinden inwoners de teksten van de website, social media en e-mails die gecontroleerd zijn door Communicatie. Moeilijk vinden inwoners de brieven van andere teams, met name de brieven over vergunningen, belastingen, bouwen en wonen. Voor een aantal teams zijn samen met de taalcoaches (standaard)brieven herschreven: bij WijZ en LTH. En vanuit Communicatie is de aanhef en afsluitingen van brieven in Proces gemoderniseerd (genderneutraal en vriendelijke toon).

Maatregelen

A.001 | Communicatieadviseur Griffie

Voor 2021/2022 is besloten een budget van € 54.000 beschikbaar te stellen voor een communicatieadviseur voor 24 uur conform het advies van de Werkgeverscommissie om deze functie te laten doorontwikkelen. De bedoeling is het project 'Praat met de raad', waaruit deze functie voortvloeit, grondig te evalueren.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2022 is het budget nog ingezet voor inhuur van een communicatieadviseur bij de griffie. Geconcludeerd is dat deze functie een structureel karakter dient te krijgen en in de kadernota/begroting 2023 is door de gemeenteraad ingestemd om hiervoor een structureel budget van € 87.000 beschikbaar te stellen.

B22 | 10.002 Uitbreiding communicatie / vormgeving

In het werk van communicatie wordt beeld steeds belangrijker dan tekst en er is een steeds grotere vraag naar vormgevingsproducten. In de kadernota 2022 heeft de raad ingestemd om de vormgevingsfunctie voor 2022 en 2023 uit te breiden met 18 uur per week.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2022 is deze tijdelijke formatieve uitbreiding gerealiseerd en dit is hard nodig geweest om aan de toenemende vraag naar vormgeving te kunnen voldoen. In de kadenota 2024 zullen opnieuw extra uren voor vormgeving worden gevraagd.

B21 | 10.013 Opleiden taalcoaches en introduceren schrijfwijzer

Begin 2020 is het communicatiebureau Loo van Eck ingeschakeld om de gemeente Waalwijk te helpen bij het opzetten van het traject "Duidelijke Taal".

Er is een schrijfwijzer ontwikkeld waar we als organisatie naartoe willen met taal, taalcoaches zijn binnen de organisatie opgeleid, taaltrainingen zijn gehouden en er is een intranetgroep rond Duidelijke Taal aangemaakt.

In 2022 zal Klinkende Taal van bureau Loo van Eck als hulpmiddel zijn ingevoerd. Dit is een handig hulpmiddel om gemakkelijk teksten te controleren en te verbeteren. De software werkt met Word. Het is een laagdrempelig hulpmiddel met kant-en-klare tips. Zo'n 100 collega's krijgen een licentie om met deze tool te werken. We experimenteren hier vooralsnog 1 jaar mee.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het project loopt volgens planning.

In 2022 hebben we 4 x 10 taaltrainingen georganiseerd voor collega's. In 2023 is het streven 60 nieuwe deelnemers via een training op te leiden.

Zo'n 100 collega's hebben in 2022 een licentie gehad om te kunnen experimenteren met de tool Klinkende Taal. In oktober 2022 zijn na afloop van het experiment 100 extra licenties gekocht. In de kadernota 2024 zal worden voorgesteld om elke collega de tool te laten gebruiken.

B21 | 10.015 Campagne interne mobiliteitsinstrumenten/Waalwijk Academie

Door gericht met teams in gesprek te zijn en blijven over de leer- en ontwikkelbehoeften en -wensen van medewerkers is het doel dat via de Waalwijk Academie iedere medewerker aan het leren en ontwikkelen gaat. Leren als ontwikkelen is een vanzelfsprekendheid. We streven naar 60% van alle medewerkers in 2025.

Leren en ontwikkelen, vitaliteit en talentmanagement wordt al geruime tijd gestimuleerd binnen onze organisatie. We willen flexibele en vitale medewerkers die zich blijven ontwikkelen, nieuwe vaardigheden opdoen en nieuwe ontwikkelingen adapteren. Kortom, het maximale uit zichzelf en elkaar halen. HRM heeft als ambitie om de komende jaren veel beter gebruik te maken van de talenten en het ontwikkelpotentieel van onze medewerkers. Na een aantal jaar inzet op de vitaliteit van medewerkers, maken we vanaf 2021 de sprong naar hun duurzame inzetbaarheid. Tijdelijke interne mobiliteit is hierbij een belangrijke factor. Ook het aantal mensen dat structureel een andere rol is gaat vervullen binnen de organisatie, laat een stijgende lijn zien. Dit betekent dat de doorstroom in onze organisatie, zoals we ook beogen, hoger is. Een nieuwe rol past vaak beter bij de talenten en duurzame inzetbaarheid van medewerkers en maakt ook beter ruimte voor nieuwe collega's en jong talent.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De Waalwijk Academie is ondertussen écht ons platform voor leren en ontwikkelen. De cijfers uit de indicatortabellen (Waalwijk in Cijfers), zijn hiervoor géén goede bewijslast. Ten eerste laten die alleen de formele activiteiten zien waarvoor collega's zichzelf inschrijven. Je ziet hier dus geen deelname aan bijvoorbeeld GoodHabitz trainingen. Ten tweede zegt het niets over informeel leren en hun bijdrage aan talentontwikkeling in de breedste zin van het woord. De cijfers als gevolg van inschrijvingen per jaar zijn erg onderhevig aan het plaatsvinden van 'bulktrainingen' zoals de uitleg van een bepaald systeem. Zo kwam het totaal aantal inschrijvingen in 2022 uit op 699 terwijl we begin maart 2023 al op 609 voor dit lopende jaar zitten.

Wat betreft het ontwikkelpotentieel van onze medewerkers zijn we in 2022 gestart met talentmanagement. Dit project loopt tot en met 2025 en beoogd alle medewerkers inzicht te geven in hun potentieel en onze opgaven te koppelen aan talenten.

B21 | 10.016 Uitbouwen HR-marktplaats voor interne mobiliteit

De HR Marktplaats is in de eerste fase van corona ingezet om mensen die zonder werk kwamen te zitten, te matchen met andere taken en werkzaamheden zodat zij een nuttige bijdrage bleven leveren voor de gemeente Waalwijk. De HR Marktplaats was succesvol en buigen we nu om naar een blijvend instrument. We gaan op de marktplaats klussen en projecten zetten die we intern bemensen. Zo ontwikkelen en leren mensen nieuwe vaardigheden en benutten zij al hun talenten voor de gemeente Waalwijk. De HR Marktplaats is inmiddels een structureel instrument voor duurzame inzetbaarheid en voor het bemensen van tijdelijke rollen, klussen en projecten.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Tijdens corona hebben we geleerd dat een marktplaats zijn nut bewijst. Echter in 2022 hebben collega's vanwege toenemende absolute drukte én druk op de arbeidsmarkt minder ruimte gevoeld en gehad om te experimenteren met rollen en taken buiten hun reguliere functie om.

Daarnaast is er op dit moment geen 'trekker' van de marktplaats. De rol is een aantal keer zonder succes overgedragen. Hierdoor heeft de marktplaats niet de aanjaagfunctie behouden die we beoogd hadden.

B21 | 10.017 FITT module implementeren en gebruik stimuleren onder medewerkers

We hebben de FITT module ontwikkeld met een externe partner in de Waalwijk Academie. Dit is het goede gesprek (over functioneren, inzet, toekomst en talent, fitt) wat medewerkers met manager en collega's en/of externen hebben over hun ontwikkeling. Via de FITT portal kunnen zij feedback ophalen, een 360 graden doen, een portfolio opbouwen over resultaten die zij boeken en vaardigheden die ze ontwikkelen. Het stelt onze medewerkers in staat regie over hun ontwikkeling en loopbaan te nemen. Vanaf 2020 wordt getest met de module door een pilotgroep en vanaf 2021 vindt de implementatie plaats. Alle medewerkers van de gemeente Waalwijk krijgen toegang. We stimuleren het gebruik door er gesprekken over te voeren, bekendheid aan te geven, blijvende aandacht voor te vragen en succesverhalen te delen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2022 is een training gemaakt die collega's leert reële doelen te stellen. Deze is helemaal gekoppeld aan het gebruik van de FITT module.

B21 | 10.018 Ynnovate trainingstraject/stimuleren innovatietrajecten/inzet Ynnovators

De toolkit die we medio 2020 voor ogen hadden was (nog) niet compleet. Doelen zijn verschoven, omdat we veel thuis hebben gewerkt en daardoor de focus heeft gelegen op het digitaal faciliteren van bijeenkomsten. Wél is er een complete website ontwikkeld waarin we onze inwoners en ondernemers laten zien hoe zij kunnen meedoen. Onze interne toolkit is daar een afgeleide van. Hoe kunnen wij als medewerkers processen begeleiden die om meedenken of meewerken van ons netwerk vragen? We gaan de toolkit in 2022 uitbreiden. De methode Ynnovate hebben we als gevolg van Corona niet zo uitgebreid kunnen testen én invoeren als we van plan waren. Wél zijn er Ynnovators opgeleid en hebben we hiermee wat stappen gemaakt. In 2022 gaan we hiermee door. Onverminderd beogen we de innovatiekracht binnen de gemeente Waalwijk te vergroten.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

We gebruiken Ynnovate technieken in onze leer,- en ontwikkelactiviteiten. We zetten het niet groots in in onze organisatie. Er is momenteel geen ruimte om buiten het reguliere werk dagsessies met Ynnovate te begeleiden.

KN22 | W.08 Uitbreiding juridische capaciteit THRM

De capaciteit bij de concernjuristen staat al langer onder druk. De gemeente Waalwijk heeft dejuridisering als speerpunt, onder meer door extra inzet op het informeel oplossen van (dreigende) klachten en bezwaren. In de kadernota 2022 heeft de gemeenteraad geaccordeerd om de capaciteit tijdelijk uit te breiden in 2022/2023 met 1,22 fte (€ 71.000) en daarnaast € 18.000 extra voor inhuur.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2023 zijn de beschikbaar gestelde bedragen voor uitbreiding juridische capaciteit volledig besteed en naar verwachting zal dit ook in 2023 gebeuren.

Doelstellingen

Personele lasten 2022 (inclusief inhuur)

Omschrijving (toelichting)

In het volgende overzicht zijn, in lijn met de afgelopen jaren, de personeelslasten (inclusief inhuur) van 2022 opgenomen.

2022	Budgetten personeel	Werkelijke kosten/baten	Bruto resultaat
Personeelslasten kostenplaatsen	26.963.101	26.257.612	705.489
Personeelslasten producten	1.568.933	1.468.738	100.195
Totaal personeelslasten (a)	28.532.034	27.726.349	805.685
Inhuur kostenplaatsen	6.081.295	6.401.468	-320.173
Inhuur producten	3.839.878	3.645.869	194.008
Inhuur kredieten	36.000	18.560	17.440
Totaal inhuur (b)	9.957.173	10.065.897	-108.724
Vergoedingen personeel	-80.185	-82.330	2.145
Totaal inkomsten derden (c)	-80.185	-82.330	2.145
Res. pers.In incl. inhuur (a + b + c)	38.409.022	37.709.916	699.106

Het totaalresultaat 2022 op personeelslasten (inclusief inhuur) bedraagt bijna € 0,7 mln positief. Dit positieve resultaat is opgebouwd uit een voordeel van ruim € 800.000 op de personeelslasten en een nadeel van € 100.000 op inhuur. Naast de verklaring van het resultaat wordt hieronder ook de ontwikkeling van personeelslasten en inhuur ten opzichte van 2021 kort toegelicht.

Het voordeel op de personeelslasten is veroorzaakt doordat de werkelijke salaristijging in 2022 iets lager was dan de geraamde salaristijging in de nota van uitgangspunten voor de begroting 2022. Daarnaast is in de jaarrekening 2021 reeds een nog te betalen salarisbedrag van ruim € 540.000 opgenomen voor de eenmalige incidentele uitkering voor medewerkers in december 2021, die pas in januari 2022 zijn uitbetaald. Deze salariskosten zijn dus niet ten laste van het verantwoordingsjaar 2022 gekomen. Daarnaast is abusievelijk bij enkele teams het vacaturevoordeel 2021 niet overgeboekt naar inhuurbudget.

De werkelijke personeelslasten 2022 (uitbetaalde salarissen) zijn ruim € 1,8 mln hoger dan in 2021. Dit is met name het gevolg van de loonstijgingen conform de CAO-afspraken en de hogere personele bezetting en formatie in 2022 ten opzichte van 2021.

De beschikbare inhuurbudgetten (reguliere inhuurbudgetten, overige budgetten/subsidies ingezet voor inhuur, vacaturevoordelen en projectbudgetten) waren in 2022 toereikend om de inhuurkosten van ruim € 10,0 mln af te dekken. Het negatieve resultaat in het overzicht hierboven wordt namelijk veroorzaakt doordat bij enkele teams abusievelijk het budgetvoordeel van de vacaturevoordelen niet met een begrotingswijziging is overgeboekt naar inhuurbudget. Het voordeel op personeelslasten is dus de dekking voor het resultaat op inhuur. De inhuurkosten zijn in 2022 ongeveer € 1,6 mln hoger dan in 2021.

Subsidieverwerving

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de subsidiebedragen, die in 2022 zijn ontvangen, van andere instanties dan het Rijk.

Overheids instantie	Subsidieregeling	2022
Centraal Orgaan opvang asielzoekers	Hotel en Accommodatie Regeling (HAR)	340.400
Gemeente Goirle	Hotel en Accommodatie Regeling (HAR)	14.800
Gemeente Heusden	Hotel en Accommodatie Regeling (HAR)	162.800
Gemeente Oisterwijk	Hotel en Accommodatie Regeling (HAR)	103.600
Gemeente Tilburg	Hotel en Accommodatie Regeling (HAR)	88.800
Gemeente Tilburg	Regionale ondersteuning BVL 2022	2.003
Provincie Noord-Brabant	Kunstlocatie Brabant	38.110
Provincie Noord-Brabant	Mensgerichte maatregelen	60.000
Provincie Noord-Brabant	Bijdrage project onderzoek doorontwikkeling OV Waalwijk	28.920
Gemeente Geertruidenberg	Hoopolderplus maatregel 6	100.000
Provincie Noord-Brabant	Fietsoversteken Taxandriaweg en Biesbos	60.500
Provincie Noord-Brabant	Bijdrageverlening ontwikkelingsactiviteiten	60.000
Provincie Noord-Brabant	Fietsinfra Groenewoudlaan / Blyde Incomstelaan	430.000
Waterschap Brabantse Delta	Restauratie historische bruggen	60.580
Totaal		1.550.513

Pilot Rechtmatigheidsverantwoording 2022 door College van B&W

Algemene informatie rechtmatigheidsverantwoording

Na een langdurig besluitvormingstraject is in 2022 uiteindelijk in de 1e kamer bekrachtigd, dat vanaf het verantwoordingsjaar 2023 het College van burgemeester en wethouders, in plaats van de externe accountant, voor het eerst een rechtmatigheidsverklaring zal afgeven. Met deze verklaring geeft het college aan in hoeverre de in de jaarrekening 2023 verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met door de gemeenteraad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties.

Omdat bij de gemeente Waalwijk in 2021/2022 is toegewerkt naar het zelf afgeven van een rechtmatigheidsverklaring door het College van B&W, is in overleg met de externe accountant besloten om evenals in 2021 ook in 2022 de pilot rechtmatigheidsverantwoording door het College van B&W op te nemen in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Op 14 februari 2019 is door de gemeenteraad het controleprotocol rechtmatigheid en normenkader voor de accountantscontrole 2018-2021 geaccordeerd. Op 2 februari 2023 is vervolgens door de gemeenteraad ingestemd met de verlenging van de looptijd van het controleprotocol rechtmatigheid voor de accountantscontrole jaarrekening 2018 t/m 2021 met één jaar voor de accountantscontrole van de jaarrekening 2022. Hierbij is afgesproken het geactualiseerde normenkader jaarlijks voorafgaand aan de accountantscontrole voor de jaarrekening te laten vaststellen door het auditcomité. Het normenkader voor de jaarrekening 2022 (peildatum 1-1-2022) is op 18-02-2022 in het auditcomité vastgesteld, op 15-02-2023 is door het auditcomité ingestemd met het normenkader 2022 (peildatum 31-12-2022).

De verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze verantwoordingsgrens is door de gemeenteraad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten en is daarmee vastgesteld op € 1.740.000.

Het juridische begrip rechtmatigheid heeft betrekking op alle geldende wetten en regels. Rechtmatigheid is dan het handelen in overeenstemming met alle wetten en regels. Het begrip rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording is een minder omvattend begrip, want er bestaat dan een duidelijke relatie met het financiële beheer. Er moet immers worden verantwoord dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Het gaat om de financiële beheershandelingen.

Conclusie

Het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Waalwijk is van mening dat de in deze jaarrekening 2022 verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. In 2022 is voor een bedrag van € 420.397 aan financiële onrechtmatigheden geconstateerd. Dit is hieronder bij de Verbijzonderde Interne Controle 2022 nader toegelicht.

In deze paragraaf wordt nog een korte toelichting gegeven op de Verbijzonderde Interne Controle 2022 en tenslotte worden de verantwoordingscriteria van rechtmatigheid nader uitgewerkt.

Verbijzonderde Interne Controle 2022

Op basis van het Kaderplan Interne Controle 2022 zijn alle benoemde processen in het jaarplan IC gecontroleerd, behalve de processen Leges Publiekszaken, Milieustraat, Reclamebelasting, Woonforensenbelasting en Leges bijzondere wetten (vanwege capaciteitstekort bij IC). Van ieder proces worden de controles volgens een vast controleprotocol uitgevoerd, resulterend in een IC-rapportage met bevindingen en aanbevelingen. Deze rapportages worden vervolgens teruggekoppeld en vastgesteld door de verantwoordelijke en betrokken teams/medewerkers.

Bij de controle op het proces Inkoop & Aanbesteding heeft IC een tweetal onrechtmatigheden geconstateerd, namelijk bij de aanbesteding van Parkmanagement ad € 354.447 en bij de aanbesteding van Data B Mailservice B.V. ad € 65.950. Bij de overige processen zijn geen onrechtmatigheden aangetroffen.

De totale onrechtmatigheid in de jaarrekening 2022 bedraagt dus € 420.397.

Verantwoordingscriteria Rechtmatigheid

In de jaarrekening legt het college verantwoording af over negen criteria van rechtmatigheid. De eerste zes criteria, die betrekking hebben op getrouwheid en óók onderdeel zijn van rechtmatigheid, komen tot uitdrukking in de balans en het overzicht van baten en lasten. De drie specifieke rechtmatigheidscriteria komen tot uitdrukking in de rechtmatigheidsverantwoording en betreffen het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium. Een en ander wordt hieronder nog kort toegelicht.

Voorwaardencriterium:

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur. In het door het auditcomité vastgestelde normenkader 2022 voor de jaarrekening 2022 is alle externe wetgeving en interne regelgeving per product opgenomen.

In de 1e lijn (binnen de teams) is in eerste instantie geregeld dat de actuele wet- en regelgeving wordt gebruikt, bijvoorbeeld het invoeren van de juiste tarieven 2021 wordt collegiaal gecontroleerd binnen teams. Daarnaast wordt bij de Verbijzonderde Interne

Controle ook gecontroleerd of de juiste wet- en regelgeving is toegepast bij de betreffende processen.

In het kader van de rechtmatigheidsverklaring 2022 is ook dit jaar prioriteit gesteld aan de steekproefsgewijze controles op de inkooptrajecten 2022. Sinds 2021 maken we bij de spendanalyses gebruik van het dashboard van inkoop, die meer inzicht geeft op de uitgaven per crediteur. Deze steekproeven en uitgebreide controles hebben geresulteerd in een onrechtmatigheid van totaal € 420.397.

Begrotingscriterium:

Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). Uitgangspunt is het niveau waarop de raad de budgetten in de begroting en bij investeringen geautoriseerd heeft. In de begroting zijn de bedragen voor de lasten en baten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de juiste investering, het toereikend zijn van het begrotingsbedrag, alsmede het begrotingsjaar van belang zijn.

Afwijkingen van de begroting (exploitatie en investeringen) (beleidsmatig en/of financieel) moeten geautoriseerd worden door de raad. Hiermee wordt toestemming gevraagd voor het te realiseren beleid en voor de besteding van het benodigde bedrag. Begrotingswijzigingen moeten volgens de Gemeentewet tijdens het jaar zelf nog door de raad worden vastgesteld. In Waalwijk is dit in 2022, evenals de voorgaande jaren, juist uitgevoerd.

In de Financiële jaarrekening 2022, onderdeel Analyse begrotingsafwijkingen is een nadere toelichting opgenomen van de begrotingsafwijkingen. Hierbij is aangegeven dat de overschrijding op beleidsveld 7 niet onrechtmatig is gelet op eerdere besluitvorming hierover door de raad. De overschrijdingen op beleidsvelden 2 en 6 zijn onrechtmatig, maar worden niet meegewogen in het oordeel over de rechtmatigheid. Enerzijds omdat er direct gerelateerde inkomsten tegenover staan, en anderzijds omdat de uitgaven geheel passen binnen het door de raad uitgezette beleid.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium:

Onder misbruik wordt verstaan:

Het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen te verkrijgen of niet dan wel een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen.

Onder oneigenlijk gebruik wordt verstaan:

Het door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen, verkrijgen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de bewoordingen van de regelgeving maar in strijd met het doel en de strekking daarvan.

Binnen de gemeente Waalwijk worden zowel preventieve als controlerende acties uitgevoerd om het misbruik en oneigenlijk gebruik tegen te gaan. Preventief zijn de acties vooral gericht op het integer handelen van de ambtelijke organisatie. Daarnaast wordt binnen de administratieve organisatie met name ingezet op relevante functiescheiding en het 4-ogen principe om de kans op misbruik en oneigenlijk gebruik zoveel mogelijk te beperken. Daarnaast wordt vanuit de Verbijzonderde Interne Controle bij de controle op de processen achteraf ook getoetst of regelgeving juist is toegepast met het juiste doel en de strekking daarvan.

In 2022 is daarnaast gestart om de Frauderisicobeheersing binnen de gemeente Waalwijk meer systematisch op te pakken. Ten behoeve van uniformering van het IC framework (werkwijze, procesgang) en ondersteuning bij de rechtmatigheidsverantwoording is in 2022 een softwarepakket (Key2control) aangeschaft en procesgewijs is in 2022 gestart met de implementatie. Dit zal in 2023 verder worden uitgewerkt.

In 2022 zijn geen bijzonderheden ten aanzien van misbruik en oneigenlijk gebruik geconstateerd.

Verantwoording gedragscode integer handelen

Verantwoording toepassing gedragscode integer handelen burgemeester en wethouders

Hieronder wordt een toelichting gegeven op de wijze waarop wij in 2022 de gedragscode integer handelen hebben toegepast.

Belangenverstrengeling en aanbesteding

Jaarlijks wordt er een opgave gedaan van financiële belangen van de bestuurders en indien die er zijn geplaatst op de website van Waalwijk.

Binnen het college wordt open en transparant gesproken over mogelijke 'gevoelige' samenwerkingsrelaties en dan worden er passende besluiten op genomen om iedere schijn van belangenverstrengeling tegen te gaan. In 2022 is dit niet aan de orde geweest.

Nevenfuncties

Het onderwerp nevenfuncties wordt indien aan de orde besproken in het college en een overzicht van nevenfuncties wordt openbaar gemaakt op de website.

Informatie

Binnen het college worden vertrouwelijke stukken en thema's ook vertrouwelijk gehouden. De agenda is hier ook op ingericht. Bij twijfel worden hier expliciete afspraken over gemaakt. In 2022 zijn geen situaties bekend waar hier niet zorgvuldig in is gehandeld.

Geschenken en giften

Bestuurders zijn bekend met de regeling. Alle geschenken en giften worden door het secretariaat per bestuurder geregistreerd ongeacht de waarde die het betreft. Een overzicht van de geschenken en giften vindt u hier (document: Geschenken college 2022).

Uitgaven en declaraties

Bestuurders zijn bekend met de regels. Via het secretariaat worden de declaraties ingediend en vervolgens gecontroleerd door HRM en geaccordeerd door de algemeen directeur. Een overzicht van de declaraties worden per kwartaal openbaar gemaakt via de website.

Kosten voor representatie worden eveneens gedeclareerd en via het secretariaat ingediend. Na akkoord van de algemeen directeur wordt een overzicht jaarlijks op de website openbaar gemaakt.

Gemeentelijke voorzieningen

Bestuurders hebben een bruikleenovereenkomst gesloten voor het zakelijk gebruik van gemeentelijke voorzieningen.

Reizen buitenland

Bestuurders zijn bekend met de regeling. In 2022 hebben er twee buitenlandse reizen plaatsgevonden:

- Voormalig wethouder Bakker heeft een reis gemaakt naar Manchester in zijn hoedanigheid als bestuurder van Baanbrekers;
- Burgemeester Ausems is in het kader van de stedenband in Una Duitsland geweest.

Integriteitstoets

De integriteitstoets heeft plaatsgevonden voor alle bestuurders.

Frauderisico

Frauderisico

De gemeente Waalwijk wil een betrouwbare en geloofwaardige organisatie zijn voor burgers, medewerkers, ondernemers, partners en opdrachtgevers. Frauderisicomanagement is onderdeel van integriteitsbeleid.

Onder fraude verstaan we een vorm van bedrog waarbij je jezelf of een ander bevoordeelt middels onrechtmatig handelen. Ook misbruik en oneigenlijk gebruik moet aandacht krijgen. M & O kan vanuit twee perspectieven worden benaderd, te weten burgers die misbruik/ oneigenlijk gebruik maken van regelingen etc. EN de mogelijkheid die de organisatie biedt om fraude/ misbruik/ oneigenlijk gebruik te plegen.

Wat hebben we gedaan in 2022?

- In 2022 is het plan van aanpak frauderisico-analyse opgesteld en aan het Auditcomité aangeboden.
 - Er is gestart met het maken van een format frauderisicokaart en die wordt samen met de teams (proceseigenaar) ingevuld.
 - De applicatie Key2control is aangekocht ten behoeve van interne controle en rechtmatigheid; het is een kwaliteitsbeheerssysteem. Eind 2022 is gestart met de implementatie van de applicatie. De teams zijn als proceseigenaren nauw betrokken bij de implementatie.
 - De in Key2control opgenomen normen/standaarden bevatten tal van elementen die inhoud geven aan het voorkomen van fraude. Daarnaast bevat Key2control een module die ingaat op integriteit. De onderdelen die nog gemist worden zijn misbruik en oneigenlijk gebruik, deze worden toegevoegd. We kunnen stellen dat hetgeen dat is opgenomen in het plan van aanpak "Frauderisicoanalyse" voor een groot gedeelte vervat is in Key2control. Jaarlijks wordt vanuit Key2control aan Directie en College gerapporteerd.
 - In 2023 worden eerst de processen uit het sociaal domein (Wmo en Jeugd) m.b.t. fraude (integriteit en misbruik en oneigenlijk gebruik) tegen het licht gehouden. In het sociaal domein gaat immers veel geld om en is gevoelig voor genoemde thema's. Daarna komen de andere processen uit het controleplan aan de orde.
- Over 2022 zijn het college op basis van de huidige informatie geen indicaties bekend van fraude of onrechtmatig handelen binnen de gemeente Waalwijk die een signaal vormen voor fraude in materiële zin.

Frauderisicoanalyse en beheersing in ontwikkeling

Het Auditcomité heeft begin 2023 kennis kunnen nemen van het Plan van aanpak Frauderisicoanalyse. In dit plan is de problematiek beschreven en de wijze waarop e.e.a. moet worden beheerst. In 2023 worden de navolgende stappen gezet:

1. In 2024 moet het college een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening afgeven over het boekjaar 2023. Tot 2023 gaf de accountant een dergelijk oordeel af. Om ervoor te zorgen dat de uitgaven rechtmatig tot stand zijn gekomen dient door het college een kwaliteitsbeheerssysteem in de organisatie geïmplementeerd te worden. Ter ondersteuning hiervan hebben we in 2023 het pakket Key2control aangekocht. In deze applicatie zijn voor de processen die van belang zijn in het kader van rechtmatigheid normen opgenomen waaraan ten minste moet worden voldaan. Het inrichten van een kwaliteitsbeheerssysteem is een groeiproces, waarbij we in 2023 ten minste voldoen aan de minimale vereisten van de rechtmatigheidsverantwoording. In deze applicatie is ook een component m.b.t. fraude opgenomen en dat betreft integriteit. Waalwijk heeft integriteitsbeleid vastgesteld. In 2023 wordt dit geëvalueerd en geactualiseerd. Uiteraard wordt hier jaarlijks op gerapporteerd.
2. Voor de materieel financieel kritieke processen wordt in 2023 per proces een frauderisicoanalyse opgesteld. In deze analyse worden risico's vanuit het perspectief druk, gelegenheid en rationalisatie uiteengezet en beheersmaatregelen in kaart gebracht. Voor deze processen wordt een frauderisicokaart opgesteld om in beeld te krijgen wat de risico's zijn, welke beheersmaatregelen nodig zijn en welk rest risico overblijft.
3. Een frauderisicoanalyse is zonder meer noodzakelijk, maar zeker zo belangrijk is de bewustwording bij het personeel met betrekking tot fraude. Met name de overheid waar gewerkt wordt met gemeenschapsgeld moet ervoor zorgdragen dat fraude wordt voorkomen. Mocht het toch voorkomen dan treden we adequaat op. In het kader van bewustwording wordt via de Waalwijk Academie aan dit onderwerp aandacht besteed en uiteraard behoort het afleggen van de ambtseed door nieuwe medewerkers tot de standaardprocedure.

4. Naast de hierboven genoemde hard & soft controls is de toetsing van het integriteitsbeleid belangrijk: toezien op de juiste toepassing van de regelgeving. De verantwoordelijkheid voor het beheersen van frauderisico's ligt bij de eigenaren van de primaire processen. Maar het onafhankelijk toezicht hierop vanuit Interne Controle vormt het sluitstuk. We gaan dit in 2023 verder in onze bedrijfsvoering inrichten.

Paragraaf Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant	
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
3. Vestigingsplaats	Tilburg
4. Doelstelling en openbaar belang	De Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant is een samenwerkingsverband tussen 24 gemeenten (waaronder de gemeente Tilburg) en de hulpdiensten. Om de veiligheid in de regio Midden- en West-Brabant te vergroten en beter voorbereid te zijn op rampen en crises, bundelen de 24 gemeenten, de GHOR (Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen), de brandweer en de politie de krachten. Dit houdt in dat in de Veiligheidsregio MWB en deze verschillende diensten en besturen intensief samenwerken op het gebied van crisisbeheersing, rampenbestrijding, brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij rampen en handhaving van openbare orde en veiligheid. Per 1 augustus 2010 heeft de overdracht van de lokale brandweer naar de Veiligheidsregio plaatsgevonden.
5. Relatie met programma	1. Veiligheid 1.1 Crisisbeheersing en brandweer
6. Deelnemende partijen	24 deelnemers, 1,1 miljoen inwoners, aandeel Waalwijk 4,3%. Altena, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Dongen, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Halderberge, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Moerdijk, Oisterwijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Tilburg, Waalwijk, Woensdrecht en Zundert.
7. Bestuurlijk belang	DB: n.v.t. AB: Burgemeester Ausems AB: plv. Wethouder Van den Hoven
8. Financieel belang	De kosten van de Veiligheidsregio worden gedragen door de deelnemende gemeenten. De bijdrage van Waalwijk voor 2022 is: € 2.726.301.
9. Eigen vermogen	01-01-2022: € 18.703.000 31-12-2022: € 16.476.000
10. Vreemd vermogen	01-01-2022: € 47.802.000 31-12-2022: € 50.475.000
11. Financieel resultaat	2022: € 941.000
12. Risico's	In het geval van faillissement of liquidatie dragen de gemeenten gezamenlijk de aanwezige schulden en kosten. Daarnaast blijft de gemeente verplicht voor het adequaat uitvoering geven aan de wettelijke taken.
13. Ontwikkelingen	De Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB) heeft de ambitie om in de periode 2019-2023 een betrouwbare partner te zijn in veiligheid en veerkracht. Daartoe stelt zij zichzelf de volgende hoofdoelen: <ul style="list-style-type: none"> • Haar advies is essentieel in de voorbereiding op rampen en crises en bij het signaleren en oplossen van veiligheidsvraagstukken; • Zij levert 24/7 adequate hulpverlening; • Zij is wendbaar in een continu veranderende maatschappij. Om deze ambitie te bereiken wordt ingezet op drie pijlers: <ul style="list-style-type: none"> • Het stimuleren van redzaamheid in de samenleving; • Het leveren van een bijdrage aan een veilige leefomgeving; • Het leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet. <u>Oorlog in Oekraïne</u> De oorlog in Oekraïne heeft gevolgen voor de werkzaamheden van de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant. Ze monitoren thema's die samenhangen met de oorlog zoals cyber- en nucleaire dreiging, uitval van vitale sectoren en schaarste. De verantwoordelijkheid voor de opvang ligt bij de 24 gemeenten, de veiligheidsregio heeft een coördinerende rol. Ze dragen bij aan het informatiemanagement, de coördinatie van de vluchtelingenspreiding, de ondersteuning van het

bestuurlijke afstemmingsoverleg (BAO), het inrichten van diverse crisisnoodopvangplekken en de verbinding met het land en de andere regio's. Landelijk zijn ze aangesloten bij het Knooppunt Coördinatie en Informatie Oekraïne (KCIO).

Regionale Omgevingsdienst Midden- en West Brabant (OMWB)

Regionale Omgevingsdienst Midden- en West Brabant (OMWB)	
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
3. Vestigingsplaats	Tilburg
4. Doelstelling en openbaar belang	De bestuurlijk juridische verankering van de OMWB is geborgd middels een gemeenschappelijke regeling. Doel is om een verdere verbetering tot stand te brengen in de dienstverlening bij de uitvoering van de vergunningverlening, toezicht- en handhavingstaken en in de kwaliteit en veiligheid van de werk- en leefomgeving op het gebied van milieu en asbest.
5. Relatie met programma	8. Ruimtelijke ontwikkeling, centrumontwikkeling en wonen 8.3 Wonen en bouwen
6. Deelnemende partijen	26 deelnemers, 1,1 miljoen inwoners, aandeel Waalwijk 4,3%. Altena, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Dongen, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Halderberge, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Moerdijk, Oisterwijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenberg, Tilburg, Waalwijk, Woensdrecht, Zundert, Heusden en provincie Noord-Brabant.
7. Bestuurlijk belang	DB: geen vertegenwoordiging AB: Wethouder De Jong AB: plv. Burgemeester Ausems
8. Financieel belang	De kosten van de OMWB worden gedragen door de deelnemende gemeenten. De bijdrage van Waalwijk voor 2022 is: € 777.912.
9. Eigen vermogen	01-01-2022: € 2.918.000 31-12-2022: € 3.614.000
10. Vreemd vermogen	01-01-2022: € 3.285.000 31-12-2022: € 4.060.000
11. Financieel resultaat	2022: € 583.000

12. Risico's	In het geval van faillissement of liquidatie dragen de gemeenten gezamenlijk de aanwezige schulden en kosten. Daarnaast blijft de gemeente verplicht voor het adequaat uitvoering geven aan de wettelijke taken.
13. Ontwikkelingen	<p><u>Omgevingswet</u> Er is voor de vijfde maal uitstel van de intrede van de Omgevingswet aangekondigd. Het uitstel van de Omgevingswet heeft consequenties voor de inrichting van de ICT-systemen en de trainingen.</p> <p><u>Kosteneffectiviteit, 'Van goed naar beter'</u> De realisatie van de doelen en baten van de deelprojecten loopt vooralsnog volgens planning. Het faseplan voor 2022 is grotendeels succesvol afgerond. De doorlopende projecten komen terug in het faseplan voor 2023. In totaal is er € 764.325 opgeleverd. Het doel om in 2022 vanuit het programma een besparing van € 650.000 op te leveren is daarmee bereikt. De meer behaalde opbrengsten dragen alvast bij aan het doel van 2023 om wederom € 650.000 voor de begroting op te leveren.</p>

Streekarchief Langstraat Heusden Altena

Streekarchief Langstraat Heusden Altena	
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
3. Vestigingsplaats	Heusden
4. Doelstelling en openbaar belang	<ul style="list-style-type: none"> - De zorg voor het beheer van de overgebrachte archiefbescheiden; - Toezicht op het beheer van de niet-overgebrachte archiefbescheiden; - Het bevorderen van lokaal en streek historisch onderzoek/het optreden als historisch informatiecentrum voor de gemeente Waalwijk.
5. Relatie met programma	0. Bestuur en Ondersteuning 0.1 Bestuur
6. Deelnemende partijen	3 deelnemers, 145.000 inwoners, aandeel Waalwijk 32,6 %. Altena, Heusden en Waalwijk.
7. Bestuurlijk belang	DB: Wethouder Spierings AB: Wethouder Spierings AB: plv. Wethouder van den Hoven
8. Financieel belang	De kosten van het SALHA worden gedragen door de deelnemende gemeenten. De bijdrage van Waalwijk voor 2022 is: € 348.521
9. Eigen vermogen	01-01-2022: € 287.207 31-12-2022: € 285.641
10. Vreemd vermogen	01-01-2022: € 97.071 31-12-2022: € 111.298
11. Financieel resultaat	2022: € 59.131
12. Risico's	In het geval van faillissement of liquidatie dragen de gemeenten gezamenlijk de aanwezige schulden en kosten. Daarnaast blijft de gemeente verplicht voor het adequaat uitvoering geven aan de wettelijke taken.
13. Ontwikkelingen	<ul style="list-style-type: none"> - Verdere versterking digitale dienstverlening en invulling geven aan de (soms) conflicterende eisen van nieuwe wetgeving op het gebied van privacy (AVG); - realiseren e-depot; - bijdragen aan de gemeentelijke/regionale hotspot monitor; - archieven en collecties op orde; - verdere efficiëntie van bedrijfsvoering; - aandacht voor erfgoed en cultuurhistorie; - volgen ontwikkelingen totstandkoming nieuwe archiefwet en inspelen op de eventuele wijzigingen (zoals vervroegde overbrenging); - onderzoek naar huisvesting.

GGD Hart voor Brabant

GGD Hart voor Brabant	
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (openbaar belang)

3. Vestigingsplaats	Tilburg
4. Doelstelling en openbaar belang	De GGD Hart voor Brabant is een gemeenschappelijke regeling van 19 Brabantse gemeenten met als doel een bijdrage te leveren aan de openbare gezondheidszorg, zoals voorgeschreven door de Wet publieke gezondheid. De GGD beschikt over een goede vermogenspositie.
5. Relatie met programma	7. Volksgezondheid en milieu 7.1 Volksgezondheid
6. Deelnemende partijen	19 deelnemers, 1 miljoen inwoners, aandeel Waalwijk 4,5%. Bernheze, Boekel, Boxtel, Dongen, Gilze en Rijen, Goirle, 's-Hertogenbosch, Heusden, Hilvarenbeek, Land van Cuijk (per 1-1-2022), Loon op Zand, Maashorst (per 1-1-2022), Meijerijstad, Oisterwijk, Oss, Sint-Michielsgestel, Tilburg, Vught en Waalwijk.
7. Bestuurlijk belang	DB: n.v.t. AB: Wethouder Odabasi AB: plv. Wethouder Schuijffel
8. Financieel belang	De kosten van de GGD Hart voor Brabant worden gedragen door de deelnemende gemeenten. De bijdrage van Waalwijk voor 2022 is: € 1.703.020.
9. Eigen vermogen	01-01-2022: € 7.749.000 31-12-2022: € 7.376.000
10. Vreemd vermogen	01-01-2022: € 23.834.000 31-12-2022: € 20.068.000
11. Financieel resultaat	2022: € 48.999
12. Risico's	In het geval van een faillissement of liquidatie dragen de gemeenten gezamenlijk de aanwezige schulden en kosten. Daarnaast blijft de gemeente verantwoordelijk voor het adequaat uitvoering geven aan de wettelijke taken.
13. Ontwikkelingen	De komende jaren blijven in het teken staan van verbinding tussen publieke gezondheid en het gemeentelijke sociale domein. Belangrijke ontwikkelingen zijn meer regie voor de inwoner en ondersteuning van kwetsbare inwoners.

Regionale ambulance-voorziening Brabant Midden-West-Noord

Regionale Ambulance-voorziening Brabant Midden-West-Noord	
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
3. Vestigingsplaats	Den Bosch
4. Doelstelling en openbaar belang	De Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West Noord (RAV Brabant Midden-West-Noord) is een gemeenschappelijke regeling van 38 Brabantse gemeenten met als doel het verlenen van ambulancezorg. Vanaf 2012 leveren de gemeenten die deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling geen bijdrage meer.
5. Relatie met programma	7. Volksgezondheid en milieu 7.1 Volksgezondheid

6. Deelnemende partijen	37 deelnemers, 1,7 miljoen inwoners, aandeel Waalwijk 2,7 % Altena, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Bernheze, Boekel, Boxtel, Breda, Land van Cuijk (per 1-1-2022), Dongen, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Haaren, Halderberge, 's-Hertogenbosch, Heusden, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Maashorst (per 1-1-2022), Meierijstad, Moerdijk, Oosterwijk, Oosterhout, Oss, Roosendaal, Rucphen, Sint-Michielsgestel, Steenbergen, Tilburg, Veghel, Vught, Waalwijk, Woensdrecht en Zundert.
7. Bestuurlijk belang	DB: n.v.t. AB: Wethouder Odabasi AB: plv. Wethouder Schuijffel
8. Financieel belang	De kosten van de RAV worden gedragen door de deelnemende gemeenten. De bijdrage van Waalwijk voor 2022 is: € 0,00.
9. Eigen vermogen	01-01-2022: € 14.180.000 31-12-2022: € 14.293.000
10. Vreemd vermogen	01-01-2022: € 32.686.000 31-12-2022: € 29.564.000
11. Financieel resultaat	2022: € 221.000
12. Risico's	In het geval van faillissement of liquidatie dragen de gemeenten gezamenlijk de aanwezige schulden en kosten. Daarnaast blijft de gemeente verplicht voor het adequaat uitvoering geven aan de wettelijke taken.
13. Ontwikkelingen	In het afgelopen jaar is er een voorzichtige start gemaakt met 'terug naar normaal' na de COVID-pandemie. COVID is nog op de achtergrond, maar niet meer allesoverheersend aanwezig. Er wordt gewerkt aan een nieuwe urgentie-indeling die naar verwachting in de loop van 2023 zal worden ingevoerd. Het doel van de nieuwe urgentie-indeling is dat in geval van echte spoed, in levensbedreigende situaties waarin tijd er echt toe doet, sneller bij de patiënt te zijn en in gevallen waarin dat mogelijk is, iets meer tijd te nemen voor de triage, zodat de patiënt direct op de juiste plek terecht komt en de best passende zorg krijgt. Met behulp van de nieuwe urgentie-indeling is de RAV Brabant MWN beter in staat de juiste zorg op de juiste plaats te realiseren.

Baanbrekers

Baanbrekers	
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
3. Vestigingsplaats	Zanddonkweg 14, 5144 NX Waalwijk
4. Doelstelling en openbaar belang	Baanbrekers is ontstaan op 1 januari 2013 uit de fusie van de sociale werkvoorziening (WML) en de sociale dienst (ISD). Baanbrekers voert de Participatiewet voor de Langstraat-gemeenten uit. Dit komt neer op: het verstrekken van bijstandsuitkeringen, re-integratieactiviteiten en het aanbieden van beschutte werkgelegenheid.
5. Relatie met programma	6. Sociaal domein 6.5 Arbeidsparticipatie
6. Deelnemende partijen	De deelnemende gemeenten zijn: Heusden, Loon op Zand en Waalwijk.
7. Bestuurlijk belang	DB: wethouder Spierings (plv. wethouder Odabasi) AB: wethouders Spierings en Van den Hoven (plv. wethouder Schuijffel), raadsleden Van Hamond en Den Braven.
8. Financieel belang	De kosten van Baanbrekers worden gedragen door de deelnemende gemeenten: De bijdrage van Waalwijk voor 2022 is: € 4.371.832
9. Eigen vermogen	01-01-2022: € 2.892.000 31-12-2022: € 2.938.000

10. Vreemd vermogen	01-01-2022: € 28.088.000 31-12-2022: € 31.485.000
11. Financieel resultaat	2022: € 215.000
12. Risico's	In het geval van tekorten, faillissement of liquidatie dragen de gemeenten gezamenlijk de risico's.
13. Ontwikkelingen	Een belangrijke ontwikkeling in 2022 was de inrichting en uitvoering van de nieuwe tijdelijke regeling Energietoeslag. Deze tijdelijke regeling is in september 2022 verlengd en zal ook in 2023 weer van kracht zijn. Per 1 januari 2022 is de nieuwe Wet Inburgering ingevoerd. Vanaf die datum zijn gemeenten verantwoordelijk voor de inburgering van hun nieuwkomers. De gemeenten Waalwijk en Heusden hebben de werkzaamheden hiervoor belegd bij Baanbrekers. In het eerste kwartaal 2022 is een dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen gemeenten Waalwijk, Heusden en Baanbrekers gesloten. Vanaf maart 2022 is Baanbrekers aan de slag gegaan met het uitvoeren van deze nieuwe wet.

Hart van Brabant / Midpoint

ROM/Hart van Brabant/Midpoint	
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
3. Vestigingsplaats	Tilburg
4. Doelstelling en openbaar belang	Het vorm geven van regionale samenwerking op beleidsmatig en strategisch gebied tussen de negen deelnemende gemeenten in Midden-Brabant. Op basis van de Strategische Meerjaren Agenda werken we in de regio aan drie programmalijnen: (1) Mens & Samenleving, (2) Leefomgeving & Milieu en (3) Economie, Recreatie & Toerisme. De brede economische agenda is belegd bij Midpoint, een triple helix organisatie. De Regio Hart van Brabant is een samenwerkingsverband met als doel om vanuit het beginsel van autonomie van het lokale bestuur: - een overlegstructuur in te stellen en in stand te houden, die dient om de samenwerking tussen de deelnemende gemeenten vorm te geven: - rechtens verantwoording af te kunnen leggen over de besteding van (subsidie)gelden die door andere overheden, instellingen en/of bedrijven met het oog op die samenwerking worden toegekend'; - samen te werken om regionale opgaven te identificeren en op basis daarvan gezamenlijke projecten te definiëren, te initiëren en uit te voeren.
5. Relatie met programma	0. Bestuur en Ondersteuning 0.1 Bestuur
6. Deelnemende partijen	9 deelnemers, 440.000 inwoners, aandeel Waalwijk 10,7%. Dongen, Gilze en Rijen, Goirle, Heusden, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Oisterwijk, Tilburg en Waalwijk.
7. Bestuurlijk belang	DB: Burgemeester Ausems AB: Burgemeester Ausems AB: plv. Wethouder van den Hoven
8. Financieel belang	De kosten van ROM/Hart van Brabant worden gedragen door de deelnemende gemeenten. De bijdrage van Waalwijk voor 2022 is: € 339.877.

9. Eigen vermogen	01-01-2022: € 741.817 31-12-2022: € 725.310
10. Vreemd vermogen	01-01-2022: € 1.075.553 31-12-2022: € 1.815.869
11. Financieel resultaat	2022: € 622.045
12. Risico's	In het geval van faillissement of liquidatie dragen de gemeenten gezamenlijk de aanwezige schulden en kosten. Daarnaast blijft de gemeente verplicht voor het adequaat uitvoering geven aan de wettelijke taken.
13. Ontwikkelingen	In 2022 zijn de aanbestedingsprocedures doorlopen voor nieuwe inkoop: inkoopsporen Jeugd, Wmo Begeleiding, Beschermd Wonen en Ontwikkelgericht Arbeidsmatige Dagbesteding (OAD). De afspraken zijn vastgelegd in contracten die per 1 januari 2023 ingaan. Ook is gewerkt aan de implementatie zodat vanaf 1 januari 2023 gewerkt kan worden volgens de nieuwe inkoopstrategie. Het project Maatpact is in het eerste kwartaal van 2022 succesvol afgerond. Er is een procesbegeleider Maatpact aangesteld om het vervolg te borgen na afsluiting van het project. Hiervoor zijn werkgroepen gestart.

Vennootschappen en Coöporaties

BNG (Bank Nederlandse Gemeenten)

BNG (Bank Nederlandse Gemeenten)	
2. Rechtsvorm	NV
3. Vestigingsplaats	Den Haag
4. Doelstelling en openbaar belang	BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijke belang.
5. Relatie met programma	0. Bestuur en Ondersteuning 0.5 Treasury
6. Deelnemende partijen	De Rijksoverheid (50% van de aandelen) en alle Nederlandse provincies, waterschappen en gemeenten zijn wettelijk verplicht om bij de BNG een bankrekening aan te houden. Alle verrekeningen met het Rijk vinden via de BNG plaats.
7. Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging door burgemeester Ausems. Wethouder van den Hoven (machtiging burgemeester) neemt deel aan aandeelhoudersvergadering.
8. Financieel belang	Financieel belang 29.133 aandelen á € 2,50: € 72.832,50. Dividend 2022: € 72.832,508.
9. Eigen vermogen	01-01-2022: € 5.062 miljoen 31-12-2022: € 4.615 miljoen
10. Vreemd vermogen	01-01-2022: € 143.995 miljoen 31-12-2022: € 107.459 miljoen
11. Financieel resultaat	2022: € 300 miljoen
12. Risico's	M.b.t. de kredietwaardigheid heeft de BNG een (AAA) rating.
13. Ontwikkelingen	Om het publieke domein optimaal te kunnen bedienen moet de bedrijfsvoering van BNG Bank excellent zijn. Er is in 2022 geïnvesteerd in het verbeteren van het klant – en kredietproces, zoals de doorontwikkeling van de poortwachtersfunctie en het revisieproces. BNG streeft naar reductie van zowel haar eigen CO2-uitstoot als die van haar leningenportefeuille. In

het klantpartnerschap van BNG Bank speelt duurzaamheid in bredere zin een centrale rol. De bank streeft ernaar haar klanten te helpen bij belangrijke transitievraagstukken zoals verduurzaming van vastgoed. Dit is in 2022 verder ingevuld in het 'Klimaatplan – Going Green'.

Parkmanagement

Parkmanagement	
2. Rechtsvorm	BV (gemeente Waalwijk 100% van de aandelen)
3. Vestigingsplaats	Waalwijk
4. Doelstelling en openbaar belang	Parkmanagement is een besloten vennootschap die als hoofdactiviteit het beheer, onderhoud en de beveiliging op Haven 1 t/m 8 uitvoert. De gemeente betaalt een in de begroting geraamde jaarlijkse vergoeding (ca. € 310.000) aan Parkmanagement voor het groen- en grijsonderhoud van de openbare ruimte op de bedrijventerreinen Haven 1 t/m 8. De tweede grote inkomstenbron is de bijdrage van bedrijven (ca. € 300.000) ten behoeve van diensten die Parkmanagement aanbiedt. Daarnaast zijn er inkomsten uit rendement op vermogen, wat wordt gebruikt om investeringen te doen.
5. Relatie met programma	3. Economie 3.1 Economische ontwikkeling 5. Sport, cultuur, recreatie 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie
6. Deelnemende partijen	Gemeente Waalwijk. 1 deelnemer, 49.342 inwoners, aandeel Waalwijk 100%
7. Bestuurlijk belang	Voorzitter AvA is tevens voorzitter RvC: Wim Naber Leden AvA: Burgemeester Ausems, Wethouder van den Hoven, Wethouder Spierings, Wethouder Odabasi en Wethouder Schuijffel. Leden RvC: <ul style="list-style-type: none"> • Voorzitter: Wim Naber • Commissaris: Robert van der Gouw • Commissaris: Johan Timmermans Directeur: Jan van Roessel
8. Financieel belang	De gemeente Waalwijk is 100% eigenaar van Parkmanagement.
9. Eigen vermogen	01-01-2022: € 4.463.301 31-12-2022: € 4.462.896
10. Vreemd vermogen	01-01-2022: € 68.530 31-12-2022: € 225.241

11. Financieel resultaat	2022: - € 405
12. Risico's	De risico's zijn minimaal. Risicovolle deelnemingen zijn verkocht / afgestoten.
13. Ontwikkelingen	

Enexis Holding N.V.

Enexis Holding N.V.	
2. Rechtsvorm	B.V.
3. Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
4. Doelstelling en openbaar belang	Enexis beheert het energienetwerk voor elektriciteit en aardgas in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,3 miljoen klanten (huishoudens, bedrijven en overheden) voor gas en € 2,9 miljoen klanten voor elektriciteit. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.
5. Relatie met programma	0. Bestuur en Ondersteuning 0.5 Treasury
6. Deelnemende partijen	22 aandeelhouders
7. Bestuurlijk belang	Aandeelhouder Vertegenwoordiging door Burgemeester Ausems. Wethouder Van den Hoven (machtiging burgemeester) neemt deel aan aandeelhoudersvergadering.
8. Financieel belang	344 aandelen is 1,7%
9. Eigen vermogen	01-01-2022: € 4.241.000.000 31-12-2022: € 5.441.000.000
10. Vreemd vermogen	01-01-2022: € 5.154.000.000 31-12-2022: € 4.907.000.000
11. Financieel resultaat	2022: € 1.300.000.000
12. Risico's	Enexis is financieel gezond. Enexis heeft de Standard & Poor's (S&P) rating A+ (Stable outlook) en bij Moody's Aa3 (stable outlook).
13. Ontwikkelingen	In 2022 heeft Enexis de commerciële dochter Fudura verkocht, met een opbrengst van 1,3 miljard (boekwinst € 1,1 miljard). Eind 2022 hebben de 3 regionale netbeheerders (Enexis, Alliander en Stedin) en hun aandeelhouders een onderhandelaarsakkoord bereikt met het Rijk over de voorwaarden en het proces voor een toekomstige participatie door het Rijk als door de enorme investeringsopgave met betrekking tot de energietransitie de kapitaalbehoefte de mogelijkheden van het bedrijf en de huidige aandeelhouders overstijgt. Dit akkoord over dit zogenaamde Afsprakenkader wordt voorgelegd aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 13 april 2023, evenals voorstellen omtrent de dividenduitkering Fudura en het dividendbeleid vanaf 2023.

Brabant Water N.V.

Brabant Water N.V.	
---------------------------	--

2. Rechtsvorm	N.V.
3. Vestigingsplaats	Hoofdkantoor 's-Hertogenbosch
4. Doelstelling en openbaar belang	Brabant Water wint, zuivert, transporteert en levert drink- en industriewater van hoge kwaliteit vanuit 33 waterproductiebedrijven aan ruim 2,5 miljoen inwoners en bedrijven in Noord-Brabant. Daarnaast levert het bedrijf water op maat en watergerelateerde producten en diensten in de gebonden en vrije markt. De omzet bedraagt € 192 miljoen.
5. Relatie met programma	0. Bestuur en Ondersteuning 0.5 Treasury
6. Deelnemende partijen	De aandelen zijn in handen van de Provincie Noord-Brabant (31,6%) en van 56 gemeenten in het voorzieningsgebied van Brabant Water.
7. Bestuurlijk belang	Aandeelhouder. Vertegenwoordiging door burgemeester Ausems. Wethouder Van den Hoven (machtiging burgemeester) neemt deel aan de aandeelhoudersvergadering.
8. Financieel belang	66.253 aandelen is 2.38%
9. Eigen vermogen (x 1.000)	01-01-2022: € 684.676.000 31-12-2022: € nog niet bekend
10. Vreemd vermogen (x 1000)	01-01-2022: € 534.399.000 31-12-2022: € nog niet bekend
11. Financieel resultaat (x 1.000)	2022: € nog niet bekend
12. Risico's	Beperkt.
13. Ontwikkelingen	Betrokkenheid bij implementatie Omgevingswet/visie en daarmee beschikbaarheid van drinkwater veiligstellen.

Publiek Belang Elektriciteits productie B.V.

Publiek Belang Elektriciteits productie B.V.	
2. Rechtsvorm	B.V.
3. Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
4. Doelstelling en openbaar belang	Essent had een belang van 50% in de kerncentrale in Borssele (EPZ). Delta, met ook een belang van 50%, heeft de verkoop vooralsnog via een juridische procedure tegengehouden. Daarop is het belang door de verkopende aandeelhouders van Essent in een aparte vennootschap ondergebracht.
5. Relatie met programma	0. Bestuur en Ondersteuning 0.5 Treasury
6. Deelnemende partijen	<p>Provincies: Groningen: 6,01%, Drenthe: 2,3%, Flevoland: 0,02%, Overijssel: 18,71%, Noord-Brabant: 30,83%, Limburg: 16,13%</p> <p>Gemeenten: Groningen: 3,87%, Friesland: 0,04%, Drenthe: 2,41%, Flevoland: 0,04%, Overijssel: 2,27%, Noord-Brabant: 7,57%, Limburg: 9,47%</p>

7. Bestuurlijk belang	Aandeelhouder Vertegenwoordiging door Burgemeester Ausems. Wethouder van van den Hoven (machtiging burgemeester) neemt deel aan aandeelhoudersvergadering.
8. Financieel belang	Gemeenten Noord-Brabant 7,57%.
9. Eigen vermogen	01-01-2022: € 1.532.074 31-12-2022: € 1.480.014
10. Vreemd vermogen	01-01-2022: € 6.925 31-12-2022: € 9.914
11. Financieel resultaat	2022: - € 52.060
12. Risico's	Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal in deze vennootschap.
13. Ontwikkelingen	Het doel is dat de vennootschap in 2023 zal kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

CSV Amsterdam BV

CSV Amsterdam BV	
2. Rechtsvorm	B.V.
3. Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
4. Doelstelling en openbaar belang	De primaire taak van de vennootschap is het voeren van een schadevergoedingsprocedure (op grond van invoering Wet Onafhankelijk Netbeheer "Splittingswet") tegen de Staat der Nederlanden namens de oude aandeelhouders van Essent.
5. Relatie met programma	0. Bestuur en Ondersteuning 0.5 Treasury
6. Deelnemende partijen	Provincies: Groningen: 6,01%, Drenthe: 2,3%, Flevoland: 0,02%, Overijssel: 18,71%, Noord-Brabant: 30,83%, Limburg: 16,13%. Gemeenten: Groningen: 3,87%, Friesland: 0,04%, Drenthe: 2,41%, Flevoland: 0,04%, Overijssel: 2,27%, Noord-Brabant: 7,57%, Limburg: 9,47%.

7. Bestuurlijk belang	Aandeelhouder Vertegenwoordiging door Burgemeester Ausems. Wethouder van den Hoven (machtiging burgemeester) neemt deel aan aandeelhoudersvergadering.
8. Financieel belang	
9. Eigen vermogen	01-01-2022: € 312.379 31-12-2022: € 210.079
10. Vreemd vermogen	01-01-2022: € 22.664 31-12-2022: € 13.351
11. Financieel resultaat	2022: - € 102.300
12. Risico's	Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal van de vennootschap.
13. Ontwikkelingen	CSV zal voorlopig nog voortbestaan om op eigen kosten en risico namens Deponie Zuid B.V. (vennootschap onder Attero Holding B.V.), in overleg met de aandeelhouderscommissie, het bezwaar en/of beroep te voeren tegen de Belastingdienst ten aanzien van de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. In februari 2021 heeft CSV bezwaar gemaakt tegen de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. Op het moment is CSV in gesprek met de Belastingdienst over het bezwaar. Afhankelijk van de reactie van de Belastingdienst en de kans van slagen van een eventuele gerechtelijke procedure zal in overleg met Aandeelhouderscommissie van CSV de procedure al dan niet worden voortgezet. Na afwikkeling van deze bezwaar- en eventuele gerechtelijke procedure of eventuele voortijdige beëindiging van deze procedure (bijvoorbeeld door een mogelijk compromis tussen de Belastingdienst en CSV of een besluit van de Aandeelhouderscommissie de procedure niet verder voort te zetten) zal CSV kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Stichtingen en Verenigingen

Stichtingen en Verenigingen

Niet van toepassing.

Overige verbonden partijen

Overige verbonden partijen

Niet van toepassing.

Paragraaf Grondbeleid

Grondbeleid

Algemeen

Een belangrijke taak van de gemeente als lokale overheid is de ruimtelijke ordening van het grondgebied van de gemeente. Daartoe beschikt de gemeente over de Wet ruimtelijke ordening, inclusief de Grondexploitatiewet en in het bijzonder over het bestemmingsplan of een projectafwijkingbesluit. Om tot uitvoering te komen van het bestemmingsplan is het

noodzakelijk om, aanvullend op het bestemmingsplan, over grondeigendommen te beschikken dan wel het kostenverhaal op orde te hebben indien particuliere eigenaren zelf willen ontwikkelen.

Wat zijn de doelstellingen voor de komende jaren?

Het voeren van het grondbeleid is geen doel op zich, maar een middel om maatschappelijke doelstellingen en ambities te realiseren. De doelstelling is dan ook om door middel van het voeren van het grondbeleid maatschappelijke doelstellingen en ambities te realiseren.

Hoe gaan we die doelstellingen bereiken?

Door middel van het grondbeleid kan de gemeente haar invloed uitoefenen op de wijze waarop de grond wordt gebruikt. Sturing van het grondgebruik door middel van het grondbeleid is wenselijk omdat het kan bijdragen aan de realisering van (publieke) doelstellingen op het gebied van volkshuisvesting, infrastructuur, werkgelegenheid, milieu, financiën etc.

Als gevolg van de maatschappelijke, economische en juridische ontwikkelingen én de verplichting vanuit de financiële verordening is het grondbeleid tegen het licht gehouden. Gevolg hiervan is dat in 2019 een nieuwe Nota Grondbeleid is opgesteld en is vastgesteld. Met deze Nota Grondbeleid is een basis gelegd voor een transparante en eenduidige werkwijze bij de uitvoering van het grondbeleid van de gemeente Waalwijk. De Raad heeft door vaststelling van de nota de kaders waarbinnen het College het grondbeleid kan uitvoeren, vastgesteld.

Keuzesoorten grondbeleid

De twee uiterste vormen van grondbeleid zijn (pro)actief grondbeleid en faciliterend (passief) grondbeleid. Beide vormen kennen hun voor- en nadelen. Hetgeen als een voordeel voor actief grondbeleid geldt, zal in algemene zin als een nadeel voor faciliterend grondbeleid kunnen worden aangemerkt. Ook is het mogelijk om voor een tussenvorm te kiezen, namelijk de samenwerking tussen de gemeente en private partijen.

Actief grondbeleid

Bij een actief grondbeleid is de gemeente eigenaar en voert de werkzaamheden in eigen beheer uit. De gemeente maakt zelf een plan, verwerft de grond en maakt deze bouw- en woonrijp. De gemeentelijke invloed is in dit proces maximaal. De gemeente houdt de ontwikkeling geheel in eigen hand. Inkomsten komen volledig in de gemeentekas. Daartegenover staat dat alle risico's (tegenvallers, renteverliezen, tekorten, etc.) ook voor rekening van de gemeente komen.

Uit het voeren van een actief grondbeleid vloeit voort dat de gemeente actief gronden verwerft. De meeste grondaankopen vinden plaats ten behoeve van de realisering van woningbouw en/of bedrijventerrein. Indien noodzakelijk zal de gemeente bij de uitvoering van haar actieve grondbeleid bij de verwerving van gronden gebruik maken van de instrumenten als de Wet Voorkeursrecht Gemeenten (WVG) en de Onteigeningswet.

Passief (faciliterend) grondbeleid

Niet in alle gevallen is het voor de gemeente noodzakelijk alle gronden binnen het plangebied te verwerven. De gemeente kan namelijk ook kiezen voor passief (faciliterend) grondbeleid. Bij faciliterend grondbeleid laat de gemeente de aankoop en exploitatie volledig over aan de private partijen. De gemeente heeft hier een voorwaardenscheppende rol. Ondanks dat de gemeente zelf niet actief deelneemt aan bepaalde ontwikkelingen, kan zij wel de (ruimtelijke) kaders stellen door middel van het opstellen van een bestemmingsplan, het nemen van een projectafwijkingsbesluit of het opstellen van een exploitatieplan. Daarnaast heeft de gemeente ook invloed op de inrichting en kwaliteit van het openbare gebied. De gemeente houdt in ieder geval toezicht wanneer de initiatiefnemer het openbare gebied aanlegt. In overleg met de initiatiefnemer kan ook overeengekomen worden dat de gemeente het openbare gebied aanlegt.

De gemeente zal de kosten verhalen middels het privaatrechtelijk spoor van een anterieure exploitatieovereenkomst of, indien er niet in wordt geslaagd om in de anterieure fase tot overeenstemming te komen, een posterieure exploitatieovereenkomst op basis van het

exploitatieplan of het publiekrechtelijk kostenverhaal op basis van een exploitatieplan via de omgevingsvergunning. De indruk kan ontstaan dat aan faciliterend grondbeleid geen financiële risico's zijn verbonden voor de gemeente. Dit is echter wel het geval. Bij een anterieure overeenkomst wordt een exploitatiebijdrage overeengekomen die de private partij aan de gemeente betaalt vanwege de werkzaamheden die de gemeente moet uitvoeren. In de praktijk kan blijken dat deze afgesproken bijdrage te laag is, omdat bijvoorbeeld de ambtelijke inzet hoger is dan vooraf gedacht of doordat de openbare ruimte voorzieningen die de gemeente zal aanleggen, duurder zijn dan voorzien. Anderzijds kan het ook voorkomen dat de gemeentelijke kosten lager uitvallen dan overeengekomen. Uiteraard streven wij er naar om de gemeentelijke kosten bij het afsluiten van een anterieure overeenkomst zo realistisch mogelijk te ramen.

Samenwerkingsvormen

Bouwclaimmodel

Deze bijzondere vorm van een actief grondbeleid wordt veelal gekozen als marktpartijen grondposities hebben in het plangebied. In het bouwclaimmodel verkopen de marktpartijen hun grond aan de gemeente onder de voorwaarde dat zij bij de gronduitgifte een aantal bouwrijpe kavels kunnen afnemen tegen normale exploitatieprijzen, waarmee zij hun bouwrechten veilig stellen. Evenals bij het zuiver actieve grondbeleid voert de gemeente een eigen grondexploitatie en draagt zij zorg voor het bouw- en woonrijp maken van het gebied. De marktpartijen nemen, net als bij het zuiver actieve grondbeleid, de realisatie van het vastgoed voor hun rekening.

PPS

De gemeente kan ook besluiten om in samenwerking met private partijen over te gaan tot exploitatie van grond en/of het realiseren van vastgoed. Dergelijke Publiek Private Samenwerking (PPS) kent meerdere verschijningsvormen.

De samenwerking kan plaatsvinden op basis van een samenwerkingscontract of door de oprichting van een gezamenlijke rechtspersoon.

Bij de vorming van een gezamenlijke entiteit brengen de betrokken partijen veelal de in bezit zijnde gronden gelegen binnen het plangebied in. Deze entiteit verwerft de overige benodigde gronden, maakt de gronden bouw- en woonrijp en geeft deze weer uit of zorgt voor de daadwerkelijke realisatie van vastgoed. De partners binnen een entiteit kunnen op basis van de aandelenverhoudingen aanspraak maken op de uiteindelijk gerealiseerde waardeontwikkeling.

Vaak zijn de feitelijke eigendomsverhoudingen, de beschikbaarheid van specifieke deskundigheid, het verdelen van de risico's en de wens om de regie over de ontwikkeling te voeren van begin tot het eind, de motieven voor deze vorm van grondbeleid.

Keuze vorm van grondbeleid en de rol van het college daarin

In de Nota grondbeleid 2019-2023 is aangegeven dat voor de gemeente Waalwijk alle vormen van grondbeleid (actief, passief of een mengvorm) in principe aanvaardbaar zijn omdat ze allemaal kunnen bijdragen aan het algemene belang. De feitelijke keuze voor een specifieke vorm van grondbeleid is afhankelijk van de situatie. Het primaire doel van de gemeente bij een ontwikkeling is om hiermee in maatschappelijke zin iets toe te voegen. Het maatschappelijke rendement van een ontwikkeling speelt daarmee ook een grote rol in de keuze van het grondbeleid van de gemeente. Naast het maatschappelijke rendement wordt ook gekeken naar het financiële rendement van de ontwikkeling.

De gemeente Waalwijk voert tot dusverre zowel een actief als passief grondbeleid. In het geval van de uitleglocaties heeft de gemeente tot dusverre voornamelijk een actieve grondpolitiek gevoerd. Bij herstructureringsprojecten in de bestaande kernen wordt, waar mogelijk, de uitvoering aan projectontwikkelaars overgelaten, mede door de veelal hoge verwervingskosten en eventuele saneringskosten. Dit alles onder de regie van de gemeente Waalwijk met gebruikmaking van het instrumentarium welke de wet biedt.

Materiële vaste activa

Onder de materiële vaste activa staan enerzijds de ruil- of compensatiegronden en anderzijds de gronden die door het college en de raad worden aangemerkt als mogelijk toekomstig te ontwikkelen locaties. Voor deze gronden zal te zijner tijd een exploitatieopzet aan de raad ter vaststelling worden voorgelegd dan wel door het college of raad een exploitatieovereenkomst worden gesloten.

Binnen de gronden, vallend onder de materiële vaste activa, is het niet mogelijk om rente op de boekwaarde bij te schrijven. Wel is het onder voorwaarden toegestaan om de voorbereidingskosten te activeren onder immateriële vaste activa waarbij ze in een later stadium ingebracht kunnen worden indien de gronden worden overgeheveld naar bouwgrond in exploitatie

Onder de materiële vaste activa wordt onderscheid gemaakt in de grond, bestemd voor gebiedsontwikkeling op termijn door de gemeente en de compensatiegrond/ontwikkelgrond op (middel)lange termijn.

Ontwikkelgrond op korte en middellange termijn:

De ontwikkelgronden op korte en middellange termijn betreffen de gronden die met het oog op gebiedsontwikkeling zijn verworven, maar waarvoor nog geen bestemmingsplan c.q. grondexploitatie is vastgesteld. Binnen de gemeente Waalwijk staan de volgende locaties nog te boek als ontwikkellocatie met de onderstaande boekwaarde per 31-12-2022 :

Naam	Planning	Boekwaarde	Aantal m2	Boekwaarde per m2
Poolsestraat-noord	2023-2024	€ 296.986	7.470 m ²	€ 39,76
Maasoever/Scharlo	2022-2023	€ 384.000	59.233 m ²	€ 6,48
Haven 8 oost afronding	2022-2028	€ 6.697.780	740.301 m ²	€ 9,05
Totaal		€ 7.378.766	807.004 m²	€ 9,14

Compensatiegrond/ ontwikkelgrond op lange termijn:

Dit betreffen de gronden die voornamelijk dienen als compensatiegronden bij toekomstige verwervingen en gronden die in het verleden zijn verworven met het oog op mogelijke toekomstige ontwikkeling.

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) worden bovenvermelde gronden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs mits deze lager is dan of gelijk aan de marktwaarde van de huidige bestemming (agrarische grond). Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan de marktwaarde van de huidige bestemming, dient afwaardering van de grond plaats te vinden tot aan deze marktwaarde. In de gemeentelijke administratie wordt de onbestemde grondvoorraad geadmistreerd onder de 'materiële vaste activa'. Er vindt geen toerekening plaats van kosten zoals rentekosten, beheers- en plankosten en van (pacht)opbrengsten. Deze lasten en baten worden op het product 'Diverse percelen en panden' verantwoord.

Binnen de materiële vaste activa is 1.821.022 m² verantwoord als compensatiegronden dan wel ontwikkelgrond voor de lange termijn. De totale boekwaarde hiervan bedraagt € 5.322.750,-. Per m² komt dit gemiddeld neer op een bedrag van € 2,92.

Actualisatie kostprijsberekeningen

Door het Team REW worden jaarlijks, onder verantwoordelijkheid van de manager van het team REW, alle kostprijsberekeningen (grondexploitaties) geactualiseerd. Deze actualisatie vindt plaats op een zodanig tijdstip dat de hieruit voortkomende gevolgen in de jaarrekening van het voorafgaand jaar verwerkt kunnen worden. De geactualiseerde kostprijscalculaties

zullen in de vorm van een nota grondexploitatie aan de raad worden voorgelegd, gelijktijdig met de behandeling van de jaarrekening van het desbetreffende jaar.

Het nemen van gerealiseerde winsten

Indien in het kader van de jaarlijkse actualisatie van de kostprijsberekeningen winsten per ultimo looptijd van een complex worden geprognosticeerd, dan zal deze winst worden afgeroomd.

Met ingang van 2017 is de regelgeving vanuit BBV (Beheer, Begroting en Verantwoording) dwingend gewijzigd inzake de winstneming bij een actief grondbeleid. Deze winstneming dient voortaan plaats te vinden middels de zogenaamde POC-methode (Percentage Of Completion). Over 2022 is er vanuit diverse complexen € 1.861.070,- tussentijdse winst genomen. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de Nota Grondexploitatie 2023.

De geprognosticeerde winsten voor de toekomst zien er als volgt uit:

Bedragen x € 1

2023		
Kasteellaan vm. Basisschool	€ 178.526,-	
Akkerlaan 20	€ 15.308,-	
Jacob Marisstraat	€ 28.354,-	
Afbouw haven 1 t/m 6	€ 549.463,-	
Haven 8 west	€ 3.262.091,-	
		€ 4.033.742,-
2024		
Achter de Hoven	€ 21.976,-	
Kasteellaan vm. Basisschool	€ 197.315,-	
		€ 219.291,-
2025		
Haven 8 oost	€ 23.973.325,-	
		€ 23.973.325,-
2027		
Landgoed Driessen	€ 349.613,-	

Akkerlanen	€ 6.947.947,-	
		€ 7.297.560,-
Totaal toekomstige winstprognose o.b.v. voorcalculatie		€ 35.523.918,-

Treffen voorzieningen voor te verwachten verliezen

Indien in het kader van de jaarlijkse actualisatie van de kostprijsberekeningen blijkt dat verliezen per einde looptijd van een complex onafwendbaar zijn, dient per direct, ter grootte van dat verlies op eindwaarde, een voorziening te worden getroffen ten laste van de Reserve Grondexploitatie.

Per 31 december 2022 zijn de volgende (verlies)voorzieningen getroffen voor complexen met een negatief resultaat.

Bedragen x € 1

Voorziening De Rugt	€ 1.191.994
Voorziening Drogerij 55	€ 198.122
Voorziening Laageinde 103	€ 34.569
Voorziening Poolsestraat Tiny-houses	€ 5.199
Voorziening Kasteellaan vm. Verpleegflat	€ 3.728
Voorziening Wijnruitstraat 196	€ 4.168
Totaal voorzieningen grondexploitatie per 31 december 2022	€ 1.437.780

Reserve Grondexploitatie

Binnen het grondbedrijf is een 'algemene' of 'vrije' reserve gevormd om de genoemde algemene risico's op te vangen. Voeding van deze reserve geschiedt door (tussentijdse) winstnemingen van de diverse complexen binnen het grondbedrijf. Bij verlieslatende complexen volgt echter een onttrekking.

De Reserve Grondexploitatie is de enige vrije reserve binnen de grondexploitatie. Deze is te vergelijken met de Algemene Reserve op concernniveau. De inzetbaarheid van de Reserve Grondexploitatie beperkt zich tot zaken die een duidelijk raakvlak hebben met het taakgebied grondexploitatie.

Om de risico's zoveel als mogelijk beheersbaar te houden worden jaarlijks de kostprijscalculaties van de diverse onderhanden en toekomstige exploitaties bijgesteld. Uitgangspunt is dat sprake moet zijn van reële ramingen, de normale en algemene

bedrijfsrisico's inbegrepen. Aan de reserve worden onafwendbare verliezen onttrokken en (tussentijdse) winstnemingen toegevoegd.

Door de raad is besloten het saldo van de Reserve Grondexploitatie op 5 miljoen te bepalen. Voor zover het saldo van deze reserve, bij het jaarrekeningproces, uitstijgt boven het maximum zal het meerdere worden afgestort naar de Algemene Reserve. Wanneer het saldo beneden deze 5 miljoen bedraagt, dient dit saldo aangevuld te worden tot dit minimum vanuit de Algemene Reserve. De hoogte van de Reserve Grondexploitatie wordt jaarlijks in beeld gebracht en besluitvorming vindt plaats middels de Nota grondexploitatie.

Risico's

Algemeen

Bij uitvoering van het gemeentelijk grondbeleid worden risico's gelopen. Het is moeilijk om alle risico's op voorhand te benoemen en in te schatten. In het algemeen geldt dat hoe langer de looptijd van een plan is, hoe complexer het is om de te lopen risico's in te schatten. Desalniettemin is het wel van belang om de risico's zo goed mogelijk in beeld te brengen en – waar mogelijk – in beeld te brengen wat de (financiële) gevolgen kunnen zijn voor de lopende projecten. De risico's zijn te onderscheiden in directe en indirecte risico's. De indirecte risico's vloeien voornamelijk voort uit macro-economische ontwikkelingen en veranderende wet- en regelgeving. Gelet op de aard en oorsprong van de indirecte risico's hebben deze gevolgen voor alle lopende projecten. Daarnaast zijn de indirecte risico's er divers van aard en zijn ze vaak niet gemakkelijk te duiden en te voorspellen. Naast de indirecte risico's kan een project ook te maken krijgen met projectgebonden risico's, ofwel de directe risico's. Deze directe risico's hoeven zich niet bij elk project voor te doen. Per project kunnen de directe risico's verschillend zijn. De belangrijkste indirecte en directe risico's zijn hieronder opgesomd en toegelicht.

Onroerendgoedmarkt

De onroerendgoedmarkt kan aan grote schommelingen onderhevig zijn. Er kan sprake zijn van een landelijke tendens, maar het kan soms ook regio gebonden zijn. Het is zaak om adequaat in te spelen op veranderingen in de onroerendgoedmarkt om de risico's, waaraan de gemeente is blootgesteld, zoveel mogelijk te beperken. Op de onroerendgoedmarkt spelen een tweetal elementen een rol bij de risico's die men loopt; de vraag- en aanbodzijde in relatie tot de prijsvorming.

Loon- en prijsontwikkelingen

Vooraf bij grondexploitaties met een lange looptijd moet de ontwikkeling voor lonen en prijzen bij de start van het plan voor een lange termijn ingeschat worden. Over het algemeen is er weinig aan de hand als de ontwikkeling van de kosten gelijk is aan de ontwikkeling van de opbrengsten. Stijgende loon- en bouwkosten kunnen invloed hebben op het resultaat van lopende projecten. Het is dan ook zaak om ter beheersing van de risico's die hieraan verbonden zijn de exploitatieberekeningen jaarlijks te actualiseren zodat tijdig eventuele noodzakelijke aanpassingen onderkend worden en kunnen worden bijgesteld.

Financieringslasten

Over het algemeen vormen de financieringslasten, of wel de rente een behoorlijke kostenpost binnen de grondexploitatie. Immers veelal gaan de kosten voor de baten uit. Doordat de kosten van met name grondverwerving bij langdurige projecten meestal ver voor de opbrengsten uitlopen, kunnen de rentekosten oplopen. Immers, indien sprake is van een boekwaarde waarbij de tot dan gemaakte kosten hoger zijn als de tot dan gerealiseerde opbrengsten, is over het verschil rente verschuldigd welke ten laste gaat van het exploitatieresultaat. Het is derhalve zaak om de kosten zo laat mogelijk te maken en te trachten de opbrengsten zo vroeg mogelijk te realiseren. Momenteel is de rekenrente voor de grondexploitaties erg laag waardoor het risico redelijk beperkt is.

Een andere rentetarief wat indirect raakvlakken heeft met de grondexploitatie is de hypotheekrente. Wanneer deze rente stijgt, kan dit een verminderde vraag naar woningbouw tot gevolg hebben. Indirect kan stijging van de hypotheekrente dus invloed

hebben op het exploitatieresultaat van de grondexploitatie. Ook hiervoor geldt dat de hypotheekrente momenteel historisch laag is.

Doorrekening risicoscenario's m.b.t. indirecte risico's

Wanneer de indirecte risico's zich voordoen heeft dit effect op alle lopende projecten. Om inzichtelijk te maken wat het financiële effect is van elk risico, zijn deze doorgerekend op de grote complexen. Het financiële effect betreft het verschil tussen de exploitatieberekening met in acht name van de door de raad vastgestelde parameters (zie hoofdstuk 2.4 van de Nota grondexploitatie 2023) en de exploitatieberekening waarbij het betreffende risico zich voordoet. Voor de toelichting op de risicocomponenten verwijzen we naar hoofdstuk 2.3 van de Nota grondexploitatie 2023.

In de tabel hieronder wordt weergegeven wat het effect is van een combinatie van deze risicocomponenten in een scenario waarin de rente met 1% stijgt, de looptijd van de diverse plannen met 1 jaar wordt verlengd, de kosten jaarlijks met 1% zullen stijgen terwijl de opbrengsten jaarlijks met 1% zullen afnemen en de inflatie met 0,5% stijgt. Hier is uitgegaan van ingang van de risicoprofielen per 01-01-2023.

Bedragen x € 1

RISICOPROFIEL GRONDEXPLOITATIE					
Risico-inschatting					
	Renteverhoging	Looptijd/fasering verlenging	Opbrengstendaling	Kostenstijging	Inflatie
Complex	1%	1 jaar	-1% cumulatief restant looptijd	+1% cumulatief restant looptijd	+0,5% cumulatief restant
24 Landgoed Driessen	386.130	-3.127	602.289	264.690	
39 Haven 8 West	-103.786	-44.250	10.422	-	
40 Insteekhaven	152.279	-73.446	382.731	82.846	
41 Haven 8 Oost	-31.401	-234.377	630.683	192.971	
	403.222	-355.199	1.626.124	540.507	

In de tabel hieronder wordt weergegeven wat het effect is van een combinatie van deze componenten in een scenario waarin de rente met 2% stijgt, de looptijd van de diverse plannen met 2 jaar wordt verlengd, de kosten jaarlijks met 2% zullen stijgen terwijl de opbrengsten jaarlijks met 2% zullen afnemen en de inflatie met 1% stijgt. Ook hier is uitgegaan van ingang van de risicoprofielen per 01-01-2023.

Bedragen x € 1

RISICOPROFIEL GRONDEXPLOITATIE					
---------------------------------------	--	--	--	--	--

Risico-inschatting					
	Renteverhoging	Looptijd/fasering verlenging	Opbrengstendaling	Kostenstijging	Inflati
Complex	2%	2 jaar	-2% cumulatief restant looptijd	+2% cumulatief restant looptijd	+1% cumu restan
24 Landgoed Driessen	788.446	-6.285	1.190.711	534.498	
39 Haven 8 West	-208.579	-88.943	20.843	-	
40 Insteekhaven	305.928	-147.625	761.615	166.097	
41 Haven 8 Oost	-61.271	-471.098	1.257.160	387.193	
	824.524	-713.951	3.230.330	1.087.788	

Milieuwetgeving

De strenge milieuwetgeving op het gebied van bodem, water, lucht en geluid veroorzaakt hoge kosten die zijn weerslag kan hebben op de grondexploitaties.

Op voorhand is moeilijk in te schatten hoe deze eisen zich verder zullen ontwikkelen. Wel wordt aangenomen dat de milieueisen in de toekomst alleen maar strenger zullen worden. Vooral bij langlopende projecten kan de gemeente geconfronteerd worden met aangescherpte milieueisen waardoor aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn. Recente voorbeelden hiervan zijn de discussies over luchtkwaliteit, fijnstof en externe veiligheid. In het geval van bodemverontreiniging doet zich het probleem voor dat de aard en omvang veelal niet volledig is in te schatten bij de aanvang van het plan. Ter beperking van dit risico is het van belang gedegen historisch bodemonderzoek te verrichten op de te ontwikkelen locaties.

Zijn de kosten in het kader van milieuwetgeving niet te verhalen op derden dan komen ze ten laste van de grondexploitatie. Indien de grondexploitatie dit financieel niet kan dragen dan moet er een weloverwogen besluitvorming plaatsvinden waarbij een eventueel financieel verlies afgewogen moet worden tegen het maatschappelijk belang van de voorgestane ontwikkeling. Op 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering (Wsn) in werking getreden. Hierin is wettelijk vastgelegd dat de natuur herstelt en de uitstoot van stikstof daalt door middel van het vaststellen van drie resultaatsverplichtingen voor stikstofreductie. Deels moeten deze maatregelen per provincie worden uitgewerkt in het Programma stikstofreductie en natuurverbetering.

Wetgeving en procedures

Veranderende wetgeving of jurisprudentie kan van invloed zijn op de resultaten van de lopende projecten. Sommige veranderingen zijn te verwachten, bijvoorbeeld de invoering van de Omgevingswet. Echter het komt ook voor dat we gedurende het project

geconfronteerd worden met bepaalde wetgeving en jurisprudentie. Het gevolg kan zijn dat vooraf gecalculeerde planontwikkelingskosten beduidend hoger uitvallen.

Planschade

Aanvragen om vergoeding van planschade vormen een toenemend risico. Vooral bij binnenstedelijke ontwikkelingen nemen de verzoeken om planschade toe. Wanneer de gemeente grondeigenaar is van het te ontwikkelen gebied, wordt er vooraf een inventariserend planschadeonderzoek gedaan. Hierbij wordt een reële inschatting gemaakt van de planschade voor omliggende percelen. Kosten van dit onderzoek en mogelijke uitbetaling van planschade worden ten laste gebracht van de exploitatieopzet of de Reserve grondexploitatie. Bij projecten waarbij de gemeente geen grondeigenaar is wordt een planschadeovereenkomst gesloten met de initiatiefnemer. Hierdoor heeft de gemeente bij deze projecten nagenoeg geen nadelige financiële gevolgen van mogelijke planschade. Planschade staat ook op de lijst van de te verhalen kosten op derden binnen de Grondexploitatiewet.

Uitgifte in erfpacht

Reden voor uitgifte in erfpacht is om mee te denken in het financieringsvraagstuk voor bedrijven om ze op deze wijze toch een investeringsbeslissing te laten nemen. Ten opzichte van verkoop is en blijft uitgifte in erfpacht een risico. Een erfpachter kan immers failliet gaan of betalingsproblemen hebben. In geval er wel rentelasten van de geactiveerde erfpachtgrond zijn maar geen ontvangen canon impliceert een en ander een deficit voor de gemeente. Desondanks kan de mogelijkheid van erfpacht leiden tot een hogere afzet van bedrijfsgrond wat vervolgens leidt tot een beter economisch klimaat met daaraan gekoppeld werkgelegenheid. De gemeenteraad heeft in het verleden besloten dat er terughoudend omgegaan moet worden met de uitgifte in erfpacht. Primair worden de gronden dus verkocht. Bij uitzondering kan de gemeente ook gronden in erfpacht uitgeven. Dit beleid ligt ook vast middels de Nota grondbeleid 2019-2023.

Archeologische monumenten

Als er bij de ontwikkeling van een locatie een archeologisch monument wordt aangetroffen, dienen de kosten, indien deze niet verhaald kunnen worden op derden, ten laste van de grondexploitatie gebracht te worden. Gemeenten zijn op grond van de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz) verplicht om bij vaststelling van bestemmingsplannen rekening te houden met in de bodem aanwezige en te verwachten archeologische overblijfselen.

De gemeenteraad heeft de geactualiseerde Erfgoedkaart met daarin de Archeologische beleidskaart vastgesteld op basis waarvan de noodzaak tot het verrichten van archeologisch onderzoek wordt bepaald.

Het is daarom vereist om, vooruitlopend op het in ontwikkeling brengen van een locatie met archeologische verwachtingswaarde, op basis van deze Archeologische beleidskaart, archeologisch onderzoek te verrichten. Naast de wettelijke plicht biedt dit de gemeente ook de mogelijkheid om bij te sturen naar aanleiding van het onderzoek.

Huidige economische situatie

In relatie tot een aantal hierboven geschetste risicofactoren, o.a. vastgoedmarkt, inflatie en rente, moet de gemeente Waalwijk ook anticiperen op de actuele economische situatie. Dit leidt er toe dat een inflatiepercentage voor de kostenkant is vastgesteld van 3% en voor de opbrengsten van 2%. De toe te rekenen rente is middels de voorschriften BBV berekend op 1% vanaf 1 januari 2023.

Conclusies

1. Om de hierboven opgesomde algemene risico's zoveel mogelijk beheersbaar te houden worden jaarlijks de kostprijscalculaties van de diverse onderhanden en toekomstige exploitaties bijgesteld. Uitgangspunt is dat sprake moet zijn van reële ramingen, de normale en algemene bedrijfsrisico's inbegrepen;
2. Gelijktijdig met het jaarrekeningproces wordt jaarlijks een totale bundel van de lopende grondexploitaties aan de raad ter goedkeuring voorgelegd. Eventuele

verliezen worden hiermee tijdig inzichtelijk gemaakt. De Reserve Grondexploitatie is beschikbaar als buffer;

3. Nieuwe exploitaties worden afzonderlijk ter goedkeuring aan de raad voorgelegd. Jaarlijks wordt een overzicht op hoofdlijnen van de afwijkingen ten opzichte van de laatst vastgestelde opzet vervaardigd en toegelicht;
4. Voor benoemde en onafwendbare risico's wordt, indien van toepassing, per plan een voorziening getroffen ten laste van de Reserve Grondexploitatie;
5. Voor alle overige risico's geldt de Reserve Grondexploitatie als buffer. Een saldo beneden het minimum van 5 miljoen euro is niet toegestaan en dient dan ook direct aangevuld te worden vanuit de Algemene Reserve tot dit bedrag van 5 miljoen euro. Indien bij het jaarrekeningproces een saldo boven de 5 miljoen euro ontstaat, wordt het meerdere afgestort naar de Algemene Reserve.

Het kostenverhaal is gewaarborgd door toepassing te geven aan de mogelijkheden die de Grondexploitatiewet biedt. Naast het private traject van de anterieure en de posterieure overeenkomsten met initiatiefnemers geldt het publieke spoor van kostenverhaal via de bouwvergunning als een soort vangnet om kosten te verhalen.

Complexen in uitvoering

Momenteel loopt er binnen de gemeentegrenzen van Waalwijk een groot aantal plannen zowel binnenstedelijk als in uitlegebieden waarbij er enkele plannen uitspringen; Landgoed Driessen, Afbouw Haven I t/m VI, Haven 8 west, Haven 8 Oost, Waesgeerd-west en de Rugt. Een toelichting op deze plannen is opgenomen in de jaarrekening en in de Nota grondexploitatie 2023.

Bedragen x € 1.000

Grondverwerving	77.102
Kosten bouw- en woonrijp maken	99.346
Stortingen/bijdragen	81.548
Geactiveerde plan- en beheerskosten	29.083
Niet verrekenbare BTW en overigen	163
Overige kosten	4.539
Bijgeschreven rente	32.091
Subtotaal	323.872
Af: bijdragen en opbrengsten	317.660
Boekwaarde (exclusief voorziening)	6.212

Toelichting

Grondverwerving

In 2021 hebben "verwervingen" binnen de actieve grondexploitaties plaatsgevonden middels de inbreng van gronden bij het complex Insteekhaven.

Bouw- woonrijp maken

Van de gemaakte kosten bouw- en woonrijp maken is een fors gedeelte binnen de complexen Landgoed Driessen, Haven 8 West, Haven 8 oost en Waesgeerd-West verantwoord. Verder zijn er kosten gemaakt voor o.a. de complexen Insteekhaven, Afbouw Haven 1-6 en De Rugt.

Stortingen

Door de dwingende voorschriften vanuit de BBV met betrekking tot de tussentijdse winstneming, berekend op basis van de POC-methode, moest er voortijdig winst genomen worden. Tevens zijn er complexen afgesloten met een winstneming. Deze winstnemingen zijn toegevoegd aan de Reserve Grondexploitatie. Het betreft voornamelijk de winstnemingen vanuit de complexen Afbouw Haven 1-6, Haven 7, Haven 8 West, Gebied bij Lidl en Julianastraat 36 te Waspik.

Plan- en beheerskosten

Binnen elk complex zijn plan- en beheerskosten gerealiseerd. Dit zijn voornamelijk de interne uren. Verder worden hier onder andere onderzoeken en externe advieskosten verantwoord.

Rentekosten

Over de boekwaarde per begin boekjaar wordt door het grondbedrijf rente betaald/ontvangen. De boekwaarde wordt berekend door het totaal van de ontvangsten in mindering te brengen op het totaal van de uitgaven. In 2022 wordt gerekend met een percentage van 1%, in 2023 en in volgende jaren wordt gerekend met een percentage van 1%.

Ontvangen bijdragen

Hierop worden incidentele bijdragen op verantwoord.

Opbrengst gronden

Binnen de complexen Afbouw Haven 1-6, Waesgeerd-west en De Rugt zijn opbrengsten verantwoord.

Slot

De totale boekwaarde over 2022 is gestegen van € 2.607.000 naar €6.212.161.

Paragraaf Wet Open Overheid

Wat hebben we gedaan in 2022?

De Wet open overheid (Woo) is 1 mei 2022 in werking getreden. Met deze nieuwe wet is een belangrijke stap gezet naar een opener overheid. De Woo vergroot voor iedereen de toegang tot overheidsinformatie, bevordert de actieve openbaarmaking en actualiseert de regels voor openheid en openbaarheid. De verplichting tot actieve openbaarmaking wordt gefaseerd ingevoerd (bij Koninklijk Besluit), om organisaties de tijd te geven de openbaarmaking van deze elf categorieën in te richten. Deze fasering is gebaseerd op informatiecategorie, welke zijn opgenomen in de wet.

Dit proces vraagt om een gedegen planning en voorbereiding om te voorkomen dat gevoelige informatie op straat beland. Om deze opgave te realiseren in onze gemeente is er een projectgroep samengesteld bestaande uit een jurist, privacy officer, ICT'er, communicatiespecialist, informatiebeheerder en een trainee vanuit de provincie. In 2022 is het plan van aanpak Woo herzien en is voor de verschillende te openbaren informatiecategorieën in de organisatie geïnventariseerd wat het betekent als deze openbaar moeten worden gemaakt. Daaropvolgend zijn de eerste zes categorieën openbaargemaakt. Hieronder vallen de organisatiegegevens, wet- & regelgeving, bestuursstukken, raadsstukken, Woo-verzoeken en de jaarplanningen en -verslagen. Omdat het landelijk te ontwikkelen Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI) nog niet gereed was is er voor gekozen om via onze eigen website informatie te publiceren. Voor burgers is er op waalwijk.nl een Woo-pagina ingericht waar deze informatie bij elkaar staat en publiekelijk toegankelijk en inzichtelijk zijn. Aanvullend is er een Woo-contactpersoon aangesteld, waar burgers bij terecht kunnen indien er vragen of onduidelijkheden zijn.

Voor de interne organisatie heeft de projectgroep een bewustwordingscampagne gecreëerd. Hierin is er aandacht voor de nieuwe regelgeving en wat er in onze werkwijze veranderd om de Woo te laten slagen. Deze campagne wordt in 2023 uitgerold.

Paragraaf Realisatie ombuigingen

Doelstellingen

Realisatie 2022 ombuigingen sociaal domein

Begin 2020 bleek dat, onder andere door ontwikkelingen in wetgeving, de tekorten in het sociaal domein naar 2021 toe verder opliepen. De tekorten komen zowel vanuit de jeugd (regionaal) als vanuit prijs en volume ontwikkelingen in de Wmo (lokaal). We zijn met deze tekorten aan de slag gegaan met als uitgangspunt dat de tekorten in het sociaal domein ook opgelost worden binnen het sociaal domein.

Naar aanleiding van te verwachten structureel hogere kosten voor de jeugdzorg in het Voorjaarsbericht 2019 waren eind 2019 reeds beheersmaatregelen vastgesteld. In aanvulling hierop is bij het opstellen van de Actualisering Begroting 2021 (raad 19 november 2020) samen met een extern bureau gekeken naar extra beheersmaatregelen voor de kosten Jeugdzorg en zijn beheersmaatregelen voor de kosten Wmo vastgesteld.

Van de ombuigingen wordt in deze paragraaf de feitelijke realisatie bij de jaarrekening 2022 weergegeven.

Bedragen x € 1.000	begroting 2022	realisatie 2022	verschil
O.SD.1 Beheersmaatregelen jeugd (2019)	595	595	0
O.SD.2 Extra besparing lopende beheersmaatregelen jeugd	300	300	0
O.SD.3 Aanvullende maatregelen Wmo	525	525	0
Totaal	1.420	1.420	0

O.SD | 1. Beheersmaatregelen kosten Jeugdzorg (vanuit Voorjaarsbericht 2019)

Eind 2019 zijn beheersmaatregelen voor de kosten Jeugdzorg vastgesteld naar aanleiding van een taakstelling uit het Voorjaarsbericht 2019. In 2019 was een verwacht nadeel voor de kosten Jeugdzorg voorzien van € 995.000, dat geleidelijk in de jaren daarna door effecten van deze beheersmaatregelen moest worden teruggebracht. In financiële zin betekent dit voor de jaren 2021-2025 de volgende taakstelling tot ombuigingen: 2021 € 445.000, 2022 € 595.000, 2023 € 745.000 en met ingang van 2024 structureel € 995.000 per jaar.

O.SD | 2. Extra besparing lopende beheersmaatregelen kosten Jeugdzorg

In 2020 is in aanvulling op de lopende beheersmaatregelen jeugd, waarvoor met ingang van de begroting 2024 reeds structureel een bedrag van € 995.000 is opgenomen, een second opinion gevraagd. Dit heeft geleid tot de conclusie dat op de maatregelen herindicaties bij de toegang, POH-JGGZ, plan van aanpak en verlengde jeugdwet met ingang van de begroting 2024 structureel een bedrag van € 390.000 meer bespaard kan worden.

Realisatie ombuigingen 2022 jeugdzorg (O.SD / 1 en O.SD / 2) bij Jaarrekening 2022

In 2022 bedroeg de te realiseren ombuiging voor Jeugd in totaal € 895.000. Zoals reeds in het Najaarsbericht 2022 is aangegeven is deze ombuiging per eind 2022 gerealiseerd. Enerzijds door een voordeel van de afwikkeling van de definitieve jaarcijfers 2021 vanuit Hart van Brabant en anderzijds door lagere PGB-uitgaven dan geraamd.

O.SD | 3. Aanvullende maatregelen Wmo

De in 2020 gevraagde second opinion heeft ook bekeken of er aanvullende maatregelen mogelijk zijn voor de Wmo. Conclusie was dat de beheersmaatregelen die reeds voor de jeugd waren genomen ook ingezet kunnen worden voor de Wmo. In totaal is berekend dat door gerichte training van de medewerkers van de toegang, meer differentiatie van taken en herberekening van tarieven Wmo, een extra besparing mogelijk is die oploopt tot een bedrag van € 630.000 met ingang van de begroting 2024. Voor de begroting 2022 was de ombuiging € 525.000.

Realisatie ombuigingen 2022 Wmo

Door met name lagere PGB-uitgaven dan geraamd is de ombuiging per eind 2022 gerealiseerd.

Realisatie 2022 overige ombuigingen

Realisatie overige ombuigingen 2022

In het Voorjaarsbericht 2020 is geconstateerd dat we, evenals veel andere gemeenten in onze regio en in de rest van Nederland, te maken hebben met tekorten op de begroting. We hebben daarbij aangekondigd in de Actualisering Begroting 2021 met een evenwichtig pakket aan maatregelen te komen. Naast ombuigingen in het Sociaal Domein is in de Actualisering Begroting 2021 (raad 19 november 2020) een groot aantal ombuigingen opgenomen, die in vier categorieën zijn te onderscheiden. Samengevat is de realisatie van de ombuigingen 2022 bij de jaarrekening 2022 als volgt:

Bedragen x € 1.000	begroting 2022	realisatie 2022	verschil
5.1 Organisatie	0	0	0
5.2 Efficiency & samenwerking	173	169	N 4
5.3 Versoberen & eigen verantwoordelijkheid	0	0	0
5.4 Inkomsten verhogen	111	86	N 25
Totaal	284	255	N 29

Hierna wordt per categorie een toelichting gegeven, waarbij 5.1 tot en met 5.4 een verwijzing is naar de paragrafen in de Actualisering Begroting 2021.

Over de realisatie voor jaren 2023 en verder wordt in het Voorjaarsbericht 2023 nader gerapporteerd.

5.1 Organisatie

Eén van de elementen uit het pakket aan ombuigingen is de eigen organisatie: kritisch kijken waar we door anders organiseren of verleggen van onze focus kosten kunnen besparen. Deze ombuigingen zijn bij de begroting van 2021 structureel doorgevoerd met het verlagen van de formatie op een aantal functies. Daarmee stonden er in 2022 geen ombuigingen voor 5.1 Organisatie meer open.

5.2 Ombuigingen efficiency & samenwerking

Eén van de elementen uit het pakket aan ombuigingen is efficiency & samenwerking: kunnen we gemakkelijk tegen minder kosten hetzelfde blijven doen of met eventueel gering effect. Deze ombuigingen zijn grotendeels bij de begroting van 2021 structureel doorgevoerd met het verlagen van budgetten. In 2022 stonden nog 4 ombuigingen open, waarvan er 1 niet is gerealiseerd. Dit betreft het toch nog op papier uitgeven van het inwonersjaarslag (€ 4.000 niet gerealiseerd); dit was in 2022 de laatste keer.

5.3 Ombuigingen versoberen & eigen verantwoordelijkheid

Een ander element uit het pakket aan ombuigingen is versoberen & eigen verantwoordelijkheid: vanuit de filosofie van meer eigen verantwoordelijkheid kijken we of we voorzieningen, activiteiten en dienstverlening kunnen versoberen. Hierbij houden we rekening met onderdelen waar de effectiviteit nu gering van is en/of deze nog gemakkelijk terug te draaien zijn in betere tijden. Anders kan dit leiden tot onwenselijk kapitaalverlies. Deze ombuigingen zijn bij de begroting van 2021 structureel doorgevoerd met het verlagen van budgetten. Daarmee stonden er in 2022 geen ombuigingen voor 5.3 Versoberen & eigen verantwoordelijkheid meer open.

5.4. Ombuigingen inkomsten verhogen

Eén van de elementen uit het pakket aan ombuigingen is het verhogen van de inkomsten; onder andere via tarieven: Wij vragen met lokale belastingen en tarieven een bijdrage aan onze inwoners om Waalwijk aantrekkelijker te maken voor iedereen. Zonder dit als "melkkoe" te gebruiken, willen we kijken wat hierin mogelijk is, passend bij ons voorzieningenniveau en met behoud van onze gunstige positie als gemeente met een lage lastendruk. Tot de nog te realiseren ombuigingen 2022 behoorde de ombuiging O.062 opbrengst snippergroen (€ 45.000). Die is behaald en in 2022 is de opbrengst € 25.000 hoger. De ombuiging

0.068 verhogen tarieven bouwleges voor projecten onder de € 400.000 is doorgevoerd, maar door minder grote projecten is de totaalopbrengst van de leges € 73.000 achtergebleven op de begroting. In het Najaarsbericht 2022 is al een nadeel van € 25.000 gemeld op de ombuiging hogere opbrengst zwembaden; duidelijk is dat deze structureel niet te realiseren is. In 2022 wordt dit nadeel overigens gedekt uit de reserve Corona. Als laatste is in de begroting nog een ombuiging van € 5.000 opgenomen voor het niet meer gratis verstekken van materialen bij evenementen; voor 2022 wordt dit incidenteel gerealiseerd door voordelen op de lasten.

Paragraaf Financiële gevolgen Corona crisis

In onderstaande tabel worden de mutaties van de bestemmingsreserve maatregelen coronacrisis weergegeven.

Onderwerp	Stand reserve corona 31-12-2021 incl. resultaatbestemming 2021	Waarvan stortingen in reserve corona NJB 2022	Onttrekkingen reserve corona 2022	Stand reserve corona 31-12-2022
Stand 31-12-2022 incl. resultaatbestemming 2021	2.440			2.440
<u>Stortingen</u>				
Verlaging subsidieregeling instellingen corona		300		300
Inkomstenderving gemeenten 2021 volgens decembercirculaire 2002		296		296
<u>Diverse onttrekkingen</u>				
Weekmarkt / maatregelen			-10	-10
Gederfde parkeerinkomsten			-30	-30

Maatregelen inzake horeca sporthallen			-40	-40
Maatregelen inzake zwembad			-210	-210
Culturele projecten sociaal domein			-23	-23
Extra investering inclusietraject			-15	-15
Samen RKC / Team 12			-60	-60
Diverse culturele subsidies			-62	-62
Centrum Jeugd en Gezin			-2	-2
Meerkosten corona Maatwerk dienstverlening 18+			-66	-66
Totaal bestemmingsreserve Maatregelen coronacrisis	2.440	596	-518	2.518

Financiële jaarrekening 2022

Algemeen

Algemeen

Hierna wordt via de balans per 31 december 2022, met toelichting, en de programmarekening over 2022, met toelichting, de financiële verantwoording afgelegd over het in het jaar 2022 gerealiseerde beleid.

In alle verloopoverzichten en specificaties zijn de bedragen opgenomen in duizendtallen. Hierdoor kunnen soms afrondingsverschillen ontstaan in de overzichten.

Balans per 31 december

Activa 31-12

ACTIVA		Bedragen x € 1.000,-		31-12-2022		31-12-2021	
Vaste activa	Immateriële vaste activa			255		104	
	- Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief		255		104		
	- Bijdragen aan activa in eigendom van derden						
	Materiële vaste activa			229.244		229.879	
	- Investerings met economisch nut		143.189		144.809		
	- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven		20.826		18.845		
	- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut		58.561		56.021		
	- in erfpacht		6.668		10.204		
	Financiële vaste activa				23.076		23.395
	- Kapitaalverstrekkingen						
	* Aan deelnemingen		4.992		4.992		
	- Leningen						
	* aan woningbouwcorporaties		5.047		5.155		
	* aan deelnemingen		4.370		4.375		
	- Overige langlopende leningen		8.667		8.873		
	Totaal vaste activa				252.575		253.378
	Vlottende activa	Voorraden			4.774		1.338
		- Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie		4.774		1.338	
		Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar				10.135	
- Vorderingen op openbare lichamen			7.862		2.449		
- Overige vorderingen			2.273		1.416		
Liquide middelen					963		357
- Kas- en banksaldi			963		357		
Overlopende activa					10.312		4.887
* De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel							18
* Overige Nederlandse overheidslichamen			474		76		
* Rijk			5.221		662		
- Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen			4.617		4.131		
Totaal vlottende activa					26.184		10.447
TOTAAL GENERAAL				278.759		263.825	

Totaalbedrag waarvan het recht bestaat op verliescompensatie vpb

-

1.697

Passiva 31-12

PASSIVA		Bedragen x € 1.000,-			31-12-2022		31-12-2021
Vaste passiva	Eigen vermogen				116.941		105.242
	- Algemene reserve	22.346				15.669	
	- Bestemmingsreserves	80.276				86.088	
	- Gerealiseerd resultaat	14.319				3.485	
	Voorzieningen				9.323		8.371
	Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer				114.931		119.390
	- Onderhandse leningen						
	* Van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	114.766				119.210	
	* Openbare lichamen	165				180	
	Totaal vaste passiva				241.195		233.003
Vlottende passiva	Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar				21.298		15.697
	- Overige kasgeldleningen	13.900				9.000	
	- Banksaldi	308				183	
	- Overige schulden	7.090				6.514	
	Overlopende passiva				16.266		15.125
	- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd, en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	6.321				7.404	
	- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, uitgesplitst naar de ontvangen bedragen						
	* Rijk	2.644				880	
	* Overige Nederlandse overheidslichamen	5.995				5.507	
	- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate komen van volgende begrotingsjaren	1.306				1.334	
	Totaal vlottende passiva				37.564		30.822
TOTAAL GENERAAL					278.759		263.825
	<i>Gewaarborgde leningen</i>				352.246		314.157
	<i>Garantstellingen</i>				801		851

Programmarekening over het boekjaar

Inleiding

Tot de jaarlijkse exploitatielasten worden gerekend de periodiek terugkerende kosten zoals salarissen, exploitatiesubsidies, exploitatiekosten van gebouwen, afschrijvingen op investeringen, rentekosten, enzovoorts.

De baten van de exploitatie kunnen bestaan uit gemeentelijke belastingen, retributies en bijdragen, inkomsten uit gemeentelijke bezittingen en bedrijven, uitkeringen uit het gemeentefonds en doeluitkeringen van rijk en provincie.

De lay-out van de rekening van baten en lasten is in hoofdlijnen niet gewijzigd ten opzichte van vorig jaar. Per beleidsveld is een specificatie gegeven naar de onderliggende producten, en er is een overzicht opgenomen van de voorgeschreven taken, volgens de vernieuwing BBV per beleidsveld. In de toelichting op de programmarekening zijn de belangrijkste verschillen in de exploitatielasten nader geanalyseerd en verklaard.

Daarnaast wordt in de toelichting op de programmarekening nog ingegaan op een aantal relevante ontwikkelingen, en zijn nadere analyses en onderbouwingen opgenomen.

Overzicht resultaten per beleidsveld

Resultaten per beleidsveld

In onderstaand overzicht zijn de algemene dekkingsmiddelen, de post onvoorzien en de overhead apart zichtbaar. Deze bedragen zijn uit de diverse totalen van de beleidsvelden gehaald. De totalen per beleidsveld sluiten daarom niet aan bij de overzichten die verderop zijn opgenomen.

In de kolom "lasten" van de "begroting ná wijziging 2022" is bij beleidsveld 0 het saldo van de begrotingsruimte 2022, zijnde € 6.646.000 begrepen. Dit saldo is als volgt opgebouwd:

Saldo primaire begroting 2022	€ 1.679.000
Saldo uit najaarsbericht 2021 mbt 2022	€ 2.446.000
Saldo voorjaarsbericht 2022	-/- € 1.574.000
Saldo najaarsbericht 2022	€ 4.095.000
Saldo begrotingsruimte 2022	€ 6.646.000

Het begrotingssaldo is op deze manier verwerkt, omdat de begroting op 0 moet sluiten. Dit betekent feitelijk dat het "gerealiseerde totaal saldo baten en lasten" van de begroting ná wijziging een positief saldo geeft van € 991.000. Dit is dan het saldo vóór mutaties reserves, ofwel het begrotingsresultaat vóór bestemming.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroting voor wijziging 2022			Begroting na wijziging 2022			Jaarrekening 2022			Resultaat 2022
Programma	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	
Producten beleidsveld 0 Bestuur en ondersteuning	6.169	-1.370	4.799	14.867	-4.892	9.975	8.589	-6.933	1.656	8.319
Producten beleidsveld 1 Veiligheid	5.510	-30	5.480	5.453	-30	5.423	4.986	-131	4.855	568
Producten beleidsveld 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	6.652	-285	6.367	6.789	-472	6.316	6.887	-756	6.131	186
Producten beleidsveld 3 Economie	17.790	-16.727	1.063	18.068	-16.726	1.342	4.148	-4.783	-635	1.977
Producten beleidsveld 4 Onderwijs	7.808	-1.489	6.319	9.044	-2.531	6.513	8.293	-2.079	6.214	299
Producten beleidsveld 5 Sport, cultuur en recreatie	19.204	-4.380	14.824	19.170	-4.077	14.882	18.769	-4.826	13.943	1.151
Producten beleidsveld 6 Sociaal domein	57.775	-14.021	43.754	65.951	-13.704	52.247	67.699	-19.362	48.337	3.910
Producten beleidsveld 7 Volksgezondheid en milieu	10.638	-1.101	9.537	12.182	-1.246	10.936	12.564	-1.257	11.307	-371
Producten beleidsveld 8 Volkshuisv., RO en sted.vernieuw.	10.133	-5.185	4.948	10.880	-5.185	5.695	8.865	-3.112	5.753	-58
Subtotaal beleidsvelden	141.679	-44.588	97.091	162.404	-48.863	113.330	140.799	-43.238	97.562	15.979
Algemene dekkingsmiddelen										
Lokale heffingen	1.646	-26.692	-25.046	1.456	-26.955	-25.499	1.598	-27.375	-25.777	278
Algemene uitkeringen	0	-82.755	-82.755	0	-95.432	-95.432	0	-97.376	-97.376	1.944
Dividend	4	-52	-48	4	-52	-48	43	-386	-343	296
Saldo financieringsfunctie	-617	-163	-780	-352	-111	-463	-278	-111	-389	-74
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	1.033	-	-	1.108	-	-	1.363	-	-	2.443
		109.662	108.629		122.551	121.442		125.248	123.885	
Overhead	13.761	-239	13.522	13.904	-236	13.668	15.115	-489	14.626	-958
Onvoorzien	100	0	100	100	0	100	0	0	0	100
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	156.573	-	2.084	177.516	-	5.655	157.277	-	-11.698	17.564
		154.489			171.650			168.975		
Mutaties res. beleidsveld 0 Bestuur en ondersteuning	1.685	-697	988	3.409	-4.741	-1.332	3.404	-4.556	-1.153	-180

Mutaties res. beleidsveld 1 Veiligheid	0	-340	-340	0	-340	-340	0	-142	-142	-198
Mutaties res. beleidsveld 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	0	-445	-445	1.863	-1.742	122	1.863	-1.665	199	-77
Mutaties res. beleidsveld 3 Economie	0	-200	-200	0	-210	-210	2.479	-766	1.713	-1.924
Mutaties res. beleidsveld 4 Onderwijs	200	-632	-432	200	-835	-635	318	-195	123	-758
Mutaties res. beleidsveld 5 Sport, cultuur en recreatie	0	-619	-619	133	-1.229	-885	326	-1.218	-891	-205
Mutaties res. beleidsveld 6 Sociaal domein	0	-340	-340	455	-2.155	-1.700	455	-1.397	-942	-759
Mutaties res. beleidsveld 7 Volksgezondheid en milieu	28	-298	-270	391	-579	-188	391	-1.142	-751	563
Mutaties res. beleidsveld 8 Volkshuisv., RO en sted.vernieuw.	214	-640	-426	7.427	-7.913	-486	7.506	-8.282	-776	290
Subtotaal mutatie reserves	2.127	-4.211	-2.084	13.878	-19.744	-5.655	16.742	-19.363	-2.621	-3.245
Gerealiseerde resultaat	158.700	-158.700	0	191.394	-191.394	0	174.019	-188.337	-14.319	14.319

Taakvelden per beleidsveld

In onderstaand overzicht worden per beleidsveld de taken weergegeven.
Bedragen x € 1.000

Taken per beleidsveld		Lasten 2022	Baten 2022	Saldo 2022
TK_0.1	Bestuur	2.948	-11	2.936
TK_0.2	Burgerzaken	1.209	-626	582
TK_0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	4.108	-6.874	-2.766
TK_0.4	Overhead	15.115	-489	14.626
TK_0.5	Treasury	-194	-526	-720
TK_0.61	OZB woningen	601	-6.538	-5.937
TK_0.62	OZB niet-woningen	108	-7.217	-7.109
TK_0.63	Parkeerbelasting	1	-1.158	-1.158
TK_0.64	Belasting overig	39	-380	-341
TK_0.7	Alg.uitkering en overige uitk.gem.fonds	0	-97.376	-97.376
TK_0.8	Overige baten en lasten	178	-19	159
TK_0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	322	0	322
TK_0.10	Mutaties reserves beleidsveld 0	3.404	-4.556	-1.153
Beleidsveld 0	Bestuur en Ondersteuning	27.838	-125.772	-97.934
TK_1.1	Crisisbeheersing en brandweer	2.717	-50	2.667
TK_1.2	Openbare orde en veiligheid	2.269	-81	2.189
TK_0.10	Mutaties reserves beleidsveld 1	0	-142	-142
Beleidsveld 1	Veiligheid	4.986	-273	4.714
TK_2.1	Verkeer en vervoer	6.197	-731	5.466
TK_2.2	Parkeren	653	-1	652
TK_2.3	Recreatieve havens	37	-24	13
TK_2.4	Economische havens en waterwegen	602	-173	429
TK_0.10	Mutaties reserves beleidsveld 2	1.863	-1.665	199
Beleidsveld 2	Verkeer, vervoer en waterstaat	9.352	-2.594	6.758
TK_3.1	Economische ontwikkeling	1.021	-530	491
TK_3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.269	-4.213	-1.944
TK_3.3	Bedrijfsloket en -regelingen	652	-316	335
TK_3.4	Economische promotie	227	-476	-249
TK_0.10	Mutaties reserves beleidsveld 3	0	-231	-231
TK_0.10	Mutaties reserves GREX beleidsveld 3	2.479	-536	1.944
Beleidsveld 3	Economie	6.648	-6.302	346
TK_4.1	Openbaar basisonderwijs	1	0	1
TK_4.2	Onderwijshuisvesting	4.384	-359	4.025
TK_4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.908	-1.720	2.188
TK_0.10	Mutaties reserves beleidsveld 4	318	-195	123
Beleidsveld 4	Onderwijs	8.611	-2.274	6.337
TK_5.1	Sportbeleid en activering	1.282	-382	900
TK_5.2	Sportaccommodaties	5.535	-2.768	2.767
TK_5.3	Cultuurpresentatie,promotie,participatie	2.920	-738	2.182
TK_5.4	Musea	1.971	-533	1.438
TK_5.5	Cultureel erfgoed	177	-33	145
TK_5.6	Media	1.436	-283	1.153
TK_5.7	Openbaar groen en (openlucht)recreatie	5.447	-89	5.358
TK_0.10	Mutaties reserves beleidsveld 5	326	-1.218	-891
Beleidsveld 5	Sport, cultuur en recreatie	19.095	-6.044	13.051
TK_6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	8.573	-5.629	2.944
TK_6.2	Wijkteams	5.731	-16	5.715
TK_6.3	Inkomensregelingen	19.783	-13.243	6.540
TK_6.4	Begeleiden participatie	10.347	0	10.347
TK_6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.062	-52	1.009
TK_6.71	Maatwerk dienstverlening 18+	9.665	-362	9.303
TK_6.72	Maatwerk dienstverlening 18-	11.388	-60	11.328

TK_6.82	Geescaleerde zorg 18-	1.151	0	1.151
TK_0.10	Mutaties reserves beleidsveld 6	455	-1.397	-942
Beleidsveld 6	Sociaal domein	68.154	-20.759	47.396
TK_7.1	Volksgezondheid	1.940	-31	1.910
TK_7.2	Riolering	2.669	-4.253	-1.585
TK_7.3	Afval	4.374	-5.757	-1.384
TK_7.4	Milieubeheer	3.035	-122	2.913
TK_7.5	Begraafplaatsen en crematoria	546	-345	201
TK_0.10	Mutaties reserves beleidsveld 7	391	-1.142	-751
Beleidsveld 7	Volksgesondheid en milieu	12.954	-11.651	1.304
TK_8.1	Ruimtelijke ordening	2.201	-81	2.120
TK_8.2	Grondexploitatie niet bedrijventerrein	3.230	-2.915	315
TK_8.3	Wonen en bouwen	3.444	-1.392	2.051
TK_0.10	Mutaties reserves beleidsveld 8	7.460	-8.019	-559
TK_0.10	Mutaties reserves GREX beleidsveld 8	46	-263	-218
Beleidsveld 8	Volkshuisvesting, RO, stedelijke vernieuwing	16.380	-12.670	3.710
Totaal		174.019	-188.338	-14.319

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

In 2022 heeft er geen stelsel- dan wel schattingswijziging plaatsgevonden ten opzichte van 2021.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het betreffende balanshoofd anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarden.

Strategische gronden worden gewaardeerd op basis van verkrijgingsprijs of duurzaam lagere marktwaarde (onder de huidige bestemming). Dit is conform de bestaande waarderinggrondslagen voor gronden en terreinen onder de MVA.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De uitkering uit het gemeentefonds is opgenomen conform de laatste gepubliceerde circulaire gemeentefonds van 2022, zijnde de decembercirculaire 2022.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baat genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen casu quo schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is hetzelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) wordt wel een verplichting opgenomen.

Bedragen > € 50.000, welke een incidenteel karakter hebben, zijn in het overzicht van incidentele baten en lasten per beleidsveld afzonderlijk opgenomen.

Balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. Deze afschrijving vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden eveneens afgeschreven in 5 jaar.

Bijdragen aan activa van derden worden afgeschreven conform de nota van waarderings- en afschrijvingsbeleid. Hierbij geldt echter dat de afschrijvingstermijn maximaal gelijk is aan de afschrijvingstermijn die door de derde wordt gehanteerd.

Materiële vaste activa

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (in casu de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen).

Investerings met economisch nut/investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden zijn op de betreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf een jaar na ingebruikname lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur. Een enkele uitzondering daargelaten, wordt er geen rekening gehouden met een eventuele restwaarde. De afschrijvingstermijnen zijn in de nota waarderings- en afschrijvingsbeleid vastgelegd. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

Volledigheidshalve wordt nog opgemerkt dat op investeringen die vóór 2004 zijn gedaan soms extra is afgeschreven zonder economische noodzaak (ter verlichting van toekomstige lasten). Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn vastgelegd in de nota "waarderings- en afschrijvingsbeleid" van de gemeente Waalwijk. Deze nota wordt periodiek geactualiseerd en aan de raad ter vaststelling voorgelegd. Enkele belangrijke uitgangspunten in het afschrijvingsbeleid zijn:

- Investerings kleiner dan € 10.000 worden direct ten laste van de exploitatie gebracht;
- Bij afschrijving wordt geen rekening gehouden met een restwaarde;
- Standaard wordt de lineaire methode gehanteerd voor afschrijven;
- In bepaalde gevallen wordt annuïtair afgeschreven; bijvoorbeeld als kapitaallasten van investeringen gedekt worden door huuropbrengsten, heffingen en rechten etc.;
- De afschrijvingstermijnen worden bepaald op basis van de economische levensduur, dan wel de technische levensduur.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Infrastructuurle werken in de openbare ruimte, zoals wegen, pleinen en bruggen, viaducten en parken worden afgeschreven in overeenstemming met de vastgestelde termijnen in de nota "waarderings- en afschrijvingsbeleid". De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven).

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen

tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs, zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt boven de verkrijgingprijs.

Vlottende activa

Vorraden

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), evenals een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Als in het kader van de jaarlijkse actualisatie van de kostprijsberekeningen winsten per ultimo looptijd van een complex worden geprognosticeerd, dan zal deze winst jaarlijks worden genomen op basis van de voortgang van het project. De gehanteerde rekenregel wordt aangeduid als de POC-methode, ofwel Percentage of Completion.

Voorzieningen zijn getroffen voor te verwachten verliezen in de grondexploitatie. Hieraan liggen geactualiseerde exploitatieberekeningen te grondslag.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa zijn tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen zijn gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn.

Vaste schulden

Vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. In de toelichting op de balans is hierover nadere informatie opgenomen.

Toelichtingen financieel verslag en algemeen

Jaarrekeningresultaat

Het rekeningsaldo over 2022 is € 14.319.000 voordelig. In het onderstaande overzicht wordt dit nader uitgesplitst.

bedragen x € 1.000

Saldo exclusief grondexploitatie	V	9.972		
----------------------------------	---	-------	--	--

Saldo grondexploitatie	V	1.726		
Saldo exclusief mutaties reserves			V	11.698
Mutaties reserves grondexploitatie	N	1.726		
Mutaties overige reserves	V	4.347		
Saldo mutaties reserves			V	2.621
Resultaat van de rekening van baten en lasten			V	14.319

Budgetoverheveling 2022 naar 2023

Bij het najaarsbericht 2022 is door de raad in december besloten om in totaal voor € 1.902.000 aan budgetten over te hevelen van 2022 naar 2023 en om bij de jaarrekening de precieze hoogte van de werkelijk over te hevelen budgetten te bepalen. Dit bedrag is onderverdeeld in overhevelingen ten laste van de exploitatie, zijnde € 749.000 en overhevelingen die ten laste van reserves of voorzieningen komen, € 1.153.000. Bij deze jaarrekening komen de overhevelingen van budgetten die ten laste van de exploitatie komen nu werkelijk uit op € 674.000, € 75.000 lager dan eerder was ingeschat. Bij de resultaatbestemming van de jaarrekening wordt daarom het bedrag van € 674.000 gestort in de AR. Het via andere reserves over te hevelen bedrag komt werkelijk uit op € 1.382.000. Voor een nadere toelichting op de budgetoverhevelingsvoorstellen: zie het volgende document Budgetoverhevelingen

Bedragen x € 1.000

NIET BESTEDE BUDGETTEN DIE WORDEN OVERGEHEVELD NAAR 2023					
Product	Productomschrijving	Betreft	Bedrag cf najaarsbericht	Bedrag werkelijk over te hevelen	Dekking vanuit reserves
504	Onderhoud openbaar groen	Stimulering groen beleidsplan/pilot groene parkeerplaatsen	25	24	
511	Sportbeleid	Sportbeleid	234	202	
604	Sociaal cultureel werk	Subsidieregeling instellingen Corona	72	62	
607	Allochtonenbeleid	Wet Inburgering	50	56	
607	Allochtonenbeleid	Begeleiding doelgroepen	40	40	
630	Samenkracht en burgerparticipatie	WMO beleidsplan	128	132	

973	Algemene personeelskosten	Vanzelfsprekend goed op weg	100	48	
990	Team IBF	Invoering Wet Open Overheid	100	110	
Overgehevelde budgetten ten laste van de exploitatie			749	674	
102	Openbare orde en veiligheid	Ambities en veiligheid	214	219	219
102	Openbare orde en veiligheid	Preventieve interventie basisschoolleerlingen	80	188	188
411	Lokaal onderwijsbeleid	Waalwijk stad met kennis en talent	172	128	128
504	Onderhoud openbaar groen	Tegemoetkoming waardevolle bomen particulieren	24	11	11
509	Kunst en kunstzinnige vorming	Uitvoeringsprogramma cultuur	55	50	50
604	Sociaal cultureel werk	Uitvoering evenementenbeleid	33	50	50
609	Jeugdwerk	Integraal jeugd- en jongerenbeleid	100	111	111
630	Samenkracht en burgerparticipatie	Echtscheidingsloket	75	146	146
706	Riolering en waterzuivering	Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater (IWW)	400	479	479
Overgehevelde budgetten ten laste van reserves/voorzieningen			1.153	1.382	1.382

Aanvullende overhevelingen

Naast de overhevelingen waarover de raad bij het Najaarsbericht 2022 heeft besloten en waarvan de definitieve bedragen in de jaarrekening 2022 zijn bepaald, dient er nog een aantal posten te worden overgeheveld. Dit komt enerzijds voort uit de Decemercirculaire 2022 van de algemene uitkering, die op 21 december 2022 is verschenen.

De raad is over de financiële effecten daarvan geïnformeerd via raadsinformatiebrief 009-23; zie: <https://waalwijk.notubiz.nl/document/12376562/2>

Het rijk werkt op kasbasis en heeft daarbij nog in 2022 middelen beschikbaar gesteld, die in 2023 tot uitgaven voor de gemeente Waalwijk gaan leiden. Dit betreft:

Energietoeslag	€ 1.324.000
Bijzondere bijstand	€ 93.000
Voorkomen discriminatie naar herkomst	€ 16.000
Subtotaal	€ 1.433.000
Compensatie meerkosten aanbieders zorg	€ 56.000

(afpraak VNG – Rijk)

Totaal € 1.489.000

De bovenste 3 posten zijn in de raadsinformatiebrief toegelicht, de post Compensatie meerkosten aanbieders zorg nog niet. Deze post heeft betrekking op het volgende: Bij nader inzien blijkt in de Decemercirculaire 2022 nog een post te hebben gezeten, die eerder niet in beeld is geweest, namelijk € 56.000 voor compensatie meerkosten aanbieders zorg. De VNG heeft met het Rijk afspraken gemaakt over de vergoeding van meerkosten door de coronacrisis en hiervoor extra middelen beschikbaar gesteld. Voor 2022 gaat het, net als in 2021, om de meerkosten die aanbieders maken om de zorg te continueren, in het bijzonder door het volgen van de richtlijnen van het RIVM. Door het college is op 21 maart 2023 hieraan tegemoet gekomen; daartoe dient de € 56.000 te worden overgeheveld via resultaatbestemming bij de jaarrekening 2022. Anderzijds wordt er een bedrag van € 385.000 overgeheveld conform het Actieplan aanpak energie-armoede .

Liquiditeitspositie

Eind 2021 was sprake van een positief saldo in rekening-courant van circa € 155.000 en waren kasgeldleningen opgenomen tot een bedrag van € 9.000.000.

Eind 2022 was sprake van een positief saldo in rekening-courant van circa € 640.000 en waren kasgeldleningen opgenomen tot een bedrag van € 13.900.000.

Reserves/eigen vermogen

Het totaal van het eigen vermogen (reserves + rekeningresultaat) van de gemeente bedraagt per 31 december 2022 € 114.760.000. De specificatie is als volgt:

Bedragen x € 1.000

Algemene reserve	22.346	
Boekwinst aandelen bouwfonds	4.287	
Bestemmingsreserves	34.004	
Geblokkeerde reserves	41.984	
Nog te bestemmen resultaat	14.319	
TOTAAL		116.940

Belangrijkste mutaties

Hieronder volgen enkele belangrijke mutaties:

Bedragen x € 1.000

Beleidsveld 0 Bestuur en ondersteuning

Van het resultaat van de jaarrekening 2021 ad. € 3.485 is een bedrag € 1.734 gestort in de Algemene Reserve, € 1.371 in de reserve maatregelen coronacrisis en € 380 in de bestemmingsreserve kleine reconstructies onderhoud wegen . Een bedrag van € 560 is onttrokken in verband met de budgetoverheveling vanuit 2021.

Beleidsveld 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Vanuit de Algemene Reserve is € 1.033 onttrokken ten behoeve van het vormen van een geblokkeerde reserve Entree Centrum. In de reserve onderhoud wegen is € 830 gestort en €226 onttrokken.

Beleidsveld 3 Economie

Een bedrag van € 1.944 is gestort in de reserve Grondexploitatie als gevolg van winstneming.

Beleidsveld 4 Onderwijs

Vanuit de Algemene Reserve is € 200 gestort in de reserve onderwijshuisvesting. Uit de beleidsreserve is € 123 onttrokken voor 'Stad van kennis en talent'.

Beleidsveld 5 Sport, cultuur en recreatie

In de reserve baggeren is € 186 gestort. Uit de reserve maatregelen coronacrisis is € 250 onttrokken voor de dekking van diverse nadelen bij zwembad Olympia en de horeca sporthallen als gevolg van de coronacrisis.

Beleidsveld 6 Sociaal domein

Als gevolg van budgetoverhevelingen vanuit 2021 is een bedrag van € 668 onttrokken uit de Algemene Reserve. Uit de reserve sociaal domein is € 322 onttrokken voor inhuur personeel. Voor het toegankelijkheid maken van accommodaties is € 155 onttrokken uit de Algemene Reserve.

Beleidsveld 7 Volksgezondheid en milieu

In de reserve Duurzaamheid is € 317 gestort. Uit de Algemene Reserve is € 250 onttrokken voor asbestsanering. Voor budgetoverhevelingen 2021 is een bedrag van € 181 onttrokken uit de Algemene Reserve

Beleidsveld 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Het surplus van de reserve grondexploitatie per 1-1-2022 is gestort in de Algemene reserve, zijnde € 6.400. Bij het voorjaarsbericht 2022 is de reserve Leefbaarheid opgeheven en het resterende bedrag van € 963 is gestort in de Algemene reserve. Uit de beleidsreserve is € 450 onttrokken voor ambities fysiek domein.

Financieringspositie

De financieringspositie per 31-12-2022 is als volgt:

Bedragen x € 1.000

Totaal eigen vermogen (incl. rekeningsaldo)	116.940	
Totaal voorzieningen	9.323	
Saldo opgenomen leningen	114.931	
Subtotaal		241.194
Boekwaarde activa	252.575	
Boekwaarde gronden	4.774	

Subtotaal		257.349
Financieringstekort per 31 december 2022		16.155

Eind 2022 is sprake van een financieringstekort van € 16.155.000, per eind 2021 was dit € 21.712.000. De financieringsbehoefte is eind 2022 € 257.349.000.

De investeringen zijn in belangrijke mate afgedekt met vaste geldleningen, met overigens wisselende looptijden (variërend van 5 tot 30 jaar). De looptijd voor de vaste leningen wordt bepaald aan de hand van de liquiditeitsprognoses op het moment van afsluiten van de betreffende lening.

In onderstaand overzicht zijn de boekwaarden van de gronden meerjarig afgezet tegen het totaal van de balans en het totaal van de vaste activa.

Bedragen x € 1.000.000

	2018	2019	2020	2021	2022
Balanstotaal	278	269	269	264	279
Boekwaarde gronden (excl. voorzieningen)	33	12	14	3	6
Vaste activa	235	246	245	253	253
Boekwaarde grond / balanstotaal x 100%	12%	4%	5%	1%	2.2%
Boekwaarde grond / vaste activa x 100%	14%	5%	6%	1%	2,4%

Schatkistbankieren

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen bij de schatkist aan te houden. Gemeenten hoeven pas te schatkistbankieren als ze meer dan 2% van hun begrotingstotaal aan overtollige middelen hebben. Voor Waalwijk gaat het om een grensbedrag van circa € 3.140.000. In 2022 zijn we onder de grens van 2% gebleven en zodoende zijn er geen middelen overgeboekt naar de schatkist.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar 2022			
(1)	Drempelbedrag	3.140			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	152	66	206	975
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	2.988	3.074	2.934	2.165
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar 2022			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	157.021			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	157.021			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4a)*2%	Drempelbedrag	3.140			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	13.696	6.028	18.955	89.731
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	152	66	206	975

In bovenstaand overzicht geen wij alleen de positieve banksaldi van onze bankrekeningen weer.

Verloop algemene reserve

De algemene reserve is in de loop van het boekjaar toegenomen met € 6.677.000 tot circa € 22.346.000. Van de mutaties in de algemene reserve kan de volgende samenvatting worden gegeven:

Bedragen x € 1.000

Stand per 1 januari 2022	15.669
Bestemming jaarrekeningresultaat 2021 conform raadsbesluit	1.733
Onttrekking conform primaire begroting	350
Onttrekking in verband met budgetoverheveling	918

Onttrekking op grond van begrotingswijzigingen 2022	1.215
Storting op grond van begrotingswijzigingen 2022	7.427
Saldo per 31 december 2022	22.346

Toelichting op de balans per 31 december 2022

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

Bedragen x € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief	104	255
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	0	0
Totaal	104	255

Het volgende overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de immateriële vaste activa weer:

Bedragen x € 1.000

Immateriële vaste activa	Boekwaarde 1-1-2022	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Bijdrage van derden	Boekwaarde 31-12-2022
Kosten onderzoek en ontwikkeling	104	152				255
Bijdrage aan activa van derden	0					0
Totaal	104	152				255

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Bedragen x € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
Gronden uitgegeven in erfpacht	10.204	6.668
Investerings met een economisch nut	144.809	143.188
Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden	18.845	20.826

geheven		
Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	24.488	23.347
Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut na 2017	31.533	35.214
Totaal	229.879	229.243

Voor een aantal investeringen zijn bestemmingsreserves aanwezig. Deze reserves dienen ter dekking van kapitaallasten van de betreffende investeringen. Verderop in de toelichting onder de passiva staan deze reserves vermeld onder "geblokkeerde reserves".

Met ingang van 1 januari 2017 heeft er een wijziging van de BBV plaatsgevonden. Deze wijziging houdt in dat er niet meer versneld mag worden afgeschreven. Voor een goed inzicht is het verplicht om in het verloopoverzicht de scheiding aan te brengen van investeringen met maatschappelijk nut vóór 1 januari 2017 en investeringen met maatschappelijk nut van daarna.

Het volgende overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de van de Materiële vaste activa investeringen met economisch nut, inclusief in erfpacht gegeven gronden, economisch nut met heffing, maatschappelijk nut vóór en ná 2017 weer:

Materiële vaste activa Bedragen x € 1.000	Boekwaarde 1-1-2022	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2022
Economisch nut							
Gronden en terreinen	36.288	365	3.537				33.116
Warme gronden	7.680	42	301				7.421
Woonruimten	177			6			170
Bedrijfsgebouwen	95.125	1.499		2.534	1		94.089
Grond, weg- en waterbouw	8.922	137		352	81		8.626
Vervoermiddelen	826			161			665
Machines, apparaten en installaties	2.964	320		424	8		2.853
Overige materiële vaste activa *	3.032	422		531	6		2.916
Totaal economisch nut	155.013	2.786	3.838	4.009	95	0	149.857
Economisch nut, dekking door heffing							
Grond, weg- en waterbouw	18.105	2.355		359	92		20.010
Vervoermiddelen	298			8			290
Machines, apparaten en installaties	265	27		20			272
Overige materiële vaste activa	177	103		26			254
Totaal economisch nut, dekking door heffing	18.845	2.486	0	413	92	0	20.826
Maatschappelijk nut voor 2017							
Grond, weg- en waterbouw	24.442			1.136			23.306
Overige materiële vaste activa	46			5			41
Totaal Maatschappelijk nut voor 2017	24.488	0	0	1.141	0	0	23.347
Maatschappelijk nut na 2017							
Grond, weg- en waterbouw	31.253	4.612		551	386		34.928
Overige materiële vaste activa	280	24		18			287
Totaal Maatschappelijk nut na 2017	31.533	4.636	0	568	386	0	35.214
Totaal materiële vaste activa	229.878	9.908	3.838	6.131	573	0	229.244

* De BBV schrijft sinds 2020 voor dat ICT kosten voor software in de vorm van SaaS-oplossingen (cloud) direct dienen te worden verantwoord in de exploitatie in plaats van dat de kosten alsmede bijkomende (implementatie)kosten geactiveerd mogen worden. De

achterliggende beredening is dat het gaat om dienstverlening in de vorm van een abonnement waarmee wordt ingelogd bij de dienstverlener. Deze dienstverlener heeft die activa zowel juridisch als economisch in bezit. Dit betekent dat er in 2022 een overboeking heeft plaatsgevonden voor een bedrag van € 210.000,- voor kosten die gemaakt zijn sinds 2020 van de vaste activa naar Beleidsveld 0, Taak0.4 Overhead.

Toelichting
desinvesteringen:

In 2022 is een 5-tal percelen erfpachtgronden verkocht. De boekwaarde van deze percelen, € 3.537.000, is afgeboekt. De opbrengst van deze verkoop is verantwoord op taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden.

In 2022 is een perceel aan Scharloo-Maasoever verkocht. De boekwaarde van € 301.000 is afgeboekt. De opbrengst van deze verkoop is verantwoord op taakveld 8.2 Grondexploitatie niet bedrijventerreinen.

Investerings

Bedragen x € 1.000

TOTAAL	Begroot vóór 2022	Begroot 2022	Totaal gevoteerd	Uitgaven tm 2021	Uitgaven 2022	Totale uitgaven	Totaal Restant kredieten
Lopende investeringen	89.687	30.075	119.762	18.634	6.789	25.423	94.339
Afgesloten kredieten in lopend boekjaar	15.248	-2.665	12.583	9.365	2.693	12.058	525
Totaal	104.935	27.410	132.345	27.999	9.482	37.481	94.864

In het onderstaande overzicht zijn de kredieten > € 500.000 opgenomen:

Lopende investeringen	Begroot voor 2022	Begroot 2022	Totaal gevoteerd	Uitgaven tm 2021	Uitgaven 2022	Totale uitgaven	Restant krediet
Aanleg noordelijke rondweg	2.555	0	2.555	115	102	217	2.338
Herinrichting Markt_Raadhuisplein (begr.wijz.2021/017)	2.007	0	2.007	1.015	952	1.966	41
Entree Centrum Noord		1.103	1.103		427	427	676
Aanlegkosten Insteekhaven 2019027	14.800	0	14.800	1.207	174	1.380	13.420
Voorberkred.vervangng .Koningschool en Vrijhoeve	719	0	719	9	20	29	691
Aansluiting zwembad Olympia op warmtene	562	0	562	0	3	3	559
Voorberkred. realisatie Sporthal Waspik	600	0	600	18	0	17	583
SSC'55 Kunstgrasveld / opstallen (begr.wijz.2021/005)	1.015	0	1.015	658	-48	610	405
Uitvoeringskred. realisatie Schoenenkwartier *	8.687	0	8.687	7.163	1.643	8.806	-119
Speelruimteplan speeltoestellen 2019/02	523	0	523	10	24	34	489
Ondergrondse restafavalcontainer(s) 2016004	1.262	0	1.262	654	100	754	508
GRP2016-2020	1.845	-58	1.787	835	60	895	892
Vorbereidingskrediet GOL 2013/012	27.895	0	27.895	4.035	32	4.067	23.828
Ontwikkelpn Kerkvaartse Haven 2020/007	500	0	500	193	191	385	115
IUP17/18 lopende kredieten	4.433	1.226	5.659	817	131	948	4.711
IUP19/20 lopende kredieten	6.362	1.897	8.259	1.002	1.437	2.439	5.820
IUP21/22 lopende kredieten	11.867	-974	10.893	343	481	824	10.069
IUP23/24	0	24.094	24.094	64	374	438	23.655

Onderstaande kredieten zijn > €500.000 en in 2022 afgesloten:

Afgesloten investeringen	Begroot voor 2022	Begroot 2022	Totaal gevoteerd	Uitgaven t/m 2021	Uitgaven 2022	Totale uitgaven	Restant krediet
OVL 2019 Armaturen vervangen	1.000	0	1.000	806	194	1.000	0
IUP15/16 Antoniusparochie fase 3	1.613	-198	1.415	1.263	152	1.415	0
IUP17/18	2.590	-946	1.644	1.523	121	1.644	0
IUP19/20	5.467	-459	5.008	3.784	1.227	5.012	-3
IUP21/22	1.796	-464	1.332	542	419	961	371

* In de raadsinformatiebrief van 25 april 2022 is gemeld dat n.a.v. laatste beschikbare gegevens een overschrijding van het krediet zal plaatsvinden van +/- 2,5%.

<https://waalwijk.notubiz.nl/document/11437600/2>

<https://waalwijk.notubiz.nl/document/11437599/2>

Financiële vaste activa

Van het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2022 kan het volgende overzicht gegeven worden.

Bedragen x € 1.000

Financiële vaste activa	Boekwaarde 1-1-2022	Investerings	Aflossingen	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2022
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	4.992				4.992
Leningen aan woningbouwcorporaties	5.155		108		5.047
Leningen deelnemingen	4.375	33		38	4.370
Overige langlopende leningen	8.873		206		8.667
Totaal	23.395	33	314	38	23.076

Het bedrag van € 38.000 in de kolom afwaarderingen heeft te maken met het feit dat in verband met gewijzigde regelgeving het Rijk in november 2022 voortijdig een aantal grootboekleningen heeft afgelost. De totale opbrengst van ruim € 300.000 is verantwoord in de exploitatie op beleidsveld 0, product 909 Beleggingen en deelnemingen.

Vlottende activa

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden gesplitst naar de volgende categorieën:

Bedragen x € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
Onderhanden werk, bouwgronden in exploitatie	2.607	6.212
Voorzieningen wegens te verwachten verliezen	-1.269	-1.438
Totaal	1.338	4.774

Het geraamde eindresultaat per complex:

Bedragen x €
1.000

Complex	Boekwaarde 1-1-2022	Vermeerdering 2022	Vermindering 2022	Boekwaarde 31-12-2022	Te maken kosten	Te realiseren inkomsten	Eindresultaat
BIE bedrijven- en winkelgebieden							
36 Haven Zeven	-1.034	1.034	0	0	0	0	0
38 Afbouw Haven 1 t/m 6	1.116	350	727	739	97	1.386	-550
39 Haven 8 west	-5.571	1.697	0	-3.874	4.119	3.507	-3.262
40 Insteekhaven	973	97	38	1.032	8.356	16.733	-7.345
41 Haven 8 oost	1.181	-166	0	1.015	17.056	42.046	-23.975
Subtotaal BIE bedrijven	-3.335	3.012	765	-1.088	29.628	63.672	-35.132
BIE Wonen							
24 Landgoed Driessen	5.171	1.719	5	6.885	14.048	21.282	-349
50 Achter de Hoven	365	13	0	378	194	593	-21
81 De Waesgeerd	-1.046	200	197	-1.043	946	0	-97
83 De Rugt	1.453	94	466	1.081	111	0	1.192
Subtotaal BIE Wonen	5.943	2.026	668	7.301	15.299	21.875	725
Totaal Bouwgrond in exploitatie	2.608	5.038	1.433	6.212	44.927	85.547	-34.407

In exploitatie genomen bouwgrond

De in exploitatie genomen bouwgronden, inclusief de verliesvoorzieningen, vertegenwoordigen een boekwaarde van € 6.212.000 per 31 december 2022. De in exploitatie genomen bouwgronden betreffen complexen met een door de raad goedgekeurde exploitatieberekening. Voor een tekstuele toelichting per complex wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid en de Nota grondexploitatie 2023.

Van deze boekwaarde is de volgende onderverdeling naar kosten- en opbrengstensoort te geven :

Bedragen x € 1.000

Grondverwerving	77.102
Kosten bouw- en woonrijp maken	99.346
Stortingen/bijdragen	81.548
Geactiveerde plan- en beheerskosten	29.083
Niet verrekenbare BTW en overigen	163
Overige kosten	4.539
Bijgeschreven rente	32.091
Subtotaal	323.872
Af: bijdragen en opbrengsten	317.660
Boekwaarde (exclusief voorziening)	6.212

Voorzieningen

De voorzieningen wegens te verwachten verliezen - die op de balans in mindering gebracht zijn op de boekwaarden - zijn berekend op eindwaarde, voor een bedrag van € 1.437.000.

In onderstaande tabel wordt de specificatie van de eindwaarde gegeven:

Bedragen x € 1.000

Naam voorziening	31-12-2021	vermeerderingen	verminderingen	31-12-2022
Gebied bij Lidl	4		4	0
Laageinde 103	22	13		35
Poolsestraat Tiny houses	5			5
Kasteellaan	5		2	3
De Rugt	1.146	46		1.192
Drogerij 55	87	111		198
Wijnruitstraat 186	0	4		4
Totaal	1.269	174	6	1.437

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Bedragen x € 1.000

Bedragen x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2022	Voorziening oninbaar	Balanswaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Vorderingen op openbare lichamen	410		410	75
Vorderingen BTW	7.452		7.452	2.374
Subtotaal vorderingen op openbare lichamen	7.862	0	7.862	2.449
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	0		0	0
Debiteuren, overige vorderingen	1.269	-222	1.047	635
Debiteuren belastingen	1.210		1.210	1.037
Debiteuren fietsenplan	15		15	10
Subtotaal overige vorderingen	2.494	-222	2.272	1.682
TOTAAL	10.356	-222	10.134	4.131

Toelichting uitzettingen korter dan 1 jaar

Per 31 december 2022 bedroegen de openstaande debiteuren € 2.904.000 (excl. de voorziening debiteuren). Op 1 maart 2023 stond hiervan nog € 1.243.396 open. Het grootste gedeelte hiervan heeft betrekking op belastingdebiteuren (€ 744.385). Het resterende gedeelte bedroeg € 499.010 en heeft betrekking op overige debiteuren. In vergelijking met 2021 (€ 893.022) is de waarde van de openstaande debiteuren in 2022 weer toegenomen. Dit nadat in voorgaande jaren deze totale waarde flink is afgenomen. Gezien het feit dat de stijging vooral te maken heeft met de toename van de waarde van openstaande debiteuren over het vierde kwartaal van 2022 is de totale stijging niet zorgwekkend. De vorderingen uit het vierde kwartaal zijn recent en bieden genoeg mogelijkheden voor invordering.

Het openstaande saldo kan worden uitgesplitst naar ouderdom. Dit staat weergegeven in onderstaande tabel. In de kolom van 2021 zijn vergelijkbare cijfers uit de vorige jaarrekening meegenomen.

Bedragen x € 1.000

	2021	2022
Debiteuren 2018 en ouder (2017 en ouder)	99	117
Debiteuren 2019 (2018)	77	31
Debiteuren 2020 (2019)	45	54
Debiteuren 2021 (2020)	94	79
Debiteuren 1e kwartaal 2022 (2021)	132	124
Debiteuren 2e kwartaal 2022 (2021)	23	49
Debiteuren 3e kwartaal 2022 (2021)	48	89
Debiteuren 4e kwartaal 2022 (2021)	375	700
Totaal	893	1.243

In 2022 is er voor € 44.413 aan oninbaar afgeboekt op dubieuze debiteuren. In 2021 bedroeg deze afboeking € 2.253.

Liquide middelen en overlopende activa

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Bedragen x € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
Kassaldi	18	16
Banksaldi	339	947
Totaal	357	963

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt worden onderscheiden:

Bedragen x € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	4.132	4.617
Nog te ontvangen van Europese Unie	18	-

Nog te ontvangen van het Rijk	662	5.221
Nog te ontvangen bijdragen van overige Nederlandse overheidslichamen	76	474
Totaal	4.888	10.312

Onder de nog te ontvangen bedragen algemeen is een bedrag van € 1.334.000 begrepen met betrekking tot faciliterend grondbedrijf. Dit betreffen de nog te verhalen kosten op basis van afgesloten overeenkomsten.

De nog te ontvangen bedragen van EU, Rijk en overige overheid die ontstaan door voorfinanciering op specifieke uitkeringen, kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Bedragen x € 1.000

Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk, EU en overige Nederlandse overheidslichamen	1-1-2022	Vermeerderingen	Verminderingen	31-12-2022
Algemene uitkering	662	1.534	662	1.534
Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne		3.451		3.451
Specifieke Uitkering IJsbanen en Zwembaden		236		236
Totaal nog te ontvangen van het Rijk	662	5.221	662	5.221
Europese subsidie inzake smart port	18		18	
Totaal nog te ontvangen van de EU	18		18	
Raad van de kindbescherming	76		76	
Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant		3		3
Baanbrekers		88		88
Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant		383		383
Totaal nog te ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen	76	474	76	474
Totaal nog te ontvangen bijdragen	756	5.695	756	5.695

Eigen vermogen

Tot het eigen vermogen van de gemeente worden gerekend het totaal van de reserves per einde boekjaar én het resultaat over het jaar. Zowel algemene reserves als bestemmingsreserves worden tot het eigen vermogen gerekend. Uitgangspunt voor deze opvatting is dat alle reserves door de gemeente vrij aangewend kunnen worden en een eerder vastgestelde bestemming altijd door de raad kan worden gewijzigd.

Hierbij dient echter de kanttekening te worden gemaakt dat een niet onaanzienlijk deel van de reserves bestaat uit 'geblokkeerde reserves'. Deze reserves kunnen niet vrij worden aangewend zonder dat dit consequenties heeft voor de budgettaire positie van de gemeente. Het eigen vermogen per 31 december is als volgt te specificeren:

Bedragen x € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
Algemene reserve	15.669	22.346

Bestemmingsreserves	86.088	80.276
Subtotaal	101.757	102.622
Gerealiseerd resultaat	3.485	14.319

Staat van reserves

Het verloop van de reserves in 2022 wordt in het hierna volgend overzicht weergegeven:

Bedragen x € 1.000

Naam reserve	Saldo 1-1-2022	Vermeerderingen	Verminderingen	Saldo 31-12-2022
Algemene Reserve	15.669	9.161	-2.483	22.346
911001 Algemene Reserve	15.669	9.161	-2.483	22.346
Reserve resultaat boekjaar	3.485	0	-3.485	0
915001 Reserve resultaat boekjaar	3.485	0	-3.485	0
Bestemmingsreserves	41.092	5.543	-12.631	34.004
913005 Reserve personeelsfeest	85		-70	15
913006 Egalisatiereserve ICT-beleid	316		-106	210
913007 Reserve historische publicaties	3			3
913008 Reserve PC-vergoedingen raadsleden	67	3		71
913012 Reserve onderwijshuisvesting	6.802	200	-113	6.889
913014 GOA: gem. onderwijs achterstanden beleid	1.573	118		1.691
913017 Egalisatiereserve baggerplan	138	186	-1	324
913018 Reserve restauratie gem. monumenten	375	47		422
913019 Reserve sociale woningbouw	257			257
913020 Res.energiebesparende maatr.huursector	564			564
913024 Reserve leefbaarheid WOP/DOP	963		-963	0
913026 Reserve Haven Waalwijk	234			234
913027 Reserve Kerkvaartse haven	186			186
913028 Reserve duurzaamheidsfonds	149	44		193
913029 Reserve sociaal domein	322		-322	0
913033 Reserve ISV-gelden	588		-66	521
913034 Reserve vier programma's	247		-247	0
913035 Reserve dekking huur BaLaDe	184			184
913036 Beleidsreserve	2.529		-1.316	1.213
913038 Reserve invoering omgevingswet	568		-169	399
913039 Reserve Schoenenkwartier	2.074	-694	-318	1.062
913041 Reserve duurzaamheid	819	317	-515	621
913050 Reserve bouwgrondexploitatie	12.009	2.500	-7.521	6.989
913052 Reserve cultuur	104		-50	54
913053 Reserve Parkmanagement	4.712			4.712
913054 Reserve ruimtelijke kwaliteit	285	24		310
913055 Reserve revitalisering Haven I-VI	2.041		-110	1.931
913057 Reserve mobiliteitsfonds	1.746			1.746
913060 Reserve stimuleringsf.centrum Waalwijk	81			81
913064 Reserve maatregelen coronacrisis	1.069	1.967	-518	2.519
913066 Reserve onderhoud wegen		830	-226	604
Geblokkeerde reserves	44.997	2.038	-764	46.271
TOTAAL RESERVES	105.242	16.742	-19.363	102.622

Toelichtingen reserves

Hieronder worden alle reserves toegelicht:

912005 Geblokkeerde reserve aandelen Bouwfonds

De gemeente participeert in het stimuleringsfonds volkshuisvesting tot het bedrag van deze reserve. De vermeerdering in 2022 betreft de mutatie stimuleringsfonds. Deze wordt jaarlijks met het opstellen van de jaarrekening bepaald.

Geblokkeerde reserves

Alle overige geblokkeerde reserves zijn gevormd om de afschrijvingslasten te dekken van de bijbehorende investeringen. Jaarlijks worden de bedragen onttrokken ter grootte van de afschrijvingslast.

913005 Reserve personeelsfeest

Deze reserve is bedoeld om elke 5 jaar een personeelsfeest te kunnen organiseren. Als er voldoende ruimte is op budget 5973060 Arbeidsvoorwaardenbeleid dan wordt € 14.000 gestort in deze reserve. In 2022 was deze financiële ruimte niet aanwezig. In 2022 is een personeelsfeest georganiseerd en vandaar dat een bedrag van € 70.000 (5 * € 14.000) is onttrokken uit de reserve. De stand per ultimo 2022 is € 15.000.

913006 Egalisatiereserve ICT

De stand van de reserve was per eind 2021 € 316.000. Deze reserve is opgezet om de fluctuerende lasten van ICT te egaliseren, waarbij de hoogte van de egalisatiereserve ICT is gemaximeerd op € 406.500 (jaarlijks investeringsbedrag). Door het negatieve resultaat op de hulpkostenplaats Automatisering in 2022 is besloten om € 106.000 te onttrekken uit de egalisatiereserve.

913007 Reserve historische publicaties

Betreft resterende middelen uit het project "Canon van Waalwijk" ten behoeve van het stimuleren van particuliere historische publicaties over de gemeente Waalwijk. Door het college zijn verdeelregels opgesteld. Het geld is mede ingebracht door serviceclubs en de Rabobank met als doel erfgoedpublicaties.

913008 Reserve PC-vergoedingen

Deze reserve is overgegaan naar ICT en betreft een voormalig raadsbudget ten behoeve van uitgaven PC-vergoedingen.

913012 Reserve onderwijshuisvesting

De reserve heeft als doel het kunnen financieren van huidige en toekomstige huisvesting primair en voortgezet onderwijs. De raad stelt periodiek het meerjareninvesteringsplan (MIP) onderwijshuisvesting vast. Het MIP vormt de leidraad voor de toekomstige investeringen in het kader van de onderwijshuisvesting. De onttrekkingen van in totaal € 113.000 betreft het saldo van de lasten en baten op (voornamelijk) de producten 406 t/m 410. De storting in 2022 van € 200.000 betreft de jaarlijkse bijstorting vanuit de Algemene Reserve.

913014 GOA, gemeentelijk onderwijs achterstandenbeleid

De reserve bestaat uit rijks- en gemeentelijke middelen en is nodig om het onderwijsachterstandenbeleid te bekostigen. De vermeerdering van deze reserve betreft het positieve saldo op product 411 Lokaal onderwijsbeleid (€ 118.000).

913017 Egalisatiereserve baggerplan

Deze reserve is bedoeld om de baten en lasten van het product afwatering en waterlossingen te egaliseren. In het kader van de Waterwet artikel 5.23 is de gemeente ontvangst- en afvoerplichtig van vrijkomend afval uit de waterpartijen. Het waterschap is de beheerder van de waterlopen. In 2022 is een bedrag van afgerond € 500 onttrokken en een bedrag van € 186.000 gestort, derhalve een netto vermeerdering van € 186.000.

913018 Reserve gemeentelijke monumenten

De reserve is bedoeld om toekomstige uitgaven op het terrein van monumenten en archeologie te kunnen dekken. Eind 2016 is het nieuwe erfgoedkader vastgesteld. Het restant van het instandhoudingsbudget wordt aan het einde van het jaar toegevoegd aan de reserve monumenten. In 2022 is een bedrag van € 47.000 aan de reserve toegevoegd.

913019 Reserve sociale woningbouw

De reserve is bedoeld voor het realiseren van (sociale) woningbouwprojecten in binnenstedelijke gebieden en Landgoed Driessen. In 2022 hebben er geen mutaties

plaatsgevonden.

913020 Reserve energiebesparende maatregelen huursector

De reserve is in 2009 gevormd (begrotingswijziging 2009/22) naar aanleiding van de geactualiseerde visie op het woonbeleid. De reserve is bedoeld als extra financiële stimulans voor de woningcorporaties en is gevormd ten laste van de reserve sociale woningbouw. In 2022 hebben er geen mutaties plaatsgevonden.

913024 Reserve leefbaarheid WOP/DOP

Het saldo van deze reserve per 1 januari 2022, € 963.000, is gestort in de AR, conform het gemelde in het voorjaarsbericht. Hiermee is deze reserve opgeheven.

913026 Reserve haven Waalwijk

Deze reserve is met ingang van 2013 gevormd conform begrotingswijziging 2013/11. De ontvangen DUB subsidie in het kader van het project havenontwikkeling is hierin gestort. In 2022 hebben er geen mutaties plaatsgevonden.

913027 Reserve Kerkvaartse haven

De reserve moet bezien worden in relatie tot mogelijke toekomstige ontwikkelingen. In 2022 hebben er geen mutaties plaatsgevonden.

913028 Reserve duurzaamheidsfonds

In 2022 is conform besluitvorming een ontvangen bedrag van totaal € 44.000 voor verleend recht van opstal gestort.

913029 Reserve sociaal domein

Conform besluitvorming is een bedrag van € 322.000 onttrokken ten behoeve van het flexibel inhuurbudget van TWIJZ.

913033 Reserve ISV

In januari 2016 is de raad middels een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot de besteding en bestemming van de resterende ISV gelden. Deze resterende middelen zijn gestort in deze reserve. In 2022 heeft conform begroting een onttrekking plaatsgevonden voor een bedrag van € 30.000 ter dekking van apparaatskosten. Daarnaast is een bedrag van € 36.350 onttrokken in verband met de kosten van een bodemsanering.

913034 Reserve 4 programma's

Met het vaststellen van begrotingswijziging 2016/17 is ten laste van de algemene reserve een bedrag van € 1.000.000 beschikbaar gesteld voor de programma's binnenstad, veiligheid en economie. Dit bedrag is gestort in deze reserve. Conform de begroting 2019 is hier een bedrag van € 1.000.0000 aan toegevoegd. In 2022 is op basis van eerdere besluitvorming een bedrag van € 54.500 ten laste van de reserve gebracht in verband met kosten voor het programma Duurzaamheid (green deal en groene pluim). Per eind 2022 wordt de reserve opgeheven en komt het saldo ten gunste van het jaarrekeningresultaat.

913035 Reserve huur Balade

In 2016 is een gedeelte van het perceel waar voorheen kinderdagverblijf 't Wollukje was gevestigd verkocht. Bij de bestemming van het rekeningresultaat 2016 is door de raad besloten om deze middelen (€ 210.000) te storten in deze reserve ter dekking van de kosten die voortvloeien uit de huurovereenkomst voor BaLaDe.

913036 Beleidsreserve

In totaal is er in 2022 voor € 1.316.000 onttrokken uit de beleidsreserve. De belangrijkste posten zijn: € 450.000 als bijdrage in uitwerken fysiek domein, € 172.000 voor salarislasten en uitvoeringskosten datagedreven werken, € 123.000 voor Waalwijk / stad kennis en talent, € 111.000 voor programmamanagement binnenstad en economie, € 111.000 voor preventieve interventie basisschoolleerlingen, € 94.000 voor uitvoering jeugd- en jongerenbeleid, € 70.000 voor uitvoeringskosten schuldhulpverlening en € 55.000 aan uitvoeringskosten echtscheidingsloket. Verder nog 8 bestedingen onder de € 50.000 voor in

totaal € 130.000.

913038 Reserve invoering omgevingswet

Conform begrotingswijziging 2019/25 is er een bedrag van € 600.000 in deze reserve gestort. In 2020 is conform begrotingswijziging 2020/14 het saldo van de reserve actualisatie bestemmingsplannen (bedrag van € 365.000) aan deze reserve toegevoegd. In 2022 is een bedrag van ongeveer € 169.000 onttrokken in verband met kosten die verband houden met het voorbereidingstraject van de invoering van de omgevingswet.

913039 Reserve Schoenenkwartier

De vermeerderingen zijn per saldo negatief door enerzijds een toevoeging van voordeel op kapitaallasten van € 93.000 zoals gemeld in het Najaarsbericht 2022 (voorstel NJB22/5.05) en anderzijds door een correctieboeking van -/- € 767.000 op een onterechte toevoeging in 2021 voor hetzelfde bedrag. Die toevoeging had geen betrekking op de reserve Schoenenkwartier, maar op een geblokkeerde reserve en is daarom in 2022 gecorrigeerd. De onttrekking van in totaal € 317.000 bestaat uit de eerder door de raad besloten bijdrage aan de opstartkosten van het Schoenenkwartier van € 151.000 (€ 100.000 voor verhuiskosten en € 51.000 voor opening / marketing) en € 167.000 als opstartsubsidie (het eerste van de vier jaar, periode 2022-2025).

913041 Reserve duurzaamheid

In de begroting 2020 is deze reserve gevormd voor een bedrag van € 1.000.000. De reserve is gevormd voor extra taken op het gebied van verduurzaming; zoals grootschalige opwek, verduurzaming woningen en gemeentelijk vastgoed, klimaatadaptatie, warmtetransitie en de groene agenda.

Het in de decembercirculaire 2019 beschikbaar gestelde bedrag van € 240.000 voor verduurzaming is aan deze reserve toegevoegd.

Het in de meicirculaire 2022 beschikbaar gestelde bedrag van € 317.000 is conform besluitvorming in het Najaarsbericht 2022 aan de reserve toegevoegd.

In 2022 is, op basis van besluitvorming, een bedrag van ongeveer € 515.000 onttrokken.

913050 Reserve bouwgrondexploitatie

De reserve bouwgrondexploitatie is noodzakelijk om tegenvallers en risico's bij de gemeentelijke grondexploitaties te kunnen opvangen. Bij de vaststelling van de kadernota 2011 is door de raad bepaald dat deze reserve minimaal € 5.000.000 moet bedragen. Een saldo beneden het minimum behoeft direct aanvulling. De hoogte van de reserve wordt jaarlijks in het kader van de nota grondexploitatie heroverwogen.

Onderstaand de belangrijkste mutaties die in 2022 hebben plaatsgevonden:

Stortingen

Winstneming Haven Zeven € 1.029.400

Winstneming Haven 8 West € 1.162.900

Winstneming Haven 1-6 Afbouw € 287.000

Onttrekkingen

Vaststellen nota grondexploitatie 2022 € 6.400.000

Voorziening Drogerij € 110.000

Voorziening De Rugt € 46.600

Correctie winstneming Haven 8 Oost € 536.000

Correctie winstneming Landgoed Driessen € 37.000

Correctie winstneming Waesgeerd West € 52.600

VPB aanslag 2020 € 322.000

913052 Reserve cultuur

De reserve is gevormd door diverse ontwikkellocaties een bijdrage te laten doen teneinde de gelegenheid te hebben om invulling te kunnen geven aan kunst. Door de gewijzigde voorschriften van de commissie BBV mogen geen stortingen meer plaatsvinden naar reserves vanuit complexen van het grondbedrijf, omdat dit gezien wordt als voortijdige

winstafroming. Besloten is om de reserve in stand te houden voor de bekostiging van kunstobjecten. In 2022 is per saldo € 50.000 onttrokken uit de reserve ten behoeve van de uitvoering van de Cultuurnota 2021-2024 en de Cultuurfonds.

913053 Reserve Parkmanagement

Tegenover deze reserve staat de deelneming van de gemeente Waalwijk in Parkmanagement BV. In 2022 heeft er geen mutatie plaatsgevonden.

913054 Reserve ruimtelijke kwaliteit

Vanuit de structuurvisie is de Reserve ruimtelijke kwaliteit ontstaan met als doel ruimtelijke ontwikkelingen bij te laten dragen aan de ruimtelijke kwaliteit op de locatie, in de directe omgeving of middels een storting in deze reserve. Middels de te sluiten anterieure overeenkomst worden de afspraken daaromtrent vastgelegd. In 2022 is een bedrag van totaal € 24.500 gestort.

913055 Reserve revitalisering Haven I - VI

Doel van deze reserve is het financieren van projecten die leiden tot revitalisering van delen van bedrijventerreinen, waarbij het gaat om projecten waarbij een directe meerwaarde ontstaat indien betrokken bedrijven en gemeente gezamenlijk bijdragen aan het opstellen en uitvoeren van de plannen. Conform begrotingswijziging 2020/26 (overname Truckparking) is een bedrag van € 110.000 onttrokken.

913057 Reserve mobiliteitsfonds

De reserve mobiliteitsfonds is in 2013 gevormd.

Deze reserve zal ingezet worden ter dekking van de kapitaallasten van het GOL. Conform begrotingswijziging 2020/06 is het saldo van deze reserve toegevoegd aan een geblokkeerde reserve ter dekking van de kapitaallasten die samenhangen met de kredietvotering voor de uitvoering van het project GOL. Het resterende saldo van deze reserve moet beschikbaar blijven voor het afboeken van de boekwaarde van gronden die worden ingezet ten behoeve van de ontwikkeling van het GOL. Deze mutatie heeft nog niet plaatsgevonden, maar maakt eveneens onderdeel uit van begrotingswijziging 2020/06.

913060 Reserve stimuleringsfonds centrum Waalwijk

Met begrotingswijziging 2016/01 is ten laste van de reserve bovenwijkse voorzieningen een bedrag van € 100.000 beschikbaar gesteld voor het centrum van Waalwijk. Dit bedrag is gestort in deze reserve. Daarnaast heeft met begrotingswijziging 2018/002 ten laste van de algemene reserve nogmaals een storting plaatsgevonden voor een bedrag van € 100.000. In 2022 heeft er geen mutatie plaatsgevonden.

913064 Reserve maatregelen coronacrisis

De in een jaar niet aangewende middelen van de Coronacrisis worden beschikbaar gehouden voor dekking van de financiële gevolgen van de Coronacrisis. Er is een totaalbedrag van € 1.967.000 gestort waarvan € 1.371.000 vanuit jaarrekeningresultaat 2021 en € 596.000 via het Najaarsbericht 2022. De totale onttrekkingen bedroegen in 2022 € 518.000 en het saldo per 31 december 2022 is daardoor € 2.519.000.

913066 Reserve onderhoud wegen

Deze reserve is bedoeld om de baten en lasten van kleine reconstructies wegen te egaliseren. In 2022 is een bedrag van afgerond € 830.000 gestort en € 226.000 onttrokken.

Staat van voorzieningen

De voorzieningen t.b.v. de exploitatieverliezen grondexploitatie zijn niet opgenomen onder de voorzieningen, maar in mindering gebracht op de boekwaarde van de complexen. Zie hiervoor (en voor een specificatie van de voorzieningen) de debetzijde van de balans, onder 'voorraden'.

Hetzelfde geldt mutatis mutandis voor de voorziening wegens oninbaarheid van debiteuren. Deze is in mindering gebracht op de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.

Overeenkomstig het BBV wordt aan de voorzieningen geen rente toegevoegd. De voorzieningen per 31 december 2022 zijn als volgt te specificeren:
Bedragen x € 1.000

Naam voorziening	Saldo 1-1-2022	Stortingen	Aanwendungen	Vrijval tgv de exploitatie	Saldo 31-12-2022
921004 Voorziening wethouderspensionen APPA	2.648		-215	-118	2.315
921011 Voorziening monitoring sanering Unnaplein	13		-13		0
922004 Voorziening riolering	2.931	439			3.369
922006 Voorziening onderhoud gebouwen	1.005	1.246	-708		1.543
922007 Voorziening afvalstoffenheffing	1.775	174			1.950
922008 Voorziening verlofsparen		146			146
TOTAAL VOORZIENINGEN	8.371	2.006	-936		9.323

Toelichting voorzieningen

Hieronder zijn de aard en reden de van voorzieningen toegelicht, alsmede de belangrijkste mutaties.

921004 Voorziening wethouders pensioenen APPA

Op grond van gewijzigde regelgeving is in 2015 een pensioenvoorziening voor wethouders gevormd. In de circulaire van 21 december 2015 is door het Rijk aangegeven op welke wijze de voorziening moet worden bepaald. Jaarlijks laat de gemeente een herberekening op basis van de dan geldende parameters (rekenrente en sterfteprognosetabel) uitvoeren door Proambt. Op basis hiervan wordt dan berekend wat de hoogte van de voorziening wethouderspensionen moet zijn om aan de toekomstige pensioenverplichtingen te kunnen voldoen. Per ultimo 2022 was een bedrag van € 2.315.000 benodigd in de voorziening.

921011 Voorziening monitoring sanering Unnaplein

In 2010 is deze voorziening ontstaan vanuit het saneringskrediet Unnaplein. Omdat de saneringswerkzaamheden waren afgerond en men het krediet wilde afsluiten is er een voorziening gevormd voor de nog uit te voeren monitoring van het grondwater. Deze monitoring zou over een periode van 10 jaar periodiek plaatsvinden. In 2021 is de laatste monitoring uitgevoerd. Inmiddels is de goedkeuring van het eindresultaat door het bevoegde gezag binnen, en is deze voorziening opgeheven.

922004 Voorziening riolering

De voorziening afvalstoffenheffing is ingesteld op basis van de regelgeving van de BBV. In 2022 is € 439.000 gestort, zijnde het verschil tussen de werkelijke baten en lasten van het product riolering en de opbrengst rioolrechten. Het saldo per 31-12-2022 is afgerond € 3.369.000.

922006 Voorziening onderhoud gebouwen

De voorziening is ingesteld om het beheer en onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen op een voldoende niveau te kunnen uitvoeren en de kosten daarvan te spreiden over meerdere jaren. De storting van € 1.246.000 is conform de begroting 2022. De onttrekkingen voor een totaalbedrag van € 708.000 betreffen de werkelijke lasten voor groot onderhoud. Het saldo per 31-12-2022 is afgerond € 1.543.000.

922007 Voorziening afvalstoffenheffing

De voorziening afvalstoffenheffing is ingesteld op basis van de regelgeving van de BBV. Voor 2022 is per saldo € 174.000 gestort, zijnde het verschil tussen de werkelijke baten en lasten. Het saldo is per 31-12-2022 bedraagt € 1.950.000.

922008 Voorziening verlofsparen

Vanaf 2022 kunnen medewerkers, conform CAO-afspraken, verlofuren aanmerken als zijnde 'verlofspaaruren'. Deze uren kunnen niet meer vervallen. In 2022 is er een nieuwe

voorziening gevormd voor een bedrag van € 146.000, zijnde het totaal aantal aangemerkte uren vermenigvuldigd met het laatst bekende gemiddelde uurtarief van de staat van salarissen.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

Bedragen x € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	119.210	114.766
Openbare lichamen	180	165
Totaal	119.390	114.931

In 2022 is circa € 14.500.000 afgelost op leningen. Er is 1 nieuwe lening met een looptijd van 10 jaar en 5 maanden, voor een bedrag van € 10.000.000, aangegaan in 2022. Over het boekjaar is ongeveer € 2.500.000 aan rente betaald op bovenstaande schuld. Voor een nadere toelichting op de rente wordt u verwezen naar de paragraaf financiering (en treasury).

Vlottende passiva

- Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Bedragen x € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	15.697	21.298
Overlopende passiva	15.124	16.267
Totaal	30.821	37.565

De kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Bedragen x € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
Overige kasgeldleningen	9.000	13.900
Banksaldi	183	308
Overige schulden	6.514	7.090
Totaal	15.697	21.298

De overlopende passiva kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Bedragen x € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
<ul style="list-style-type: none"> De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren: 		
<ul style="list-style-type: none"> Rijk 	880	2.645
<ul style="list-style-type: none"> Overige Nederlandse overheidslichamen 	5.507	5.995
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd, en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume.	7.404	6.321
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate komen van volgende begrotingsjaren	1.333	1.306
Totaal	15.124	16.267

Onder de overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate komen van de volgende begrotingsjaren is een bedrag van € 933.000 begrepen met betrekking tot faciliterend grondbedrijf. Dit betreffen vooruit ontvangen bedragen op basis van afgesloten overeenkomsten.

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Bedragen x € 1.000

Vooruitontvangen van het Rijk	Saldo 1-1-2022	Vermeerdering	Vermindering	Saldo 31-12-2022
Nationaal programma Onderwijs	206		206	
Specifieke Uitkering Sport	328	983	328	983
Sportakkoord	120	64	120	64
Energie-armoede		522		522
Preventie-akkoord	22	26	22	26
Huisvesting arbeidsmigranten	182			182
Toeslagenaffaire	22		22	
Inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertraging		471		471
Onderwijsroute		40		40
Inburgering		301		301
Tijdelijk onderwijshuisvesting ontheemden		28		28
Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen		28		28
Totaal	880	2.462	698	2.645

Vooruitontvangen overige Nederlandse overheidslichamen				
Provincie: project insteekhaven	5.019			5.019
Gemeente Tilburg: Verbindend samenwerken (Veilig Thuis)	60		60	
Veiligheidsregio: controle coronatoegangsbewijzen	65	111		176
Nedvang inzake zwerfafval	14		14	
Provincie; diverse IUP-projecten	259	484		743
Provincie; mensgerichte maatregelen	90		90	
Provincie; mobiliteitsteam Langstraat		57		57
Totaal	5.507	652	164	5.995

Waarborgen en garanties

Ultimo 2022 stond de gemeente garant voor de navolgende leningen:

Staat van gewaarborgde leningen

Bedragen x € 1.000

Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Naam van de geldnemer	Restantbedrag 1-1-2022	Restantbedrag 31-12-2022	dekkingspercentage
1.696	Sport en culturele instellingen	508	801	50/100
	Zorginstelling	343	-	100
1.696		851	801	

Staat van gewaarborgde geldleningen tbv Waarborgfonds sociale woningbouw (BNG/NWB)

Bedragen x € 1.000

Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Naam van de geldnemer	Restantbedrag 1-1-2022	Restantbedrag 31-12-2022	dekkingspercentage
792.575	Waarborgfonds Sociale Woningbouw	314.157	352.246	50/100
792.575		314.157	352.246	

Met ingang van 1 augustus 2021 is de systematiek m.b.t. de achtervang gewijzigd. Voor geborgde geldleningen onder de oude achtervangovereenkomsten wordt de achtervangpositie nog steeds bepaald op basis van individueel geborgde geldleningen. Voor geldleningen die geborgd worden/zijn onder de nieuwe achtervangovereenkomst wordt de achtervangpositie bepaald op basis van de nieuwe grondslag, zijnde een verdelingspercentage.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

A. Personele verplichtingen

Met het besluit begroten en verantwoorden is het *verboden* voorzieningen te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Naast de voorziening verlofsparen, zie hiervoor, worden er geen posten op de balans opgenomen.

B. Eigen bijdrage op grond van de WMO

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de WMO een eigen bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacyredenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de WMO geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

C. Terugkoopverplichting brandweerkazerne

Eind 2013 is de door de gemeente gebouwde brandweerkazerne in Waspik verkocht aan de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant. In de verkoopovereenkomst is de voorwaarde opgenomen, dat indien de Veiligheidsregio niet langer eigenaar wenst te zijn c.q. de kazerne niet meer voor de huidige bestemming gebruikt wordt, de gemeente is gehouden alsdan het eigendom van de brandweerkazerne terug te kopen. De terugkoopprijs zal gelijk zijn aan de op dat moment geldende boekwaarde. De boekwaarde van de brandweerkazerne bedraagt ultimo 2022 € 912.000.

D. Grondexploitatie

Per einde 2022 is er nog sprake van één bouwclaim. Een ontwikkelaar heeft in het verleden gronden ingeleverd en daar een bouwclaim voor teruggekregen. Tegen een marktconforme residuele grondprijs zal de grond in relatie tot deze bouwclaim in de toekomst geleverd worden door de gemeente. Feit is wel dat we nog een aantal woningen verplicht door deze ontwikkelaar moeten laten bouwen.

E. Vennootschapsbelasting

Over 2021 wordt een fiscale winst verwacht van € 1.789.414. Dit zal resulteren in een te betalen Vpb van € 422.854 (exclusief belastingrente). Op basis van de prognoses wordt in 2022 wel een verlies verwacht dat verrekend kan worden met het resultaat van 2021, daarna blijft voor 2021 een resultaat staan van ca. € 232.000, waarover een Vpb-last resteert van € 34.800.

F. Overigen

De gemeente heeft zich gecommitteerd aan diverse meerjarige inkoopverplichtingen. De belangrijkste in 2022 afgesloten overeenkomsten (naar verwachte uitgaven) met een significante meerjarige financiële impact zijn WMO-hulpverlening (raming € 25.500.000,- aan uitgaven over looptijd overeenkomst), uitzenden en detacheren (raming € 5.400.000,- aan uitgaven over looptijd overeenkomst), payrolldienstverlening (raming € 6.000.000,- aan uitgaven over looptijd overeenkomst) en hoteldiensten ten behoeve van de tijdelijke opvang van statushouders en Oekraïense vluchtelingen (€ 5.975.000,- aan uitgaven over looptijd overeenkomst).

Toelichting per beleidsveld

Jaarrekeningresultaat

Het jaar 2022 is afgesloten met een voordelig resultaat van € 14.319.000 uit de normale bedrijfsvoering. Op hoofdlijnen wordt dit hierna verder toegelicht. Per beleidsveld wordt er een specificatie gegeven van de onderliggende producten. Vervolgens worden de producten waar de verschillen tussen begroting en rekening groter zijn dan € 50.000, voor zowel de baten als de lasten, nader toegelicht.

Toelichting afwijkingen beleidsveld 0 | Bestuur en ondersteuning

Bedragen x €1.000

Exploitatie		Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022	Resultaat 2022
Lasten					
PR001	Bestuursorganen: Raad	688	693	690	4
PR002	Bestuursondersteuning raad&rekenkamer	619	619	600	19
PR003	College van B&W	1.044	644	708	-64
PR004	Publiekszaken	925	910	814	96
PR005	Leges publiekszaken	437	181	237	-56
PR006	Verkiezingen	95	162	157	4
PR007	Representatie	103	103	114	-12
PR008	Communicatie	73	97	137	-40
PR010	Bestuurlijke samenwerkingint.contacten	811	811	836	-24
PR020	Overhead	13.687	13.807	14.977	-1.171
PR061	OZB woningen	544	551	601	-50
PR062	OZB niet-woningen	103	104	108	-4
PR207	Parkeervergunningenheffingen	0	0	1	-1
PR812	Erfpachtgronden	156	3.736	3.659	78
PR813	Beheer diverse percelen	267	273	279	-6
PR814	Vastgoed diverse panden	274	247	170	76
PR906	Hondenbelasting	0	0	19	-19
PR908	Reclamebelasting	19	0	21	-21
PR909	Beleggingen en deelnemingen	4	4	43	-38
PR911	Rente en Treasury (leningen korter 1jr)	24	24	42	-18
PR912	Rente (leningen gelijk of langer 1jr)	-617	-352	-278	-74
PR913	Onvoorziene lasten	100	100	0	100
PR915	Algemene baten en lasten	1.031	-109	178	-287
PR942	Vennootschapsbelasting	114	114	322	-208
PR950	Mutaties reserves beleidsveld 0	0	6.641	0	6.641
Totaal Lasten		20.502	29.360	24.434	4.926
Baten					
PR001	Bestuursorganen: Raad	0	0	1	-1
PR002	Bestuursondersteuning raad&rekenkamer	0	0	-1	1
PR005	Leges publiekszaken	-732	-527	-626	99
PR007	Representatie	0	0	-11	11
PR020	Overhead	-239	-236	-489	252
PR061	OZB woningen	-6.380	-6.455	-6.538	83
PR062	OZB niet-woningen	-7.093	-7.093	-7.217	124
PR207	Parkeervergunningenheffingen	-1.184	-1.154	-1.158	5
PR812	Erfpachtgronden	-322	-3.870	-4.617	747
PR813	Beheer diverse percelen	-791	-835	-2.141	1.305
PR814	Vastgoed diverse panden	-145	-145	-116	-28
PR906	Hondenbelasting	-223	-223	-255	32
PR908	Reclamebelasting	-71	0	1	-1
PR909	Beleggingen en deelnemingen	-52	-52	-386	334
PR911	Rente en Treasury (leningen korter 1jr)	-42	-42	-29	-13

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022	Resultaat 2022
PR912 Rente (leningen gelijk of langer 1jr)	-163	-111	-111	0
PR914 Algemene uitkering	-82.755	-95.432	-97.376	1.944
PR915 Algemene baten en lasten	0	0	-19	19
PR916 Heffing precariorechten	-127	-102	-126	24
Totaal Baten	-100.319	-116.277	-121.215	4.938
Saldo van lasten en baten	-79.817	-86.917	-96.781	9.864
Onttrekkingen				
PR950 Mutaties reserves beleidsveld 0	-697	-4.741	-4.556	-185
Stortingen				
PR950 Mutaties reserves beleidsveld 0	3	3.408	3.404	5
Mutaties reserves	-693	-1.333	-1.153	-180
Saldo na mutaties reserves	-80.510	-88.249	-97.934	9.684

Toelichtingen

Product 003 College van B&W

Om de toekomstige pensioenen voor (voormalig) wethouders te kunnen betalen is een voorziening gevormd. Jaarlijks wordt door een externe partij de benodigde stand per 31 december hiervan berekend op basis van actuariële berekeningen. Bij het Najaarsbericht is, naar aanleiding van een periodiek overleg met Proambt, besloten om een incidenteel voordelig effect door vrijval uit de voorziening wethouderspensioenen voor € 400.000 te melden, voornamelijk door het feit dat de (reken-) rente is gestegen. Uit de definitieve berekening is gebleken dat de gerealiseerde vrijval uit voorziening over 2022 lager is dan ingeschat bij het Najaarsbericht (verschil van € 78.000).

Product 004 Publiekszaken

In 2022 heeft Publiekszaken de gevolgen ervaren van de krapte op de arbeidsmarkt. Vacatures konden niet worden opgevuld, zelfs niet via tijdelijke inhuur. Deze krapte heeft ook gevolgen gehad voor de inzet vanuit de flexibele schil binnen het klantcontactcentrum (KCC). Het inhuren van medewerkers om ziekte en verlof op te vangen is het eerste half jaar van 2022 nauwelijks mogelijk geweest. Na extra inzet zijn de vacatures ingevuld in de tweede helft van 2022. Ook is recent een samenwerkingsverband aangegaan met een externe partner ten behoeve van opvang bij ziekte en verlof binnen het KCC.

Product 005 Leges publiekszaken

De negatieve afwijking van de lasten ten opzichte van de begroting wordt gecompenseerd door hogere baten. Dit betreft namelijk hogere af te dragen rijksleges en is budgettair neutraal voor de gemeente. Verder geldt voor leges publiekszaken dat de totale ontvangen gemeenteleges € 43.000 hoger zijn dan begroot. Deze overschrijding is niet specifiek toe te spitsen aan één van de geleverde diensten door Publiekszaken.

Product 020 Overhead

Het resultaat op het product Overhead bedraagt in 2022 € 919.000 negatief. Dit resultaat wordt gevormd door een aanzienlijk aantal financiële afwijkingen op de kostenplaatsen die tot de overhead behoren. In het onderstaande overzicht zijn de belangrijkste verschillen per kostenplaats met een korte toelichting opgenomen:

Kostenplaats x € 1.000	bedragen	Resultaat	V/N	Toelichting
Huisvesting	100	N		De begroting was nog niet aangepast aan de nieuwste inzichten rondom de jaarlijkse onderhoudscontracten en daaruit voortvloeiende lasten.

Automatisering	299	N	De overschrijding betreft met name de correctie vanuit de vaste activa van zogenaamde SaaS-oplossingen (software). Een SaaS-oplossing is dienstverlening in de vorm van een abonnement, waarmee ingelogd wordt bij de dienstverlener.
Team FIN	96	N	Het nadelig resultaat wordt veroorzaakt door diverse kleine afwijkingen, zoals extra kwijtscheldingskosten, onderzoekskosten BTW en hogere doorbelasting inhuur- en salariskosten.
Team HRM	96	N	Het nadelig resultaat wordt veroorzaakt door een hogere doorbelasting inhuur- en salariskosten en een overschrijding .
Team IBF	175	V	Het voordelige resultaat wordt veroorzaakt door achterblijvende uitgaven aan software en Wet Openbaar Overheid (WOO).
Team OOR	183	N	Het nadelig resultaat wordt veroorzaakt door een lagere verrekende overhead met grondexploitatie en kredieten dan geraamd.
Team ORV	120	N	Het nadelig resultaat wordt veroorzaakt door een lagere verrekende overhead met grondexploitatie en kredieten dan geraamd.
Team REW	260	N	Het nadelig resultaat wordt veroorzaakt door een lagere verrekende overhead met grondexploitatie en kredieten dan geraamd.
Baten Spuk sport	100	V	De SPUK sport voorziet op overhead in het tegemoetkomen van het nadeel van het gedeelte van de BTW dat voor eigen rekening blijft. In het voordeel is de afrekening van de SPUK sport over 2021 begrepen. Daarnaast bestaat het voordeel uit een hogere ontvangst omdat er meer personeel is ingehuurd dan begroot.
Overige kleinere afwijkingen	40	N	
Totaal resultaat 020 Overhead	919		

Product 061 OZB woningen

De overschrijding is veroorzaakt door hogere proceskostenvergoedingen aan bewoners/bedrijven die bezwaar maken tegen hun OZB aanslag. Vanaf 2021 wordt dit apart bijgehouden en in beeld gebracht, terwijl in het verleden de lasten verspreid waren over meerdere budgetten.

Product 062 OZB niet-woningen

In oktober voorafgaand aan het belastingjaar worden de tarieven voor de OZB bepaald aan de hand van een inschatting van verschillende variabelen van de op dat moment beschikbare gegevens (zoals WOZ-waarden, leegstand, bezwaarschriften en areaaluitbreiding). Doordat een aantal van deze variabelen in werkelijkheid afwijken van het geraamde is er in totaal € 120.464,- aan meer OZB niet-woningen opgelegd. Dit verschil wordt onder andere verklaard door minder verlaagde waardes naar aanleiding van bezwaren van niet-woningen dan de gemiddelde verlaging van de afgelopen 3 jaar. Daarnaast zijn er een aantal bouwprojecten van grote bedrijfsobjecten waardoor de areaaluitbreiding groter is dan geraamd. Tot slot hebben er de afgelopen periode verkopen plaatsgevonden van relatief nieuwe distributiecentra waarbij de verkoopprijzen aanzienlijk hoger lagen dan de voorgaande WOZ-waarden. Hierdoor is de WOZ-waarde van deze objecten en dus ook de OZB hoger.

Product 812 Erfpachtgronden

In 2022 zijn verschillende in erfpacht uitgegeven percelen verkocht. Voor 1 perceel was de werkelijke boekwaarde lager dan waarbij de raming rekening mee was gehouden (incidenteel voordeel van € 230.000). Daarnaast is er per eind 2022 een perceel verkocht waarmee in de begroting nog geen rekening was gehouden. Per saldo een incidenteel voordeel van ongeveer € 590.000.

Product 813 Beheer diverse percelen en panden

Een perceel dat voorheen werd verhuurd is eind 2022 verkocht. Het perceel had geen boekwaarde. Als gevolg van deze verkoop is er sprake van een incidenteel voordeel van ongeveer € 1,2 mln.

Product 814 Vastgoed diverse panden

Het voordeel van € 76.000 is ontstaan door lagere onderhoudslasten dan geraamd.

Product 909 Beleggingen en deelnemingen

In verband met gewijzigde regelgeving heeft het Rijk in november 2022 voortijdig een aantal grootboekleningen afgelost. In totaliteit gaat het om een bedrag van ruim € 300.000. Dit levert een voordeel op in de jaarrekening. Hier staat de afboeking van de boekwaarde van € 38.000 tegenover.

Product 912 Rente (leningen gelijk of langer dan 1 jaar)

In 2022 zijn er minder langlopende leningen afgesloten dan geraamd. De primaire financieringsbehoefte was voor 2022 berekend op € 38,5 miljoen. Er is één langlopende lening afgesloten van € 10 miljoen. Dit levert een voordeel op van € 83.000. De toegerekende rente aan de grondexploitatie en investeringen valt op dit product € 157.000 nadelig uit. Hiertegenover staat een voordeel op diverse producten op andere beleidsvelden. Per saldo is dit budgettair neutraal.

Product 913 Onvoorzien

In 2022 is geen gebruik gemaakt van de post onvoorzien. Dit levert een voordeel op in de jaarrekening van € 100.000.

Product 914 Algemene uitkering

Het voordeel van € 1,9 miljoen wordt vooral veroorzaakt door een hogere algemene uitkering bij de Decemercirculaire 2022 van € 2,1 miljoen. Van dit bedrag wordt ongeveer € 1,5 miljoen overgeheveld naar 2023. Het rijk werkt op kasbasis en heeft bij de Decemercirculaire middelen beschikbaar gesteld, die in 2023 tot uitgaven voor de gemeente Waalwijk gaan leiden.

Naast het voordeel is er een nadeel van ongeveer € 200.000 vanwege diverse verrekeningen over voorgaande jaren.

Product 915 Algemene baten en lasten

Op dit product resulteert een nadeel van € 268.000. Dit is als volgt te verklaren:

- Een nadeel van € 178.000 op betaalde belastingen. Dit betreffen betaalde belastingen voor gebouwen en gronden die verder niet naar andere producten zijn verdeeld ;
- Een voordeel van € 187.000 op overige stelposten. Deze stelpost is opgenomen voor de SPUK en is (vooralnog) niet nodig gebleken en resulteert daarom in een voordeel van € 187.000, zijnde het nadelig saldo uit het Najaarsbericht 2020 dat bij wijziging van de begroting op deze post is verantwoord;
- Een nadeel van € 296.000 op nog vrij te oormerken. Dit betreft extra middelen uit de algemene uitkering waartegenover een oormerking in de begroting is opgenomen. Het betreft middelen voor de derving van inkomsten door covid-19 in 2021. Deze middelen zijn toegevoegd aan de bestemmingsreserve maatregelen Corona, vooruitlopend op de feitelijke toekenning daarvan bij de Decemercirculaire 2022.

Product 942 Vennootschapsbelasting

Op dit product is een nadeel ontstaan van € 208.000. Dit betreft de voorlopige aanslag VPB over 2020. Ditzelfde bedrag is onttrokken aan de reserve grondexploitatie.

Product 950 Mutaties reserves beleidsveld 0

Op dit product is het saldo van de begrotingsruimte van € 4.837.000 zichtbaar, conform het gemelde in het najaarsbericht. Op grond van nadere voorschriften van de provincie zijn op dit product de incidentele baten en lasten vanuit de begroting verwerkt voor een bedrag van € 1.369.000.

De onttrekkingen op product 950 zijn per saldo € 185.000 hoger. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de hogere onttrekking vanwege de VPB.

Toelichting afwijkingen beleidsveld 1 | Veiligheid

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022	Resultaat 2022
Lasten				
PR101 Brandweer en rampenbestrijding	3.107	3.066	2.717	349
PR102 Openbare orde en veiligheid	2.008	2.049	1.946	103
PR103 Dierenbescherming	42	42	37	6
PR104 Parkeertoezicht	296	296	286	9
PR603 Stedelijke werkgelegenheidsprojecten	57	0	1	-1
Totaal Lasten	5.510	5.453	4.986	467
Baten				
PR101 Brandweer en rampenbestrijding	-30	-30	-50	20
PR102 Openbare orde en veiligheid	0	0	-80	80
PR104 Parkeertoezicht	0	0	-1	1
Totaal Baten	-30	-30	-131	101
Saldo van lasten en baten	5.480	5.423	4.855	568
Onttrekkingen				
PR951 Mutaties reserves beleidsveld 1	-340	-340	-142	-198
Saldo na mutaties reserves	5.140	5.083	4.714	370

Toelichtingen

Product 101 Brandweer en rampenbestrijding

Het jaarrekening resultaat 2022 van de VRMWB bedraagt € 941.092. Conform afspraak in het AB van 1 februari 2018 wordt 15% van het totale positieve resultaat gestort in de reserve BDuR strategische projecten. Het restant van € 799.928 wordt uitbetaald aan de deelnemende gemeenten. Voor Waalwijk gaat het om een bedrag van € 32.249. Dit levert een incidenteel voordeel op in 2022. Daarnaast wordt de egalisatiereserve kapitaallasten bij de resultaatbestemming 2022 opgeheven conform bestuursbesluit AB 2022.0 2.09/3.5. Het gaat om een bedrag van € 8,7 miljoen. Dit bedrag wordt terugbetaald aan de deelnemende gemeenten. Voor Waalwijk gaat het om een bedrag van € 350.741. Dit levert een incidenteel voordeel op in 2022.

Product 102 Openbare orde en veiligheid

In de begroting 2022 was ten laste van de Beleidsreserve een bedrag geraamd van € 152.000 in verband met uitgaven voor veiligheid. In werkelijkheid is een bedrag van ongeveer € 6.000 verantwoord. Tegenover deze lagere uitgaven staat op product 951 Mutaties reserves beleidsveld 1 een lagere onttrekking ten laste van de Beleidsreserve. De middelen worden bij de jaarrekening 2022 overgeheveld naar 2023 om in te kunnen zetten voor complexe zorgcasuïstiek.

In 2022 hebben we van het Rijk een bedrag ontvangen van € 187.000 in verband met de controle van coronatoegangsbewijzen. Van dit bedrag is € 11.000 besteed. Het verschil zal moeten worden terugbetaald. Hiervoor wordt een Sisa-verantwoording opgesteld. Daarnaast heeft er een afrekening plaatsgevonden over 2021. Een bedrag van € 58.000 is terugbetaald aan de veiligheidsregio.

Product 951 Mutaties reserves beleidsveld 1 Veiligheid

De afwijking op dit product wordt veroorzaakt door lagere onttrekkingen dan geraamd ten laste van de Beleidsreserve. Een bedrag van € 146.000 in verband met lagere uitgaven voor veiligheid. En daarnaast is de onttrekking voor het preventief interventieteam basisschoolkinderen in werkelijkheid € 52.000 lager dan geraamd.

Toelichting afwijkingen beleidsveld 2 | Verkeer, vervoer en waterstaat

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022	Resultaat 2022
Lasten				
PR201 Straatreiniging	506	461	479	-18
PR202 Gladheidsbestrijding	151	143	113	30
PR203 pleinen	3.329	3.489	3.691	-202
PR204 Openbare verlichting	785	828	650	177
PR205 Verkeersmaatregelen	1.264	1.239	1.263	-24
PR206 Parkeervoorzieningen	596	577	653	-75
PR208 Exploitatie havencomplex	543	556	602	-46
PR210 Recreatieve havens	22	52	37	15
Totaal Lasten	7.196	7.345	7.489	-144
Baten				
PR201 Straatreiniging	0	0	-1	0
PR202 Gladheidsbestrijding	0	0	-1	1
PR203 pleinen	-247	-337	-447	110
PR204 Openbare verlichting	0	0	-98	98
PR205 Verkeersmaatregelen	-37	-160	-184	24
PR206 Parkeervoorzieningen	0	0	-1	1
PR208 Exploitatie havencomplex	-139	-164	-173	9
PR210 Recreatieve havens	0	-26	-24	-1
Totaal Baten	-424	-687	-929	242
Saldo van lasten en baten	6.771	6.658	6.559	98
Onttrekkingen				
PR952 Mutaties reserves beleidsveld 2	-445	-1.742	-1.665	-77
Stortingen				
PR952 Mutaties reserves beleidsveld 2	0	1.863	1.863	0
Mutaties reserves	-445	122	199	-77
Saldo na mutaties reserves	6.327	6.779	6.758	21

Toelichtingen

Product 203 Onderhoud wegen, straten en pleinen

De afwijking in de lasten wordt vooral veroorzaakt door meer onderhoud- en reparatielasten aan kabels en leidingen van € 91.000 en meer onderhoud- en reparatielasten aan kleine reconstructies wegen van € 59.000. Daarnaast waren er meer lasten in het kader van installatieverantwoordelijkheid van € 67.000. Door controles en de uitkomst daarvan waren een aantal aansluitingen niet op orde en het was van belang dat deze onvolkomenheden opgelost en hersteld werden om te vermijden dat door onveilige situaties mensen in de problemen komen. De extra lasten aan kleine reconstructies wegen zijn gedekt door een onttrekking uit de reserve onderhoud wegen van in totaal € 226.000, inclusief de € 59.000 aan lastenoverschrijding kleine reconstructies wegen.

Het nadeel van € 202.000 in de lastensfeer dient in relatie gezien te worden met een onttrekking uit de reserve onderhoud wegen van € 226.000 (voordelig).

Het voordeel van € 110.000 in de batensfeer wordt veroorzaakt door extra baten rondom kabels en leidingen van € 51.000 vanwege de aanleg van glasvezelkabels en extra

bijdragen van derden voor de aanleg van inritten (€ 30.000 meer dan begroot). Er worden inritten aangevraagd door particulieren of bedrijven. Om deze aan te kunnen leggen, rekenen we met standaard tarieven uit de tarieventabel. Als er meer inritten worden aangevraagd worden de inkomsten hoger.

Product 204 Openbare verlichting

Het positieve saldo in de lastensfeer van € 177.000 is veroorzaakt door minder lasten aan onderhoud en reparaties (voordeel € 74.000), lagere elektriciteitslasten (voordeel € 40.000) en door een lagere doorbelasting van salarissen/uren vanuit het team Beheer Openbare Ruimte & Vastgoed (voordeel € 58.000). Het voordeel in de batensfeer van € 98.000 is ontstaan door de ontvangst van niet begrote schadevergoedingen.

Product 206 Parkeervoorzieningen

Het negatieve saldo in de lastensfeer van € 75.000 is vooral veroorzaakt door extra gemaakte lasten vanwege een aanbesteding en contractering van een nieuwe exploitant voor parkeerbeheer, waarvoor we expertise hebben ingehuurd.

Product 952 Mutaties reserves beleidsveld 2

Het nadeel van € 77.000 is te verklaren doordat er voor onderhoud wegen een lagere onttrekking heeft plaatsgevonden dan begroot (begroot € 317.000 werkelijk € 226.000 een nadelig verschil van € 91.000.)

Toelichting afwijkingen beleidsveld 3 | Economie

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022	Resultaat 2022
Lasten				
PR301 Straatmarkten	97	122	73	48
PR303 Economische ontwikkeling	388	492	1.021	-529
PR304 Bedrijfsloket en -regelingen	368	576	578	-2
PR305 Economische promotie	267	252	206	46
PR853 Grondexpl.bedrijven- en winkelgebieden	16.671	16.671	2.269	14.401
PR907 Forensenbelasting	19	19	21	-2
Totaal Lasten	17.809	18.131	4.169	13.963
Baten				
PR301 Straatmarkten	0	0	-5	5
PR302 Opbrengst straatmarkten	-29	-29	-28	-1
PR303 Economische ontwikkeling	-21	-21	-530	509
PR304 Bedrijfsloket en -regelingen	-34	-294	-283	-11
PR853 Grondexpl.bedrijven- en winkelgebieden	-16.671	-16.671	-4.213	-12.458
PR905 Verblijfsbelasting	-660	-350	-467	118
PR907 Forensenbelasting	-12	-12	-8	-4
Totaal Baten	-17.428	-17.377	-5.536	-11.841
Saldo van lasten en baten	381	754	-1.367	2.121
Onttrekkingen				
PR953 Mutaties reserves beleidsveld 3	-200	-210	-231	20
PR961 Mutaties reserves GREX beleidsveld 3	0	0	-536	536
Totaal Onttrekkingen	-200	-210	-766	556
Stortingen				
PR961 Mutaties reserves GREX beleidsveld 3	0	0	2.479	-2.479
Mutaties reserves	-200	-210	1.713	-1.924
Saldo na mutaties reserves	181	544	346	198

Toelichtingen

Product 303 Economische ontwikkeling

Van de provincie heeft de gemeente Waalwijk een specifieke uitkering ontvangen voor SmartWayz. Hiervoor is een samenwerkingsovereenkomst 'Gebiedsgerichte aanpak Smart Mobility regio hart van Brabant' gesloten tussen 4 partijen: gemeenten Tilburg, Oisterwijk en Waalwijk en stichting Midpoint Brabant. De verantwoording van deze specifieke uitkering loopt via Sisa. De verantwoording hiervan zorgt voor een afwijking van zowel de lasten als de baten en is per saldo budgettair neutraal.

Product 853 Grondexploitatie, bedrijven en winkelgebieden

Dit product dient in relatie te worden gezien met de producten 849, 851 en 852 (beleidsveld 8) en de producten 961 (beleidsveld 3) en 962 (beleidsveld 8) mutaties reserves grondexploitatie. Het saldo van deze producten bedraagt € 0. Daarnaast is het van belang dat deze producten worden gezien in samenhang met de nota grondexploitatie die jaarlijks gelijktijdig met de jaarrekening wordt opgesteld. In deze nota wordt inzicht gegeven in de reeds lopende en toekomstige complexen. Hierbij wordt ingegaan op de te lopen risico's, de voor afdekking van de risico's gevormde reserve grondexploitatie en wordt een beeld gegeven van de financiële stand van zaken. Daarnaast worden toekomstige uitgaven en

inkomsten ingeschat. Ook verwijzen wij u naar de paragraaf Grondbeleid en de toelichting op de balans.

Product 905 Verblijfsbelasting

Dit betreft deels een hogere belastingopbrengst verblijfsbelasting arbeidsmigranten voor 2021 dan als prognose opgenomen: geprognosticeerde ontvangst € 235.000, werkelijk ontvangst € 292.000 een plus van € 57.000. Voor 2022 verwachten wij dezelfde cijfers en valt de verwachte opbrengst € 57.000 hoger uit dan begroot. De exploitanten van de verblijven voor de arbeidsmigranten hebben uiteindelijk hogere bezettingscijfers doorgegeven dan dat wij verwachtten op basis van de eerdere ramingen.

Product 961 Mutaties reserves grondexploitatie beleidsveld 3

De afwijking op dit product wordt veroorzaakt door een hogere stortingen dan geraamd voor een bedrag van ongeveer € 2.480.000.

Bedragen in € 1

	Begroot	Werkelijk
Stortingen reserves grondexploitatie		
Winstneming complex 136, Haven Zeven		1.029.420
Winstneming complex 138, afbouw Haven 1 t/m 6		287.007
Winstneming complex 139, Haven 8 West		1.162.914
Totaal stortingen	0	2.479.341

Een bedrag van € 536.000 is onttrokken in verband met de correctie van de winstneming Haven 8-Oost.

Toelichting afwijkingen beleidsveld 4 | Onderwijs

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022	Resultaat 2022
Lasten				
PR401 Leerlingenvervoer	1.042	1.414	1.391	23
PR402 Leerplicht	210	210	199	10
PR403 Openbare basisonderwijs	1	1	1	0
excl.huisvesting				
PR404 Bijzonder basisonderwijs	23	23	25	-2
excl.huisvest.				
PR406 Huisvesting openbaar	346	346	359	-13
basisonderwijs				
PR407 Huisvesting bijzonder	1.585	1.651	1.650	1
basisonderwijs				
PR408 Huisvesting speciaal	102	130	126	4
basisonderwijs				
PR409 Huisvesting voortgezet onderwijs	2.068	2.092	2.134	-42
PR410 Huisvesting onderwijs algemeen	109	109	115	-6
PR411 Lokaal onderwijsbeleid	1.675	2.684	1.966	718
PR412 Volwasseneneducatie	2	2	2	0
PR610 Kinderopvang	645	381	323	57
Totaal Lasten	7.808	9.044	8.293	751
Baten				
PR401 Leerlingenvervoer	-2	-2	-10	8
PR406 Huisvesting openbaar	-80	-80	-80	0
basisonderwijs				
PR407 Huisvesting bijzonder	-147	-269	-271	3
basisonderwijs				
PR409 Huisvesting voortgezet onderwijs	0	0	-7	7
PR410 Huisvesting onderwijs algemeen	0	0	0	0
PR411 Lokaal onderwijsbeleid	-1.247	-2.131	-1.660	-471
PR610 Kinderopvang	-15	-50	-50	0
Totaal Baten	-1.490	-2.531	-2.079	-452
Saldo van lasten en baten	6.318	6.513	6.214	299
Onttrekkingen				
PR954 Mutaties reserves beleidsveld 4	-632	-835	-195	-640
Stortingen				
PR954 Mutaties reserves beleidsveld 4	200	200	318	-118
Mutaties reserves	-432	-635	123	-758
Saldo na mutaties reserves	5.887	5.878	6.337	-459

Toelichtingen

Product 411 Lokaal onderwijsbeleid

Het voordeel aan de lastenkant op product Lokaal onderwijsbeleid is het gevolg van niet ingezette rijksmiddelen omtrent de specifieke rijksuitkering Onderwijsachterstandenbeleid (inclusief Nationaal Programma Onderwijs) . De niet ingezette rijksmiddelen dienen vanuit deze specifieke regeling doorgeschoven te worden naar 2023. Het gaat om een bedrag van ongeveer € 580.000.

Verder zijn de middelen met betrekking tot Waalwijk stad met kennis en talent nog niet volledig uitgegeven in 2022. , Dit is in lijn met het budgetoverhevelingsvoorstel in het Najaarsbericht. Het gaat om een bedrag van € 127.000 .

Product 610 Kinderopvang

Bij het Najaarsbericht is omtrent crèches en peuterspeelzalen een incidenteel voordeel gemeld van € 264.000. Dit blijkt een te voorzichtige inschatting te zijn geweest, want aan het eind van het boekjaar 2022 valt de onderschrijving € 51.000 hoger uit. Er was namelijk rekening gehouden dat in het laatste kwartaal van 2022 de eerste uitgaven gedaan zouden worden met betrekking tot de uitvoering van de activiteiten vanuit het uitvoeringsprogramma VVE-Waalwijk Taalrijk en Preventie Jeugd gelinkt aan het thema Gelijke Kansen. Voor 2023 en verder is naar verwachting de onderschrijving niet meer aan de orde.

Product 954 Mutaties reserves beleidsveld 4

De werkelijk onttrekking valt lager uit dan begroot, omdat geen onttrekking heeft plaatsgevonden op de beleidsreserve ten behoeve van Waalwijk kennis en talent (€ 125.000). Bovendien is de onttrekking uit de reserve Onderwijshuisvesting (resultaten PR406 t/m PR410) slechts € 48.000 ten opzichte van het begrote bedrag van € 560.000. De hogere storting van € 118.000 op product 954 is een gevolg van het feit dat de werkelijk lasten omtrent onderwijsachterstandenbeleid lager zijn dan begroot.

Toelichting afwijkingen beleidsveld 5 | Sport, cultuur en recreatie

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022	Resultaat 2022
Lasten				
PR209 Afwatering waterlossingen etc.	382	407	180	227
PR501 Zwembaden	2.468	2.634	2.667	-33
PR502 Sporthallen en sportzalen	2.103	2.018	2.040	-22
PR503 Sportparken	1.039	936	828	108
PR504 Onderhoud openbaar groen	5.223	4.902	4.907	-6
PR505 Evenementen en kermissen	221	220	148	71
PR506 Recreatieve voorzieningen	191	262	211	51
PR507 Openbare leeszaal en bibliotheek	1.407	1.397	1.391	6
PR508 Mediabeleid	46	46	46	0
PR509 Kunst en kunstzinnige vorming	2.898	3.014	2.920	94
PR510 Oudheidkunde en volksfeesten	56	89	33	56
PR511 Sportbeleid	843	1.126	1.282	-157
PR512 Monumenten en archeologie	244	244	177	67
PR513 Gemeentearchief	367	367	364	3
PR514 Schoenenkwartier	1.716	1.510	1.574	-64
Totaal Lasten	19.204	19.170	18.769	402
Baten				
PR209 Afwatering waterlossingen etc.	0	0	0	0
PR501 Zwembaden	-1.213	-1.208	-1.492	283
PR502 Sporthallen en sportzalen	-1.060	-880	-907	27
PR503 Sportparken	-371	-371	-369	-2
PR504 Onderhoud openbaar groen	-16	-16	-38	22
PR505 Evenementen en kermissen	-61	-61	-49	-13
PR506 Recreatieve voorzieningen	0	0	-1	1
PR507 Openbare leeszaal en bibliotheek	-295	-284	-283	0
PR509 Kunst en kunstzinnige vorming	-735	-715	-738	23
PR511 Sportbeleid	-7	-7	-382	375
PR512 Monumenten en archeologie	0	0	-33	33
PR514 Schoenenkwartier	-620	-532	-533	0
Totaal Baten	-4.380	-4.077	-4.826	750
Saldo van lasten en baten	14.824	15.094	13.942	1.152
Onttrekkingen				
PR955 Mutaties reserves beleidsveld 5	-619	-1.229	-1.218	-12
Stortingen				
PR955 Mutaties reserves beleidsveld 5	0	133	326	-194
Mutaties reserves	-619	-1.097	-891	-205
Saldo na mutaties reserves	14.205	13.997	13.051	946

Toelichtingen

Product 209 Afwatering waterlossingen etc.

Het positief saldo van afgerond € 227.000 wordt vooral veroorzaakt door minder lasten aan onderhoud in het kader van het baggerprogramma. Hier staat een storting tegenover via de egalisatiereserve baggerplan van € 186.236.

Product 501 Zwembaden

In het kader van de Specifieke uitkering IJsbanen en Zwembaden is een extra opbrengst verantwoord, welke niet begroot was.

Product 503 Sportparken

In 2022 zijn geen onverwachte of grote kosten gemaakt voor de gemeentelijke sportvelden tijdens het regulier, groot en najaarsonderhoud. Dit is enerzijds te verklaren door de redelijke tot goede staat en anderzijds door gunstige weersomstandigheden tijdens de groeiperiode. Hierdoor is voor 2022 een voordeel op de uitgaven ontstaan. **Product 505**

Evenementen en kermissen

Het voordeel aan de lastenkant is het gevolg van een lagere doorbelasting vanuit de kostenplaats Team buitendienst in verband met een voordelig resultaat op de salarissen.

Product 506 Recreatieve voorzieningen

In 2022 is er minder onderhoud voor de diverse recreatieve voorzieningen, o.a. kinderboerderij Waspik en het Cruyffcourt, nodig geweest dan begroot.

Product 509 Kunst en kunstzinnige vorming

De onderschrijving van € 94.000 is onder andere het gevolg van het feit dat incidenteel niet alle projecten uit de cultuurnota doorgang hebben kunnen vinden door het gebrek aan ambtelijke capaciteit (€ 20.000). Verder is door onzekerheid bij verenigingen na Corona minder aanspraak gemaakt op het incidenteel budget voor culturele initiatieven van inwoners en organisaties (€ 38.000). Ten slotte is sprake van een budgetoverheveling van € 50.000 met betrekking tot het cultuurfonds (zie budgetoverheveling 16 in het Najaarsbericht 2022).

Product 510 Oudheidkunde en volksfeesten

De onderschrijving van € 56.000 is te relateren aan het feit dat de kosten omtrent de uitvoering van het evenementenbeleid op een later moment worden gemaakt dan dat ze oorspronkelijk vanuit de beleidsreserve beschikbaar zijn gesteld. Bij het Najaarsbericht is daarom voorgesteld om het restant over te hevelen naar 2023.

Product 511 Sportbeleid

De afwijking aan de batenkant is het gevolg van het feit dat de bijdragen in het kader van de Brede Regeling Combinatiefuncties en het Lokaal Sportakkoord niet separaat zijn begroot. Deels staan hier ook niet begrote lasten tegenover.

Product 512 Monumenten en archeologie

De lagere lasten worden met name veroorzaakt door lagere verstrekte instandhoudingsbijdragen voor monumenten dan geraamd. Hier staat een storting in de reserve monumenten tegenover via product 955 Mutaties reserves beleidsveld 5.

Product 514 Schoenenkwartier

De overschrijving wordt veroorzaakt door hogere lasten voor onderhoud ten behoeve van het Schoenenkwartier ten opzichte van de begroting. In 2022 was de begroting nog niet aangepast aan de nieuwste inzichten rondom de jaarlijkse onderhoudscontracten en daaruit voortvloeiende lasten.

Product 955 Mutaties reserves beleidsveld 5

Bij de begrotingswijziging bij het voorjaarsbericht is teveel onttrokken uit een geblokkeerde reserve.

Toelichting afwijkingen beleidsveld 6 | Sociaal domein

Bedragen x €1.000

Exploitatie		Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022	Resultaat 2022
Lasten					
PR604	Sociaal cultureel werk	259	453	384	69
PR605	Maatschappelijke werk	589	538	553	-15
PR606	Ouderenbeleid	145	145	132	14
PR607	Integratiebeleid	114	449	351	98
PR608	Samenlevingsopbouw	925	951	979	-28
PR609	Jeugdwerk	1.643	1.835	1.642	193
PR611	Woonzorgzones	215	245	288	-43
PR612	Maatschappelijke zorg en begeleiding	117	236	3.390	-3.153
PR613	Participatiewet	552	598	615	-17
PR614	Inkomensvoorzieningen	13.604	13.301	13.118	183
PR615	Minimabeleidarmoedebeleid	2.412	6.326	6.665	-339
PR616	Uitstroombestemming	7.190	9.797	9.732	65
PR630	Samenkracht en burgerparticipatie	645	936	593	343
PR631	Toegang sociaal domein	5.146	5.788	5.731	56
PR633	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.026	1.026	1.062	-36
PR634	Maatwerk dienstverlening 18+	9.650	9.696	9.665	31
PR635	Maatwerk dienstverlening 18-	12.111	12.174	11.388	786
PR636	Geëscaleerde zorg 18-	1.129	1.151	1.151	0
PR711	Jeugd en gezin WMO	304	307	261	46
Totaal Lasten		57.776	65.951	67.699	-1.748
Baten					
PR604	Sociaal cultureel werk	-5	-5	-4	-1
PR605	Maatschappelijke werk	-4	-4	0	-4
PR606	Ouderenbeleid	-41	-19	-20	0
PR607	Integratiebeleid	0	0	-2	2
PR608	Samenlevingsopbouw	-79	-79	-79	0
PR609	Jeugdwerk	-257	-257	-134	-123
PR612	Maatschappelijke zorg en begeleiding	0	0	-5.391	5.391
PR614	Inkomensvoorzieningen	-13.370	-13.066	-12.829	-238
PR615	Minimabeleidarmoedebeleid	0	0	-415	415
PR631	Toegang sociaal domein	0	0	-16	16
PR633	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-23	-32	-52	21
PR634	Maatwerk dienstverlening 18+	-241	-241	-362	120
PR635	Maatwerk dienstverlening 18-	0	0	-60	60
Totaal Baten		-14.021	-13.704	-19.362	5.658
Saldo van lasten en baten		43.755	52.247	48.337	3.910
Onttrekkingen					
PR956	Mutaties reserves beleidsveld 6	-340	-2.155	-1.397	-759
Stortingen					
PR956	Mutaties reserves beleidsveld 6	0	455	455	0
Mutaties reserves		-340	-1.700	-942	-759
Saldo na mutaties reserves		43.415	50.547	47.396	3.151

Toelichtingen

Product 604 Sociaal cultureel werk

De onderschrijving aan de lastenkant heeft betrekking op de voorgestelde budgetoverheveling bij het Najaarsbericht van € 72.000 in het kader van de Subsidieregeling Coronacrisis. Tot en met maart 2023 kan nog een beroep worden gedaan op deze regeling.

Product 607 Allochtonenbeleid

De onderschrijving aan de lastenkant van € 99.000 ligt in lijn met voorgestelde budgetoverhevelingen bij het Najaarsbericht met betrekking tot de uitvoeringskosten Wet inburgering (€ 50.000) en begeleiding doelgroepen (€ 40.000).

Product 609 Jeugdwerk

De afwijking bij de baten is veroorzaakt door het incidenteel vrij laten vallen van een meerjarig opgebouwde nog te ontvangen post (€ 82.000). In de overige budgetten binnen het product is incidenteel rekening gehouden om dit op te vangen. Dit verklaart een deel van de onderschrijving aan de lastenkant. Verder zijn een aantal verschillen aanwezig in de huuropbrengsten ten opzichte van de begroting (ongeveer € 25.000 in totaal). Ten slotte speelt binnen dit product nog een voorstel tot budgetoverheveling van € 111.000 met betrekking tot integraal jeugd- en jongerenbeleid dat vanzelfsprekend leidt tot een onderschrijving aan de lastenkant.

Product 612 Maatschappelijke zorg en begeleiding

De omvangrijke afwijkingen aan zowel de baten- als lastenkant hebben een relatie met de bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne. Omdat deze regeling voorziet in normbedragen, is hier een voordeel behaald van € 2.180.000.

Door de ontwikkeling rondom de vluchtelingen uit Oekraïne is veel tijd besteed aan het organiseren van huisvesting, leefgeld, zorg, onderwijs et cetera. Om voorgenoemde reden is incidenteel niet volledig ingezet op het nieuwe beleidsplan rondom arbeidsmigratie, wat tot een voordeel heeft geleid van € 54.000.

Product 614 Inkomensvoorziening

De verschillen aan zowel baten- en lastenkant heffen elkaar op (budgettair neutraal) doordat ontvangen gelden vanuit het Rijk één op één worden doorgesluisd richting Baanbrekers. Noemenswaardig is wel de overschrijving op het budget van individuele inkomenstoelag (€ 47.000).

Product 615 Minimabeleid/armoedebeleid

De afwijking aan zowel de lasten- als de batenkant wordt veroorzaakt door het niet begroten van de specifieke uitkering omtrent energiearmoede (€ 414.000; budgettaire neutraal). Verder springt de stijging van kosten met betrekking tot de bijzondere bijstand er uit. In vergelijking met 2021 zijn de totale kosten met grofweg € 350.000 gestegen. Het tekort met betrekking tot de bijzondere bijstand wordt incidenteel in 2022 met name gecompenseerd door het niet volledig besteden van de budgetoverheveling vanuit 2021 omtrent De Sterkste Schakel (zie onderdeel 'Verloop budgetoverheveling 2021 naar 2022' in het Najaarsbericht 2022). Bij het Voorjaarsbericht 2023 wordt verder ingegaan op de effecten van de stijgende kosten binnen de bijzondere bijstand voor de meerjarenbegroting 2023-2027.

Product 616 Uitstroombevordering

Het voorlopige resultaat van Baanbrekers over 2022 is € 212.000. Hiervan komt een bedrag van € 88.000 ten gunste van Waalwijk en dit bedrag leidt tot een voordeel op dit product.

Product 630 Samenkracht en burgerparticipatie

De onderschrijving heeft een relatie met de voorgestelde budgetoverhevelingen met betrekking tot het echtscheidingsloket (€ 147.000 en het WMO beleidsplan (€ 132.000) . Verder is het incidentele voordeel omtrent ondersteuning vrijwilligers € 45.000 hoger dan geprognosticeerd bij het Najaarsbericht (NJB22 6.04).

Product 631 Toegang sociaal domein

Het verschil op dit product wordt met name veroorzaakt door een lagere doorbelasting van

diverse relatief geringe afwijkingen zoals doorbelasting van salariskosten en overige bedrijfsvoeringskosten.

Product 634 Maatwerk dienstverlening 18+

De afwijking aan de batenkant wordt veroorzaakt door een hogere ontvangen eigen bijdrage dan aanvankelijk geraamd.

Product 635 Maatwerk dienstverlening 18-

De lagere lasten worden met name veroorzaakt door:

- afwikkeling jaarrekening 2021 vanuit Hart van Brabant (in aanvulling op de reeds verwerkte afwikkeling in het Najaarsbericht);
- 3e prognose Hart van Brabant voor 2022;
- afwikkeling voorgaande jaren vanuit project bijzondere looptijden arrangementen via Hart van Brabant;
- lagere PGB-uitgaven (PersoonsGebonden Budget) dan geraamd.

Product 956 Mutaties reserves beleidsveld 6

De werkelijke onttrekking vanuit de beleidsreserve ten behoeve van het nieuwe jeugdbeleid, het echtscheidingsloket en integratiebeleid arbeidsmigranten valt lager uit dan begroot (€ 260.000 in totaal). Verder is sprake van een lagere onttrekking van € 566.000 naar aanleiding van het niet volledig uitgeven van de budgetoverhevelingen van 2021 naar 2022. Hiervan heeft een bedrag van € 280.000 betrekking op het voorstel bij het Najaarsbericht (NJB22/0.11) waar aangegeven is dat het beschikbare budget voor de uitvoering van de subsidieregeling instellingen corona naar verwachting niet volledig zal worden benut.

Toelichting afwijkingen beleidsveld 7 | Volksgezondheid en milieu

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022	Resultaat 2022
Lasten				
PR701 Volksgezondheid (openbare ruimte)	101	100	83	17
PR702 Vuilophaal en -afvoer	4.086	4.461	4.374	87
PR704 Begraafplaatsen	553	546	546	0
PR706 Riolering en waterzuivering	2.466	2.679	2.669	11
PR708 Milieu	1.599	2.541	3.035	-494
PR709 Volksgezondheid: subsidiesbijdragen	1.797	1.820	1.819	1
PR710 Jeugdgezondheidszorg	36	36	38	-2
Totaal Lasten	10.639	12.182	12.564	-381
Baten				
PR701 Volksgezondheid (openbare ruimte)	0	0	0	0
PR702 Vuilophaal en -afvoer	-942	-1.027	-1.028	1
PR703 Reinigingsrechtafvalstoffenheffing	-4.498	-4.708	-4.730	21
PR704 Begraafplaatsen	-2	-2	-1	0
PR705 Begraafplaatsrechten	-348	-348	-344	-4
PR706 Riolering en waterzuivering	-109	-109	-75	-34
PR707 Rioolrechten	-3.917	-4.130	-4.178	49
PR708 Milieu	-48	-108	-122	14
PR709 Volksgezondheid: subsidiesbijdragen	0	0	-31	31
Totaal Baten	-9.864	-10.432	-10.509	76
Saldo van lasten en baten	774	1.750	2.055	-305
Onttrekkingen				
PR957 Mutaties reserves beleidsveld 7	-298	-579	-1.142	563
Stortingen				
PR957 Mutaties reserves beleidsveld 7	28	391	391	0
Mutaties reserves	-270	-188	-751	563
Saldo na mutaties reserves	504	1.562	1.304	258

Toelichtingen

Product 702 Vuilophaal en -afvoer

De afwijking binnen de lasten (€ 87.000 minder lasten dan begroot) wordt met name veroorzaakt door een lagere doorbelasting van salarissen vanwege lager uitgevallen salarissenlasten binnen team Beheer Openbare Ruimte & Vastgoed (€ 54.000 minder lasten) en lagere lasten voor verwerking restafval minicontainer van € 46.000 omdat er minder onverwachte uitgaven waren.

Cassatieprocedure Arbitrage II en uitspraak

Attero heeft tegen de uitspraak van het Gerechtshof cassatie ingesteld bij de Hoge Raad. In de informatiebrief van oktober 2022 bent u geïnformeerd over het advies van de procureur-generaal. Het advies van de procureur-generaal was ongunstig voor de gewesten/gemeenten. Het betrof echter enkel een advies en het was aan de Hoge Raad om dit advies al dan niet te volgen. De Hoge Raad heeft een van de cassatieklachten die Attero tegen de uitspraak van het Gerechtshof had ingesteld, gegrond verklaard, en heeft daarom

de uitspraak van het gerechtshof Den Haag vernietigd. Het uiteindelijke gevolg van de uitspraak is dus dat de procedure met betrekking tot de naheffing over de jaren 2015-2017 tussen Attero en de VvC tot een definitief einde is gekomen en dat Attero weer aanspraak kan maken op de in de tweede arbitrage toegekende suppletievergoedingen, en wel per direct. De uitspraak van de Hoge Raad is definitief en hier is geen verweer meer tegen mogelijk. In de jaarrekening 2021 meldde we een incidenteel voordeel Attero van € 223.000 en dat bedrag is in de voorziening afvalstoffenheffing verwerkt. Vanwege bovenstaande uitspraak is in de jaarrekening 2022 dit bedrag als last opgevoerd met een corresponderende onttrekking uit de voorziening afvalstoffenheffing.

Product 708 Milieu

De afwijking op dit product wordt veroorzaakt door verantwoorde kosten in het kader van het programma Duurzaamheid; waaronder de groene agenda, het energieloket, de transitievisie warmte, de green deal en de grootschalige opwek. Voor deze kosten heeft eerder besluitvorming plaatsgevonden en zijn begrotingswijzigingen vastgesteld. Hiertegenover staan onttrekkingen ten laste van de reserve duurzaamheid conform besluitvorming verantwoord op product 957 Mutaties reserves beleidsveld 7.

Product 957 Mutaties reserves beleidsveld 7

In werkelijkheid zijn de onttrekkingen hoger dan geraamd. Hiertegenover staan verantwoorde kosten voor het programma Duurzaamheid. Daarnaast is het saldo van de reserve 4 programma's vrijgevallen ten gunste van het jaarrekeningresultaat.

Toelichting afwijkingen beleidsveld 8 | Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022	Resultaat 2022
Lasten				
PR801 Opbrengst omgevingsvergunningen	0	0	9	-9
PR802 Vergunningen	37	37	10	27
PR804 Gebiedsgericht werken	477	470	453	17
PR805 Gegevensbeheer belastingen	57	59	107	-49
PR806 Leningen woningbouw	163	111	111	0
PR807 Werkzaamheden GEO registratie	322	327	339	-12
PR808 Stedelijke vernieuwing	320	282	291	-9
PR809 Wonen	209	201	137	64
PR810 Ruimtelijke beleidsplannen	1.640	1.852	2.201	-349
PR811 Bouwen	1.564	2.132	1.986	146
PR848 Kosten gronden vaste activa	166	164	469	-306
PR849 Faciliterend grondbeleid	203	203	138	65
PR851 Algemene kosten bouwgrondexploitatie	1.039	1.107	0	1.107
PR852 Bouwgrondexploitatie Wonen	3.936	3.936	2.623	1.313
Totaal Lasten	10.134	10.880	8.874	2.006
Baten				
PR801 Opbrengst omgevingsvergunningen	-1.350	-1.350	-1.276	-73
PR802 Vergunningen	-27	-27	-19	-8
PR804 Gebiedsgericht werken	0	0	-3	3
PR807 Werkzaamheden GEO registratie	-1	-1	0	-1
PR809 Wonen	-15	-15	-45	29
PR810 Ruimtelijke beleidsplannen	-13	-13	-81	68
PR811 Bouwen	-40	-40	-50	10
PR848 Kosten gronden vaste activa	-11	-11	-371	360
PR849 Faciliterend grondbeleid	-203	-203	-50	-153
PR851 Algemene kosten bouwgrondexploitatie	-939	-939	-6	-933
PR852 Bouwgrondexploitatie Wonen	-3.936	-3.936	-2.487	-1.449
Totaal Baten	-6.535	-6.535	-4.388	-2.147
Saldo van lasten en baten	3.599	4.345	4.486	-141
Onttrekkingen				
PR958 Mutaties reserves beleidsveld 8	-540	-7.813	-8.019	206
PR962 Mutaties reserves GREX beleidsveld 8	-100	-100	-263	163
Totaal Onttrekkingen	-640	-7.913	-8.282	369
Stortingen				
PR958 Mutaties reserves beleidsveld 8	214	7.427	7.460	-33
PR962 Mutaties reserves GREX beleidsveld 8	0	0	46	-46
Totaal Stortingen	214	7.427	7.506	-79
Mutaties reserves	-426	-486	-776	290
Saldo na mutaties reserves	3.172	3.859	3.710	149

Toelichtingen

Product 801 Opbrengst omgevingsvergunningen

Door minder grote projecten is de opbrengst dit jaar wat achter gebleven ten opzichte van de begrote opbrengst.

Product 809 Wonen

De onderschrijding van € 64.000 wordt veroorzaakt door het feit dat een drietal voorziene activiteiten door verschillende redenen zijn vertraagd. Het betreft het schaarste-onderzoek door de Stec-groep, de pilot Wonen met Gemak Waspik en de uitvoering van de lokale woonzorgvisie. In 2023 gaat uitvoering gegeven worden aan deze activiteiten.

Product 810 Ruimtelijke beleidsplannen

De afwijking op dit product wordt met name veroorzaakt door de verantwoording van de kosten die betrekking hebben op de invoering van de omgevingswet. Tegenover deze kosten staat op product 958 Mutaties reserves beleidsveld 8 een onttrekking ten laste van de reserve (913038) die hiervoor is gevormd.

Product 811 Bouwen

Het voordelige verschil op dit product wordt veroorzaakt door lagere doorbelastingen dan geraamd (€ 86.000 voordeel) vanwege minder gemaakte uren voor omgevingsvergunningen, doordat er in 2022 minder grote projecten waren. Dit dient in relatie gezien te worden met product 801 Omgevingsvergunningen.

Product 848 Kosten gronden vaste activa

Zowel aan de lasten als aan de batenkant is sprake van een afwijking ten opzichte van de begroting; per saldo nagenoeg budgettair neutraal. Dit betreft een verkoop waarvoor het afboeken van de boekwaarde en de verkoopopbrengst op dit product verantwoord zijn.

Product 849 Faciliterend grondbedrijf, product 851 Algemene kosten bouwgrondexploitatie en product 852 Bouwgrondexploitatie wonen

Deze producten dienen in relatie te worden gezien met de producten 853 (beleidsveld 3) en de producten 961 (beleidsveld 3) en 962 (beleidsveld 8) mutaties reserves grondexploitatie. Het saldo van deze producten bedraagt € 0. Daarnaast is het van belang dat deze producten worden gezien in samenhang met de nota grondexploitatie die jaarlijks gelijktijdig met de jaarrekening wordt opgesteld. In deze nota wordt inzicht gegeven in de reeds lopende en toekomstige complexen. Hierbij wordt ingegaan op de te lopen risico's, de voor afdekking van de risico's gevormde reserve grondexploitatie en wordt een beeld gegeven van de financiële stand van zaken. Daarnaast worden toekomstige uitgaven en inkomsten ingeschat. Ook verwijzen wij u naar de paragraaf Grondbeleid en de toelichting op de balans.

Product 958 Mutaties reserves beleidsveld 8

De afwijking op dit product wordt met name veroorzaakt door een niet geraamde onttrekking voor de verantwoorde kosten met betrekking tot de invoering van de omgevingswet op product 810 Ruimtelijke beleidsplannen.

Product 962 Mutaties reserves GREX beleidsveld 8

De afwijking op dit product wordt veroorzaakt door:

- Hogere stortingen dan geraamd voor een bedrag van € 36.000;
- Hogere onttrekking dan geraamd voor een bedrag van € 163.000.

Bedragen in € 1

	Begroot	Werkelijk
Stortingen		
Stortingen reserve ruimtelijke kwaliteit (913054)		24.456
Diverse stortingen reserve grondexploitatie (913050)		12.035

Totaal stortingen	0	36.491
Onttrekkingen reserves grondexploitatie		
Grondbedrijf gerelateerde uitgaven, product 851 algemene kosten bouwgrondexploitatie	100.000	0
Overige mutaties		263.348
Totaal onttrekkingen	100.000	263.348

Analyse begrotingsafwijkingen

Algemeen

Bij overschrijdingen is mogelijk sprake van onrechtmatige uitgaven, als de gerealiseerde lasten hoger zijn dan de geraamde bedragen ná wijziging. De overschrijding kan namelijk in strijd zijn met het budgetrecht van de gemeenteraad, zoals geregeld in de Gemeentewet. Voor de afsluitende oordeelsvorming is van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door de gemeenteraad geformuleerde beleid en/of wordt gecompenseerd door aan de lasten gerelateerde hogere inkomsten. Het bepalen of respectievelijk welke begrotingsoverschrijdingen al dan niet verwijtbaar zijn, is voorbehouden aan de raad.

Hieronder is een aantal overzichten opgenomen:

- een overzicht dat per beleidsveld de afwijking, ofwel de over- en onderschrijdingen ten opzichte van de begroting weergeeft;
- overzichten van die beleidsvelden waar de werkelijke lasten, incl. mutatie reserves > begrote lasten (beleidsvelden 2, 6 en 7);
- een overzicht van de kredietoverschrijdingen .

Bedragen x € 1.000

Beleidsveld	Begroting incl wijziging 2022			Jaarrekening 2022			Begrotingsafwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0 Bestuur en Ondersteuning	32.769	121.018-	88.249-	27.838	125.772-	97.934-	4.931	4.754	9.684
1 Veiligheid	5.453	370-	5.083	4.986	273-	4.714	467	-97	370
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	9.208	2.429-	6.779	9.352	2.594-	6.758	-144	165	21
3 Economie	18.131	17.587-	544	6.648	6.302-	346	11.483	-	198
								11.286	
4 Onderwijs	9.244	3.366-	5.878	8.611	2.274-	6.337	633	-1.092	-459
5 Sport, cultuur en recreatie	19.303	5.306-	13.997	19.095	6.044-	13.051	208	738	946
6 Sociaal domein	66.406	15.860-	50.547	68.154	20.759-	47.396	-1.748	4.899	3.151
7 Volksgezondheid en milieu	12.573	11.011-	1.562	12.954	11.651-	1.304	-381	640	258
8 Volkshuisvesting, RO, stedelijke vern.	18.308	14.448-	3.859	16.380	12.670-	3.710	1.927	-1.778	149
Totaal	191.394	-191.394	0	174.019	-	-	17.376	-3.057	14.319
					188.338	14.319			

Begrotingsafwijking beleidsveld 2

Begrotingsonrechtmatigheden beleidsveld 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	Begroting na wijziging 2022	Jaarrekening 2022	Begrotings afwijking 2022
Product			
* PR201 Straatreiniging	461	479	18-
* PR202 Gladheidsbestrijding	143	113	30
* PR203 Onderhoud wegen, straten en pleine	3.489	3.691	202-
* PR204 Openbare verlichting	828	650	177
* PR205 Verkeersmaatregelen	1.239	1.263	24-
* PR206 Parkeervoorzieningen	577	653	75-
* PR208 Exploitatie havencomplex	556	602	46-
* PR210 Recreatieve havens	52	37	15
** PR952 Mutaties reserves beleidsveld 2	1.863	1.863	0-
Totaal lasten 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	9.208	9.352	144-
* PR201 Straatreiniging	0-	1-	0
* PR202 Gladheidsbestrijding	0-	1-	1
* PR203 Onderhoud wegen, straten en pleine	337-	447-	110
* PR204 Openbare verlichting	0-	98-	98
* PR205 Verkeersmaatregelen	160-	184-	24
* PR206 Parkeervoorzieningen	0-	1-	1
* PR208 Exploitatie havencomplex	164-	173-	9
* PR210 Recreatieve havens	26-	24-	1-
** PR952 Mutaties reserves beleidsveld 2	1.742-	1.665-	77-
Totaal baten 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	2.429-	2.594-	165
Totaal beleidsveld 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	6.779	6.758	21

Toelichting beleidsveld 2

De extra lasten binnen product 203 Onderhoud wegen, straten en pleinen wordt door het volgende veroorzaakt:

- Meer onderhoud- en reparatielasten aan kabels en leidingen van € 91.000;
- Meer onderhoud- en reparatielasten aan kleine reconstructies wegen van € 59.000;
- Meer lasten in het kader van installatieverantwoordelijkheid van € 67.000. Door controles en de uitkomst daarvan waren een aantal aansluitingen niet op orde en het was van belang dat deze onvolkomenheden opgelost en hersteld werden om te vermijden dat door onveilige situaties mensen in de problemen komen.

Tegenover deze uitgaven staan ook baten:

- Meer baten kabels en leidingen van € 51.000 vanwege meer dan begrote aanleg van glasvezelkabels;
- Een onttrekking uit de reserve onderhoud wegen van in totaal € 226.000 , waarmee de lastenoverschrijding van € 59.000 gedekt wordt.

Conclusie: Voor deze overschrijding geldt dat deze onrechtmatig is, maar niet wordt meegewogen in het oordeel over rechtmatigheid van de jaarrekening als geheel. De uitgaven passen binnen het door de raad uitgezette beleid en er staan dekkingen tegenover deze meeruitgaven.

Begrotingsafwijking Beleidsveld 6

Begrotingsonrechtmatigheden beleidsveld 6 Sociaal Domein	Begroting na wijziging 2022	Jaarrekening 2022	Begrotings afwijking 2022
Product			
* PR604 Sociaal cultureel werk	453	384	69
* PR605 Maatschappelijke werk	538	553	-15
* PR606 Ouderenbeleid	145	132	14
* PR607 Integratiebeleid	449	351	98
* PR608 Samenlevingsopbouw	951	979	-28
* PR609 Jeugdwerk	1.835	1.642	193
* PR611 Woonzorgzones	245	288	-43
* PR612 Maatschappelijke zorg en begeleid	236	3.390	-3.153
* PR613 Participatiewet	598	615	-17
* PR614 Inkomensvoorzieningen	13.301	13.118	183
* PR615 Minimabeleid/armoedebeleid	6.326	6.665	-339
* PR616 Uitstroombevordering	9.797	9.732	65
* PR630 Samenkracht en burgerparticipatie	936	593	343
* PR631 Toegang sociaal domein	5.788	5.731	56
* PR633 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.026	1.062	-36
* PR634 Maatwerk dienstverlening 18+	9.696	9.665	31
* PR635 Maatwerk dienstverlening 18-	12.174	11.388	786
* PR636 Geëscaleerde zorg 18-	1.151	1.151	0
* PR711 Jeugd en gezin WMO	307	261	46
** PR956 Mutaties reserves beleidsveld 6	455	455	0
Totaal lasten	66.406	68.154	-1.748
* PR604 Sociaal cultureel werk	5-	4-	-1
* PR605 Maatschappelijke werk	4-		-4
* PR606 Ouderenbeleid	19-	20-	0
* PR607 Integratiebeleid		2-	2
* PR608 Samenlevingsopbouw	79-	79-	0
* PR609 Jeugdwerk	257-	134-	-123
* PR612 Maatschappelijke zorg en begeleid		5.391-	5.391
* PR614 Inkomensvoorzieningen	13.066-	12.829-	-238
* PR615 Minimabeleid/armoedebeleid		415-	415
* PR631 Toegang sociaal domein		16-	16
* PR633 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	32-	52-	21
* PR634 Maatwerk dienstverlening 18+	241-	362-	120
* PR635 Maatwerk dienstverlening 18-		60-	60
** PR956 Mutaties reserves beleidsveld 6	2.155-	1.397-	-759
Totaal baten	-15.860	-20.759	4.900
Totaal beleidsveld 6 Sociaal domein	50.547	47.395	3.151

Toelichting beleidsveld 6

De begrotingsafwijking is simpelweg te wijten aan het feit dat lasten met betrekking tot de bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne niet zijn begroot. Hier staan baten vanuit het Rijk tegenover.

Conclusie: Voor deze overschrijding geldt dat deze onrechtmatig is, maar niet wordt meegewogen in het oordeel over rechtmatigheid van de jaarrekening als geheel, omdat er direct gerelateerde inkomsten vanuit het Rijk tegenover staan.

Begrotingsafwijking Beleidsveld 7

Begrotingsonrechtmatigheden beleidsveld 7 Volksgezondheid en milieu	Begroting na wijziging 2022	Jaarrekening 2022	Begrotings afwijking 2022
Product			
* PR701 Volksgezondheid (openbare ruimte)	100	83	17
* PR702 Vuilophaal en -afvoer	4.461	4.374	87
* PR704 Begraafplaatsen	546	546	0
* PR706 Riolering en waterzuivering	2.679	2.669	11
* PR708 Milieu	2.541	3.035	-494
* PR709 Volksgezondheid: subsidies/bijdra	1.820	1.819	1
* PR710 Jeugdgezondheidszorg	36	38	-2
** PR957 Mutaties reserves beleidsveld 7	391	391	0
Totaal lasten	12.573	12.954	-381
* PR702 Vuilophaal en -afvoer	1.027-	1.028-	1
* PR703 Reinigingsrecht/afvalstoffenheffi	4.708-	4.730-	21
* PR704 Begraafplaatsen	2-	1-	0
* PR705 Begraafplaatsrechten	348-	344-	-4
* PR706 Riolering en waterzuivering	109-	75-	-34
* PR707 Rioolrechten	4.130-	4.178-	49
* PR708 Milieu	108-	122-	14
* PR709 Volksgezondheid: subsidies/bijdra		31-	31
** PR957 Mutaties reserves beleidsveld 7	579-	1.142-	563
Totaal baten	-11.011	-11.651	640
Totaal beleidsveld 6 Sociaal domein	1.562	1.304	258

Toelichting beleidsveld 7

Product 708 Milieu

De in werkelijkheid hogere lasten dan geraamd op dit product worden veroorzaakt door verantwoorde kosten in het kader van het programma Duurzaamheid; waaronder groene agenda, energieloket, transitievisie warmte, green deal en grootschalige opwek. Voor deze kosten heeft eerder besluitvorming plaatsgevonden en zijn begrotingswijzigingen vastgesteld. Hiertegenover staan onttrekkingen ten laste van de reserve duurzaamheid conform besluitvorming welke zijn verantwoord op product 957 Mutaties reserves beleidsveld 7.

Conclusie: Deze overschrijding is niet onrechtmatig gelet op eerdere besluitvorming door de raad hierover.

Afwijkingen op kredieten

In onderstaand overzicht staan de kredieten vermeld waarbij sprake is van een overschrijding die hoger is dan 5% van het beschikbaar gestelde kredietbedrag. De raad hoeft geen aanvullend krediet beschikbaar te stellen wanneer de overschrijding binnen de 5% blijft. Ook hier kan daarom de vraag gesteld worden of er mogelijk sprake is van een onrechtmatigheid.

Bedragen x 1 €

Omschrijving	Oorspronkelijk krediet	Overschrijding per 31-12-2022	% over schrijding	Activa Klasse	Soort
VI2020 Masten vervangen	12.600	1.155	9,2%	245	Grond-, weg- en waterbouwkundige werken Mn
Ruiming herinrichting begraafplaats Tilburgseweg	55.000	4.726	8,6%	240	Grond-, weg- en waterbouwkundige werken En
Minicontainers VI2018-2020	62.364	14.057	22,5%	271	Overige materiele vaste activa En Heffing
Brandstoftank wagenpark	53.000	6.607	12,5%	261	Machines, apparaten en installaties EN Heffing
Audiovisuele middelen raadszaal	182.824	15.640	8,6%	260	Machines, apparaten en installaties

Toelichting kredietoverschrijdingen

Toelichting:

VI2020 Masten vervangen

De overschrijding is ontstaan doordat de lasten van het vervangen van de lichtmasten wat hoger uitvielen dan van te voren ingeschat en begroot. Het blijft lastig om op voorhand een goede indicatie te maken van de te verwachte vervangingslasten. Deze overschrijding was niet te voorzien, vandaar dat u niet eerder hiervan op de hoogte bent gebracht middels een bestuurdersbrief.

Ruiming herinrichting begraafplaats Tilburgseweg

Het ruimingsproject liep door het creëren van draagvlak vertraging op en kreeg daardoor een langere dan gebruikelijke doorlooptijd. We waren in verband met ziekte genoodzaakt om een beheerder groen in te huren en dat zorgde voor extra lasten. Deze overschrijding was niet te voorzien, vandaar dat u niet eerder hiervan op de hoogte bent gebracht middels een bestuurdersbrief.

Minicontainers VI2018-2020

De prijzen van de minicontainers zijn door de inflatie zo hard gestegen dat er een overschrijding van de lasten heeft plaatsgevonden. Deze overschrijding was niet te voorzien, vandaar dat u niet eerder hiervan op de hoogte bent gebracht middels een bestuurdersbrief.

Brandstoftank wagenpark

Middels bestuurdersbrief 034-22 aan de leden van de raad is deze overschrijding gemeld. Hierin is de volgende toelichting opgenomen:

De reden van overschrijding is ontstaan doordat bleek dat de bestaande Obas (Olie- en bezineafscheider) onvoldoende diep lag, en het daardoor noodzakelijk was een tweede Obas aan te laten leggen. De kosten hiervoor bedroegen € 4.550. Om een tweede Obas aan te leggen was tevens een nieuwe melding Activiteitenbesluit nodig. Daarbij was een bodemonderzoek (€ 2.200) noodzakelijk waarmee in de raming geen rekening is gehouden.

Audiovisuele middelen raadszaal

Medio 2021 is team IBF gestart met de aanbesteding van de Audiovisuele Middelen in de Raadszaal, per 15 mei hebben we een contract afgesloten met een nieuwe leverancier. Daarna zijn de werkzaamheden in de Raadszaal gestart.

Tijdens dit traject zijn een aantal onvoorziene uitgaven gedaan, waardoor het oorspronkelijke krediet niet toereikend was, in het najaarsbericht bent u hierover geïnformeerd dat er een geschatte overschrijding zou zijn van € 35.000. De volgende extra werkzaamheden zijn uitgevoerd:

1. Extra uitgaven oud systeem: begin 2021 zijn er extra kosten gemaakt om het huidige systeem werkbaar te houden;
2. Inhuur AV adviseur: tijdens de oriënterende fase van de aanbesteding zijn we tot de conclusie gekomen dat we zelf niet voldoende kennis hadden om een goede uitvraag te

doen. Zowel binnen team IBF, team ICT als elders in de organisatie, ontbak de kennis om een dergelijk technische programma van eisen op te stellen. Daarom hebben we een externe adviseur ingehuurd, gespecialiseerd in audiovisuele middelen;

3. Werkzaamheden E installateur: om het nieuwe systeem juist aan te sluiten, moest een groot deel van de huidige kabelinfrastructuur vervangen of uitgebreid worden. Omdat het huidige systeem ondertussen nog actief was, kostte dit extra tijd. Dit was noodzakelijk om de planning haalbaar te houden. Tijdens het zomerreces zijn de overige werkzaamheden uitgevoerd. Daarnaast bleken veel 'routes' van de bekabeling in werkelijkheid anders te liggen dan op de tekeningen. Dit resulteerde in veel extra meters kabel;

4. Extra faciliteit vergadercentrum: het huidige vergadersysteem wordt op verzoek uitgebreid met parallele sessies. Dit was tijdens de aanbesteding niet bekend. Er was een extra investering nodig om dit te faciliteren.

De boeking van deze extra kosten is deels op het krediet gekomen, wat tot een overschrijding heeft geleid van afgerond € 15.640. De overige extra kosten (zijnde € 11.295) zijn ten laste van de reguliere begrotingspost van het stadhuis gekomen.

Overzicht incidentele baten en lasten

Algemeen

Op grond van artikel 28 van het BBV wordt onderstaand overzicht van de incidentele baten en lasten 2022 gepresenteerd. Bedragen > € 50.000 worden afzonderlijk vermeld met een toelichting. De kleinere bedragen worden in totaal per beleidsveld vermeld.

Bedragen x € 1.000

INCIDENTELE LASTEN			
Productnr.	Omschrijving Product	Bedrag	Toelichting
Beleidsveld 0 Bestuur en ondersteuning			
020	Overhead	95	Budgetoverhevelingen van 2021 naar 2022
812	Erfpachtsgronden	3.537	Afboeken boekwaarde erfpachtsgronden in verband met verkoop percelen
909	Deelnemingen	302	Aflossing Grootboekleningen
914	Algemene Uitkering	197	Algemene uitkering voorgaande jaren
942	Vennootschapsbelasting	322	Aanslag VPB 2020
950	Mutaties reserves beleidsveld 0	1.733	Storting in AR, resultaat 2021 (begrotingswijziging 2022/2012)
950	Mutaties reserves beleidsveld 0	1.371	Storting in reserve maatregelen coronacrisis ten laste van het resultaat 2021
950	Mutaties reserves beleidsveld 0	296	Storting in reserve maatregelen coronacrisis (NJB22/0.11)
950	Mutaties reserves beleidsveld 0	3	Overige stortingen
Beleidsveld 1 Veiligheid			
102	Openbare orde en veiligheid	6	Kosten programma veiligheid
Beleidsveld 2 Verkeer, vervoer en waterstaat			
203	Onderhoud wegen, straten en pleinen	191	Budgetoverhevelingen van 2021 naar 2022
952	Mutaties reserves beleidsveld 2	830	Storting in reserve onderhoudwegen
952	Mutaties reserves beleidsveld 2	1.033	Storting in geblokkeerde reserve entree centrum
Beleidsveld 3 Economie			
303	Economische ontwikkeling	111	Kosten economisch beleid
303	Economische ontwikkeling	110	Diverse kosten i.v.m. overname Truckparking (begrotingswijziging 2020/026)
961	Mutaties reserves beleidsveld 3 GREX	2.479	Storting diverse winstnemingen grondexploitatie taak 3.2 in reserve GREX
Beleidsveld 4 Onderwijs			
411	Lokaal onderwijsbeleid	123	Budgetoverhevelingen van 2021 naar 2022
954	Mutaties reserves beleidsveld 4	200	Storting in reserve onderwijshuisvesting
954	Mutaties reserves beleidsveld 4	118	Storting in reserve GOA
Beleidsveld 5 Sport, cultuur en recreatie			
	Diverse producten beleidsveld 5	355	Budgetoverhevelingen van 2021 naar 2022
955	Mutaties reserves beleidsveld 5	186	Storting in egalisatiereserve Baggerplan
955	Mutaties reserves beleidsveld 5	93	Storting in reserve Schoenenkwartier
955	Mutaties reserves beleidsveld 5	47	Storting in reserve restauratie gemeentelijke monumenten
Beleidsveld 6 Sociaal Domein			
	Diverse producten beleidsveld 6	669	Budgetoverhevelingen van 2021 naar 2022
956	Mutaties reserves beleidsveld 6	300	Storting in reserve maatregelen coronacrisis
956	Mutaties reserves beleidsveld 6	155	Storting in geblokkeerde reserve voor toegankelijkheid accommodaties
Beleidsveld 7 Volksgezondheid en milieu			

702	Vuilophaal en -afvoer	223	Terug te betalen aan Attero cf recente gerechtelijke uitspraak
708	Milieu	70	Budgetoverhevelingen van 2021 naar 2022
708	Milieu	254	Asbestsanering gemeentelijke panden
708	Milieu	612	Diverse kosten programma duurzaamheid
708	Milieu	55	Verduurzaming gemeentelijk vastgoed
957	Mutatie reserves beleidsveld 7	317	Oormerking meicirculaire 2022 - storten in reserve duurzaamheid (NJB 2022)
957	Mutatie reserves beleidsveld 7	74	Overige stortingen
Beleidsveld 8 Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing			
810	Ruimtelijke beleidsplannen	450	Ambities Fysiek domein
810	Ruimtelijke beleidsplannen	294	Kosten invoeren omgevingswet
852	Bouwgrondexploitatie wonen	136	Mutaties verliesvoorzieningen
958	Mutaties reserves beleidsveld 8	6.400	Storting in AR plafond GREX
958	Mutaties reserves beleidsveld 8	963	Storting in AR i.v.m. opheffing reserve leefbaarheid
958	Mutaties reserves beleidsveld 8	64	Storting in AR WKB-gelden
958	Mutaties reserves beleidsveld 8	33	Overige stortingen
962	Mutaties reserves beleidsveld 8 GREX	46	Storting diversen grondexploitatie
TOTAAL INCIDENTELE LASTEN		24.853	

Bedragen x
€1.000,=

INCIDENTELE BATEN			
Productnr.	Omschrijving Product	Bedrag	Toelichting
Beleidsveld 0 Bestuur en ondersteuning			
020	Overhead	50	Afrekening SPUK sport 2021, als compensatie voor het BTWnadeel agv sportvrijstelling
812	Erfpachtsgronden	4.329	Verkoop van percelen in erfpacht
813	Beheer diverse percelen en panden	159	Opbrengst in verband met de verkoop van snippergroen
813	Beheer diverse percelen en panden	1.217	Opbrengst in verband met verkoop percelen
909	Beleggingen en deelnemingen	302	Opbrengst grootboekleningen Rijk
950	Mutaties reserves beleidsveld 0	106	Onttrekking egaliasatiereserve ICT-beleid
950	Mutaties reserves beleidsveld 0	70	Onttrekking reserve personeelsfeest
950	Mutaties reserves beleidsveld 0	3.485	Onttrekking reserve resultaat bestemming
950	Mutaties reserves beleidsveld 0	30	Onttrekking reserve maatregelen coronacrisis ivm inkomstenderving parkeergeld
950	Mutaties reserves beleidsveld 0	172	Onttrekking beleidsreserve 2019-2022, data gedreven werken
950	Mutaties reserves beleidsveld 0	95	Onttrekking AR ivm budgetoverheveling
950	Mutaties reserves beleidsveld 0	322	Onttrekking reserve GREX i.v.m. VPB aanslag 2020
Beleidsveld 1 Veiligheid			
951	Mutaties reserves beleidsveld 1	6	Kosten programma Veiligheid t.l.v. beleidsreserve 2019-2022
951	Mutaties reserves beleidsveld 1	111	Onttrekking beleidsreserve PIB
Beleidsveld 2 Verkeer, vervoer en waterstaat			

204	Openbare verlichting	98	Schadebehandeling en uitkering wegmeubilair
205	Verkeersmaatregelen	150	Subsidie Provincie mensgerichte maatregelen 2020
952	Mutaties reserves beleidsveld 2	1.033	Onttrekking AR i.v.m. vorming geblokkeerde reserve Entree Centrum
952	Mutaties reserves beleidsveld 2	167	Onttrekking AR i.v.m. budgetoverheveling Onderhoud bruggen
952	Mutaties reserves beleidsveld 2	24	Onttrekking AR i.v.m. budgetoverheveling Herontwikkeling Hoofstraat 65 Sprang-Capelle
952	Mutaties reserves beleidsveld 2	226	Onttrekking reserve onderhoud wegen
952	Mutaties reserves beleidsveld 2	30	Onttrekking beleidsreserve mobiliteit
Beleidsveld 3 Economie			
853	Grondexploitatie bedrijven- en winkelgebieden	1.943	Diverse winstnemingen grondexploitatie taak 3.2
953	Mutaties reserves beleidsveld 3	111	Onttrekking beleidsreserve 2019-2022, economisch beleid
953	Mutaties reserves beleidsveld 3	110	Onttrekking reserve revitalisering i.v.m. Truckparking (begrotingswijziging 2020/026)
953	Mutaties reserves beleidsveld 3	10	Onttrekking reserve maatregelen Coronacrisis
961	Mutaties reserves beleidsveld 3 GREX	536	Onttrekking reserves GREX
Beleidsveld 4 Onderwijs			
954	Mutaties reserves beleidsveld 4	48	Onttrekking OHV saldo product 406 tm 410
954	Mutaties reserves beleidsveld 4	24	Onttrekking beleidsreserve t.b.v. samenwerking TU
954	Mutaties reserves beleidsveld 4	123	Onttrekking beleidsreserve t.b.v. Stad van kennis en talent
Beleidsveld 5 Sport, cultuur en recreatie			
501 t/m 503	Afrekening ontvangen SPUK sport 2021	60	Afrekening SPUK sport 2021
501	Zwembaden	236	Uitkering SPUK IJZ 2021 en 2022
955	Mutaties reserves beleidsveld 5	318	Onttrekking reserve Museum Plus
955	Mutaties reserves beleidsveld 5	39	Onttrekking beleidsreserve evenementenbeleid en Culturele projecten
955	Mutaties reserves beleidsveld 5	266	Onttrekkingen AR i.v.m. budgetoverhevelingen
955	Mutaties reserves beleidsveld 5	1	Overige onttrekkingen beleidsveld 5
955	Mutaties reserves beleidsveld 5	250	Onttrekking reserve maatregelen coronacrisis
Beleidsveld 6 Sociaal Domein			
612	Maatschappelijke zorg en begeleiding	2.180	Rijksbijdrage tbv opvang ontheemden Oekraïne
956	Mutaties reserves beleidsveld 6	70	Onttrekking beleidsreserve i.v.m. schuldhulpverlening
956	Mutaties reserves beleidsveld 6	206	Onttrekking beleidsreserve i.v.m. maatregelen coronacrisis
956	Mutaties reserves beleidsveld 6	155	Onttrekking AR tbv vorming geblokkeerde reserve toegankelijkheid accommodaties
956	Mutaties reserves beleidsveld 6	607	Onttrekking AR, budgetoverheveling
956	Mutaties reserves beleidsveld 6	10	Overige onttrekkingen reserves beleidsveld 6
956	Mutaties reserves beleidsveld 6	322	Onttrekking reserve sociaal domein
956	Mutaties reserves beleidsveld 6	27	Overige onttrekkingen AR
Beleidsveld 7 Volksgezondheid en milieu			
702	Vuilophaal en -afvoer	20	Boekwinst verkoop tractor Landini
957	Mutaties reserves beleidsveld 7	247	Onttrekking 4 programma's i.v.m. opheffing
957	Mutaties reserves beleidsveld 7	250	Onttrekking AR voor asbestsanering

957	Mutaties reserves beleidsveld 7	460	Onttrekkingen tbv programma duurzaamheid
957	Mutaties reserves beleidsveld 7	55	Onttrekking Verduurzamen vastgoed
957	Mutaties reserves beleidsveld 7	100	Onttrekking AR i.v.m. grootschalige opwekking
957	Mutaties reserves beleidsveld 7	30	Overige onttrekkingen
Beleidsveld 8 Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing			
958	Mutaties reserves beleidsveld 8	450	Onttrekking beleidsreserve 2019-2022, i.v.m. ambities fysiek domein
958	Mutaties reserves beleidsveld 8	6.400	Onttrekking reserve GREX plafond t.g.v. AR
958	Mutaties reserves beleidsveld 8	963	Onttrekking reserve leefbaarheid i.v.m. opheffing reserve leefbaarheid
958	Mutaties reserves beleidsveld 8	169	Onttrekking reserve omgevingswet
958	Mutaties reserves beleidsveld 8	37	Overige onttrekkingen
962	Mutaties reserves beleidsveld 8 GREX	263	Onttrekking reserves GREX
TOTAAL INCIDENTELE BATEN		29.278	

Overzicht structurele mutaties reserves

Overzicht structurele mutaties reserves

Hieronder staat een overzicht van de mutaties in de reserves. Van de mutaties is aangegeven welk deel een structureel karakter kent.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves 2022								
Omschrijving	RAMING mutaties reserves na wijziging		REALISATIE mutaties reserves		RAMING mutaties reserves na wijziging		REALISATIE mutaties reserves	
	LASTEN (stortingen)	Waarvan structureel	LASTEN (stortingen)	Waarvan structureel	BATEN (onttrekkingen)	Waarvan structureel	BATEN (onttrekkingen)	Waarvan structureel
Beleidsveld 0 Geblokkeerde reserves beleidsveld 0	3.403.680		3.403.680		4.029.913 271.198	293.500*	4.279.601 276.656	276.656
Beleidsveld 1 Geblokkeerde reserves beleidsveld 1					315.000 24.636	24.636	117.291 24.636	24.636
Beleidsveld 2 Geblokkeerde reserves beleidsveld 2	830.408 1.033.000		830.480 1.033.000		1.587.691 154.090	207.489*	1.480.382 184.566	184.566
Beleidsveld 3 Geblokkeerde reserves beleidsveld 3					210.400		230.604	
Beleidsveld 4 Geblokkeerde reserves beleidsveld 4	200.000		317.752		834.879	527.382	194.813	
Beleidsveld 5 Geblokkeerde reserves beleidsveld 5	344.206		326.236		1.149.278 80.036	286.427	939.452 278.101	65.207 278.101
Beleidsveld 6 Geblokkeerde reserves beleidsveld 6	300.000 155.000		300.000 155.000		2.155.421		1.396.694	
Beleidsveld 7 Geblokkeerde reserves beleidsveld 7	360.586 30.000		360.586 30.000		578.749		1.142.069	
Beleidsveld 8 Geblokkeerde reserves beleidsveld 8	7.427.207		7.460.380		7.813.207		8.019.058	
Reserve grondexploitatie taak 3.2 (PR 853) Beleidsveld 3			2.479.342				535.632	
Reserve grondexploitatie taak 8.2 (PR 851 en 852) Beleidsveld 8			45.589		100.000		263.347	
Totaal	14.084.087	0	16.742.045	0	19.304.498	1.339.434	19.362.902	829.166

* Bij het
voorjaarsbericht
2022 zijn
kapitaallasten
geblokkeerde
reserves

Informatie wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Informatie wet normering bezoldiging topfunctionarissen

De WNT stelt een maximum aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De WNT kent een openbaarmakingsregime en een maximale bezoldigingsnorm. De maximale bezoldigingsnorm is van toepassing op topfunctionarissen die in dienstbetrekking werkzaam zijn en topfunctionarissen die niet in dienstbetrekking werkzaam zijn, maar worden ingehuurd op basis van een overeenkomst van opdracht. Onder de WNT geldt een publicatieverplichting in de jaarrekening evenals een opgave daarvan bij de vakminister. Met betrekking tot de publicatieverplichting zijn de volgende voorschriften van toepassing:

Voor topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen:

- De bezoldigingen moeten gepubliceerd worden, ook al zijn deze lager dan de WNT-norm;
- Topfunctionarissen die werkzaam zijn anders dan in dienstbetrekking dienen altijd gepubliceerd te worden, ongeacht de duur van het dienstverband/de werkzaamheden;
- De bezoldigingen moeten zowel op functienaam en persoonsnaam gepubliceerd worden.

Voor gemeenten geldt de publicatieverplichting ten aanzien van de gemeentesecretaris en de griffier.

In 2022 zijn er geen derden ingehuurd, die vergoedingen hebben gekregen die boven de WNT-norm uitkomen.

Verantwoordingsmodel WNT

De WNT is van toepassing op de gemeente Waalwijk. Het voor gemeente Waalwijk toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000, zijnde het algemeen bezoldigingsmaximum.

WNT 2022			
<i>bedragen x € 1</i>	J.W.M. Louer	J.H. Lagendijk	J.M. Tromp
Functiegegevens	Raadsgriffier	Alg.dir./Gem.secr.	Alg.dir./Gem.secr.
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12	01/01 - 31-05	01/06 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	77.662	55.366	64.592
Beloningen betaalbaar op termijn	19.286	0	20.263
<i>Subtotaal</i>	<i>96.948</i>	<i>55.366</i>	<i>84.855</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	89.359	126.641
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	nvt		N.v.t.
Totale bezoldiging	96.948	55.366	84.855
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021			
<i>bedragen x € 1</i>	J.W.M. Louer	J.H. Lagendijk	J.M. Tromp
Functiegegevens	Raadsgriffier	Alg.dir./Gem.secr.	Alg.dir./Gem.secr.
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/08 - 31/12	01/01 - 31/12	N.v.t.
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1		
Dienstbetrekking?	ja		
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	35.469	111.337	
Beloningen betaalbaar op termijn	5.137		
<i>Subtotaal</i>	<i>40.606</i>	<i>111.337</i>	<i>N.v.t.</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	87.608	209.000	
Totale bezoldiging	40.606	111.337	N.v.t.

Onderstaande tabel geeft de informatie weer met betrekking tot de topfunctionaris zonder dienstbetrekking.

Gegevens 2022 en 2021		
<i>bedragen x € 1</i>	T. Cornelissen	
Functiegegevens	Interim-raadsgriffier	
Kalenderjaar	2022	2021
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang - einde)		1/2 - 31/7
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar		6
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar		885
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar		€ 199
Maxima op basis van de normbedragen per maand		166.200
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12		166.200
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum		Ja

uurtarief?		
Bezoldiging in de betreffende periode		94.695
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12		94.695
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.
Bezoldiging		94.695
Het bedrag van de overschrijding, en		N.v.t.
de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.

SISA

Algemeen

Voor een aantal specifieke uitkeringen geldt dat de verantwoording hiervan plaatsvindt middels de SISA-bijlage.

De onafhankelijke accountant neemt de controle voor de betreffende regelingen mee in de jaarrekeningcontrole. Een aantal gegevens over de regelingen wordt opgenomen in de verplichte SISA-bijlage bij de jaarrekening. Deze bijlage wordt aangeboden aan het Centraal Bureau voor de Statistiek. Dit instituut zorgt ervoor dat de gegevens worden doorgestuurd naar de belanghebbende ministeries.

De vorm van de bijlage is wettelijk voorgeschreven. Er mag niet worden afgeweken van het achterliggende model.

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023							
Verstrekker	Uitvoeringscode	Specifieke uitvoering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A13	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Gemeenten	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden) Aard controle R Indicator: A13/01 € 10.957,Ja	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A13/02 € 0	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SISA 2023 van toepassing i.v.m. SISA tussen medeoverheden Aard controle R Indicator: A13/03 € 0	Cumulatieve besteding (tm jaar T) in indicatief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SISA 2023 Aard controle R Indicator: A13/04 € 10.957,Ja	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A13/05 € 0
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gereserveerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022 Aard controle R Indicator: A16/01 € 2.371.300	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gereserveerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T) Aard controle R Indicator: A16/02 € 2.092.284	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de geconificeerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) Aard controle R Indicator: A16/03 € 0	Besteding (jaar T) tbv de transitie uitgezonderd uitvoeringskosten Aard controle R Indicator: A16/04 € 73.484	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO) Aard controle R Indicator: A16/05 € 67.855
JenV	A18B	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's (SISA tussen medeoverheden) SISA tussen medeoverheden	Naam veiligheidsregio Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/01 050497 Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant Project afgerond in jaar T? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/04 Ja	Naam kostensoort Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/02 Meerkosten coördinerende gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/05 Ja	Besteding per kostensoort (jaar T) Aard controle R Indicator: A18B/03 € 2.628		
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (tm jaar T) Aard controle R Indicator: B2/01 10	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (tm jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02 52	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) Aard controle D2 Indicator: B2/03 3	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (tm jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04 10	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06 Ja
BZK	C31	Regeling vaststelling regels verstrekken eenmalige specifieke uitkering aan gemeenten huisvesting kwetsbare doelgroepen Gemeenten	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: C31/01 € 0	Cumulatieve besteding (tm jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: C31/02 € 48.000	Besteding (jaar T) aan projecten die niet zijn opgenomen in de toezegging Aard controle n.v.t. Indicator: C31/03 € 0	Eventuele toelichting op niet volgens plan/aanvraag uitgevoerde projecten Verplicht als bij indicator 03 een bedrag is ingevuld Aard controle n.v.t. Indicator: C31/04 Nee	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C31/05 € 112.248
BZK	C55	Aanpak energiearmoede Gemeenten	Het aantal huishoudens in huurovereenkomsten aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/energie rekening Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01 39	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten Aard controle R Indicator: C55/02 € 20.417	Cumulatieve besteding (tm jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03 € 20.417	Het aantal huishoudens in koopovereenkomsten aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/energie rekening Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04 4	Cumulatieve besteding (tm jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten Aard controle R Indicator: C55/05 € 1.550
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorrollet en tochtstrips) Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07 6	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) Aard controle R Indicator: C55/08 € 37.240	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09 € 37.240	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10 € 1.550	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06 € 1.550

			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerde door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: C62/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04				
BZK	C209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	Beschikingsnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulative bestedingen (tm jaar T) - per project	Cumulative opbrengsten (tm jaar T) - per project	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C209/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/02	Aard controle R Indicator: C209/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/04	Aard controle D2 Indicator: C209/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/06
			1 RHA2022-03341972	Uitbreiding woonwagencentrum Altenweg Waalwijk	€ 0	€ 0	€ 0	0
			Kopie Projectnaam	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (tm jaar T)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: C209/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/09	Aard controle R Indicator: C209/10		
			1 Uitbreiding woonwagencentrum Altenweg Waalwijk	0	Ja	Ja		
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: C209/11					
			Nee					
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan woortelingen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 169, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 156 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebovde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	
			€ 1.002.183	€ 422.778	€ 46.184	€ 88.708	€ 541.615	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	In 2022 opgebovde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode	
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06	Aard controle R Indicator: D8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08	Aard controle R Indicator: D8/09	Aard controle R Indicator: D8/10	
			1					
			2					
			100					
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a tm e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebovde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	
			€ 131.111	€ 0	€ 97.900	€ 0	€ 470.729	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten l.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten l.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06	Aard controle R Indicator: D14/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09		
			1					
			2					
			10					
OCW	D19	Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulative besteding ten laste van Rijksmiddelen(tm jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: D19/01	Aard controle n.v.t. Indicator: D19/02	Aard controle n.v.t. Indicator: D19/03			
			€ 0	€ 0	Nee			
IonW	E32B	Incidentele specifieke uitkering Smartwayz	Hieronder per regel één provincie(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T) aan projectkosten voor het totale project	Cumulative besteding (tm jaar T) aan projectkosten voor het totale project	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
		Sisa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: E32B/01	Aard controle R Indicator: E32B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E32B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E32B/04		
			1 030010 Provincie Noord-Brabant	€ 611.120	€ 611.120	Nee		
IonW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Besteding (jaar T)	Cumulative besteding (tm jaar T)	Cumulative elgen bijdrage en externe financiering (tm jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)		
		Provincies en Gemeenten	Aard controle R Indicator: E84/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02	Aard controle R Indicator: E84/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T) (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuk, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08		
			1 301 Aanleg van openbare verlichting/aantal in Meters	Nee	0			
			2 319 Aanleg plateau kruispunt (GOW)E/Waantal in Stuks	Nee	0			
			3 321 Aanleg van een vrijliggend fietspad of vrijliggend fiets-bronfietspad (op 50-, 60- en 80 km/h wegen)aantal in Meters	Nee	0			
			4 334 Aanleg van een utiliteitsconstructie van zijstaten (GOW) naar 30 knoortzone/aantal in Stuks	Nee	0			
			5 337 Aanleg van een fietstraat op een 30 km/h weg/aantal in Meters	Nee	0			
			6 348 Aanleg van een fietsoversteek via een middelenplan, alleen bij een kruispun/aantal in Stuks	Nee	0			
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet, gemeentedeel 2022	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkzome werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkzome werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
		Alle gemeenten verantwoordten hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (PW)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)	
			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07 € 0 Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13 € 0	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08 € 0 Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nea) Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14 Nee	Gemeente I.3 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09 € 0 Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/02 € 240.157	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10 € 0 Besteding (jaar T-1) IOAW Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/04 € 443.759	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11 € 0 Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/05 € 4.101	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/12 € 0 Besteding (jaar T-1) IOAZ Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/06 € 24.151	
SWZ	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet, totaal 2021	Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr. verantwoordt hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SISA (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01 € 9.246.551	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/02 € 240.157	Besteding (jaar T-1) IOAW Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2A/03 € 443.759	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2A/05 € 4.101	Besteding (jaar T-1) IOAZ Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2A/06 € 24.151	
			1 060867 Gemeente Waalwijk Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07 € 0	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2A/08 € 240.157	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2A/09 € 54.083	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2A/10 € 54.083	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2A/11 € 0	Besteding (jaar T-1) IOAZ Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2A/12 € 24.151	
			1 060867 Gemeente Waalwijk Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13 € 0	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/14 € 54.083	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/15 € 54.083	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T-1) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2A/16 € 0	€ 632.143		
SWZ	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverzekering), gemeentedeel 2022	Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Gemeente Aard controle R Indicator: G3/01 € 0	Gemeente Aard controle R Indicator: G3/02 € 0	Gemeente Aard controle R Indicator: G3/03 € 0	Gemeente Aard controle R Indicator: G3/04 € 0	Gemeente Aard controle R Indicator: G3/05 € 0	Gemeente Aard controle R Indicator: G3/06 € 0
			1 060867 Gemeente Waalwijk Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01 € 26.800	Besteding (jaar T-1) kapitaalverzekering Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/02 € 9.400	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/03 € 7.158	Besteding (jaar T) Bob Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/04 € 0	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/11 € 0	Besteding (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Gemeente Aard controle R Indicator: G3A/08 € 0	
			1 060867 Gemeente Waalwijk Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/07 € 0	Besteding (jaar T-1) kapitaalverzekering Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/02 € 9.400	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/03 € 7.158	Besteding (jaar T) Bob Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/04 € 0	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/11 € 0	Besteding (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Gemeente Aard controle R Indicator: G3A/08 € 0	
SWZ	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverzekering), totaal 2021	Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr. verantwoordt hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SISA (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01 € 26.800	Besteding (jaar T-1) kapitaalverzekering Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/02 € 9.400	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/03 € 7.158	Besteding (jaar T) Bob Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/04 € 0	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/11 € 0	Besteding (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Gemeente Aard controle R Indicator: G3A/08 € 0
			1 060867 Gemeente Waalwijk Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/07 € 0	Besteding (jaar T-1) kapitaalverzekering Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/02 € 9.400	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/03 € 7.158	Besteding (jaar T) Bob Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/04 € 0	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/11 € 0	Besteding (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Gemeente Aard controle R Indicator: G3A/08 € 0	
SWZ	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), gemeentedeel 2022	Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Wievke regeling betreft hier? Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01 € 0	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente Aard controle R Indicator: G4/02 € 0	Besteding (jaar T) kapitaalverzekering Gemeente Aard controle R Indicator: G4/03 € 0	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente Aard controle R Indicator: G4/04 € 0	Baten (jaar T) kapitaalverzekering (aflossing) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/05 € 0	Baten (jaar T) kapitaalverzekering (overig) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/06 € 0
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020) € 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020) € 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021) € 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021) € 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021) € 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 Totaal € 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente	Aantal besluiten kapitaalverzekering (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nea) Gemeente			

		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr. verantwoordt hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SISA (jaar T-1) regeling G12B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G12)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam			
			Aard controle n.v.t. Indicator: G12A/01	Aard controle R Indicator: G12A/02	Aard controle R Indicator: G12A/03	Aard controle R Indicator: G12A/04		
SZW	G13	Onderwijsroute 2022_deel gemeente	060867 Gemeente Waalwijk	€ 3.763	€ 0	42		
		Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
		Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel (jaar T) ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 1.625	€ 0	€ 0	Ja		
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Gemeenten	Totale werkelijke berekende subsidie				
			Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02				
			€ 1.449.804	€ 631.443				
		Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08	
		1 Zwembaden (Olympia en Zidewinde)	€ 163.904	€ 21.158	€ 136.570	€ 8.178		
		2 Sporthallen	€ 45.284	€ 10.312	€ 33.921	€ 1.051		
		3 Sportparken	€ 81.625	€ 79.703	€ 1.922	€ 0		
		4 Inhuur personeel team MAO	€ 12.484	€ 0	€ 12.484	€ 0		
		5 Groot onderhoud gebouwen sportaccommodaties	€ 48.699	€ 46.659	€ 0	€ 0		
		6 Sportaan SSC	€ 3.867	€ 3.867	€ 0	€ 0		
		7 Sportparken	€ 13.553	€ 7.200	€ 6.353	€ 0		
		8 Kunstgrasveld hockey	€ 8.261	€ 8.261	€ 0	€ 0		
		9 Aansluiting warmteteel Olympiabad	€ 519	€ 519	€ 0	€ 0		
		10 Toegankelijk maken sportaccommodaties	€ 396	€ 396	€ 0	€ 0		
		11 Topslag baseballveld	€ 4.816	€ 4.816	€ 0	€ 0		
		12 Nadeel mengpercentage	€ 250.075	€ 0	€ 0	€ 250.075		
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikingsnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (tm jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (tm jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/03	Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/04	Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06
		1 1014687	€ 45.000	€ 0	€ 0	€ 15.000	€ 30.000	€ 30.000
		2 1037367	€ 127.713	€ 0	€ 0	€ 112.303	€ 0	€ 120.384
		3 1042345	€ 56.675	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08				
		1 1014687	Ja					
		2 1037367	Ja					
		3 1042345	Nee					
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03			
			€ 30.568	Ja	Nee			
VWS	H25	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)	Beschikingsnummer / kenmerk	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T) Automatisch berekend	Totale definitieve exploitatiekosten Automatisch berekend	Totale cumulatieve besteding Automatisch berekend	Eindverantwoording	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H25/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/05	
		1	SPJK-1221-22165	€ 78.350	€ 314.569	€ 314.569	Ja	
			Naam locatie	Betreeft periode Nov + dec 2021 of Jan 2022?	Totale toezegging per locatie	Hoogte definitieve exploitatiekosten per locatie	Besteding per locatie	Cumulatieve besteding per locatie (tm jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: H25/06	Aard controle R Indicator: H25/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/08	Aard controle R Indicator: H25/09	Aard controle R Indicator: H25/10	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/11
		1	Olympiabad	Nov + dec 2021	€ 65.311	€ 235.819	€ 235.819	€ 0
		2	Olympiabad	jan-22	€ 13.039	€ 78.750	€ 78.750	€ 314.569

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant